

**JAAARSTUKKEN
2023**

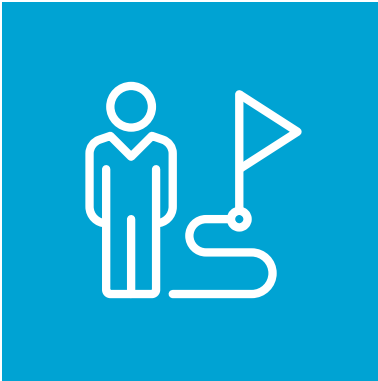
INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsnota	6
Rekeningresultaat	8
Resultaatbestemming 2023	9
Vaststellingsbesluit	10
Gecomprimeerde balans	11
Totaaloverzicht baten en lasten 2023	13
Begrotingsrechtmatigheid	14
Deel I: Jaarverslag	16

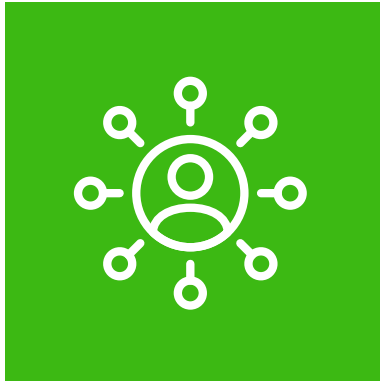
PROGRAMMA 1
BESTUREN &
SAMENWERKEN
20

Algemene bestuurlijke zaken	22
Regionale representatie en samenwerking	24
Betrouwbare gemeente	27
Openbare orde, veiligheid en preventie	32
Financieel overzicht Besturen & Samenwerken	37

PROGRAMMA 2
LEREN &
ONTWIKKELEN
38

Onderwijsbeleid	40
Onderwijshuisvesting	47
Sport	49
Cultuur	53
Financieel overzicht Leren & Ontwikkelen	56

PROGRAMMA 3
WERKEN &
ONDERNEMEN
58

Ondernemerschap	60
Bestaanszekerheid	63
Financieel overzicht Werken & Ondernemen	68

PROGRAMMA 4
WONEN &
VERBLIJVEN
70

Ruimtelijke ordening	72
Openbare ruimte	77
Vergunningen	80
Mobiliteit	82
Energie en warmte	86
Natuur, landbouw en milieu	89
Financieel overzicht Wonen & Verblijven	92

PROGRAMMA 5
ZORGEN &
STIMULEREN
94

Leefbare buurten en dorpen	96
Welzijn	99
Zorg en ondersteuning	102
Jeugd en jeugdzorg	104
Financieel overzicht Zorgen & Stimuleren	107

PROGRAMMA 6
BETALEN &
FINANCIEREN
108

Lokale heffingen	109
Algemene Uitkering Gemeentefonds	109
Vennootschapsbelasting	110
Verbonden partijen	110
Financieel overzicht Betalen & Financieren	111

INHOUDSOPGAVE VERVOLG

Paragrafen	112
Paragraaf 1. Lokale Heffingen	113
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	121
Paragraaf 3. Financiering	131
Paragraaf 4. Onderhoud Kapitaalgoederen	136
Paragraaf 5. Verbonden partijen	144
Paragraaf 6. Grondbeleid	164
Paragraaf 7. Bedrijfsvoering	169
Paragraaf 8. Subsidies	174
Paragraaf 9. Wet Open Overheid (Woo)	177
Deel II: Jaarrekening	180
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	181
Balans met toelichting per 31 december 2023	188
Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen	214
Gebeurtenissen na balansdatum	216
WNT-verantwoording 2023	218
Rechtmatigheidsverantwoording 2023	220
Overzicht baten en lasten 2023 met toelichting per programma	222
Overzicht BBV wetgeving	282
Overzicht indicatoren BBV	290
Overzicht indicatoren	290
BBV onderdeel bedrijfsvoering	290
Single Information Single Audit	292
Bijlage: Afkortingenlijst	320

AANBIEDINGSNOTA

ZIJ AAN ZIJ IN EEN GEMEENTE MET AMBITIE

In 2023 hebben we samen weer stappen gezet in het realiseren van onze ambities die vastgelegd zijn in de 15 prioriteiten van ons collegeprogramma Zij aan Zij. In een tijd waarin de wereld geconfronteerd wordt met toenemende onrust, conflicten en natuur-rampen is het van cruciaal belang dat we als gemeenschap veerkrachtig blijven en ons richten op het welzijn en de stabiliteit van onze lokale samenleving.

Deze mondiale ontwikkelingen hebben ook een effect op onze lokale gemeenschap. Zo heeft de stijging van de prijzen een impact gehad op zowel onze inwoners als op onze gemeentelijke financiën. Schaarste op de arbeidsmarkt heeft onze capaciteit om bepaalde projecten uit te voeren beïnvloed. Daarnaast hebben we in 2023 - en naar verwachting ook de komende jaren nog - te maken gehad met knelpunten op het elektriciteitsnet, zoals netcongestie. Ook hebben de uitdagingen rondom de stikstofuitstoot zijn weerslag gehad. Al deze ontwikkelingen zijn van invloed geweest op de verschillende aspecten van ons beleid en de uitvoering daarvan.

Ondanks deze uitdagingen zijn we vastbesloten om onze gemeente veerkrachtig te laten zijn en ons in te zetten voor een bloeiende toekomst voor al onze inwoners. Het jaar 2023 heeft ons uitgedaagd, maar heeft tevens kansen geboden om vooruitgang te boeken en onze inwoners en ondernemers te versterken.

We zijn begonnen met het 'Verhaal van Roosendaal', een belangrijk project dat onze identiteit als stad en onze verbondenheid met onze dorpen en inwoners benadrukt. Door nauwe samenwerking met alle betrokken partijen hebben we de voorbereidingen getroffen om ons verhaal te vertellen, te voelen en vast te leggen.

Onze ambitie om een vooraanstaande rol te spelen binnen regionale samenwerkingsverbanden krijgt steeds meer vorm. We hebben actief gewerkt aan het versterken van onze positie in de regio West-Brabant door strategische partnerships aan te gaan. Een belangrijke stap hierin is de aansluiting bij BrabantStad. Daarnaast hebben we een leidende rol gepakt in de vorming van een nieuwe governancestructuur voor de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW) en zijn we bezig met de uitwerking van een Regionale Investeringsagenda (RIA SRWBW). De afstemming met provincie en de Regio West-Brabant speelt hierin een belangrijke rol.

In het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zijn afspraken gemaakt om in samenwerking met gemeenten, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en zorgkantoren de gezondheid van inwoners te bevorderen. We willen passende zorg verlenen door processen goed op elkaar aan te laten sluiten en regionaal afspraken te maken over de samenwerking. Vanuit de regio West-Brabant-West is de gemeente Roosendaal aangewezen als mandaathouder.

Binnen het programma voor een betrouwbare en gastvrije gemeente hebben we gewerkt aan de randvoorwaarden voor de verdere stappen. In 2023 zijn we gestart met het actief openbaar maken van Woo-verzoeken. We hebben ingezet op projecten die voor een goede dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers moeten zorgen. Een mooi resultaat hiervan is bijvoorbeeld MijnRoosendaal.nl.

Ook op het gebied van openbare orde, veiligheid en preventie hebben we niet stilgezeten. Samen met onze inwoners en partners hebben we gewerkt aan het versterken van onze buurten en dorpen, door te investeren in preventie én een daadkrachtige aanpak van criminaliteit en overlast. De uitdagingen zijn er, maar dit geldt ook voor onze vastberadenheid om te zorgen voor een veilige leefomgeving voor iedereen.

In 2023 is in het bestuurlijk overleg de Jeugdagenda voor de komende jaren vastgesteld. We focussen ons daarin op gelijke kansen voor iedere jongere. Iedere jongere moet een goede start kunnen maken met zijn of haar leven als volwassene. Op het gebied van Jeugdzorg heeft de jeugdhulp in het teken gestaan van deproblematiseren, normaliseren en de beweging naar voren. We hebben ingezet op meer samenwerking met de partners in het voorliggend veld, een andere betrokkenheid van zorgaanbieders en professionals en tegelijk investeren waar dat nodig is, zodat we de kwaliteit van zorg kunnen behouden voor wie dat nodig heeft. Hierin is zowel lokaal als regionaal door alle partners geïnvesteerd. Op het gebied van onderwijsachterstanden is weer een nieuwe basis gelegd om de onderwijsachterstanden van kinderen te verkleinen en hun kansen te vergroten.

In 2023 hebben we ons verder gericht op het versterken en verbinden van de cultuur in Roosendaal. We spraken met veel mensen, verzamelden informatie en pasten ons cultuurbeleid aan om het culturele aanbod toegankelijk te houden en beter te laten aansluiten op de behoeften van inwoners en bezoekers. We hebben gewerkt aan het verbinden van cultuur met het sociale domein, het bedrijfsleven en de creatieve sector, omdat we geloven dat cultuur bijdraagt aan levendigheid en ontwikkeling in onze gemeenschap. Onze inspanningen zijn beloond met de aansluiting van het kasteel van Wouw bij de Zuiderwaterlinie en de West Brabantse Waterlinie. Ook de ontvangst van de BNG-publieksprijs voor ons project "Kasteel van Wouw" in de categorie erfgoed en groen was een mooie opsteker.

In 2023 hebben we gewerkt aan een gevarieerd evenementenprogramma voor onze gemeente, waarbij we hebben ingezet op een mix tussen lokale evenementen en (topsport)evenementen met een groter regionaal of (inter)nationaal bereik. Een voorbeeld van een lokaal evenement is het Roosendaals Treffen, dat in september na 8 jaar weer heeft plaatsgevonden. Een evenement met een groter bereik dat we naar Roosendaal hebben gehaald is de ZLM-Tour.

De planologische procedure voor de Gebiedsvisie Leisurpark Roosendaal is in 2023 afgerond. We hebben voorbereidingen getroffen voor parkmanagement voor het Leisurpark. Dit parkmanagement zetten we op in samenwerking met de Ondernemers-verenging De Stok inclusief Designer Outlet en de Stichting Ondernemers Fonds.

We hebben ons ingezet op het verbeteren van de bestaanszekerheid van onze inwoners, zodat iedereen een gelijke kans krijgt om mee te doen in de maatschappij. We hebben stappen gezet in de uitvoering van de collegeprioriteit ‘Bestaanszekerheid voor alle inwoners’. Aan de hand van de speerpunten preventie, interventie en perspectief hebben we ons vangnet verbreed en vergroot, hebben we nieuw aanbod onderzocht en de implementatie hiervan voorbereid. In nauwe afstemming met collegeprioriteiten ‘Een goede toekomst voor onze kinderen’ en ‘Talenten, gouden handen en knappe koppen’ is gewerkt aan onderwerpen waarmee we elkaar versterken, zoals het kansrijk opgroeien van kinderen en aansluiten van (beroeps)onderwijs op de arbeidsmarkt.

Het realiseren van woningen met de daarbij behorende voorzieningen is één van onze grootste opgaven. Een belangrijk onderdeel hiervan is de uitwerking van de regionale Woondeal met negen bestuursopdrachten die versnelling heeft gebracht in de woningbouwopgave tot en met 2030.

Op het gebied van mobiliteit is verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt geweest, met maatregelen op verschillende locaties. We hebben hierin samengewerkt met partners als de Fietsersbond en Veilig Verkeer Nederland.

Met het oog op de toekomst en voortbouwend op de resultaten van 2023, blijven we ons inzetten voor samenwerking vanuit onze ambities voor onze inwoners.

Een gezond, solide financieel perspectief

Er zijn zorgen over de financiële situatie van onze gemeente voor de toekomst. Vanaf 2026 verslechtert de financiële positie van onze gemeente door een fors lagere uitkering uit het Gemeentefonds. Dit leidt bij nagenoeg alle gemeenten in Nederland tot een negatief begrotingssaldo vanaf 2026. Er is momenteel nog grote onzekerheid over hoe dit zich zal ontwikkelen. Gemeenten en Rijk zijn hier al lang met elkaar over in overleg, maar dit heeft nog niet tot een concreet resultaat geleid. De komende jaren monitoren we de ontwikkelingen nauwgezet.

Rekeningresultaat

Het gerealiseerde positieve rekeningresultaat 2023 voor resultaatbestemming bedraagt € 9,2 miljoen en wordt veroorzaakt door diverse mee- en tegenvallers. Hieronder volgt een overzicht van de voor- en nadelen die groter zijn dan € 250.000:

Voordelen

Participatievoorzieningen (m.n. opvang Oekrainers)	€ 3.285.000
Decembercirculaire 2023	€ 1.359.000
Specifieke uitkeringen (IZA, Versterking Sport en Bewegen, Brede SPUK)	€ 1.200.000
Kinderopvangtoeslagaffaire	€ 974.000
Kapitaallasten	€ 740.000
Personeelskosten	€ 725.000
Sociale werkvoorziening (WVS)	€ 630.000
Uitvoering uitkeringsregeling Participatiewet	€ 496.000
Riolering	€ 331.000
Precariobelasting	€ 324.000
Opbrengst bouwleges	€ 308.000
Betrouwbare en gastvrije gemeente	€ 297.000
Voorziening APPA	€ 284.000
Energielasten openbare verlichting	€ 270.000

Nadelen

Individuele voorzieningen in natura voor jeugd	€ 2.225.000
Vorming voorziening Regeling Vervroegd Uittreden	€ 660.000
Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal	€ 565.000
Reiniging	€ 314.000

In deel II Jaarrekening is een verschillenanalyse opgenomen met daarin een overzicht van deze en overige afwijkingen (zie pagina 223 - 229 van de Jaarstukken 2023).

Resultaatbestemming 2023

Het gerealiseerde resultaat over 2023 bedraagt € 9,2 miljoen. Wij stellen voor om dit bedrag als volgt te bestemmen:

- > Om budgetten beschikbaar te houden voor een later jaar, kunnen we budgetten overhevelen naar 2024. Bij deze jaarrekening stellen we voor om één budget over te hevelen naar 2024, namelijk de bijdrage aan de sanering en inpassing van het gasstation op Stadsoevers/Vlietpark voor een bedrag van € 180.000. In de aanbiedingsnota 2023 is voor de jaarschijf 2023 een bedrag opgenomen van € 180.000 voor de bijdrage aan de sanering/inpassing van het gasstation op Stadsoevers/Vlietpark. Als gevolg van de noodzakelijke afstemming met en de benodigde instemming van de eigenaar van het gasstation zijn de werkzaamheden niet in 2023 uitgevoerd. De verwachting is dat de bijdrage in 2024 wordt voldaan.
- > Een bedrag van € 1,5 miljoen te storten in de Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting. De komende twee jaar is de omvang van de Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting onvoldoende om de verwachte lasten te kunnen dekken. Het tekort ontstaat vanwege noodzakelijke tijdelijke huisvesting van de Kameleon en de Zilverlinde, sloopkosten en wegvallende verkoopopbrengsten. Dit betekent dat er óf een extra storting in de reserve moet plaatsvinden óf dat de lasten vanuit de reguliere begroting gedekt moeten worden. Omdat er in de reguliere begroting op dit moment geen ruimte is, is storting in de reserve ten laste van het jaarrekeningresultaat de beste optie. Een deel van het positieve jaarrekeningresultaat, ca. € 400.000, is veroorzaakt door voordelen

- op onderwijshuisvesting. De Kroevendonk was financieel namelijk nog niet afgewikkeld, waardoor er nog geen kapitaallasten waren.
- > Op 16 mei jl. heeft de gemeenteraad besloten om tot aankoop van de Poolse supermarkt aan de Gastelseweg over te gaan. Hiermee is een bedrag van ca. € 5 miljoen gemoeid. We stellen voor om dit bedrag in de Bestemmingsreserve Kapitaallasten te storten, zodat we daarmee de afschrijvingslasten van het pand kunnen dekken.
- > Er resteert dan nog een bedrag van € 2.525.000. Dit bedrag storten we in de algemene reserve.

Overige besluiten bij de Jaarrekening

Het college stelt voor om de Bestemmingsreserve Grondexploitatie aan te wenden voor het vormen of ophogen van verliesvoorzieningen van grondexploitatie.

In het kader van de jaarrekening worden de vastgestelde grondexploitatie (grex) herzien. Dat betekent dat de kosten en opbrengsten in de plannen worden geactualiseerd. Hierdoor kan ook het saldo van een grex veranderen. Voor een negatieve grex moeten we, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), een voorziening vormen ter hoogte van het saldo (verlies) van de grex. Momenteel vormen we deze verliesvoorzieningen ten laste van de exploitatie, m.u.v. de voorzieningen voor Stadsoevers en Vlietpark. Deze worden gevormd ten laste van de bestemmingsreserve grondexploitatie.

Indien sprake is van een positieve grex moeten we op basis van het BBV een tussentijdse winstneming doen. Deze tussentijdse winstnemingen storten we in de bestemmingsreserve grondexploitatie. Op het moment dat een grex wordt afgesloten valt het positieve resultaat vervolgens vrij ten gunste van de exploitatie (het saldo).

We doen nu het voorstel om de bestemmingsreserve grondexploitatie aan te wenden om alle verplichte verliesvoorzieningen te vormen of op te hogen. De voorzieningen worden dan niet meer ten laste van de exploitatie gevormd of opgehoogd, waardoor dit geen effect heeft op de exploitatie (het saldo). Op die manier kunnen de winsten van positieve grex beschikbaar blijven voor de verliezen van negatieve grex.

VASTSTELLINGSBESLUIT

Vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Roosendaal in zijn vergadering van 4 juli 2024,

De griffier,

De voorzitter,

E. van der Mark

M. Buijs

GECOMPRIMEERDE BALANS

BALANS (x 1.000)					
Activa			Passiva		
	31-12-2023	31-12-2022		31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Vaste passiva		
Immaterieel	166	202	Eigen vermogen	94.882	97.756
Materieel	216.193	201.575	Voorzieningen	45.100	40.039
Financieel	19.919	18.190	Langlopende schulden	86.875	98.000
	236.278	219.967		226.857	235.795
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Vorraden	39.871	39.823	Kortlopende schulden	33.566	36.425
Vorderingen	14.070	10.207	Overlopende passiva	53.442	29.869
Liquide middelen	383	12			
Overlopende activa	23.263	32.079			
	77.587	82.121		87.008	66.294
Totaal activa	313.865	302.088	Totaal passiva	313.865	302.088
			Gegarandeerde geldleningen	440.165	401.624

In deel II Jaarrekening 2023 is de voorgeschreven uitgebreide balans conform BBV regelgeving opgenomen inclusief de volledige toelichting. Onderstaand volgt een verkorte toelichting.

Immateriële vaste activa

Hier worden de bijdragen aan activa in eigendom van derden verantwoord. Deze hebben betrekking op investeringen in welzijnsaccommodaties.

Materiële vaste activa

Dit zijn uitgaven met meerjarig nut die in meerdere jaren worden afgeschreven. De belangrijkste investeringen in 2023 met economisch nut zijn de renovatie en inrichting van het Huis van Roosendaal en de nieuwbouw van de Klimroos. Daarnaast hebben investeringen in maatschappelijk nut plaatsgevonden. De belangrijkste zijn de snelfietsroute en de Bosstraat.

Financiële vaste activa

Dit betreft kapitaalverstrekkingen en leningen (onder andere deelnemingen). Roosendaal neemt deel in diverse rechtspersonen en gemeenschappelijke regelingen (kapitaalverstrekkingen). De belangrijkste vermeerderingen zijn de Startersleningen Roosendaal via SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting).

Vorraden (onderhanden werk)

Onderhanden werk zijn in exploitatie genomen bouwgronden.

Vorderingen

Dit zijn vorderingen met een looptijd korter dan één jaar.

Liquide middelen

Dit zijn de kas- en banktegoeden, opgenomen tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Dit betreft de nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen.

De belangrijkste post heeft betrekking op de btw-vorderingen (met name BCF-declaratie bij het Rijk).

Eigen vermogen

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen aan te merken zijn en die na besluitvorming door de gemeenteraad vrij te besteden zijn. Er zijn twee soorten reserves: algemene reserves en bestemmingsreserves (BR). Roosendaal heeft twee algemene reserves met ieder een eigen doel: algemene reserve en algemene saldireserve. Van de bestemmingsreserves zijn verschillende reserves aanwezig. Een aantal voorbeelden hiervan is: nieuwbouw stadskantoor en beheerkalender kapitaallasten. Verder wordt het eigen vermogen ook bepaald door het resultaat van de jaarrekening.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting aan van ‘voorzienbare’ lasten, waarvan de omvang en/of het tijdstip van afwikkeling nog onzeker zijn, maar wel voldoende zijn in te schatten. De voorzieningen zijn verdeeld over vier categorieën:

- > Verplichtingen, verliezen en risico’s
- > Ter egalisering van kosten
- > Bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.
- > Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.

Langlopende schulden

Deze schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De langlopende schulden bestaan uit alleen onderhandse geldleningen van binnenlandse banken.

Kortlopende schulden

Deze schulden hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De schulden bestaan uit crediteuren en overige kortlopende schulden, zoals waarborgsommen, onderhanden werken en de tussenrekeningen.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, vooruit ontvangen bedragen van het Rijk en overige overheidsinstellingen en overige vooruit ontvangen bedragen. De overlopende passiva hebben voornamelijk betrekking op de vooruit ontvangen bedragen van het Rijk en overige overheidsinstellingen.

Gegarandeerde geldleningen

Door de gemeente worden garanties gegeven voor betaling van rente en aflossing van bepaalde geldleningen. Deze betreffen leningen aangegaan door woningbouw-verenigingen, instellingen in de gezondheidszorg en overige ten behoeve van de financiering van vaste activa. Het totale gegarandeerde bedrag is per saldo gestegen en is conform de voorschriften buiten de telling van de balans gehouden.

TOTAALOVERZICHT
BATEN EN LASTEN 2023

		Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023	Verschil rekening t.o.v. begroting
Lasten (x € 1.000)					
1	Besturen & Samenwerken (excl. overhead)	15.399	16.680	16.552	128
2	Leren & Ontwikkelen	23.581	33.202	26.707	6.495
3	Werken & Ondernemen	68.064	86.582	82.477	4.105
4	Wonen & Verblijven	59.166	78.245	69.288	8.957
5	Zorgen & Stimuleren	66.558	79.248	80.516	1.268
Totaal lasten programma's		232.768	293.957	275.540	18.417
					Voordeel
Baten (x € 1.000)					
1	Besturen & Samenwerken (excl. overhead)	1.137	1.497	1.814	317
2	Leren & Ontwikkelen	5.931	8.959	7.211	1.748
3	Werken & Ondernemen	34.373	43.161	44.089	928
4	Wonen & Verblijven	40.076	44.156	43.602	554
5	Zorgen & Stimuleren	12.086	13.041	14.734	1.693
Totaal baten programma's		93.603	110.814	111.450	636
					Voordeel
Saldi (x € 1.000)					
1	Besturen & Samenwerken (excl. overhead)	14.262	15.183	14.738	445
2	Leren & Ontwikkelen	17.650	24.243	19.496	4.747
3	Werken & Ondernemen	33.691	43.421	38.388	5.033
4	Wonen & Verblijven	19.090	34.089	25.686	8.403
5	Zorgen & Stimuleren	54.472	66.207	65.782	425
Totaal saldi programma's		139.165	183.143	164.090	19.053
		Nadeel	Nadeel	Nadeel	Voordeel
Overige lasten (x € 1.000)					
1	Ondersteuning organisatie (overhead)	22.788	31.051	29.491	1.560
6	Onvoorzien	150	0	0	0
6	Vennootschapsbelasting	10	35	32	3
Algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)					
6	Betalen & Financieren (excl. reserves)				
	Lasten	4.230	2.970	4.606	1.636
	Baten	185.354	193.200	195.344	2.144
Saldo programma 6 (excl. reserves)		181.124	190.230	190.738	508
Gerealiseerd totaal saldo baten/lasten (x € 1.000)					
Gerealiseerd totaal saldo baten/lasten		19.011	23.999	2.875	21.124
		Voordeel	Nadeel	Nadeel	Voordeel
	Onttrekkingen aan reserves	20.304	90.428	79.492	10.936
	Toevoegingen aan reserves	22.669	66.345	67.412	1.067
Gerealiseerd resultaat		16.646	84	9.205	9.121
		Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

BEGROTINGS- RECHTMATIGHEID

Analyse voor de begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

‘Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium).
In de begroting zijn maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld.
Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn’.

Er is een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen zijn er volgens de commissie BBV diverse categorieën.

Exploitatie

Lasten (x € 1.000)					
	Programma	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil	V = voordeel N = nadeel
1	Besturen & Samenwerken	51.724	46.456	5.268	V
2	Leren & Ontwikkelen	33.202	26.707	6.495	V
3	Werken & Ondernemen	86.582	82.477	4.105	V
4	Wonen & Verblijven	78.245	69.288	8.957	V
5	Zorgen & Stimuleren	79.248	80.516	-1.268	N
6	Betalen & Financiering	3.006	4.639	-1.633	N
	Stortingen reserves	66.345	67.412	-1.067	N
	Totaal lasten	398.352	377.495	20.857	V

Baten (x € 1.000)					
	Programma	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil	V = voordeel N = nadeel
1	Besturen & Samenwerken	5.490	2.227	-3.263	N
2	Leren & Ontwikkelen	8.959	7.211	-1.748	N
3	Werken & Ondernemen	43.161	44.089	928	V
4	Wonen & Verblijven	44.156	43.602	-554	N
5	Zorgen & Stimuleren	13.041	14.734	1.693	V
6	Betalen & Financiering	193.201	195.345	2.144	V
	Onttrekkingen reserves	90.428	74.492	-10.936	N
	Totaal baten	398.436	386.700	-11.736	N
	Saldi	V 84	V 9.205	V 9.121	

De analyse op de overschrijdingen op de exploitatie worden meegenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Kredieten

Er loopt 1 krediet door in 2024 en volgende jaren met een overschrijding hoger dan € 250.000.

Omschrijving (x € 1.000)	Totaal geraamd bedrag	Uitgaven vorige dienstjaren	Uitgaven in 2023	Bijdragen in 2023	Restant
Herhuisvesting Oekraïners Transitiekosten	5.300	0	7.258	0	-1.958

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar deel II Jaarrekening 2023 - het onderdeel Kredieten - waar een uitgebreidere toelichting op de overschrijdingen is opgenomen.

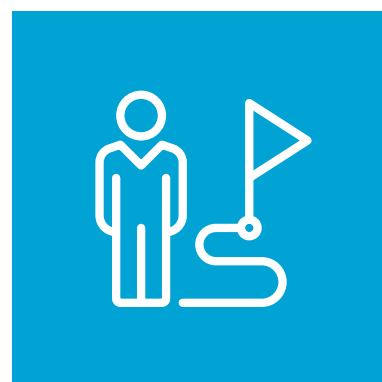
DEEL I:

JAAR VERSLAG

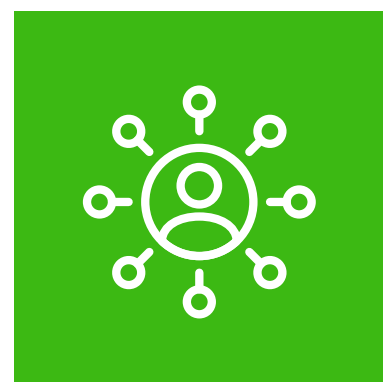
JAARSTUKKEN 2023

PROGRAMMA 1
BESTUREN &
SAMENWERKEN

PROGRAMMA 2
LEREN &
ONTWIKKELEN

PROGRAMMA 3
WERKEN &
ONDERNEMEN

PROGRAMMA 4
WONEN &
VERBLIJVEN

PROGRAMMA 5
ZORGEN &
STIMULEREN

PROGRAMMA 6
BETALEN &
FINANCIEREN

BESTUREN & SAMEN WERKEN

BELEIDSVELDEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS

Beleidsvelden	Portefeuillehouder
Algemene bestuurlijke zaken	burgemeester Han van Midden
Regionale representatie en samenwerking	wethouder Arwen van Gestel
Betrouwbare gemeente	wethouder Evelien van der Star-Deijkers
Openbare orde, veiligheid en preventie	burgemeester Han van Midden

TERUGBLIK 2023

In 2023 hebben we samen weer stappen gezet in de diverse beleidsvelden van het programma Besturen & Samenwerken. We zijn begonnen met het 'Verhaal van Roosendaal', een belangrijk project dat onze identiteit als stad en onze verbondenheid met onze dorpen en inwoners benadrukt. Door nauwe samenwerking met alle betrokken partijen hebben we de voorbereidingen getroffen om ons verhaal te vertellen, te voelen en vast te leggen.

Onze ambitie om een vooraanstaande rol te spelen binnen regionale samenwerkingsverbanden krijgt steeds meer vorm. We hebben actief gewerkt aan het versterken van onze positie in de regio West-Brabant, door strategische partnerships aan te gaan. Een belangrijke stap hierin is de aansluiting bij de BrabantStad. Hierdoor kunnen nu de verdere stappen worden gezet voor een regionale marketingstrategie en het aanpakken van gemeenschappelijke uitdagingen.

Binnen het programma voor een betrouwbare en gastvrije gemeente hebben we gewerkt aan de randvoorwaarden. Door projecten gericht op dienstverlening, open overheid en participatie hebben we ook de nodige voorbereiding getroffen om in 2024 de volgende stappen te zetten die bijdragen aan het vergroten van het vertrouwen van inwoners, ondernemers en instellingen. Dit is essentieel voor een veerkrachtig Roosendaal.

Ook op het gebied van openbare orde, veiligheid en preventie hebben we niet stilgezeten. Samen met onze inwoners en partners hebben we gewerkt aan het versterken van onze buurten en dorpen, door te investeren in preventie en een daadkrachtige aanpak van criminaliteit en overlast. De vaststelling van het 'Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2023-2026' en de uitvoering ervan tonen onze vastberadenheid om te zorgen voor een veilige leefomgeving voor iedereen.

ALGEMENE BESTUURLIJKE ZAKEN

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

Verhaal van Roosendaal
Door het verhaal van Roosendaal op te stellen, bouwen we aan onze gemeente en aan de trots op onze mooie stad, dorpen en mensen. Het verhaal van Roosendaal vertelt ons verhaal, wie wij zijn als stad, de dorpen en de mensen die er wonen en werken. Roosendaal is een gemeente in beweging, waar veel mogelijk is. De stad en de dorpen zijn een fijne plek om te wonen, werken, recreëren, ondernemen en studeren. In Roosendaal heerst een ondernemerscultuur, zijn wij hartelijk en voelen we ons verbonden met onze omgeving, dit is immers onderdeel van ons DNA. Wij willen gaan bouwen aan trots in Roosendaal. Trots op Roosendaal, haar dorpen, haar inwoners en ondernemers en dat verhaal willen wij gaan vertellen. Wij werken samen met alle partijen in en om de gemeente en daarbuiten om het verhaal van Roosendaal te vertellen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

Waar het Verhaal van Roosendaal aanvankelijk bedoeld was om trotser op onze stad en dorpen te worden, is het in 2023 in een breder perspectief geplaatst: het streven is dat het verhaal van Roosendaal de kapstok wordt van alles wat we in Roosendaal doen en willen bereiken (met aandacht voor het verleden en het DNA van Roosendaal). Het verhaal van Roosendaal is dan ook nog in ontwikkeling. We hebben een (extern) adviesbureau de opdracht gegeven om het Verhaal van Roosendaal op te tekenen met een passende communicatiestrategie. Om hiertoe te komen is de nodige afstemming en consensus tussen veel partijen nodig. De verwachting is dat het bureau in het 2e kwartaal van 2024 de opdracht afgerond heeft.

Er is een nieuw ontwerp van de Roosenspeld geïntroduceerd en er is ook al een aantal spelden in 2023 uitgereikt door de burgemeester. We hebben daarbij ook een bijeenkomst voor de ontvangers van de Jongerenroos en Bruggenbouwer georganiseerd. Deze bijeenkomst gaan we ieder jaar voortzetten.

Tot slot is een start gemaakt met de voorbereiding voor een film over het verleden en heden van de gemeente Roosendaal gericht op de jeugd, deze video wordt eind mei 2024 opgeleverd.

WAT HEEFT HET **GEKOST**?

X € 1.000	2022 Rekening	2023 Primitieve begroting	2023 Begrotings- wijzigingen	2023 Gewijzigde begroting	2023 Rekening
Lasten Algemene bestuurlijke zaken	3.324	3.185	290	3.475	3.678
Baten Algemene bestuurlijke zaken	504	0	0	0	299
Saldo	2.820	3.185	290	3.475	3.379

REGIONALE REPRESENTATIE EN SAMENWERKING

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We zetten de ontwikkeling van onze gemeente en de regio stevig voort. De potentie is groot en Roosendaal wil zich dan ook goed positioneren en een trekkersrol vervullen binnen de regionale samenwerkingsverbanden. Er zijn provinciale en landelijke ontwikkelingen waarin (sub)regionale overlegtafels de basis vormen voor toekomstige ontwikkelingen. De koers die we hierin aanhouden maken we weloverwogen en zij aan zij met onze inwoners, ondernemers en partners in Roosendaal én met essentiële partners in de regio. De bovenlokale belangen van andere gemeenten in de regio zijn in goed overleg verweven met de belangen van Roosendaal. We werken toe naar een toekomst van mogelijke groei en het toekomstbestendig maken van onze voorzieningen. Dat vergroot onze weerbaarheid en geeft ons slagkracht om toekomstige uitdagingen aan te pakken vanuit een solide basis. Door een trekkersrol te pakken binnen de westflank van de regio West-Brabant nemen we verantwoordelijkheid voor onze positie en rol in de regio.

We zijn partner binnen samenwerkingsverbanden en we trekken samen met andere gemeenten en partners op bij de aanpak van majeure opgaven en noodzakelijke lobby richting andere overheden. Ook binnen het sociaal domein en andere samenwerkingsverbanden pakken we onze rol om voldoende slagkracht te organiseren op diverse thema's. Regionaal zetten we de eerste stappen in het uitwerken van een regionale marketingstrategie. Door de ligging tussen Rotterdam en Antwerpen en dat we grenzen aan Zeeland als één van de grootste toeristische provincies van Nederland, kent West-Brabant een enorme potentie, onder meer op het gebied van leisure. Roosendaal is daarbij open, uitnodigend en constructief om deze positie en trekkersrol te vervullen bij regionale bijeenkomsten en overleggen. Daarbij is het HUIS van Roosendaal toegankelijk voor regionale bijeenkomsten om te werken aan gemeenschappelijke uitdagingen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

- > In 2023 hebben zich op het gebied van regionale samenwerking belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. Zo zijn wij in 2023 toegetreden tot het samenwerkingsverband BrabantStad. Voor Roosendaal is dit gremium een belangrijke overlegtafel om haar positie binnen Brabant te verstevigen en collegeambities waar te maken om meer bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen in de opgaves die spelen op provinciaal, regionaal en vooral grootstedelijk niveau. Verder hebben we ook in 2023 weer actief deelgenomen aan diverse landelijke en regionale netwerken en samenwerkingsverbanden zoals de Regio West-Brabant (RWB), Stedelijke Regio West-Brabant-West, G40 en VNG.
- > Met het toetreden tot BrabantStad is Roosendaal ook deel gaan nemen aan de diverse bestuurlijke en ambtelijke themagroepen. De thema's waarop samengewerkt wordt zijn: digitale stad, sport & cultuur, duurzame verstedelijking, mobiliteit en sociaal-maatschappelijk.
- > Roosendaal heeft zich als aanjager van de Stedelijke Regio West-Brabant West ingezet om de verstedelijkingsopgave in de vierde stedelijke regio vorm en inhoud te geven. Voor de SRWBW is een werkorganisatie opgericht op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Er is gewerkt aan de afronding van de Verstedelijkingsvisie SRWBW en gestart met het opstellen van een Regionale InvesteringsAgenda (RIA SRWBW) voor de 7 gemeenten en Waterschap. Tevens wordt er een governancestructuur uitgewerkt om de samenwerking verder te formaliseren.
- > Roosendaal heeft deels geparticipeerd in de focusverlegging van de Strategische Agenda van de RWB en het Actieprogramma RWB 2024-2028. Dit is gebeurd via onze bestuurlijke deelname in het Strategisch Beraad en het Algemeen Bestuur. Op ambtelijk niveau via strategisch en adjudantenoverleg. Het proces over de uitwerking van het accent op de nieuwe economie en afstoten van taken moet in 2024 zijn afgerond. Roosendaal heeft hiervoor vanuit het college via de gemeenteraad een zienswijze ingediend.
- > We nemen deel aan relevante nationale netwerken, zoals het G40 steden netwerk en de VNG. Deze netwerken helpen ons om de maatschappelijke opgaven, waar we voor staan, te realiseren en/of het provinciaal of Rijksbeleid mogelijk te beïnvloeden.
- > In De6-verband hebben we in 2023 weer kennis en ervaring uitgewisseld op het gebied van bedrijfsvoering. In 2023 heeft er een collegeconferentie De6-gemeenten plaatsgevonden te Sprundel, waarbij centraal stonden de thema's "Toekomstige duurzame stad" en "dienstverlening".
- > Samen met de gemeenteraad sturen we op onze gemeenschappelijke regelingen. De regionale Nota Verbonden Partijen helpt ons daarbij. In 2023 is ambtelijk verder gewerkt aan het actualiseren van de Nota verbonden partijen. Dit heeft geresulteerd in een geactualiseerde Nota verbonden partijen die ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan de raden van de West-Brabantse gemeenten.

WAT HEEFT HET **GEKOST**?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Regionale re- presentatie en samenwerking	853	786	90	876	926
Baten Regionale re- presentatie en samenwerking	96	110	0	110	146
Saldo	757	676	90	766	780

BETROUWBARE GEMEENTE

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

In de gemeente Roosendaal kunnen inwoners, ondernemers en instellingen erop rekenen dat de lokale overheid samen met hen optrekt. Zij kunnen rekenen op een betrouwbare gemeente; als dienstverlener, als partner, als vergunningverlener, als uitkeringsverstrekker en als beleidsmaker. Zij verdienen een partner die luistert, uitlegt, duidelijk is en haar afspraken nakomt. Die gelooft in de kracht van mensen en handelt vanuit vertrouwen. Onze belangrijkste ambitie is om zij aan zij te staan met onze partners om zo het vertrouwen in de politiek en het bestuur te vergroten en de betrokkenheid bij de samenleving te stimuleren. Om deze betrokkenheid te vergroten, maken we zelf de eerste stap door het goede voorbeeld te geven. We maken dingen mogelijk waar het kan; maatwerk is daarbij het uitgangspunt. We leggen uit wat we doen en waarom, vooral als iets niet kan of tegen iemands belangen ingaat. We streven naar maximale openheid en transparantie. Dat doen we door de manier waarop we als organisatie handelen en door het inrichten van ons beleid, onze processen en onze systemen. Samen werken we aan de toekomst van Roosendaal.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

Programma betrouwbaar & gastvrij

Het jaar 2023 kenmerkt zich door de start van het programma betrouwbaar & gastvrij, zoals opgetekend in het collegeprogramma. De programmastructuur is opgezet, het programmaplan is geschreven en de groep Open & Gastvrij is gevormd en mensen zijn geworven om de projectlijnen dienstverlening, participatie en open overheid extra kracht bij te zetten. Omdat de bezetting op cruciale posities in de projectlijnen dienstverlening en participatie niet op korte termijn te realiseren was, met het oog op de juiste persoon op de juiste plek, zijn niet alle budgetten volledig ingezet.

Het programma richt zich op zowel een versterking van kennis, eigenaarschap en verbinding binnen en buiten de organisatie en heeft als strategie 'binnen beginnen om buiten te winnen'. Op programmaniveau zijn in 2023 daarom de eerste projecten 'binnen' gestart. De organisatie heeft de serious game 'expeditie BuitensteBinnen' gespeeld. Hierin hebben medewerkers, directie en college de thema's betrouwbaarheid, vertrouwen, buiten naar binnen en gastvrijheid verkend als voorbereiding op het verdere ontwikkeltraject in 2024 met betrekking tot betrouwbaarheid en gastvrijheid. De ontwikkeling van een Roosendaalse visie op gastvrijheid en plan van aanpak voor het ontwikkeltraject voor de organisatie is in 2023 opgestart. Tevens is de monitoring van het programma opgezet voor zowel het meten van effecten in de samenleving als voor het inzichtelijk maken van de resultaten op projectniveau.

Dienstverlening

In 2023 hebben wij gewerkt aan veelomvattende projecten, waaronder MijnRoosendaal.nl. Onze inwoners kunnen op dit portaal voor hen relevante informatie bij elkaar vinden. Het platform is uitvoerig getest onder verschillende groepen, waaronder inwoners. In januari 2024 is dit platform live gegaan, daarna vindt nog doorontwikkeling plaats. We digitaliseren waar dat kan, zodat onze inwoners en ondernemers tijd- en plaatsonafhankelijk aanvragen kunnen doen of diensten af kunnen nemen. We digitaliseren, maar bieden altijd de mogelijkheid voor persoonlijk contact. Om te zorgen dat er samenspel is tussen de digitale kanalen en persoonlijke kanalen, zijn wij gestart met een onderzoek en het opstellen van een aanpak hierop. Dit noemen we ook wel een omnichannelstrategie. Het in lijn brengen van mensen, systemen en processen is van belang om ervoor te zorgen dat de inwoners via alle wegen hetzelfde antwoord krijgen en op eenzelfde manier geholpen worden.

Verder zijn we aan de slag gegaan met:

- > Evaluatie samenwerking in de publieksplaza; We evalueren hoe de samenwerking tussen de verschillende organisaties in de publieksplaza van het HUIS van Roosendaal loopt. Uit deze eindevaluatie, die in 2024 wordt opgeleverd, komen gericht verbeteracties. Ook de pilot vraagadviseurs die in 2023 is gestart, wordt hierin meegenomen.
- > Continu tevredenheid over dienstverlening meten. We hebben medio 2023 een medewerker klantreizen aangesteld om vanuit de ervaringen van inwoners en ondernemers onze dienstverlening te monitoren en te verbeteren. Er is gestart met de klantreizen in de publieksplaza. Er volgt daarna een plan over structurele monitoring.
- > Nog toegankelijker website. We werken continu aan het verbeteren van digitale inclusie. In 2023 is daarvoor gewerkt aan een update van de website, waardoor ook de toegankelijkheid weer vergroot. De oplevering heeft begin 2024 plaatsgevonden. De website is gebruiksvriendelijker en technisch is de toegankelijkheid verbeterd door o.a. een groter lettertype en icoontjes bij belangrijkste taken. Ook is in 2023 een audit uitgevoerd waaruit bleek dat we voldoen aan de eisen vanuit de wetgever. Hierbij hebben wij ook verbeterpunten meegekregen die wij in het vervolg weer oppakken.
- > Telefonische bereikbaarheid. Om onze telefonische bereikbaarheid te verbeteren hebben we 140165 uitgefaseerd. Zo krijgen inwoners direct een medewerker van de gemeente aan de lijn. Ook hebben we automatische handtekeningen in Outlook gerealiseerd met directe nummers van collega's en hebben we gesprekken gevoerd met de organisatie over hoe de bereikbaarheid verbeterd kan worden. Dit is tevens onderdeel van ieder groepsplan geworden.

- > Van klacht naar kracht. De werkgroep 'Van klacht naar kracht' kijkt anders naar klachten en zien deze als ongevraagd en onbedoeld advies. Zo leren we en voeren we verbeteringen in onze dienstverlening direct door. Met uiteindelijk als doel; het continu verbeteren van onze dienstverlening, kansen om te zetten in concrete acties en daardoor dus ook minder klachten. Eind 2023 is een klachtencoördinator geworven, die hiermee actiever aan de slag gaat en de werkgroep aanstuurt.
- > Direct duidelijk. We hebben de Direct Duidelijk Deal ondertekend. Daarmee zetten we als gemeente in op direct duidelijke taal voor onze inwoners en ondernemers (voorheen heldere taal). In 2023 zijn we gestart met het aanpassen van onze website. Deze heeft meer dan 1300 pagina's, die allen herschreven worden. Dit loopt nog door in 2024. Verder waren er nog acties als trainingen voor nieuwe medewerkers, standaardbrieven herschrijven en meer inzetten op onze taalcoaches. Daarnaast zijn we een pilot gestart met 50 collega's met ondersteunende software, deze heet 'Klinkende taal tool'. Deze software doet automatisch een check op B1 taalniveau in Word en Outlook. Als deze pilot naar tevredenheid loopt, gaan we het aantal licenties uitbreiden.

Participatie

Als betrouwbare gemeente staan we open voor onze samenleving. We willen een partner zijn die luistert, meedenkt en beleid maakt mét mensen in plaats van over mensen. We hebben in 2023 hard gewerkt om deze houding meer kracht te geven. Daarvoor hebben we de kaders geschetst: de participatievisie en de participatiebrug zijn in december 2023 als overkoepelende documenten vastgesteld door de raad. Onder deze overkoepelende documenten hebben we meer houvast ontwikkeld voor medewerkers. Door continu intern, met partners en andere belangrijke stakeholders zoals de Jongerenraad en Bewonersplatforms in gesprek te zijn ontwikkelden we een leidraad; een checklist die ondersteunt bij het starten van een participatief proces. Vanuit deze checklist wordt de organisatie ondersteund in de stappen die horen bij een transparant participatieproces; een laagdrempelig overzicht dat inzicht geeft in waar je allemaal aan moet denken bij het opstarten van een participatieproces. Ook is er een start gemaakt met het ontwikkelen van een toolkit met gespreksmethodieken en instrumenten, zoals methodieken ontwikkeld vanuit #RSRD. Het is belangrijk om in de organisatie van elkaar te leren en in verbinding met elkaar te staan, om dubbelingen richting inwoners en ondernemers te voorkomen. Daarom ontwikkelden we in 2023 een start van de Participatiekaart: een kaart waarop alle middel- en grote participatietrajecten worden vastgelegd. Deze wordt in 2024 intern gelanceerd in samenhang met alle bovenstaande handvatten.

In 2023 hebben we drie participatieadviseurs in dienst genomen. Deze uitbreiding maakt het mogelijk om binnen de gemeente trajecten te gaan ondersteunen/adviseren. We zijn in 2023 al gestart met kleine en grote trajecten, zoals de ontwikkeling van 'Hartje West', de visie op Westrand en vanuit het Nationaal Programma Roosendaal (NPR) en Schaalsprong zijn jongeren actief betrokken. Tot slot hebben we waardevolle gesprekken gevoerd met bewonersplatforms/dorpsraden.

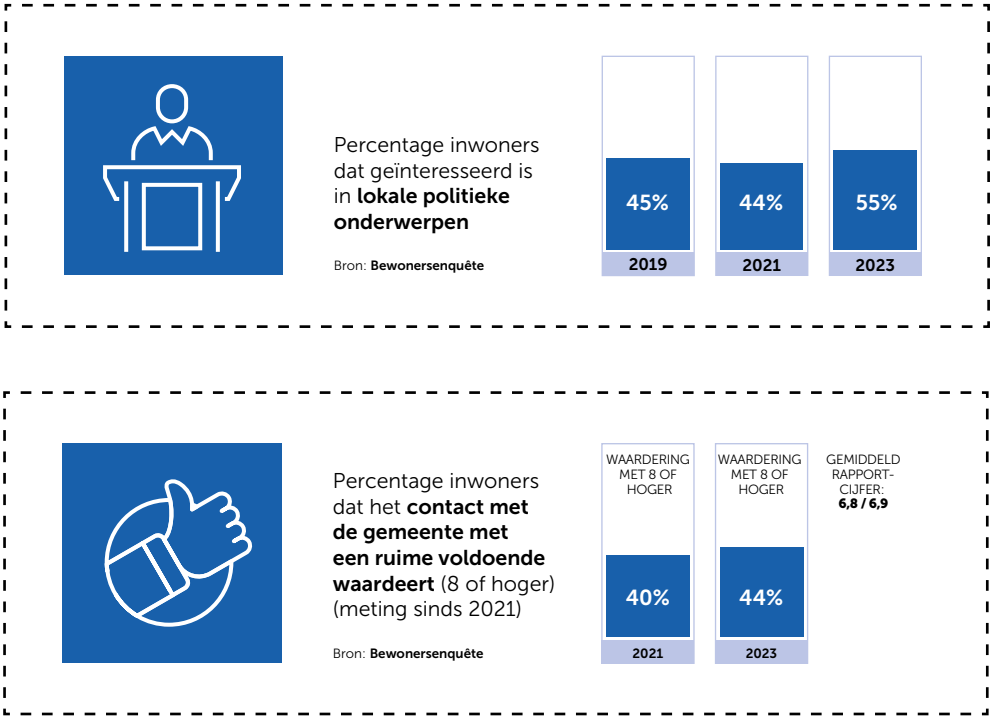
Open Overheid

De inzet op openheid en transparantie is cruciaal, om een betrouwbare gemeente te kunnen zijn. Dit begint bij ons eigen handelen: we moeten ons bewust zijn van de rol die we als individu hebben en hoe dit bijdraagt aan onze ambities. Hiervoor hebben we in 2023 verder gewerkt aan onze doelstellingen op het gebied van openheid en transparantie, en daarmee aan de implementatie van de Wet open overheid (Woo).

Door het verder aanpassen van onze processen en systemen in 2023 werken we verder aan het gemakkelijk en snel vindbaar en openbaar maken van informatie. De eerste resultaten hiervan zijn in 2023 geboekt met aanpassen van processen in meerdere informatiecategorieën uit de Woo, namelijk Woo-verzoeken, convenanten en vergaderstukken van de gemeenteraad. Daarnaast is de landelijke Woo-index gevuld. In 2023 zijn we gestart met het actief openbaar maken van Woo-verzoeken op een tijdelijk platform, zodat voor iedereen inzichtelijk is welke informatie is opgevraagd bij de gemeente. Ook hebben we gewerkt aan de route naar een definitief publicatieplatform, dat betrouwbaar, toegankelijk en begrijpelijk is voor inwoners. Hierbij hebben we ook rekening gehouden met onze dienstverlening, om zo de diverse gemeentelijke websites zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten en het voor de inwoner zo duidelijk mogelijk te maken welke informatie waar teruggevonden kan worden.

Daarnaast hebben we in 2023 binnen de ambtelijke organisatie een thema verder uitgewerkt als pilot, om te kijken hoe we meer kunnen doen dan de Woo van ons vraagt. Hierbij hebben we ook bij politiek-bestuurlijk gevoelige dossiers gekeken hoe actieve informatieverstrekking kan bijdragen aan wederzijds vertrouwen. We volgen dus de landelijke ontwikkelingen en deadlines die gelden voor de implementatie van Woo, en sorteren daar waar mogelijk op voor. We werken samen met De6 Gemeenten en volgen we de ontwikkelingen in het VNG-project ‘Grip op Informatie’. Het proces van Woo-verzoek is verder geoptimaliseerd en de rol van de Woo-contactpersoon is verder uitgebreid. De Woo-contactpersoon heeft nu actief contact met iedereen die een verzoek om informatie doet bij de gemeente, en is bereikbaar voor iedereen die vragen heeft. Contactgegevens van de Woo-contactpersoon zijn ook te vinden op de gemeentelijke website en op de landelijke Woo-index. Daarnaast is in 2023 gewerkt aan informatiehuishouding op orde, om informatie bij een Woo-verzoek ook makkelijker terug te kunnen vinden.

Tot slot hebben we in 2023 gewerkt aan bewustwording bij de ambtelijke organisatie en het college van B&W, vanuit het belang van openheid en transparantie en het invulling geven aan de rol van een open en transparante gemeente. Dit raakt ook aan de actieve openbaarmaking van informatie en het behandelen van Woo-verzoeken.

OPENBARE ORDE, VEILIGHEID EN PREVENTIE

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

Samen met onze inwoners werken we aan een sterke gemeente Roosendaal, met sterke buurten en dorpen, waar mensen prettig en veilig wonen, werken en recreëren. Een gemeente waar inwoners, ondernemers en organisaties weerbaar zijn en zich beschermd weten en veilig voelen. Een gemeente waar criminaliteit zo veel als mogelijk voorkomen wordt en waar aanwezige overlast en criminaliteit stevig aangepakt worden. We investeren in de veiligheid van onze inwoners. Soms nemen we hierin de leiding en soms ondersteunen we. In onze aanpak staat preventie voorop, waarbij we doorpakken daar waar het nodig is.

Veiligheid is geen rustig bezit. Ze is één van de belangrijkste aandachtsgebieden van de overheid. Ook de gemeente heeft hierin een cruciale rol. Dat doen we niet alleen, maar samen met onze veiligheids- en zorgpartners en onze inwoners, ondernemers en organisaties. Door gezamenlijk en integraal op te trekken wordt hinder, overlast, onveiligheid en criminaliteit in onze regio, in ons district en onze gemeente effectief en doortastend aangepakt. In het district De Markiezaten werken we op het gebied van veiligheid op veel thema's nauw samen. Op 9 februari 2023 heeft de gemeenteraad het 'Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2023-2026' vastgesteld. Dit plan benoemt de prioriteiten en strategische thema's op het gebied van veiligheid voor de periode van 2023 tot en met 2026. Nadere uitwerking heeft plaatsgevonden in het Uitvoeringsprogramma 2023.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

> Veiligheidsrisicogebieden aangewezen

In de eerste vier maanden van 2023 waren er vier grote geweldsincidenten met (vuur) wapens in de openbare ruimte, waarbij (onschuldige) omstanders betrokken waren. De gemeenteraad werd op 25 april, 5 mei en 27 september 2023 geïnformeerd over deze ontwikkelingen. Op 5 mei 2023 heeft de burgemeester veiligheidsrisicogebieden aangewezen voor de periode van 5 mei tot en met 4 augustus 2023, vanwege verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens. Dat gebeurde in nauw overleg met de politiechef en de officier van Justitie. Deze maatregel was een reactie op toenemend wapenbezit en -misbruik na enkele gewelddadige incidenten die onrust veroorzaakten. De aangewezen gebieden lagen rond de belangrijkste toegangswegen van Roosendaal. Deze keuze kwam voort uit de analyse dat de daders voornamelijk van buiten Roosendaal leken te komen. Een verhoogd gevoel van veiligheid werd bereikt door een gerichte aanpak op specifieke locaties en tijdstippen, naast andere maatregelen zoals analyse, onderzoek en verscherpt toezicht op wapenbezit en -geweld.

> Concept Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024' vastgesteld

Op 19 december 2023 hebben we de concept 'Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024' vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak. Met deze strategie sluiten we aan op de wettelijke plicht uit de Omgevingswet. De strategie beschrijft de prioriteiten, doelen en strategieën op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De strategie vervangt het 'Vergunningen-, Toezicht- en Handhavingsbeleid Roosendaal' (uit 2018).

> Casuïstieken op het gebied van veiligheid en zorg behandelen

We pakken casuïstiek integraal aan met partners als zorg- en veiligheidshuis, OGGZ, politie, jeugdzorg, reclassering en OM. Hierbij benut iedere partij zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casuïstiek aan te pakken en adequate zorg en passende ondersteuning aan kwetsbare inwoners te bieden. We merken een toename in het aantal dossiers (ggz/personen met onbegrepen gedrag/ arbeidsmigranten/verslavingsproblematiek) op het snijvlak van zorg en veiligheid. We hebben het dan over 220 zaken met hierin complexe en risicovolle casuïstiek.

> Jongeren ondersteunen en coachen

In het kader van Preventie met Gezag zijn diverse activiteiten ontplooid. Er zijn 12 jongeren aangemeld bij de jeugdprofessionals. Deze jongeren hebben ondersteuning en coaching nodig om te voorkomen dat zij door verkeerde netwerken worden beïnvloed. We moeten hen daarom perspectief bieden. Twee jongeren/ jongvolwassenen zijn teruggekeerd naar het onderwijs. Zij ontvangen begeleiding en een stageplek, die vanuit de gemeente is gefaciliteerd. Door Halt zijn er in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs in totaal 132 lessen gegeven. We hebben de hotspots jeugdoverlast in kaart gebracht. Deze hotspots zijn in de zomer van 2023 meegenomen door jongerenwerk, straathoekwerk, jeugdboa's en politie. Dit om zodoende overlast zo veel mogelijk te voorkomen.

Om ervoor te zorgen dat de omstandigheden voor criminelen ongunstig zijn om zich in onze gemeente te vestigen hebben we:

- > De 'Beleidsregel voor de toepassing Wet Bibob gemeente Roosendaal 2024' vastgesteld (trad in werking op 1 januari 2024). Hiermee stellen we ons in staat om onszelf te beschermen tegen het risico dat criminele activiteiten worden gefaciliteerd door het verlenen van beschikkingen, het aangaan van vastgoedtransacties en het gunnen van overheidsopdrachten. Bovendien wordt hiermee de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. We hebben 47 aanvragen om vergunning getoetst aan de Wet Bibob
- > De vergunningplicht voor afhaal- en bezorgbedrijven (maaltijden en catering) is opgenomen in de Algemene plaatselijke verordening. Zo dienen afhaal- en bezorgzaken voor de exploitatie over een vergunning te beschikken. Ondernemingsvormen zijn fluïde en de APV dient deze ontwikkeling te volgen. De wijziging van de APV was noodzakelijk in het kader van openbare orde en veiligheid en een leefbaar woon- en ondernemersklimaat in Roosendaal.
- > Actiepunten van de "Brabantse norm weerbare overheid" zijn opgepakt. Inmiddels voldoen we aan een groot aantal punten uit de norm. In december 2024 moeten we aan de gehele norm voldoen, zoals op het gebied van informatiepositie en -beveiliging, bewustwording, organisatie, beleid en handhaving.

Cameratoezicht

We hebben het rapport 'Cameratoezicht in Roosendaal' opgesteld en hebben hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld. Inmiddels zijn voorbereidingen getroffen om de beoogde samenwerking tussen politie en gemeente vast te leggen in een overeenkomst en worden medewerkers opgeleid om camera's te kunnen bedienen en (live) mee te kijken e.d.

In 2024 worden nog twee sporen gelopen:

- > Bezien wat de mogelijkheden zijn tot het verruimen van het gebied waar cameratoezicht kan worden toegepast;
 - > Voorbereidingen treffen (mede op basis van de uitkomsten van spoor 1) m.b.t. aanbesteding vervanging/vernieuwing/uitbreiding camera's/infrastructuur e.d.
- In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen voor een samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het cameratoezicht. Deze overeenkomst ligt er inmiddels.
- Voor de gebieden Rembrandtgalerij en Kalsdonk is besloten cameratoezicht voor een bepaalde periode in te stellen. Het inzetten van camera's is noodzakelijk in het belang van de handhaving van de openbare orde en moet een bijdrage leveren aan het verhogen van de veiligheid en de leefbaarheid.

Jaarverslag VTHV

In het Jaarverslag VTHV 2023 wordt nader ingegaan op de vele kwantitatieve indicatoren. Hieruit volgt een dwarsdoorsnede:

- > We hebben drie zaken met betrekking tot radicalisering behandeld c.q. in behandeling.
- > Er lopen drie casussen die integraal (met meerdere ketenpartners) onder de vlag van het RIEC worden aangepakt. Twee met betrekking tot mensenhandel en een met betrekking tot huurauto's. Deze casussen lopen door in 2024.
- > Er zijn negentien panden gesloten vanwege overtreding van de Opiumwet. In het kader van overtreding van de Opiumwet zijn acht waarschuwingen verzonden. Er zijn zeven rapportages met betrekking tot het dealen van drugs ontvangen. Naar aanleiding van deze rapportages is een last onder dwangsom opgelegd.
- > We hebben voor 191 adressen subsidie toegekend voor de aanschaf van gecertificeerd hang- en sluitwerk.

Digitale veiligheid

In samenwerking met politie zijn er het hele jaar door diverse avonden georganiseerd met buurtpreventie over cybercrime (digitale veiligheid). Onder andere in de dorpen en diverse bijeenkomsten in de Roosendaalse wijken. Tijdens voorlichtingsdagen, zoals op scholen is gewerkt met de mobiele escaperoom cybercrime. Drie basisscholen zijn samen met Halt, politie, jongerenwerk en boa's bezocht in het kader van de 'Cybertour'. In oktober is er een grote bijeenkomst in de bibliotheek van Roosendaal geweest, het Veilig Online Evenement met o.a. Kees van der Spek. Het hele jaar door kan iedereen de online cybercrime challenge doen, die te vinden is via <https://markiezaten.dataexpert.academy>.

Vuurwerkoverlast

We hebben met de politie, het Openbaar Ministerie en de brandweer samengewerkt aan de aanpak van illegaal vuurwerk en (vuurwerk)overlast. Qua preventie en bewustwording zijn onder andere:

- > Op de gemeentelijke website: uitleg (in meerdere talen) over hoe ervaren vuurwerkoverlast kan worden gemeld en is de 'button' vertrouwenspersoon toegevoegd. Via deze button kunnen inwoners anoniem hun meldingen doorgeven;
 - > Kluisjescontroles gehouden op alle scholen voor voortgezet onderwijs;
 - > Voorlichting gegeven door Halt op basis- en voortgezet onderwijs.
- Daarnaast zijn scholen (voortgezet onderwijs) bezocht door de (jeugd)boa's.

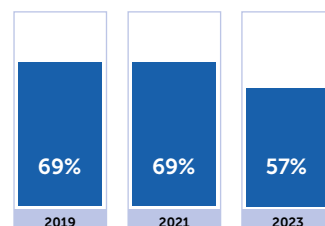
Opsporing/Handhaving/ Intensieve controle:

- > Toezichthouders (boa's) hebben op 10 adressen controles uitgevoerd op naleving van eerder opgelegde lasten (last onder dwangsom).
- > Toezichthouders (boa's) en politie hebben garageboxen gecontroleerd (met een speurhond).
- > Politie en toezichthouders (boa's) werkten in koppels samen om optimaal van capaciteit gebruik te maken.

Percentage inwoners dat zich **nooit onveilig voelt in hun eigen buurt of dorp**

Bron: Bewonersenquête

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten					
Openbare orde, veiligheid en preventie	10.803	9.721	1.764	11.485	11.102
Baten					
Openbare orde, veiligheid en preventie	645	99	360	459	418
Saldo	10.158	9.622	1.404	11.026	10.684

FINANCIËEL OVERZICHT BESTUREN & SAMENWERKEN

X € 1.000	Beleidsveld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Algemene bestuurlijke zaken	3.324	3.185	290	3.475	3.678
	Regionale representatie en samenwerking	853	786	90	876	926
	Betrouwbare gemeente	24.644	25.009	10.879	35.888	30.750
	Openbare orde, veiligheid en preventie	10.803	9.721	1.764	11.485	11.102
Totaal		39.624	38.701	13.023	51.724	46.456
Baten	Algemene bestuurlijke zaken	504	0	0	0	299
	Regionale representatie en samenwerking	96	110	0	110	146
	Betrouwbare gemeente	1.696	1.442	3.479	4.921	1.364
	Openbare orde, veiligheid en preventie	645	99	360	459	418
Totaal		2.941	1.651	3.839	5.490	2.227
Saldo		36.683	37.050	9.184	46.234	44.229
	Stortingen in reserves	1.189	1.208	-161	1.047	1.047
	Onttrekkingen aan reserves	2.933	1.670	1.782	3.452	2.965

LEREN & ONTWIKKELEN

BELEIDSVELDEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS

Beleidsvelden	Portefeuillehouder
Onderwijsbeleid	wethouder Klaar Koenraad
Onderwijshuisvesting	wethouder Klaar Koenraad
Sport	wethouder Sanneke Vermeulen
Cultuur	wethouder Arwen van Gestel

TERUGBLIK 2023

Eind 2023 hebben we de Jeugdagenda voor de komende jaren bestuurlijk vastgesteld. Het aanbieden aan de gemeenteraad volgt in 2024. We focussen ons daarin op dat:

- > Iedere jeugdige gelijke kansen krijgt en goed is uitgerust om te starten met zijn volwassen leven;
- > En ouders en jeugdigen kunnen vertrouwen op zichzelf, hun netwerk en waar nodig ondersteuning geboden wordt.

Het jaar 2022 was het laatste jaar van het Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB). Met de nieuwe beleidsperiode in het vooruitzicht, is in 2023 een traject ingezet de kaders opnieuw vast te stellen en te bepalen op welke onderwerpen er de komende periode ingezet moet worden om (het risico op) onderwijsachterstanden van kinderen te verkleinen en hun kansen te vergroten. Samen met het onderwijs, de kinderopvang en andere partners is een intensief traject doorlopen en is het Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 tot stand gekomen.

In de ontwikkeling van een kind speelt het onderwijs een belangrijke rol. Dat begint bij een onderwijsaanbod dat excelleert in kwaliteit en diversiteit in een gezonde, toekomstbestendige en duurzame leeromgeving. We hechten waarde aan de keuzevrijheid van ouders en jongeren en koesteren daarom het brede palet van scholen als het gaat om grondslag, profiel en visie. We hebben vorig jaar een essentiële stap voorwaarts gemaakt met onze partners in de kinderopvang en het primair- en speciaal onderwijs. We hebben een projectorganisatie ingesteld om met onze partners in een vorm van coproductie (zij-aan-zij) te werken aan het ontwikkelen van nieuw beleid en strategische huisvestingsplannen.

In 2023 hebben we vanuit de pijlers (gezonde inwoners, een sterke basis en presteren in de top) uitvoering gegeven aan de Beweegvisie 2030. Onze ambitie is dat onze inwoners voldoende beweging en een gezonde en actieve leefstijl hebben. We bieden al onze inwoners de mogelijkheid om te sporten en bewegen op een voor hen passende manier. Sport en bewegen zetten we nadrukkelijk in om inwoners te betrekken en aangesloten te houden bij onze samenleving. Het verbinden van het sociaal domein met sport en bewegen heeft onze volledige aandacht met als doel om zorginstromers te voorkomen. We willen dat inwoners vitaal zijn en blijven om de vraag aan zorg te temperen.

Op het gebied van cultuur hebben we in 2023 veel mensen gesproken, informatie opgehaald en voorbereidingen getroffen voor het bijstellen van het cultuurbeleid. Allereerst de informatie van de stadsprogrammeur, de cultuurkaarten in de dorpen en de video/podcast. Het culturele aanbod dient immers voor alle inwoners bereikbaar te blijven en aan te sluiten op de behoeften.

We hebben ons ook in 2023 ingezet op het versterken van de verbinding met het sociale domein, het bedrijfsleven en de creatieve sector. Cultuur verbindt, brengt levendigheid en zorgt voor ontwikkeling en ontspanning voor onze inwoners en is daarmee van toegevoegde waarde voor het leef- en vestigingsklimaat van Roosendaal.

ONDERWIJSBELEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

We streven naar gelijke kansen voor kinderen en jongeren. Het is belangrijk dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen, zonder dat zij daarbij belemmerd worden door factoren die zij zelf niet kunnen beïnvloeden. Alleen het gezin waar je in geboren wordt, mag niet bepalen hoe je leven er uit gaat zien als het gaat om bijvoorbeeld inkomen, woonruimte en gezondheid. We willen onze inwoners inspireren en uitdagen het beste uit zichzelf te halen. In de ontwikkeling van een kind speelt het onderwijs een belangrijke rol. Dat begint bij een onderwijsaanbod dat excelleert in kwaliteit en diversiteit in een gezonde, toekomstbestendige en duurzame leeromgeving. We hechten waarde aan de keuzevrijheid van ouders en jongeren en koesteren daarom het brede palet van scholen als het gaat om grondslag, profiel en visie. In het kader van passend onderwijs mag verwacht worden dat de school er alles aan doet om voor het kind een passende vorm van onderwijs te organiseren. Als gemeente hebben we een belangrijke rol in het mogelijk maken van goede huisvesting en in het versterken van het pedagogisch klimaat door het stimuleren en faciliteren van voorzieningen, waaronder jeugdgezondheidszorg, onderwijsachterstanden, sport, cultuur en preventievoorzieningen. Ook zorgt de toename van het aantal leerlingen op het mbo, Associate degrees Academie en andere hbo-opleidingen voor de ontwikkeling naar Roosendaal Studentenstad.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

Jeugdagenda 2024-2027: Samen aan de slag voor de toekomst van onze jeugd
In december 2023 is de nieuwe Jeugdagenda 2024-2027 in het bestuurlijk overleg vastgesteld. In het voorjaar van 2024 wordt de Jeugdagenda 2024-2027 verder geconcretiseerd en in besluitvorming gebracht. Deze nieuwe Jeugdagenda stelt nieuwe doelen om de positie van onze jongeren te verbeteren. We leggen de focus op twee strategische doelen, namelijk:

- > Ouders en jeugdigen kunnen vertrouwen op zichzelf, hun netwerk en als het nodig is wordt ondersteuning geboden.
- > Iedere jeugdige krijgt gelijke kansen en is goed uitgerust om te starten met zijn volwassen leven.

Binnen deze twee doelen hebben we samen interventies opgesteld, zoals het doorontwikkelen van de Gelijke Kansen Alliantie, handreikingen opstellen om de overstap van bijvoorbeeld primair naar voortgezet onderwijs eenvoudiger te maken en een laagdrempelig aanbod sport en cultuur ontwikkelen. Maar ook het naar een hoger niveau tillen van ondersteuning van onze jeugd, door middel van onder andere jeugdprofessionals, het aanbieden van interventies op scholen die de weerbaarheid van jongeren vergroot en initiatieven ter verbetering van het mentaal welzijn van jongeren.

Om meer in- en overzicht op het gebied van jeugd en onderwijs voor onze partners te bieden hebben we een zogenaamde praatplaat opgesteld. Hierbinnen hebben we op basis van drie hoofdthema's (Preventie, Onderwijs en Ondersteuning en Zorg) per onderdeel inzichtelijk gemaakt welke initiatieven, beleidsstukken en andere informatie hierover beschikbaar is. In deze praatplaat is het mogelijk om door middel van de links eenvoudig zaken op te zoeken.

Verbinding tussen passend onderwijs en jeugdhulp

In het kader van passend onderwijs heeft het samenwerkingsverband Roosendaal Voortgezet Onderwijs twee onderwijs-zorgarrangementen opgesteld met inzet vanuit de jeugdwet: de bovenschoolse voorziening (BSVZ) en tussenvoorziening Delta.

Vanuit de BSVZ wordt voor iedere leerling die dat nodig heeft een tijdelijk maatwerktraject gerealiseerd gericht op terugkeer naar regulier klassikaal onderwijs. Bij alle thuiszitters is het afgelopen schooljaar (2022-2023) gekozen om een aanbod binnen de bovenschoolse voorziening vorm te geven. Er wordt gekozen om binnen de scholen de leerlingen niet naar locaties van dagbesteding te laten gaan, maar koppelen aan een component van dagbesteding aan het onderwijs zodat de lijn met ontwikkeling en onderwijs in stand blijft en er drempelloos geschakeld kan worden. Er is wetgeving in voorbereiding inzake 'leerrecht'. De inzet in de BSVZ sluit hier naadloos op aan.

De Delta-voorziening is een tijdelijke lesplaats om leerlingen gericht extra ondersteuning te geven die de eigen school niet kan bieden. De aanpak bestaat uit persoonlijke begeleiding, leren op maat (zowel pedagogisch als didactisch) en het werken aan de weerbaarheid en de sociale vaardigheden. Na een korte periode keert de leerling weer terug naar de eigen school.

Onze gezamenlijke ambitie is dat alle kinderen en jongeren geheel of gedeeltelijk thuis nabij onderwijs volgen. Zo krijgen alle kinderen gelijke kansen en heeft dit een positief effect op de kansen gelijkheid en positieve gezondheid van deze doelgroep.

Daardoor hebben zij een betere kans op het behalen van een diploma en een eerlijke kans op de arbeidsmarkt.

Met de Regionale Educatieve Agenda (REA) hebben we verder ingezet op het verbeteren van ondersteuning aan jongeren in het kader van passend onderwijs en het sociaal domein in de regio. De REA is een samenwerking tussen de gemeenten Roosendaal, Moerdijk en Halderberge. Naast de REA is de Agenda van de Toekomst opgesteld met de gemeenten van de jeugdhulpregio West-Brabant West en de zes samenwerkingsverbanden passend onderwijs in deze jeugdhulpregio. In 2023 zijn de prioriteiten voor de komende periode opgezet op het gebied van leerlingenvervoer, huisvesting, jeugdhulp in de school en doorstroom in de voorschool.

Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026: Ieder kind gelijke kansen

Het jaar 2022 was het laatste jaar van het Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB). Met de nieuwe beleidsperiode in het vooruitzicht, is in 2023 een traject ingezet de kaders opnieuw vast te stellen en te bepalen op welke onderwerpen er de komende periode ingezet moet worden om (het risico op) onderwijsachterstanden van kinderen te verkleinen en hun kansen te vergroten. Samen met het onderwijs, de kinderopvang en andere partners is een intensief traject doorlopen en is het Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 tot stand gekomen.

De effectieve interventies vanuit het vorige OAB worden doorgezet, aangevuld met nieuwe interventies. Met dit plan stimuleren wij dat zoveel mogelijk kinderen met een achterstand gebruikmaken van een kwalitatief aanbod van voorschoolse educatie (VE). Hierbij zorgen we ervoor dat dit aanbod dekkend is, zodat iedere peuter thuis nabij dit aanbod kan volgen. Van de overgang van voorschool naar vroegschool gaan kinderen en ouders zo min mogelijk merken. Een zogeheten warme overdracht bij deze overgang hoort hierbij om de doorgaande ontwikkelijn van het kind te stimuleren. Ouders/ verzorgers zijn en worden daarbij actief betrokken en worden gestimuleerd om de educatieve ontwikkeling ook in te zetten in de thuissituatie.

Verder is voor kinderen die naast een onderwijsachterstand andere ondersteuningsvragen hebben duidelijk welk aanbod geschikt voor hen is. Vanuit het onderwijs wordt extra ondersteuning geboden aan nieuwkomers en leerlingen met achterstanden in de Nederlandse taal. Tot slot maken de betrokken partners resultaatafspraken om naar toe te streven. Niet om elkaar af te rekenen, maar om het gesprek te voeren over de voortgang van onze ambities.

Met name de inzet van peuterconsulenten, het vervroegen van de VE-leeftijd, extra stimulering van samenwerking tussen voor- en vroegschool, extra stimulering van ouders om hun kind VE te laten volgen en extra ondersteuning in de VE zijn nieuw in dit plan. Met deze aanpak maken we samen het verschil en kiezen we voor kansen voor onze jeugd.

Gelijke Kansen Alliantie (GKA)

De activiteiten vanuit de Gelijke Kansen Alliantie, Art & Sport 2 Go, zijn in de wijken Kortendijk en Westrand voortgezet. De activiteiten in de wijken Kalsdonk, Burgerhout, Tolberg en Langdonk/Kroeven zijn in het schooljaar 2022 – 2023 gestart en zijn in 2023 verder vormgegeven. Om kansengelijkheid in praktijk te brengen mogen alle kinderen van alle basisscholen uit de gemeente Roosendaal deelnemen aan de activiteiten die in de 6 wijken georganiseerd worden.

De activiteiten richtten zich vooral op deelname aan cultuur en sport. Vanaf 2023 zijn er meer activiteiten met meerdere momenten georganiseerd. Zo bevorderden we het toeleiden naar structureel lidmaatschap bij sport- en cultuurverenigingen en we gaan verder dan een eerste kennismaking. Er was in 2023 meer aandacht om de kinderen en ouders te bereiken, onder meer via de website, sociale media, flyers, posters en promotiefilmpjes. In totaal zijn er meer dan 100 activiteiten georganiseerd. Activiteiten waren onder andere schaken, schilderen, toneel, voetbal, boksen en skaten. Aan deze activiteiten hebben honderden Roosendaalse kinderen meegedaan.

Leerplicht

Om schoolverzuim en schooluitval te voorkomen hebben we ook in 2023 ingezet op preventie en zorg. Door de inzet van leerplichtambtenaren en doorstroomcoaches, voorheen de trajectbegeleiders, kunnen we in een zo vroeg mogelijk stadium ingrijpen. Daarbij blijven we de samenwerking versterken tussen genoemde functionarissen en de jeugdprofessionals met als uitgangspunt: iedere jongere op school. Als gemeente hebben we te maken met de Wet Politiegegevens (Wpg). Deze is ook van toepassing op Boa's (zoals leerplichtambtenaren). Dat maakt dat gemeenten als verwerkingsverantwoordelijken met regelmaat audits moeten laten uitvoeren om te controleren of de regels uit de Wpg worden nageleefd en zijn gewaarborgd. In 2023 heeft een her-audit plaatsgevonden op basis van de externe audit die heeft plaatsgevonden in 2022. Ook is de actietafel Regionale Meld en Coördinatiepunt (RMC) vanuit het Lokale Meld en Coördinatiefunctie (LMC) plan, in 2023 geborgd na een succesvolle pilot in 2022. De actietafel heeft als doel om uitval onder jongeren (18-23 jaar) te voorkomen door met externe betrokkenen de complexe casuïstiek te bespreken en de casus weer vlot te trekken.

Laaggeletterdheid en volwasseneducatie

In 2023 zijn verschillende scholingstrajecten en cursussen voor volwassenen aangeboden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden. De (regionale) scholingstrajecten werden uitgevoerd door de onderwijsinstelling Curio. De cursussen - gericht op meedoen in de samenleving - werden aangeboden door Bibliotheek West-Brabant in samenwerking met verschillende regionale en lokale partners. Leidraad voor de uitvoering is het regionaal plan Aanpak Laaggeletterdheid 2020-2024 van waaruit 14 gemeenten samenwerken om laaggeletterdheid aan te pakken en te voorkomen. Verder is een lokaal Jaarplan Laaggeletterdheid (2024) voorbereid. Hierin staan het vergroten van het bereik van de doelgroep, de voorbereiding op de gezinsaanpak laaggeletterdheid (met ingang van 2024 naar gemeenten) en het opzetten van een ketenpartneroverleg centraal.

Extra dit jaar is de gemeente Roosendaal gestart en aangesloten bij de uitrolfase van de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid (GGG). Ouders spelen een cruciale rol bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Kinderen van ouders die moeite hebben met taal, lopen zelf een grotere kans taalproblemen te krijgen. Zo kan een cyclus van laaggeletterdheid ontstaan waarbij taalproblemen van generatie op generatie worden doorgegeven. De gezinsaanpak is erop gericht deze cyclus te doorbreken.

Nationaal Programma Onderwijs

Met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zetten het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente in op maatregelen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van corona in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak. Bij de start van het NPO in 2021 legden wij de besteding van de verkregen specifieke middelen vanuit het Rijk hiervoor vast in een subsidieregeling. Diverse maatregelen zijn dan ook al eerder aangevraagd en liepen door in 2023. Het gaat hier bijvoorbeeld om verschillende zomerprogramma's, digitaal jongerenwerk en een pauzepunt voor jongeren. In 2023 zijn hier enkele maatregelen aan toegevoegd, zoals de inzet van extra onderwijsassistenten, een theatervoorstelling rondom mentaal welzijn en de inzet van een trajectbegeleider.

Roosendaal, een stad voor studenten en talenten

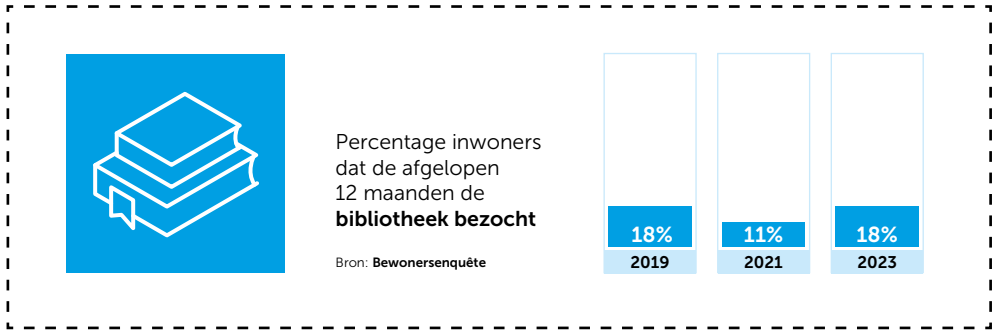
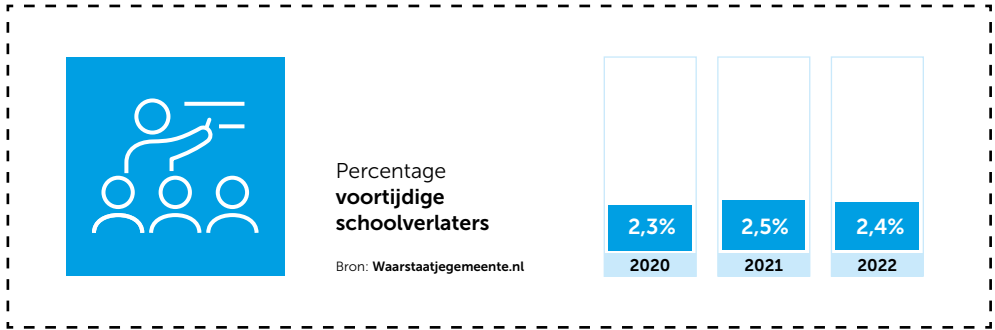
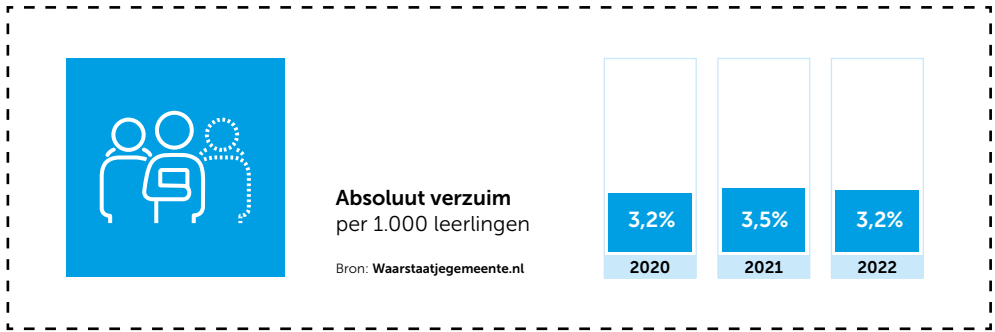
Voor de doorontwikkeling naar Roosendaal Studentenstad zorgden we voor goede studiefaciliteiten en is er bij aanvang van het schooljaar het introductie event INTROOsendaal geweest. Er was aandacht voor de invulling van vrije tijd op het gebied van cultuur, evenementen en sport.

We bouwen samen met onze partners verder aan Roosendaal Studentenstad. Zo hebben we een samenwerking opgezet samen met ADA en Curio om dit samen vorm te geven. Binnen de minor marketing en communicatie geven studenten advies hoe we de INTRO verder kunnen verbeteren. Ook nemen we de input uit de jaarlijkse studentenpeiling mee in de evaluatie hoe we Roosendaal nog beter op de kaart kunnen zetten. Hierin gebruiken we zoveel mogelijk dezelfde vragen, zodat we goed kunnen vergelijken hoe de waardering van Roosendaal als studentenstad zich ontwikkelt onder studenten.

Verder wordt ingezet op de koppeling tussen studeren, stagelopen en werken in Roosendaal. In het komende jaar start er een adviseur onderwijs – arbeidsmarkt die als verbindende schakel aan de slag gaat.

In 2023 hebben we verder INTROOsendaal doorontwikkeld. Dit bestond uit een tweetal programma's:

- > Een welkomstpakket voor alle nieuwe studenten. Ruim 20 Roosendaalse ondernemers hebben een bijdrage geleverd aan de welkomstpakketten, d.m.v. kortingsbonnen, gadgets, etc;
- > INTROOsendaal The Party. Het 2e introductiefeest voor studenten. Bij Roosendaal Studentenstad hoort natuurlijk een warm welkom voor nieuwe studenten om te laten zien wat Roosendaal te bieden heeft. INTROOsendaal The Party was een geslaagde 2e editie waar ruim 600 eerstejaars studenten aanwezig waren. Vanuit het thema 'Werken' zijn Roosendaal-on-Stage en de Beroepenmarkt Associate Degrees Academie (ADA) in samenwerking met partners.

WAT HEEFT HET **GEKOST?**

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Onderwijsbeleid	6.108	7.575	1.395	8.970	8.187
Baten Onderwijsbeleid	3.589	3.518	1.011	4.529	3.817
Saldo	2.519	4.057	384	4.441	4.370

ONDERWIJSHUISVESTING

WAT WILLEN WE **BEREIKEN?**

We streven naar een optimale huisvesting voor ons primair, voortgezet en speciaal onderwijs, van de juiste omvang, van goede kwaliteit en met flexibiliteit in het gebruik. Nu is gebleken dat de doordecentralisatie onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs geen begaanbare route is, nemen we als gemeente weer nadrukkelijk de regie op verschillende processen. Deze nieuwe start biedt ons de mogelijkheid om duurzaam te investeren in onderwijshuisvesting en daarmee sluiten we aan op onze nieuwe ambities. Zo willen we groeien naar een 100.000+ gemeente en werken we toe naar een groenere gemeente. Ook de voorzieningen in de buurten en dorpen passen straks bij de toekomstige schaal. Waar we investeren, houden we rekening met groei. Deze ambities bieden kansen voor onderwijshuisvesting en die kansen willen we samen met de schoolbesturen benutten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

We hebben vorig jaar een essentiële stap voorwaarts gemaakt in de samenwerking met onze partners in de kinderopvang en het primair- en speciaal onderwijs. We hebben een projectorganisatie ingesteld om met onze partners in een vorm van coproductie (zij-aan-zij) te werken aan het ontwikkelen van nieuw beleid en strategische huisvestingsplannen.

Waar we gezamenlijke belangen verenigbaar konden maken hebben we afspraken gemaakt over het stellen van prioriteiten. Waar zonder relevante consequenties onnodige stagnatie voorkomen kon worden, hebben we schoolbesturen gefaciliteerd om hun bouwplannen tot uitvoering te brengen. Waar (meer) integrale opgave, in het kader van NPR of ontwikkelambities van Roosendaal, aan de orde zijn is in afstemming met schoolbesturen afgewogen welke proces- en planning aanpassingen ingepast moeten worden.

We hebben geen aanvragen in het Huisvestingsplan Onderwijs (HPO) opgenomen waarbij strategische afwegingen een rol spelen. We hebben onze partners hierover een gemotiveerde toelichting gegeven om dit in de juiste context te plaatsen. Om financiële risico's scherp in beeld te houden met betrekking tot het vernieuwen van onderwijshuisvesting voor het voorgezet onderwijs hebben we onze (bestuurlijke) betrokkenheid bij grote bouwprojecten geïntensiveerd.

We hebben een start gemaakt met het herzien van de verordening Onderwijshuisvesting. Er is een basis opgesteld vanuit de meest recente VNG-modelverordening, maar de aansluiting op de ontwikkelingen van nu en de visie op onderwijs én op de noodzakelijke verduurzaming van onderwijsgebouwen is nog onder handen.

Samen met onze partners in het primair-, speciaal onderwijs en kinderopvang is gewerkt aan het opstellen van een gemeentelijke visie op integrale kindcentra (IKC's). Gaande het proces is bijgesteld op een bredere visieontwikkeling die beter aansluit op NPR-doelen en de ontwikkelambities van Roosendaal. De planning voor het effectueren van de visie is bijgesteld naar 2024.

In aansluiting op onze brede visieontwikkeling is een start gemaakt met het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan. Dit kent nog een mate van complexiteit in relatie tot de uitwerking op de langere termijn. Samen met onze partners wordt vanuit een leidend zorgvuldigheidsprincipe de opgaven verder ingevuld. Dit heeft als consequentie dat het proces doorloopt tot in 2024.

Bij de uitvoering van de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting die het voortgezet onderwijs (VO) heeft hebben we stevige aandacht voor de uitvoering.

WAT HEEFT HET **GEKOST?**

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Onderwijshuis- vesting	7.624	6.136	4.480	10.616	6.492
Baten Onderwijshuis- vesting	217	936	177	1.113	423
Saldo	7.407	5.200	4.303	9.503	6.069

SPORT

WAT WILLEN WE **BEREIKEN?**

Roosendaal is een gezonde en vitale stad. In 2030 hebben inwoners van Roosendaal voldoende beweging en een vitale en actieve leefstijl. Met name kinderen en inwoners, waarvoor sporten of bewegen niet vanzelfsprekend is, worden gestimuleerd en ondersteund. We zorgen voor een sterke basis waarbij sportaccommodaties en de buitenruimte op orde en toekomstbestendig zijn. Sport- en beweegvoorzieningen zijn gevarieerd van aard en kwalitatief goed. De buitenruimte daagt uit om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Sportaanbieders zijn vitaal en maatschappelijk betrokken. Zij dragen bij aan het welzijn en de participatie van onze inwoners. Er wordt nauw samen gewerkt om iedereen in beweging te krijgen en te houden, op een voor hen passende manier. We leven mee met Nederlandse en Roosendaalse topsporters en dit heeft een sterke inspirerende en verbindende waarde in onze samenleving. In Roosendaal starten veel talenten hun weg naar de top en meerdere sporters hebben de (inter) nationale top bereikt. We zetten sport en bewegen in om Roosendaal op de kaart te zetten. Roosendaal is in beweging!

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

Hiervoor zijn de volgende acties per pijler uitgevoerd:

Gezonde inwoners

- > We zijn een actieve partner binnen het FIT! Akkoord. Inmiddels zijn er meer dan 90 partners aangesloten bij het FIT! Akkoord. In het kader van het FIT! Akkoord hebben we in 2023 vier netwerkbijeenkomsten georganiseerd en hebben 11 organisaties gebruik gemaakt van de voucherregeling. Van deze regeling kunnen partners van RSDFIT gebruik maken om samen activiteiten te organiseren voor kwetsbare doelgroepen;
- > 12 organisaties hebben subsidie ontvangen vanuit de regeling Sportinitiatieven. Hiermee bevorderen de aanvragers dat kinderen en jongeren gezond opgroeien en inwoners een actieve en gezonde leefstijl hebben;
- > Met de subsidieregeling Gezonde Leefstijl, hebben we de inzet van buurtsport- en beweegcoaches gecontinueerd. De buurtsport- en beweegcoaches via Sportservice Noord-Brabant (SSNB) hebben veel doelgroepen bereikt en gestimuleerd om (meer) te gaan bewegen. Dit gebeurt op school, in de wijk en in de directe omgeving van senioren, ouderen en mensen met een beperking. Daarnaast is vanuit JOGG ook actief ingezet op een gezonde leefstijl;
- > Vanuit het provinciale netwerk Uniek Sporten Brabant hebben we in Roosendaal de Amigo's, voetbal voor mensen in een rolstoel, geïntroduceerd. Verder begeleiden we vanuit dit netwerk zoveel mogelijk Brabanders die niet mee kunnen komen in het reguliere sportaanbod bewegen naar een passende sport;
- > Via het Volwassenfonds kunnen mensen waarbij het inkomen niet toereikend is voor een sportabonnement een beroep doen op het Volwassenfonds zodat ook zij kunnen bewegen. De buurtsportcoaches van SSNB zijn intermediairs voor het volwassenfonds en verwerken de communicatie en aanvragen rondom dit fonds in de gemeente Roosendaal;
- > Boules in de buurt is een project waarbij men inzet op ontmoeting en laagdrempelig bewegen in samenwerking met SSNB, jeu de boules verenigingen en More2win. Hiervoor zijn wijktoernooien en een finaledag georganiseerd;
- > De landelijke finale van de Streetwise Cup heeft bij RSC Alliance plaatsgevonden. SSNB, ATIK Stadion de Cruyff Foundation en de Krajicek Foundation hebben de handen ineengeslagen en een topdag georganiseerd. Bij dit evenement staat gelijkheid centraal. Samen met de partners hebben zo'n 32 teams gestreden voor de overwinning. Zo'n 400 kinderen van de leeftijd 10-14 jaar hebben vervolgens gezien hoe de onder jongeren bekende 'voetbaltovenaar' Soufiane Touzani de prijs uitreikte op de Roosendaalse velden;
- > Wereldgozers – Wereldmeiden is een sportstimuleringsproject wat in 2023 van start is gegaan. In dit project worden buddy's gekoppeld aan minderjarige statushouders. Door de intensieve samenwerking tussen SSNB, A&M zorg en Vluchtelingenwerk worden statushouders warm doorverwezen naar sport- & beweegaanbieders. Ondersteuning voor de aanbieder wordt door SSNB uitgevoerd. In het eerste jaar zijn er 16 statushouders aangesloten bij dit traject.

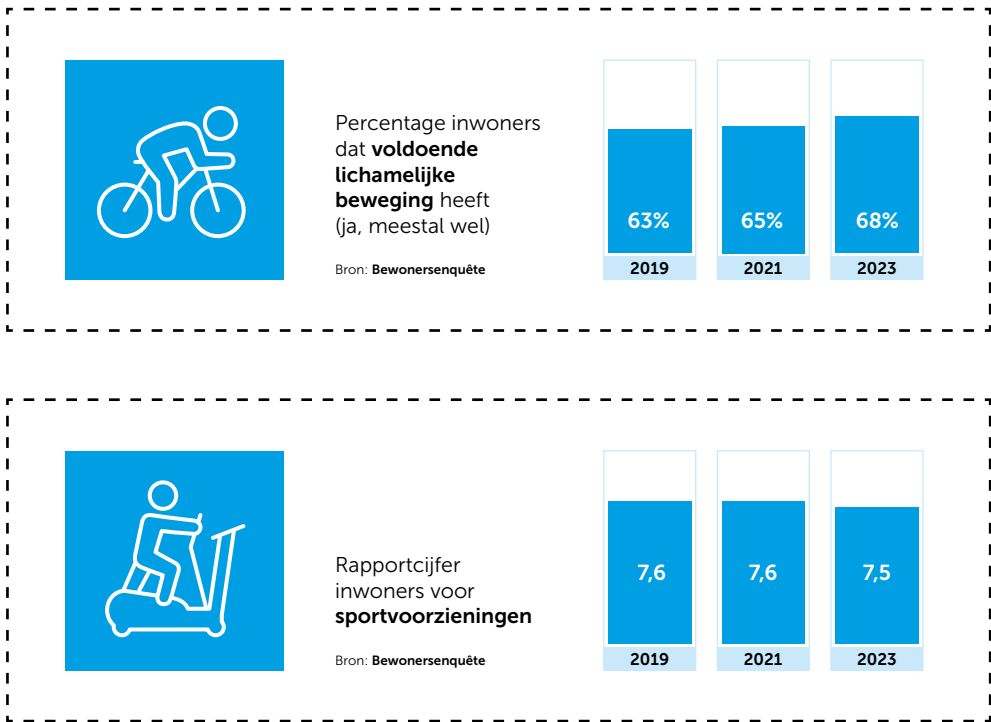
Sterke Basis

- > In 2023 hebben we onderzoek uit laten voeren naar de Roosendaalse binnen- en buitensportaccommodaties. In dit onderzoek is het huidige sport- en beweeglandschap (sportparken en sportaccommodaties) in beeld gebracht, is een doorkijk gemaakt naar het sport- en beweeglandschap in 2040. Verder worden kaders opgesteld die gehanteerd kunnen worden bij aanpassingen in het sport- en beweeglandschap;
- > Om de sportaanbieders in de gemeente te ondersteunen en te begeleiden is een verenigingsondersteuner en RSDFIT spelverdeler aangesteld;
- > Er vinden op het Urban Sportpark regelmatig activiteiten en evenementen plaats. In 2023 is onderzoek uitgevoerd naar Urban Sports & Culture in Roosendaal. Met dit onderzoek is de Urban Scene in beeld gebracht en zijn de kansen en mogelijkheden in beeld gebracht op het gebied van infrastructuur, activiteiten en organisatiestructuur. In 2024 wordt er een vervolg gegeven op dit onderzoek;
- > Verder is er veelvuldig contact geweest met sportaanbieders over (sportpark) ontwikkelingen waar clubs mee te maken hebben.
- > In 2023 is er een Subsidieregeling eenmalige compensatie energielasten maatschappelijke instellingen Roosendaal opengesteld. Deze subsidieregeling voorziet in een maximale compensatie van 50% van de werkelijke verhoging van de energielasten van een vereniging of maatschappelijke instelling voor de jaren 2022 en 2023;
- > Ook hebben we Roosendaalse sportverenigingen de kans geboden om gebruik te maken van de landelijke NEAS-regeling (Noodfonds Energie AmateurSportverenigingen);
- > De voorbereidingen voor de realisatie van de voorzieningen bij de Wielereexperience zijn getroffen. In 2024 wordt de voorziening gerealiseerd.

Bij de uitvoering van de Beweegvisie wordt jaarlijks samengewerkt met de Roosendaalse sportstudenten van de opleidingen CIOS, Fontys en Curio Sport & Bewegen. Ook afgelopen jaar waren er weer veel sportstudenten actief in Roosendaal. Studenten, die kennismaken met het werkveld en op deze manier leren in de praktijk: een hybride leeromgeving. De studenten hebben in het werkveld ondersteuning geboden bij activiteiten, projecten, onderzoeken en clinics. Dit hebben ze gedaan bij een breed scala aan Roosendaalse partners in de zorg.

Presteren in de Top

- > In 2023 is er een aanzet gemaakt voor het actieplan Roosendaals Topsportklimaat Talenten worden Helden. Met dit plan starten we in 2024 met het ondersteunen van talenten en zetten we topsporters in als ambassadeur van de gemeente;
- > In 2023 is de ZLM-tour in Roosendaal gestart en gefinisht. Ook in 2024 en 2025 zal de ZLM tour in Roosendaal starten en finishen;
- > Tijdens het Sportgala, georganiseerd door Stichting Sportgala Roosendaal zijn de sporters die een mooie sportprestatie hebben geleverd in het zonnetje gezet en gehuldigd;
- > Met het project Comeback hebben we topsporters ingezet op het DaVinci Roosendaal om jongeren te helpen met mentale problemen. De topsporters zijn ingezet om jongeren te inspireren, te motiveren en ook zelf te laten praten over tegenslagen in hun eigen leven.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Sport	7.421	4.624	1.699	6.323	5.405
Baten Sport	1.879	1.234	1.235	2.469	2.104
Saldo	5.542	3.390	464	3.854	3.301

CULTUUR

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Cultuur leeft in Roosendaal; onze stad en dorpen zijn ieder op hun eigen manier bruisende plekken binnen onze gemeente. Dat maakt Roosendaal aantrekkelijk voor bestaande en nieuwe inwoners en bezoekers. We vinden het belangrijk dat iedereen actief kan deelnemen aan cultuur. Voorzieningen die de sociale cohesie bevorderen zijn toegankelijk voor iedereen. Vooral kinderen die in armoede leven, mogen geen verschil ervaren met hun leeftijdsgenoten en moeten gewoon mee kunnen doen met culturele activiteiten. Buurt- en dorpshuizen zijn daarvan een mooi voorbeeld en zien we als een laagdrempelige woonkamer voor al onze inwoners waar veel (culturele) activiteiten plaatsvinden. We zorgen voor een divers en aantrekkelijk cultuuraanbod dat aansluit op zowel huidige generaties als op nieuwe generaties. Dit vraagt om een culturele infrastructuur die onderscheidend is en gericht is op cultuurdeelname én -beleving. Hierbij houden we vast aan onze identiteit, want inwoners zijn tevreden over typisch Roosendaalse evenementen, tegelijkertijd voegen we een interessant en aansprekend aanbod toe. In 2026 hebben we meer lokale, nationale en internationale bezoekers. Om deze cultuursprong te kunnen maken, stellen we een nieuwe Cultuurnota op. Intussen starten we met proeftuinen en vouchers om te kunnen experimenteren en inwoners de ruimte te bieden om met cultuur aan de slag te gaan.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

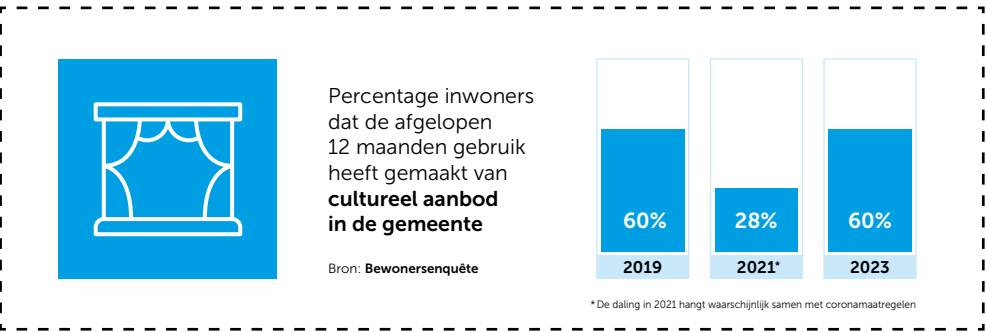
- > Een stadsprogrammeur is in 2023 aangesteld, die vanaf september veel gesprekken heeft georganiseerd met grote culturele basisinstellingen zoals de schouwburg, het museum, de bibliotheek, Cultuur Verbindt Roosendaal en CultuurCompaan, buurthuizen, ambtenaren en vertegenwoordigersgroepen uit het culturele veld. In haar rapport doet zij aanbevelingen voor een pilotproject om verbindingen te leggen tussen groepen die momenteel niet bereikt worden met cultuur;
- > We hebben een achtdelige video/podcast laten maken als proeftuin, waarin alle aspecten die cultuur kan omvatten de revue passeren en waarin cultuur voor een breder publiek wordt verhelderd. De publicatie hiervan is gepland voor het voorjaar van 2024;
- > In de dorpen zijn we begonnen met het maken van Cultuurkaarten om te benoemen wat er allemaal gebeurt. Dit vormt de basis voor toeristische routes, maar levert ook informatie op over te ontwikkelen aspecten in de toekomst;
- > We hebben veel mensen gesproken, informatie verzameld en voorbereidingen getroffen voor het bijstellen van het cultuurbeleid, gebaseerd op de informatie van de stadsprogrammeur, de cultuurkaarten in de dorpen en de videopodcast;
- > In 2023 hebben we expedities voorbereid voor 2024 om andere gemeenten te bezoeken en inspiratie op te doen uit mooie voorbeelden. Met een subsidie van € 900.000 voor jongerencultuur van het Ministerie van OCW heeft CultuurCompaan een project opgezet voor jongeren van 13 tot 27 jaar. Hierbij wordt enerzijds met tegoedbonnen de mogelijkheid geboden om kennis te maken met verschillende cultuuraanbieders, en anderzijds wordt ondersteuning geboden om jongeren zelf cultuurprojecten te laten uitvoeren, zoals bijvoorbeeld het bouwen van een spookhuis met zelfgemaakte decors, verhalen en kleding;
- > Er is een inventarisatie gemaakt van de staat van de gemeentelijke beelden in de openbare ruimte, en er is een onderhoudsplan opgesteld voor restauratie. Alle beelden zijn vastgelegd en er zijn teksten geschreven waarin uitleg wordt gegeven over de beelden. In 2024 wordt dit alles via een website beschikbaar gesteld;
- > Er is een kinderkunstroute gerealiseerd waarbij kinderen hebben meegedacht om de route te optimaliseren;
- > Via een algemene uitvraag zijn twee kunstwerken gerealiseerd, namelijk in de hal van het HUIS van Roosendaal en in de proeftuin van de Domineestraat;
- > In Wouw is het beeld “de Zevenster” van Karel Schrooijen gerealiseerd;
- > Het bestemmingsplan van het Openluchttheater Vrouwenhof is herzien;
- > De subsidies van de basisinstellingen zijn verlengd voor de periode 2024 tot en met 2027.
Zij hebben hun plannen bijgesteld en zullen ook activiteiten organiseren richting de buurten en dorpen;
- > De subsidie voor cultuureducatie en -participatie is opnieuw toegekend aan CultuurCompaan voor de periode 2024 tot en met 2027;
- > We hebben het kasteel van Wouw aangesloten bij de Zuiderwaterlinie en de afdeling West Brabantse Waterlinie. Met het project “Kasteel van Wouw” hebben vrijwilligers de BNG publieksprijs ontvangen onder de noemer erfgoed en groen.

Cultureel erfgoed

In 2023 was het plan om de volgende onderwerpen af te ronden:

- > De nieuwe erfgoednota;
- > Inventarisatie van de Wederopbouwarchitectuur (1940-1965);
- > Aanwijzen van stads- en dorsgezichten;
- > Kerkenvisie.

In 2023 is gebleken dat de voorbereidingen meer tijd vergen. De realisatie van de Kerkenvisie is helaas niet gelukt vanwege uitval van een extern projectleider. Samen met externe partijen wordt in de eerste helft van 2024 het nodige voorgelegd aan de raad. In 2023 zijn enkele subsidiebeschikkingen en rond de 20 aanvragen omgevingsvergunningen verleend ten aanzien van rijks- en gemeentelijke monumenten. De commissie Ruimtelijke Kwaliteit heeft voor 39 monumentale objecten in totaal 65 monumenten adviezen uitgebracht. Het aantal bouwplannen is iets toegenomen en daarentegen is dit met minder adviezen tot stand gekomen. Dit is de winst door goede voorlichting en duidelijkheid te scheppen bij het intakegesprek. Van de 65 monumenten adviezen zijn ongeveer de helft via een vooroverleg van een preadvies voorzien. Op 6 handhavingszaken na is de rest afgehandeld door een formele aanvraag omgevingsvergunning.

WAT HEEFT HET **GEKOST?**

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Cultuur	7.339	5.246	2.047	7.293	6.623
Baten Cultuur	319	243	605	848	867
Saldo	7.020	5.003	1.442	6.445	5.756

FINANCIËEL OVERZICHT LEREN & ONTWIKKELEN

X € 1.000	Beleids- veld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Onderwijs- beleid	6.108	7.575	1.395	8.970	8.187
	Onderwijs- huisvesting	7.624	6.136	4.480	10.616	6.492
	Sport	7.421	4.624	1.699	6.323	5.405
	Cultuur	7.339	5.246	2.047	7.293	6.623
Totaal		28.492	23.581	9.621	33.202	26.707
Baten	Onderwijs- beleid	3.589	3.518	1.011	4.529	3.817
	Onderwijs- huisvesting	217	936	177	1.113	423
	Sport	1.879	1.234	1.235	2.469	2.104
	Cultuur	319	243	605	848	867
Totaal		6.004	5.931	3.028	8.959	7.211
Saldo		22.488	17.650	6.593	24.243	19.496
Stortingen in reserves		6.418	6.224	-5.336	888	238
Onttrekkingen aan reserves		10.052	5.444	1.085	6.529	1.828

WERKEN & ONDERNEMEN

BELEIDSVELDEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS

Beleidsvelden	Portefeuillehouder
Ondernemerschap	wethouder Sanneke Vermeulen
Bestaanszekerheid	wethouder René van Ginderen

TERUGBLIK 2023

In 2023 hebben we stappen gezet om te komen tot een geactualiseerd evenementen-beleid. Zo hebben we een aantal evenementen begeleid naar het gebruik van duurzame bakers en daarbij ook gekeken naar toekomstige (financiële en facilitaire) ondersteuning. In dat kader hebben we een evenementenplatform ingericht. Ook is het terrassenbeleid geactualiseerd.

De planologische procedure voor Gebiedsvisie Leisurpark Roosendaal is in 2023 afgerond en we hebben voorbereidingen getroffen voor parkmanagement voor het Leisurpark. Dit is een samenwerking tussen Ondernemersvereniging De Stok inclusief Designer Outlet, de Stichting Ondernemers Fonds en de gemeente.

In 2023 hebben we ingezet op het verbeteren van de bestaanszekerheid van onze inwoners, zodat iedereen een gelijke kans krijgt om mee te doen in de maatschappij. We hebben stappen gezet in de uitvoering van de collegeprioriteit 'Bestaanszekerheid voor alle inwoners'. Aan de hand van de speerpunten preventie, interventie en perspectief hebben we ons vangnet verbreed en vergroot, hebben we nieuw aanbod onderzocht en de implementatie hiervan voorbereid. In nauwe afstemming met collegeprioriteiten 'Een goede toekomst voor onze kinderen' en 'Talenten, gouden handen en knappe koppen' is gekeken naar onderwerpen waarop we elkaar versterken, zoals het kansrijk opgroeien van kinderen en aansluiten van (beroeps)onderwijs op de arbeidsmarkt.

ONDERNEMERSCHAP

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We bestendigen en versterken onze economische basis en creëren meer diversiteit in onze lokale economie. We faciliteren het groeipotentieel van het midden- en kleinbedrijf en we maken ruimte voor kennisintensieve ondernemers en innovatieve startups. Roosendaal biedt veel kansen; met goed onderwijs en goede voorzieningen in een aantrekkelijke omgeving halen we meer bedrijvigheid binnen die is gericht op kennis en innovatie. We faciliteren niet alleen maar nemen ook regie, zeker waar het gaat om verduurzaming van ondernemingen en werklocaties. Niet passende ontwikkelingen gaan we weren. We bieden onze inwoners en bezoekers een compleet en aantrekkelijk voorzieningenaanbod voor vrijetijdsbesteding. Deze voorzieningen zijn in en rond de stad te vinden maar ook in de dorpen en in het buitengebied. Dit maakt Roosendaal een aantrekkelijke stad en daarmee trekken we meer mensen naar Roosendaal en komt dit ten goede van onze groei ambities. Ook trekken we daarmee meer bezoekers van binnen en buiten de regio naar Roosendaal. Dit geeft onze lokale economie een impuls. Roosendaal pakt haar leisure-rol voor de regio op, zoals geschetst in het position paper Sterke Steden West-Brabant. Samen met de omliggende regiogemeenten en partners uit de leisure-sector werken we aan een regionale aanpak van leisureontwikkeling.

WAT HEBBEN WE **DAARVOOR GEDAAN**?

Werklocaties

- > We hebben ondernemerschap onder de aandacht gebracht door middel van het jaarlijkse event 'Dag van de ondernemer'.
- > In 2023 hebben we frequente bedrijfsbezoeken afgelegd bij onze ondernemers, zodat we weten wat er bij hen speelt.
- > We hebben de herlocatie van Cloetta naar de Meeten 2 voorbereid.
- > Met de energiecöoperatie Roosendaal (ontstaan uit de Green Deal Majoppeveld) hebben we verdere mogelijkheden voor energietransitie onder de aandacht gebracht.
- > Bij het bedrijventerrein Vijfhuizenberg is parkmanagement ingevoerd. Bovendien heeft de Vijfhuizenberg een certificering Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen ontvangen.
- > Het certificeringstraject Keurmerk Veilig Ondernemen Bedrijventerreinen is ook opgestart voor bedrijventerrein Borchwerf II.
- > De samenwerking met StartToGrow hebben we gecontinueerd. Daarbij is ook gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor de huisvesting van starters in het (grotendeels leegstaande) stationsgebouw.

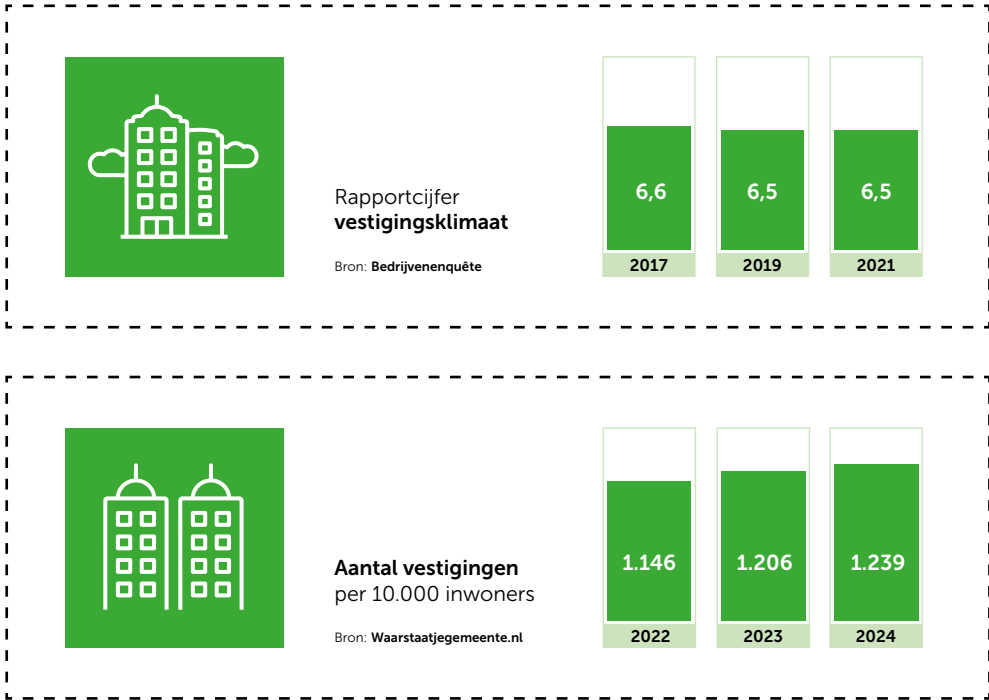
- > In 2023 is een start gemaakt met de verdeling van taken tussen de Regio West-Brabant (RWB) en de Stedelijke Regio West-Brabant West. Dit wordt verder afgerond in 2024. Daarbij wordt ook onze samenwerking in Brabantstad betrokken.
- > In 2023 hebben we grote stappen gezet om te komen tot een integrale economische gebiedsvisie. Hierin voegen we meer dan 10 aparte beleidsvisies samen tot één integrale visie. Hierdoor hebben we in 2023 het detailhandelsbeleid en het bedrijventerreinbeleid niet afzonderlijk opgepakt, maar integreren we deze beleidsdocumenten in de economische gebiedsvisie.

Ontspanning en vrije tijd

- > We zijn in 2023 gestart met het opstellen van een regionale marketingstrategie, die gericht is op vrijetijdsbesteding, toerisme en evenementen. Dit hebben we niet meer via de kopgroep onder regie van de RWB gedaan, omdat vrijetijdseconomie/marketing inmiddels niet meer tot het takenpakket van de RWB hoort. Wel hebben we bij de regionale marketingstrategie de gemeente Essen betrokken, om zo ook grensoverschrijdend samen te werken.
- > Het implementeren van parkmanagement in het Leisurpark Roosendaal (voorheen De Stok) hebben we verder voorbereid en zal naar verwachting in 2024 worden ingevoerd. Het betreft een samenwerking tussen Ondernemersvereniging De Stok inclusief Designer Outlet, de Stichting Ondernemers Fonds Roosendaal en de gemeente.
- > De planologische procedure voor Gebiedsvisie Leisurpark Roosendaal hebben we verder afgerond.
- > In 2023 hebben we gewerkt aan een gevarieerd evenementenprogramma, waarbij we hebben ingezet op een mix tussen lokale evenementen en (topsport)evenementen met een groter regionaal of (inter)nationaal bereik. Een voorbeeld van een lokaal evenement is het Roosendaals Treffen, dat in september na 8 jaar weer heeft plaatsgevonden. Een evenement met een groter bereik dat we naar Roosendaal hebben gehaald is de ZLM-Tour.
- > Open evenementen (Klunen, Carnaval) hebben we begeleid naar het gebruik van duurzame bekens. Het is onderdeel van een meer duurzame aanpak van evenementen, dat een plaats gaat krijgen in het nog te actualiseren evenementenbeleid. In dat kader hebben we een evenementenplatform ingericht. Naast duurzaamheid is vooral gekeken naar de toekomstige (financiële en facilitaire) ondersteuning. De actualisering van het evenementenbeleid zal begin 2024 worden afgerond.
- > De zoektocht naar een nieuw grootschalig evenemententerrein, dat eveneens kan functioneren als circusterrein, salonwagenterrein, vrachtwagenparking en/of camperlocatie heeft helaas nog geen concrete resultaten opgeleverd. We continueren dit in 2024.
- > We hebben de actualisatie van het terrassenbeleid voorbereid. De besluitvorming hieromtrent zal begin 2024 plaatsvinden.
- > De toeristische bewegwijzering hebben we in 2023 verder verbeterd. In 2024 pakken we dit ook op voor de binnenstad.

Binnenstad Roosendaal

- > In 2023 hebben we Roosendaal Binnenstad BV geëvalueerd. Belangrijkste conclusie was dat het in stand houden van de huidige BV niet passend of nodig meer is voor deze samenwerking. Er dient een vorm te worden gekozen, die enerzijds aansluit bij de wens tot samenwerking, maar anderzijds ook bij de financiële consequenties, die dat met zich meebrengt. In 2023 hebben we een begin gemaakt met het onderzoek naar een nieuwe structuur voor de samenwerking. Dit loopt door in 2024.
- > Begin 2023 zijn Roosendaal Citymarketing en VVV Roosendaal gefuseerd.
- > We hebben wederom met succes de Nostalgische kermis, Roosendaalse kermis en Wouwse kermis in 2023 mogelijk gemaakt.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten					
Ondernemerschap	4.350	3.853	802	4.655	4.370
Baten					
Ondernemerschap	684	714	-35	679	721
Saldo	3.666	3.139	837	3.976	3.649

BESTAANSZEKERHEID

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Bestaanszekerheid is het kunnen nadenken over de dag van morgen, en niet alleen maar bezig hoeven zijn met wat je vandaag moet doen om te overleven. Bestaanszekerheid gaat over een fundamenteel gevoel erbij te mogen horen. Het gaat dan ook verder dan kunnen rondkomen met je geld en leuk werk hebben. Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen door het bieden van gelijke kansen in een betrokken gemeente. We zorgen binnen onze mogelijkheden ervoor dat alle kinderen/ jongeren de kans krijgen zich te ontwikkelen ook als er thuis weinig geld is. Wij geven ook verder invulling aan bestaanszekerheid door het vergroten van de sociale veiligheid en het verkleinen van opleidings- en inkomensachterstanden. Samen met partners, het bedrijfsleven en inwoners gaan we aan de slag om onze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen met ondersteunende regelingen. We zetten ons, binnen onze mogelijkheden, maximaal in om te zorgen voor bestaanszekerheid voor alle inwoners. Dit doen we door het bestendigen van bestaande initiatieven binnen de gemeente Roosendaal én bewezen initiatieven van andere gemeenten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

Arbeidsmarkt en participatiewet

Met onderstaande acties hebben we ingezet op de ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt verbeterd en daarmee de arbeidsmarkt en mensen in een kwetsbare positie met een afstand tot diezelfde arbeidsmarkt dichterbij elkaar gebracht.

- > In het kader van het zogenaamde breed offensief zijn er aanpassingen doorgevoerd in de Participatiewet die het voor ondernemers makkelijker maken om personen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Naar aanleiding van de aanpassingen in de Participatiewet is ook de "Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Roosendaal" per 1 januari 2024 aangepast. De re-integratieverordening is in afstemming met de gemeenten uit de arbeidsmarktregio tot stand gekomen. Hierdoor gelden in de arbeidsmarktregio voor ondernemers dezelfde regels voor het in dienst nemen van een persoon met een arbeidsbeperking.
- > In 2023 hebben we er bij het Werkplein op aangestuurd om juist de mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt weer naar die arbeidsmarkt te laten bewegen. In de ketensamenwerking met Werkplein Hart van West-Brabant, ISD Brabantse Wal en WVS wordt gewerkt met een ontwikkeltraject voor inwoners met een bijstandsuitkering. In het ontwikkeltraject zijn met name instrumenten opgenomen om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden.
- > Met de De6 gemeenten, Werkplein Hart van West-Brabant en WVS is afgesproken dat inwoners met een indicatie Beschut Werken geplaatst worden. Gemeenten wordt door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het plaatsen van inwoners op beschut werken. We hebben aan deze taakstelling voldaan.
- > In 2023 is er capaciteit vrijgemaakt voor de uitwerking van een visie en uitvoeringsprogramma op de verbinding tussen (beroeps)onderwijs en de arbeidsmarkt. Een eerste aanzet is gemaakt voor de 'Aanpak Roosendaals Beroepsonderwijs', waarin de ambities op gebied van beroepsonderwijs en arbeidsmarkt, in lijn met de collegeprioriteiten 2, 3, 4, 5 en 15, verder uitgewerkt zullen worden in 2024.
- > In 2023 hebben 'Roosendaal on Stage' en 'Kijk binnen bij bedrijven' een succesvolle editie gekend, waarbij we deelnemende ondernemers van 'Kijk binnen bij bedrijven' ook samen hebben gebracht bij een ondernemersontbijt.
- > In 2023 hebben we een sterkere positie ingenomen en onze rol gepakt in het regionaal programmateam (in oprichting) van de arbeidsmarktregio West-Brabant en meegeschreven aan het regionaal beleidsplan.

Inkomen en schuldhulpverlening

- > We hebben ons - binnen onze mogelijkheden - maximaal ingezet om inkomensachterstanden en financiële problemen te verkleinen. Hiervoor hebben we o.a. het volgende gedaan: Het volwassenfonds en de inzet daarvan hebben we verder ontwikkeld. Na het uitproberen vanaf de start in 2022 hebben we in 2023 de regeling uitgebreid om tegemoet te kunnen komen aan de vraag.
- > In 2023 is het Volwassenfonds uitgebreid met in totaal 11 intermediairsorganisaties, waardoor zij circa 300 volwassenen geholpen hebben met het vergoeden van hun sport- of cultuurlidmaatschap.
- > In samenwerking met de De6 gemeenten en het Werkplein zijn de voorbereidingen voor de implementatie van de Voorzieningenwijzer getroffen. Door een aantal onvoorziene omstandigheden in het collectieve inkoopproces dienden in het kader van rechtmatigheid eerst een aantal zaken uitgezocht te worden voordat we konden overgaan tot inkoop. Alles staat nu klaar voor een succesvolle start in 2024.
- > Het gebruik van ons vangnet aan regelingen en interventies is constant gemonitord, waar de vraag het aanbod overtrof hebben wij regelingen uitgebreid om onze inwoners te kunnen ondersteunen. Dit is o.a. het geval bij de Meedoenregeling Kinderen (St. Paul en St. Leergeld), het Roosendaals Jeugdontbijt, Voedselbank, Meedoenregeling Volwassenen en BuddyLink.

- > In 2023 hebben we onze aanpak energiearmoede verder uitgerold. De energietoeslag is weer toegekend aan de doelgroep tot 130% van het bestaansminimum. De witgoedregeling is uitgevoerd voor mensen die leven op bijstandsniveau en voorbereid voor de volledige doelgroep die in aanmerking komt voor energietoeslag. Daarnaast is de pilot met Energieklussers succesvol afgerond en dit heeft geresulteerd in een regionale collectieve aanbesteding, waardoor we eind 2023 konden starten met het vervolg waarmee we de Energieklussers op grotere schaal in de gemeente Roosendaal kunnen inzetten.
- > In 2023 heeft het projectteam Kinderopvangtoeslag (KOT) gedupeerde inwoners van de gemeente Roosendaal ondersteund.
- > Onze schuldhulpverleners hebben zich hard gemaakt en ontfermd over mensen in financieel kwetsbare situaties en met problematische schulden. De Uitvoeringsagenda is nog in ontwikkeling en wordt in 2024 opgeleverd. Dit had geen belemmeringen voor de daadwerkelijke uitvoering en ondersteuning aan onze inwoners.

Gelijke kansen voor jeugdigen

We hebben ons in 2023 hard gemaakt voor gelijke kansen in het algemeen, maar voor kinderen en jongeren in het bijzonder. Binnen de collegeprioriteiten 'Bestaanszekerheid voor alle inwoners' en 'Een goede toekomst voor onze kinderen' en het Nationaal Programma Roosendaal, hebben we de krachten gebundeld om de negatieve spiraal te doorbreken en te bouwen aan een nieuwe kansrijke generatie.

- > De ingezette lijn hebben we doorgezet en er is onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van onze regelingen, de impact die dat heeft op het doorbreken van kinderarmoede en het vergroten van gelijke kansen, en welke mogelijkheden we nog meer in kunnen zetten om dit proces te versnellen.
- > Met de Meedoenregeling Kinderen hebben St. Paul en St. Leergeld ervoor gezorgd dat kinderen in een financieel kwetsbare situatie op dezelfde manier mee konden doen in het onderwijs, cultuur en sport. De regeling is tevens uitgebreid om in alle aanvragen te kunnen voorzien.
- > Het programma Kansrijke Start is voortgezet en steviger verankerd in bestaand en aanpalend beleid. Er is geïnvesteerd in een goede samenwerking tussen organisaties en zorgprofessionals, waarbij de focus lag op de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein. Daarnaast is er een aantal interventies opgestart die bijdragen aan een Kansrijke Start, zoals een cursus voorbereid ouderschap, de inzet van een algemeen maatschappelijk werker bij het verloskundig centrum en de realisatie van een tweede mamacafé.
- > Het Roosendaals Jeugdontbijt is voortgezet en uitgebreid, waardoor nog meer gezinnen in een financieel kwetsbare situatie met jonge kinderen worden geholpen aan een gezond ontbijt.
- > Financiële educatie is een belangrijk onderdeel van preventie, MoneyWays en Get a Grip zijn uitgevoerd en doorontwikkeld om beter op de vraag en behoefte van de doelgroep in te spelen. MoneyWays biedt een duurzame oplossing door jongeren beter te leren omgaan met geld en het doorbreken van taboes rondom geldzaken. Dit jaar zijn er diverse aanpassingen doorgevoerd, zoals het vernieuwen van 'Geldkrakers' met meerdere thema's per casus. Ook is er een waardenverkenning aan toegevoegd en is 'Sparen' als nieuwe thema-opdracht voor de jongere doelgroep ontwikkeld. Tot slot zijn er voor het praktijkonderwijs meer visuele elementen aan toegevoegd en is de tekst beknopter geschreven om het begrijpelijker te maken.

- > We bieden voorschoolse educatie (VE) aan voor kinderen met (een risico op) een taalachterstand. We willen er zo vroeg mogelijk bij zijn, omdat achterstanden op latere leeftijd lastiger in te halen zijn. Met onze VE-partners hebben we initiatieven ontwikkeld om het bereik van VE te vergroten en ouders met een VE verwijzing hun kind ook daadwerkelijk inschrijven. Dit doen we o.a. met de inzet van een peuterconsulent, die ouders begeleidt in het aanmeldproces, een promotievideo en een folder.
- > We hebben de VE compensatieregeling aangepast, zodat vanaf 2024 de vergoeding voor kinderen van 2 jaar tot 2,5 jaar gelijk wordt getrokken met kinderen van 2,5 jaar tot 4 jaar. Hiermee nemen we een financiële drempel weg voor ouders om hun kind pas later aan te melden voor VE.
- > In samenwerking met CultuurCompaan hebben we activiteiten van de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) uitgebreid naar een aantal andere wijken. In het schooljaar 2023/2024 zijn we daarmee actief in de wijken Kalsdonk, Tolberg, Burgerhout, Langdonk en Kroeven. In totaal zijn er in 2023 101 activiteiten georganiseerd.
- > Binnen de Jeugdagenda 2024-2027, die in 2023 is vastgesteld, is de evaluatie en doorontwikkeling van de GKA initiatieven en soortgelijke activiteiten om kansengelijkheid te vergroten expliciet opgenomen. Daarmee hebben we blijvende aandacht en uitvoering voor dit thema de komende jaren geborgd.

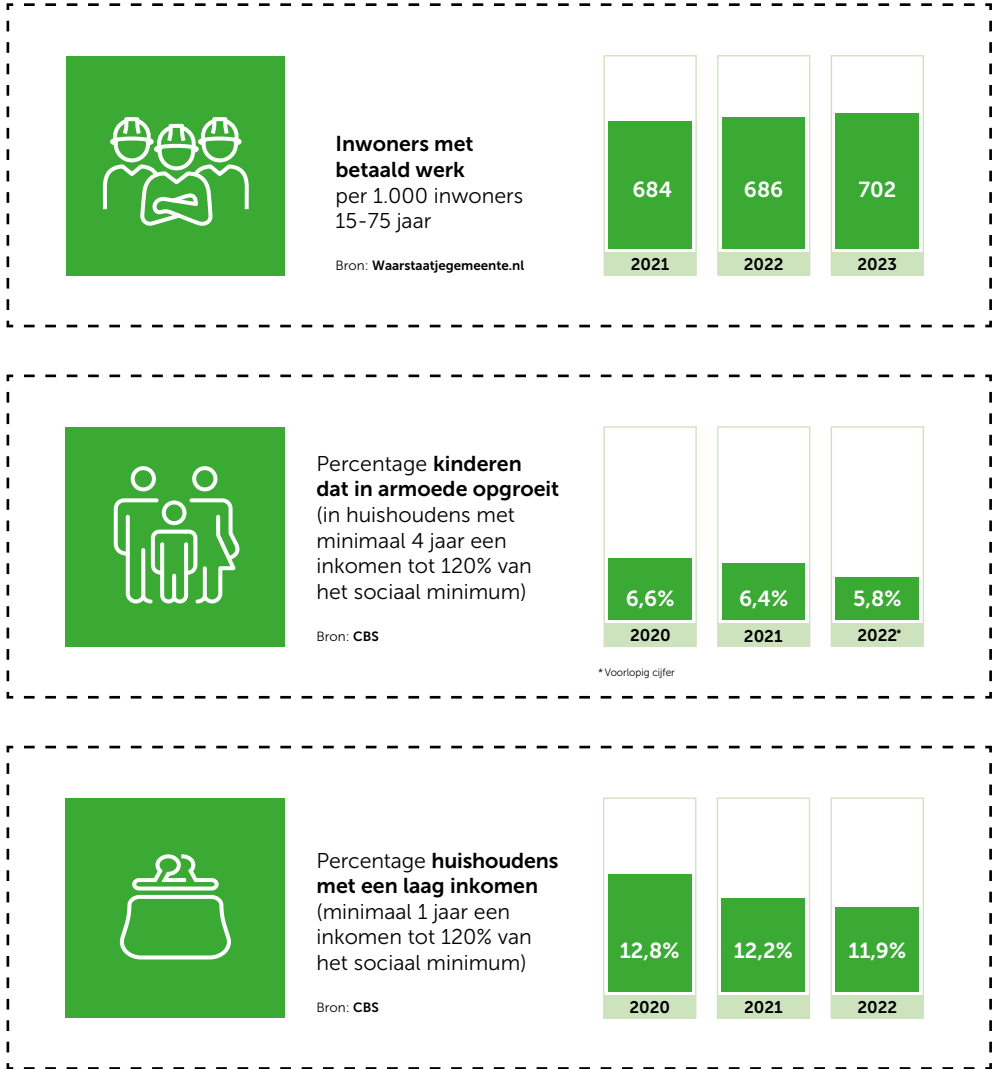
Arbeidsmigranten

- > Arbeidsmigranten hebben een belangrijk aandeel in de economische ambities en opgaves binnen de gemeente Roosendaal, maar daarnaast is ook aandacht nodig voor verblijf, huisvesting en sociaal maatschappelijke integratie. Met verschillende acties hebben we ervoor gezorgd dat Roosendaal voor arbeidsmigranten een veilige en aantrekkelijk plaats is om (tijdelijk of permanent) te verblijven. Met instrumenten als het paraplu bestemmingsplan en de nieuwe wet goed verhuurderschap proberen wij om ongewenste situatie te voorkomen. Daarnaast is er wederom een winteropvang gerealiseerd (programma 5) waar daklozen arbeidsmigranten 's nachts kunnen verblijven. Stichting Barka wordt hierbij betrokken om arbeidsmigranten te helpen aan een nieuwe baan of ze worden geholpen bij de terugkeer naar het land van herkomst.
- > We hebben ons aangesloten bij het Brabants Informatie Migratiepunt om bij te dragen aan de huisvesting van aandachtsgroepen en hebben er in het geval van overlast handhavingsacties plaatsgevonden (programma 1).

Flexibilisering asielketen

- > Om goed in te kunnen spelen op de wisselende asielinstroom en om de overgang van opvang naar huisvesting te verbeteren hebben we in samenwerking met andere gemeenten, de provincie en het Rijk gewerkt aan de 'Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen.
- > Samen met andere gemeenten in het district de Markiezaten is een structureel ambtelijk en bestuurlijk overleg opgezet. Daarnaast is er ook een regionale projectleider aangesteld op dit dossier om de voortgang en de samenwerking te bewaken en bestendigen.
- > We hebben de opgelegde taakstelling voor de huisvesting van statushouders voor 2023 behaald. Hiervoor hebben we gebruik gemaakt van de beschikbare regelingen, zoals de HAR (Hotel- en accommodatieregeling). Tevens wordt er regionaal samengewerkt in de verdeling van statushouders om ervoor te zorgen dat de druk in de AZC's verminderd wordt door snellere uitstroom.

- > De VNG heeft het kabinet ook gevraagd om de opgave hiervan te bezien in de samenhang met het huisvesten van andere groepen en vraagstukken op gebied van wonen. Wij hebben naast het huisvesten van statushouders ook medewerking verleend aan het opzetten van een tijdelijke CrisisNoodOpvang locatie (CNO) aan de Wijnkorenstraat. De huisvesting voor de Oekraïense ontheemden is in 2023 verhuisd van de locatie de Brink naar de locatie Mill Hill. Binnen de asielketen is het van belang dat er in het hele land voldoende opvangplekken gerealiseerd worden voor de opvang van asielzoekers. Wij willen hier ook onze verantwoordelijkheid in nemen en zijn hierover in gesprek met het COA.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten					
Bestaanszekerheid	70.483	64.211	17.716	81.927	78.107
Baten					
Bestaanszekerheid	38.169	33.659	8.823	42.482	43.368
Saldo	32.314	30.552	8.893	39.445	34.739

FINANCIEEL OVERZICHT WERKEN & ONDERNEMEN

X € 1.000	Beleidsveld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Ondernemerschap	4.350	3.853	802	4.655	4.370
	Bestaanszekerheid	70.483	64.211	17.716	81.927	78.107
Totaal		74.833	68.064	18.518	86.582	82.477
Baten	Ondernemerschap	684	714	-35	679	721
	Bestaanszekerheid	38.169	33.659	8.823	42.482	43.368
Totaal		38.853	34.373	8.788	43.161	44.089
Saldo		35.980	33.691	9.730	43.421	38.388
Stortingen in reserves		9.518	8.379	4.114	12.493	12.493
Onttrekkingen aan reserves		9.059	8.181	9.905	18.086	17.582

WONEN & VERBLIJVEN

BELEIDSVELDEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS

Beleidsvelden	Portefeuillehouder
Ruimtelijke ordening	wethouder Arwen van Gestel
Openbare ruimte	wethouder Arwen van Gestel
Vergunningen	wethouder Sanneke Vermeulen
Mobiliteit	wethouder Sanneke Vermeulen
Energie en warmte	wethouder Klaar Koenraad
Natuur, landbouw en milieu	wethouder Klaar Koenraad

TERUGBLIK 2023

In 2023 hebben wij actief samengewerkt met inwoners, ondernemers en verschillende overheidsinstanties om onze groeiambitie te realiseren. Sterke samenwerkingsverbanden met het Rijk, de provincie Noord-Brabant en regionale partners zijn gevormd om de uitstekende woon- en werkcondities van de regio te benutten en te versterken. Een mooie stap hierin is de aansluiting bij BrabantStad. Een leidende rol is ingenomen in de vorming van de Stedelijke Regio West-Brabant West en participatie in het Novex Gebied Stedelijk Brabant, met het oog op ruimtelijke ontwikkeling. Belangrijke infrastructurele vraagstukken, zoals de hoofdwegenstructuur en het spooreplacement, zijn geactiveerd in samenwerking met diverse stakeholders, waaronder ministeries, spoorpartijen en de provincie Noord-Brabant.

Het realiseren van woningen met de daarbij behorende voorzieningen is een prioriteit. Een belangrijk onderdeel hiervan is de uitwerking van de regionale Woondeal met negen bestuursopdrachten die versnelling moet brengen moet in de woningbouwopgave en het realiseren van extra woningen tot en met 2030. Op het gebied van mobiliteit is verkeersveiligheid een focus geweest, met maatregelen op verschillende locaties en samenwerking met partners zoals de Fietzersbond en Veilig Verkeer Nederland. Het fietsen is gestimuleerd door de ontwikkeling van een Integraal fietsplan en het voorbereiden van studies naar snelfietsroutes als onderdeel van de nog voor te leggen mobiliteitsvisie. De uitvoering van de geplande activiteiten voor 2023 op het gebied van energie en warmte, evenals natuur-, landbouw- en milieubescherming, hebben bijgedragen aan de duurzame ontwikkeling van de gemeente.

We hebben zoals vermeld in ons collegeprogramma de focus gelegd op het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Dit omvat een verschuiving naar een hybride buitenruimte met verbeterd zichtbaar onderhoud, met nadruk op klimaatadaptatie en veiligheid, en voortzetting van de ontwikkeling van Roosendaal Natuurstad.

De voorbereiding is getroffen om te komen tot integrale onderhoudsbestekken met als belangrijkste uitgangspunt een belevingsgerichte buitenruimte.

Tot slot hebben we in 2023 de laatste belangrijke stappen genomen tot implementatie van de nieuwe Omgevingswet. Een ingrijpende verandering in Nederland. We hebben voldaan aan alle wettelijke vereisten en zijn ver gevorderd in het opstellen van regels voor woningbouwlocaties binnen het prototype omgevingsplan. Om te komen tot een goede set regels voor woningbouw is een concrete ontwikkeling aan de Wouwseweg genaamd 'Dit is plek' opgestart als een eerste omgevingsplanwijziging. Daarmee is Roosendaal één van de koplopers voor wat betreft de wijziging van het omgevingsplan passend binnen de structuur voor het nieuwe omgevingsplan van Roosendaal. De regels die nu opgesteld worden voor deze woningbouwlocatie kunnen ook gebruikt worden bij omgevingsplanwijzigingen voor andere woningbouwlocaties.

RUIMTELIJKE ORDENING

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We zetten de ontwikkeling van onze gemeente en de regio stevig voort; Roosendaal ontwikkelt zich verder tot een vitale, leefbare en evenwichtige gemeente met een leidende positie in de regio. Voor deze ontwikkeling stellen we een gedragen strategisch toekomstperspectief op, de nota 'Roosendaal 2040'. Op termijn willen we dat Roosendaal een groei doormaakt. Om dit te bereiken komen we nu al in actie en gaan we aan de slag met een ambitieuze woningbouwopgave. Samen met partners op de woningmarkt verhogen we de bouwproductie. We voltooiën huidige projecten in de stad en dorpen en we creëren kansen om veel nieuwe woningen te bouwen. We ontwikkelen nieuwe locaties rondom het station, de A58 en de stadsranden en we creëren binnenstedelijk ruimte door het uitplaatsen van faciliteiten zoals het ziekenhuis. In de dorpen gaan we actief op zoek naar ontwikkelkansen om met name woonruimte te creëren voor jongeren en senioren. De bouw van nieuwe woningen leidt tot een betere doorstroming op de woningmarkt en met een gedifferentieerd woonaanbod kunnen we beter inspelen op de behoeften van onze inwoners. Tegelijkertijd gaan we ook kwaliteit toevoegen voor een betere leefomgeving en brengen we onze buurten en dorpen meer in balans; in Roosendaal is het prettig wonen.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

Landelijke en regionale samenwerking

Samen met onze inwoners en ondernemers hebben we actief de samenwerking opgezocht met het Rijk, de provincie Noord-Brabant en onze partners in de regio om onze groeiambitie waar te maken. De basis daarvoor is sterk; onze regio heeft uitstekende wooncondities en leent zich prima voor versterking en groei. De ligging en bereikbaarheid van de regio is ideaal en nodigt mensen uit om hier te wonen, te werken en te recreëren. We stemmen af met onze buurgemeenten en bij projecten en ontwikkelingen met een brede regionale uitstraling doen we actief mee. Deze samenwerking beperkt zich niet tot provincie- of landsgrenzen; we versterken ook de verbinding met andere stedelijke regio's, zoals de Drechtsteden en Antwerpen. Roosendaal is toegetreden tot de B7 van Noord-Brabant.

We hebben een leidende rol in de vorming van de Stedelijke Regio West-Brabant West en participeren in het Novex Gebied Stedelijk Brabant. In zowel de stedelijke als het Novex gebied maken we afspraken met regio, provincie, waterschap en Rijk over de ruimtelijke ontwikkeling. In 2023 is voor Roosendaal aangegeven in het Ontwikkelperspectief Novex Gebied Stedelijk Brabant en de Contourennotitie Ruimtelijk Voorstel Noord-Brabant dat de gemeente een schaa sprong kan/mag maken.

De opgaven rondom de hoofdwegenstructuur van de stad (o.a. A58) en het spoor-emplacment zijn voor Roosendaal en de regio van groot belang. Dit maakt onderdeel uit van zowel het (boven)regionaal als lokale mobiliteitsvraagstuk, in relatie tot de gehele verstedelijkingsopgave binnen de Stedelijke Regio W-Brabant-West (SRWBW) en Roosendaal in het bijzonder. Deze opgaven maken een essentieel onderdeel uit van de gewenste schaa sprong (kwaliteitsprong/ visie Roosendaal 2040). Deze visie wordt in 2024 aangeboden aan de Raad. Over de ontwikkeling van de Spoorzone en de emplacementsfunctie in het bijzonder, voeren we samen met de ministeries van I&W, BZK, de spoorpartijen NS en ProRail en provincie N-Brabant intensief overleg. Hierbij worden mogelijkheden onderzocht om onderdelen van het emplacement mogelijk uit te plaatsen en bepaalde projectbesluiten van ProRail met een forse impact op de leefbaarheid en veiligheid van Roosendaal, te beïnvloeden. Dit om zodoende onze ambities vanuit de verstedelijkingsopgave rondom de spoorknoop en spoorzone te realiseren. Door het verdichten met wonen, onderwijs en andere functies. Hierbij is het in 2022 opgestelde Handelingsperspectief Spoorzone Roosendaal mede onderdeel van de aanpak en verdere uitwerking. Voor specifiek het Stationskwartier hebben we eind 2023 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met NS en de Provincie en is er gestart met een stedenbouwkundig plan voor dit gebied mede in de lijn van R.O.O.S., de toekomstige verstedelijkingsopgave en de visie Roosendaal 2040.

West-Brabant-West (WBW) is de vierde stedelijke regio in Brabant en we hebben daarin een belangrijke voortrekkersrol. Met de regio hebben we afspraken gemaakt in het kader van de Verstedelijkingsstrategie Brabant en concrete afspraken leggen we vast in de Regionale Investeringsagenda WBW (RIA WBW). We hebben na vaststelling van de Verstedelijkingsstrategie gewerkt aan de Regionale Investeringsagenda en de opzet en organisatie van de Stedelijke Regio West-Brabant West. De Stedelijke Regio West-Brabant West zal op onderdelen de Regio West-Brabant (RWB) vervangen als entiteit voor regionale samenwerking op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit, natuur en klimaat.

Middels een Regionale Woondeal hebben we samen met de gemeenten in West-Brabant West afspraken gemaakt met provincie Noord-Brabant over de realisatie van woningen tot en met 2030 en over het versnellen van onze woningbouwopgave. Deze afspraken zijn uitgemond in negen bestuursopdrachten waar in 2023 de eerste resultaten voor zijn opgeleverd. Er zijn onder andere versnellingstafels met corporatie en marktpartijen georganiseerd en regionaal zijn de analyses en plannen met elkaar afgestemd.

In samenwerking met het Ministerie van Defensie, provincie Noord-Brabant en gemeente Rucphen werken we aan een haalbaarheidsstudie voor een nieuwe locatie voor de kazerne van het Korps Commando Troepen (KCT). In 2024 wordt de haalbaarheidsstudie afgerond en de resultaten bekend gemaakt. Mocht de kazerne in de toekomst verplaatst worden, dan maken we plannen voor de vrijkomende ruimte.

Als onderdeel van de Actie- en Investeringsagenda Coronaherstel Noord-Brabant is ook het project Roosendaals Ontwikkelprogramma voor Onze Stad (R.O.O.S) in samenwerking met de provincie verder vormgegeven. De gemeente Roosendaal, de provincie Noord-Brabant en de Nederlandse Spoorwegen (NS) gaan samenwerken om het eerste deel van de Spoorzone te ontwikkelen: het Stationskwartier. Partijen hebben een overeenkomst gesloten om een stedenbouwkundig plan op te stellen voor het stationsgebied aan de zijde van de binnenstad.

Ondanks dat het een moeizaam en langlopend proces is, boekt Roosendaal vorderingen in de versnelde treinverbinding Roosendaal-Antwerpen. Samen met ministerie I&W, provincie N-Brabant, ProRail, NS zijn er blijvende BO-MIRT-afspraken gemaakt over de realisatie van deze nieuwe versnelde treinverbinding, verbeteringen in de NS-dienstregelingen voor Roosendaal en Regio en moet onze verstedelijkingsopgave rondom de spoorzone en station een extra bijdrage leveren aan nieuw en extra reizigerspotentieel voor het treinverkeer in de Regio en Roosendaal. Belangrijke voorwaarde is dat het Europees veiligheidssysteem ERTMS is gerealiseerd om de trein te kunnen gaan rijden. Een voorwaarde die qua proces en vooral planning nadrukkelijk wordt gemonitord om blijvend druk uit te oefenen.

Roosendaals ontwikkelplan

In 2023 is de omgevingsvisie 'De Verbonden Stad' vastgesteld door de Raad. Met deze visie hebben we de koers voor de fysieke leefomgeving van Roosendaal tot in ieder geval 2030 bepaald. In deze visie geven we op hoofdlijnen aan welke omgevingskeuzes er gemaakt worden voor het fysieke domein. Vervolgens werken we de omgevingsvisie de komende jaren verder uit in onder meer deelvisies (gebieds- of thema gericht), programma's, het omgevingsplan en te verlenen omgevingsvergunningen. Ook stellen we in 2023 de nota 'Roosendaal 2040' op. Aanvullend daarop willen we een zogenaamde gereedschapskist ontwikkelen met tools waarmee we als gemeente zelf kunnen ingrijpen in de woningmarkt. De actuele ontwikkelingen op de woningmarkt vragen namelijk om meer regievoering gericht op voldoende passend aanbod en een betere mix van woningen. Ook richten we ons op de integrale buurt- en dorpsgedachte: groene buurten en dorpen met prominente ontmoetingsplekken en met goede en veilige wandel- en fietsverbindingen.

- > Samen met onze inwoners, ondernemers, partners en experts hebben we gewerkt aan een gedragen strategisch toekomstperspectief, de nota 'Roosendaal 2040'. Het toekomstperspectief schetst een totaalbeeld van hoe we Roosendaal verder willen ontwikkelen, een kwaliteitssprong willen laten nemen en het geeft kaders waarbinnen we werken. De nota laten we aansluiten op lopende trajecten, zoals de samenwerkingsagenda WBW, de omgevingsvisie 'De Verbonden Stad' en het Nationaal Programma Roosendaal. Aangezien de keuzes die op basis van het programma worden genomen vergaand zijn, zijn we een groot en innovatief participatieprogramma gestart: namelijk Het Gesprek, een online en offline dialogotafel waar inmiddels > 1.700 unieke deelnemers uit Roosendaal aan deelnemen. En wordt gewerkt aan specifieke deelstudies over waar die nodig en logisch zijn om de kwaliteitssprong te bereiken: de A58, de spoorzone, de economische visie en de dorpenvisie. Deze zullen in 2024 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Raad.
- > In 2023 werken we samen met partners aan lopende projecten in onze stad en dorpen. Met Provincie Noord-Brabant werken we aan de ontwikkeling van ons stadscentrum; eind 2022 zijn deze ambities vastgelegd in een Roosendaals ontwikkelplan R.O.O.S. In 2023 werken we met zogenaamde proeftuinen aan de verbetering van de leefbaarheid en de uitstraling. We evalueren de veranderingen en waar mogelijk maken we deze definitief. In 2023 zijn we gestart met het opstellen van een gebiedsvisie voor de Laan van Brabant. We hebben een belangrijke samenwerkingsovereenkomst gesloten met de provincie en NS over de ontwikkeling van de Spoorzone. Aan de westzijde van het spoor hebben we Spoor C doorontwikkeld zodat meer woningen en voorzieningen tussen Stadsoevers en de spoorzone kunnen worden gerealiseerd. Grote projecten zoals Mariadal en V&D/Braberstraat zijn in de eindfase van hun procedures. Gemeentebreed creëren we kansen om veel nieuwe woningen te bouwen en stimuleren we particuliere initiatieven om de bouwproductie op stoom te houden. Vanuit de Woonagenda is de Huinvestingsverordening opgesteld om de leefbaarheid en ongewenste ontwikkelingen op de woningmarkt beter te beheersen.
- > Om in de grote behoefte aan woningen te voorzien is er in 2023 op verschillende gebieden gewerkt aan de versnelling van de woningbouwopgave. Om die reden gaan we ook gebruikmaken van specifieke constructies voor de woningbouw, zoals de bouw van flexwoningen. Op Flaviadonk is de volledige procedure doorlopen voor het realiseren van 40 flexwoningen. Door het tijdelijk wegzetten van flexwoningen kunnen we ook op korte termijn meer woningen realiseren. We blijven actief nieuwe locaties verkennen voor de realisatie van meer flexwoningen.
- > In 2023 werken we de kaders uit de Woonagenda 2021-2025 verder uit en actualiseren we de Woningbouwprogrammering uit 2022. Dit heeft geresulteerd in de Woningbouwprogrammering 2024. Met deze programmering creëren we op zo kort mogelijke termijn woonaanbod in de stad en dorpen voor verschillende doelgroepen. De programmering is gericht op differentiatie, doorstroming en verduurzaming van het woonaanbod. Ook sluiten we bij de uitvoering van onze projecten aan op de kaders van Roosendaal Natuurstad; onze klimaatadaptieve opgave.

In het Woonconvenant 2022-2025 hebben we prestatieafspraken opgenomen over de sociale woningvoorraad. Deze afspraken zijn in 2023 vertaald in de Jaarschijf 2023/2024. Daarnaast werken we aan de opgaven uit het Nationaal Programma Bouwen en Wonen, waaronder het rapport ‘Een thuis voor iedereen’ gericht op de huisvesting van aandachtsgroepen. In dit kader is ook in 2023 een huisvestingsverordening vastgesteld.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Ruimtelijke ordening	9.657	12.368	5.389	17.757	14.178
Baten Ruimtelijke ordening	7.091	8.615	1.033	9.648	8.549
Saldo	2.566	3.753	4.356	8.109	5.629

OPENBARE RUIMTE

WAT WILLEN WE **BEREIKEN?**

In het beheer van de openbare ruimte streven we naar een hybride buitenruimte waar het onderhoud zichtbaar beter is. Deze kwalitatieve verbetering vraagt om een brede transitie, waarbij ook de klimaatadaptatie opgave én de inrichting van een veilige en sociale buurt een grote rol spelen. De klimaatveranderingen dwingen ons om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten en te onderhouden. De noodzaak om het anders te doen, biedt tegelijkertijd ook kansen en die gaan we benutten. We verbeteren het onderhoud en leggen de focus op de bestrijding van droogte, hittestress en wateroverlast en de verbetering van biodiversiteit, lucht- en waterkwaliteit. We voegen dus veel groen en waterpartijen toe, waardoor onze omgeving mooier en gezonder wordt. We geven onze inwoners, ondernemers en partners een stem bij de inrichting van de openbare ruimte. We gaan publieksgericht informatie delen over de opbouw van buurten, dorpen en zelfs straten om zo gericht inwoners te bereiken. Onze buurten en dorpen zijn schoon, heel, veilig, toegankelijk en klimaatadaptief. Tussen de buurten en dorpen maken we onze groenstructuren meer robuust en zorgen we voor goede en veilige verbindingen, waarbij we vooral ruimte geven aan wandelaars en fietsers. Roosendaal is een aantrekkelijke gemeente om te wonen, te werken, te recreëren en elkaar te ontmoeten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

We hebben in 2023 nieuwe onderhoudsbestekken opgesteld, waarmee we in 2024 zullen gaan werken. Met deze integrale bestekken gaat de aandacht uit naar het bewaken van het onderhoudsniveau en het effectief afhandelen van meldingen in de buitenruimte.

Tevens hebben we een start gemaakt met het opstellen van het werkprogramma Kwaliteitsslag Openbaar Gebied, hierbij is de inrichting van de openbare ruimte meer op de beleving gericht. Hieronder gecategoriseerd de verschillende uitgevoerde activiteiten.

Schoon, heel, veilig, toegankelijk & klimaatadaptief

- > Er is geld gereserveerd om het kwaliteitsniveau van de fietspaden te verbeteren, in 2024 zal hier verdere invulling aan worden gegeven.
- > In 2023 is een concept parkenvisie opgesteld waarin is opgenomen dat de parken, en ook de ecologische verbindingzones (EVZ's) op een hoger kwaliteitsniveau onderhouden zullen gaan worden. Kanttekening is dat dit enkel is gedaan voor de parken en dus niet voor de EVZ buitengebied. In 2024 zal dit aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Onderhoud groen, grijs en blauw

- > Opstellen van integrale bestekken voor het onderhoud van de buitenruimte, in 2024 vindt de aanbesteding plaats. Hiermee gaan we meer onderhoud doen op beeldkwaliteit van de openbare ruimte. Deze beeldkwaliteit willen we naar een hoger niveau tillen binnen de gemeente.
- > Openbare Werken heeft meer plaatsen beschikbaar gesteld voor arbeidskrachten met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- > De in 2017 ingezette lijn met betrekking tot het vervangen van 'versleten' groen is verder ingezet, waarbij oog is voor vervangen met ander groen, waarmee de biodiversiteit zal verbeteren.
- > Vanuit het grijsareaal worden onderhoudsprojecten uitgevoerd volgens de beheerkalender, waarbij er zoveel mogelijk een integrale benadering plaats vindt en we voor groen, blauw en grijs samen optrekken. Hierbij worden we ook beïnvloed van buitenaf door onder meer de nutsbedrijven. Ook zij staan, mede door de warmte, - water, - en energietransitie, voor grote uitdagingen, wat weer uitdagingen geeft in de afstemming voor werkzaamheden in de openbare ruimte. Er vindt afstemming plaats met alle stakeholders, waarbij projecten zoveel mogelijk samen worden opgepakt, indien mogelijk. Voetpaden zijn daar waar mogelijk versmald, om zo meer ruimte te geven aan het groen.
- > Bij vervangingsprojecten in het kader van onderhoud en beheer hebben we materialen hergebruikt wanneer de levensduur dit toeliet. In andere gevallen hebben we de materialen omgevormd tot bouwstof. Hiermee proberen we zoveel mogelijk circulariteit in projecten te verkrijgen.
- > Helaas is het Water- en Rioleringsprogramma (WRP) 2024-2027 niet in 2023 ter besluitvorming voorgelegd. Dit programma is de opvolger van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP). Hierin beschrijven we hoe we invulling geven aan onze wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. De nieuwe opzet van het WRP sluit beter aan op de invoering van de Omgevingswet en verbrede opvatting van de invulling van de zorgplichten. De vaststelling van het WRP zal pas in het tweede kwartaal van 2024 zijn, we hebben vertraging opgelopen door personele uitval. Zolang het WRP niet is vastgesteld zal het VGRP 2023-2027 van kracht blijven.
- > Voor de openbare verlichting is in 2023 een nieuw onderhoudscontract aangegaan, waarbij aspecten zoals duurzaamheid, circulariteit en toekomstbestendigheid zijn meegenomen in de keuze van nieuwe standaard led-armaturen. Door marktontwikkelingen heeft de vervanging van lichtarmaturen vertraging opgelopen, in 2023 is hard gewerkt om dit recht te trekken en is tot een nieuw jaarplan en contract gekomen. De geplande vervangingen van 2022 en 2023 worden opgenomen in het jaarplan van 2024.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Openbare ruimte	41.951	32.062	9.528	41.590	37.823
Baten Openbare ruimte	17.212	15.523	1.168	16.691	17.751
Saldo	24.739	16.539	8.360	24.899	20.072

VERGUNNINGEN

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We bouwen aan onze stad en onze dorpen, zodat ze klaar zijn voor de toekomst. Een ambitieuze woningbouwopgave helpt ons om deze stip op de horizon te bereiken. Daarbij houden we rekening met de ontwikkelingen in het fysieke domein; op 1 januari 2023 treden de Omgevingswet (Ow) en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Deze wetten veranderen de procedures voor vergunningaanvragen. De nieuwe Ow is één van de grootste wettelijke veranderingen in Nederland; de historisch gegroeide veelheid aan wetten, regels en afspraken voor de fysieke leefomgeving wordt geïntegreerd in één nieuw stelsel. We zorgen dat onze inwoners, ondernemers en partners zo weinig mogelijk overlast ervaren van deze transitie. We informeren tijdig en actief, we zijn transparant over de mogelijkheden en over onze uiteindelijke overwegingen en besluiten. We zijn goed bereikbaar en benaderbaar en onze medewerkers denken constructief en met een open houding mee. We staan daarvoor zij aan zij met onze partners; zij zijn namelijk onmisbaar in het realiseren van onze ambities en in het ontwikkelen van een aanpak voor de uitdagingen die voor ons liggen. Als startpunt van nieuwe ontwikkelingen noemen we eerst de overeenkomsten en daarna pas de verschillen. We geven vertrouwen aan onze inwoners, ondernemers en partners en spelen in op hun behoeften; de leefwereld en de ideeën voor de eigen buurt of het eigen dorp zijn hierin leidend.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

De nieuwe Omgevingswet (Ow) is één van de grootste wettelijke veranderingen in Nederland; de historisch gegroeide veelheid aan wetten, regels en afspraken voor de fysieke leefomgeving is geïntegreerd in één nieuw stelsel. De Ow bevat een zestal juridisch-planologische kerninstrumenten. Als gemeente zijn we aan de slag gegaan met vier instrumenten: de omgevingsvisie, de programma's, het omgevingsplan en de omgevingsvergunningen. Hierbij houden we rekening met beleid en regelgeving van hogere overheden. Bij de implementatie van de Ow hebben we aan alle wettelijke vereisten voldaan. De voorbereiding van de regels voor woningbouwlocaties is in het prototype omgevingsplan ver gevorderd.

- > Ambtelijk is er geïnvesteerd in het opleiden van de medewerkers in zowel het werken met de Omgevingswet als de Wet Kwaliteitsborging, welke beide per 1 januari 2024 in werking zijn getreden en zijn optimalisaties in het proces aangebracht
- > Tegelijk met de invoering van de omgevingswet, op 1 januari 2024, is overgegaan op een nieuw systeem voor onder meer het verstrekken van vergunningen. In 2023 is dit systeem ingericht en getest. De evenementenkalender is vastgesteld.
- > Met de komst van de Ow is ook een nieuwe legesverordening vastgesteld.

WAT HEEFT HET **GEKOST**?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Vergunningen	2.583	2.101	9.528	3.140	2.977
Baten Vergunningen	2.472	1.401	600	2.001	2.317
Saldo	111	700	439	1.139	660

MOBILITEIT

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

We creëren een betere balans in de buurten en dorpen en we houden ze schoon, heel en veilig. Vanuit mobiliteit wordt daar een belangrijke bijdrage aan geleverd. We zorgen voor betere verbindingen binnen én tussen de buurten en dorpen en we zetten in op meer duurzame mobiliteit. We stellen een integraal en duurzaam Mobiliteitsplan op. In dit plan besteden we onder meer aandacht aan een goede bereikbaarheid van de binnenstad, de buurten en de dorpen, verkeersveilige routes, voldoende parkeercapaciteit en laadpalen, goed openbaar vervoer en goede fietspaden met veel groen. Roosendaal is een fietsvriendelijke gemeente en op termijn zien we kansen voor snelfietsroutes richting Antwerpen, Breda en de Randstad. Duurzame vormen van mobiliteit stimuleren we actief en we gaan aan de slag met mobiliteits-HUB's; een HUB is een locatie waar verschillende vormen van deelmobiliteit samen komen en waar inwoners en bezoekers gezamenlijk gebruik van kunnen maken. Het spoor is en blijft een belangrijke drager voor Roosendaal voor verplaatsingen richting de Randstad, Zeeland, het oosten van Brabant en België. Op het gebied van het hoofdwegennetwerk blijven we kritisch kijken naar en meedenken over de A58 en de A17. Op het lokale wegennetwerk werken we vooral verder aan de realisatie van de verbindingsweg Tolberg voor onder andere een goede bereikbaarheid van het nieuwe Bravis ziekenhuis.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN?**

In 2023 hebben we veel gesproken met inwoners en ondernemers over mobiliteit. Mobiliteit is een centraal thema in Roosendaal en wordt ook vaak besproken tijdens informatieavonden over herinrichtingsplannen of gebiedsvisies. Verkeersveiligheid is één van onze prioriteiten. In dit kader nemen we jaarlijks maatregelen op basis van de top 20 van verkeersonveilige locaties en hebben we aandacht voor jonge verkeersdeelnemers. In 2023 hebben we pilotprojecten uitgevoerd. Een voorbeeld daarvan betreft de proeftuinen van Ontwikkelprogramma R.O.O.S. (Rondje Roosendaal). Daarin hebben we onder meer 30 km/h zones gerealiseerd en hebben we betere oversteekvoorzieningen voor fietsers en voetgangers aangelegd.

We hebben constructief overleg gevoerd met de Fietzersbond en Veilig Verkeer Nederland. We hebben zeven nieuwe schoolomgevingen voorzien van attentie-verhogende materialen.

Voorts hebben we het Integraal Fietsplan in concept afgerond. De output van het fietsplan wordt onderdeel van de Mobiliteitsvisie die we in 2024 gaan opstellen. Een aantal snel te realiseren maatregelen voeren we direct uit. Zo hebben we onnodige paaltjes en obstakels verwijderd en hebben we fietsoplaadpunten bij maatschappelijke voorzieningen gerealiseerd.

Uiteraard maken ook parkeren, deelmobiliteit, routing vrachtverkeer etc. deel uit van onze op te stellen Integrale Mobiliteitsvisie.

We zetten stappen in de ontwikkeling van laadpalenbeleid en we blijven in gesprek met de provincie en Arriva over verbetering van het openbaar vervoer.

Verkeersveiligheid

Een terugkomend aandachtspunt is de turbotonde op de Burgemeester Freijterslaan. In 2023 hebben we hiervoor een verdiepende studie gedaan, in samenspraak met deskundigen, politie en Fietzersbond. In 2024 komen we met definitieve voorstellen voor verbeteringen. De lijn van aanpak van de verkeersveiligheid rondom scholen hebben we ook in 2023 doorgezet. Ook in 2024 gaan we hiermee door, zodat we stapsgewijs alle schoolomgevingen veilig en herkenbaar maken met attentieverhogende maatregelen. 29 Scholen doen mee met de programma's van het Brabants Verkeersveiligheidslabel. Hiermee worden meer dan 6.000 leerlingen bereikt. Met Veilig Verkeer Nederland is het fietsexamen en het verkeersdoolhof voor alle basisscholen georganiseerd. Circa 900 leerlingen hebben zich begeven in het verkeersdoolhof, dat ieder jaar in het Vrouwenhofpark wordt georganiseerd. Verder is de snelheidsmeterspaarpot in Nispen ingezet. Automobilisten die zich aan de snelheid hebben gehouden, hebben letterlijk een spaarpotje bijeengebracht. Dit spaarpotje kan ingezet worden voor maatschappelijke doeleinden in Nispen.

Binnen en op de RING (respectievelijk Burgemeester Prinsensingel en Stationsplein) hebben we 30 km/h wegen gerealiseerd. In 2024 maken we het plan voor 'volledig 30 km/h binnen de RING' compleet door het plan voor de Dunantstraat en een deel van de Nispenstraat uit te werken.

Voor aanpak van te hoge snelheden gaan we in 2024 een mobiele flitspaal inzetten. In april wordt deze geplaatst op de Burg. Schneiderlaan. Afhankelijk van ervaringen en effecten bepalen we later in 2024 de vervolginzet op mogelijke andere locaties, in overleg met het Openbaar Ministerie.

Eind 2023 zijn we gestart met het programma voor grootschalige vervanging van verkeerslichten in Roosendaal. Inmiddels zijn de eerste locaties al voorzien van nieuwe, toekomstbestendige verkeerslichten (zogenaamde i-VRI's). Naast een vlotte en vooral meer flexibele afwikkeling van het verkeer, zijn deze installaties ook voorbereid op (mogelijke) toekomstige technologische ontwikkelingen. Daarmee hebben we het mogelijk gemaakt om de verkeersafwikkeling in de toekomst nog slimmer vorm te geven.

Parkeren en deelmobiliteit

Parkeren is een belangrijk thema in Roosendaal. Het is een thema dat we in nauwe samenhang bekijken met andere beleidsthema's, zoals klimaatadaptatie en de woningbouwopgave. In 2023 zijn we gestart met de voorbereidingen voor het onderdeel parkeren in de Mobiliteitsvisie. Hetzelfde geldt voor het deelmobiliteitsplan, waarvoor we in 2023 de basis hebben gelegd.

De pollers in de binnenstad zijn in 2023 vervangen. De toegang tot het gebied wordt nu verkregen op basis van het kenteken van de ontheffinghouder. Voorheen werd gebruik gemaakt van toegangspassen die meer fraudegevoelig zijn. In de zomer van 2023 zijn we, samen met Arriva en de provincie, een pilot met de 'Voor Elkaar Pas' gestart. Actieve WMO-gebruikers uit Roosendaal kregen het aanbod om tegen een kleine eigen bijdrage een OV-pas te kopen, waarmee zij zelf en een begeleider een jaar lang onbeperkt gebruik kunnen maken van het de bus in onze provincie. Ruim 400 mensen uit Roosendaal doen mee aan de pilot. De pilot loopt door in 2024.

Ruim baan voor de fiets

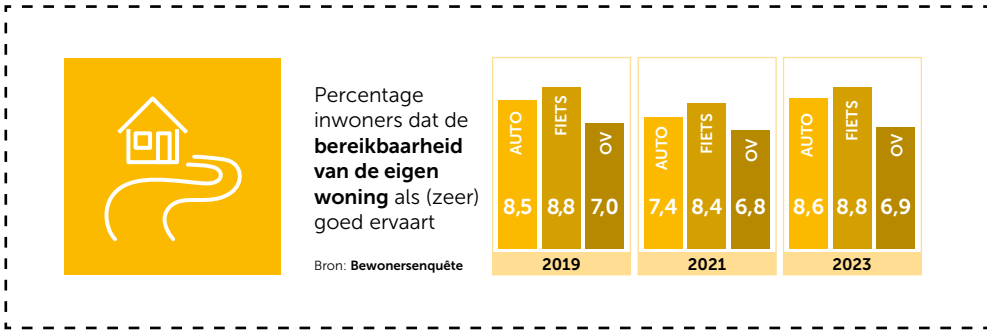
In 2023 hebben we een concept Integraal Fietsplan gemaakt. We hebben alle belanghebbenden (inwoners, bezoekers, belangenorganisaties) gevraagd om input te geven om van Roosendaal een echte fietsgemeente te maken. Hierdoor hebben we een goed beeld gekregen van de prioriteiten van onze inwoners op fietsgebied. De uitkomsten nemen we mee in de Integrale Mobiliteitsvisie. Daarnaast gebruiken we de informatie om aan de slag te gaan met het fietsnetwerk en goede fietsparkeerplaatsen. Ook pakken we, in nauwe samenwerking met de Fietzersbond, de snel oplosbare problemen direct aan. In 2023 hebben we bijvoorbeeld hinderlijke of overbodige paaltjes verwijderd.

De snelfietsroute F58 is in 2023 verder gerealiseerd, onder andere nabij Heerle en in ons buitengebied. Nabij de Plantagebaan hebben we 'Tussenstation Wouw' gerealiseerd. In overleg met de buurthuizen hebben we een plan gemaakt voor de aanleg van fietsoplaadpunten in de nabijheid. Deze oplaadpunten worden in 2024 gerealiseerd.

Mobiliteit en milieu

Mobiliteit en milieu zijn nauw aan elkaar verboden. We zijn gestart met het onderzoek naar de effecten en kansen voor een Zero Emissie-zone in Roosendaal. Onder begeleiding van een extern bureau hebben we ingezet op participatie, zodat we inzicht kregen in wat de Roosendaler - en dan met name de Roosendaalse ondernemer - hiervan vindt. Er zijn enquêtes uitgezet en ondernemers zijn geïnformeerd via bewonersavonden.

Ook het Roosendaalse wagenpark wordt steeds schoner. Om elektrisch rijden te faciliteren zijn we in 2023 doorgegaan met het aanbrengen van openbare laadvoorzieningen. Tot en met 2023 hebben we inmiddels ruim 130 openbare laadpalen gerealiseerd. In de meeste situaties hebben deze laadlocaties twee aansluitpunten. Daarnaast zijn er tot en met 2023 nog zo'n 30 à 40 semipublieke laadlocaties aangelegd. De aanbesteding van de nieuwe laadpalenconcessie is opgestart, zodat we in kunnen blijven spelen op de groei van het elektrische wagenpark. Waar we tot 2023 nog veelal een vraagvolgend beleid volgden, gaan we over naar een concessie met een meer proactief karakter.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Mobiliteit	2.326	2.277	664	2.941	2.852
Baten Mobiliteit	2.233	1.979	385	2.364	2.533
Saldo	93	298	279	577	319

ENERGIE EN WARMTE

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

Energie- en klimaatmaatregelen maken Roosendaal comfortabeler, gezonder en mooier. In 2050 zijn we energieneutraal en aardgasvrij; in 2030 verbruiken we daarom al 55% minder energie ten opzichte van 1990. Om dit te realiseren is het van groot belang om - naast energiebesparende maatregelen - alle mogelijkheden te benutten om duurzame energie op te wekken. Dus door in te zetten op duurzame energiebronnen als zon, wind en aardwarmte en door minder afhankelijk te zijn van vervuilende en eindige energiebronnen als olie, kolen en gas. We werken hard aan een energiezuinige en op termijn aardgasvrije gebouwde omgeving en we zorgen ervoor dat alle maatregelen voor iedere Roosendaler haalbaar en betaalbaar zijn. Dit doen we onder meer door in te zetten op besparen middels isoleren, een nieuwe visie op duurzame energie op te stellen en plannen te maken om alle wijken van het gas af te krijgen. We doen dit als gemeente niet alleen; we hebben inmiddels een groot netwerk opgebouwd waarmee we actief samenwerken. Het Rijk heeft het Programma Versnelling Verduurzaming Gebouwde Omgeving gepresenteerd. Dit programma zal grotendeels de koers bepalen, evenals het Nationaal Isolatieprogramma en het Programma Hybride Warmtepompen.

WAT HEBBEN WE **DAARVOOR GEDAAN**?

In 2023 hebben we ingezet op het verder faciliteren en stimuleren van onze inwoners in de transities die voortkomen uit het Klimaatakkoord. Het is van belang dat zowel inwoners als bedrijven zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid en dat de gemeente daarin kan ondersteunen. We hebben stappen gezet in de uitvoering van de collegeprioriteit 'versnellen energietransitie en klimaatadaptatie'. Daarnaast werken we aan kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Energietransitie

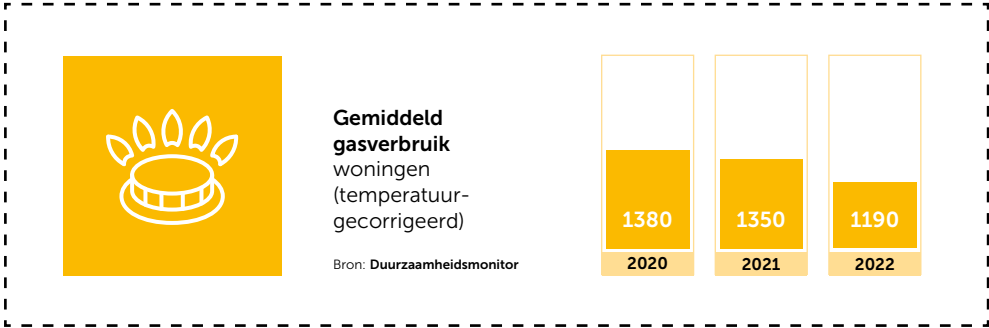
In 2023 hebben we op veel vlakken resultaten geboekt. Waar mogelijk faciliteerden en subsidieerden we verschillende initiatieven en hebben we programma's en kaders uitgewerkt om invulling te geven aan het landelijk Klimaatakkoord. Dit hebben we onder andere gedaan door:

- > Aanleveren van de voortgangsrapportage RES 1.0
- > Oplevering en ingebruikname van de groene Weet Keet. Dit is een mobiel informatiecentrum, gemaakt van circulaire en/of biobased materialen, inclusief zonnepaneel waarmee de gemeente en de Stichting Energietransitie Roosendaal (StER) met de inwoners in gesprek gaan. Het mobiele informatiecentrum is half 2023 afgerond en heeft al op een aantal plaatsen in Roosendaal gestaan bij bijvoorbeeld het Festival der Mogelijkheden en ter ondersteuning van participatie en inwonersbijeenkomsten activiteiten.
- > Visie op duurzame opwek. De wens is er vanuit het College om de zonnevisie te updaten en breder te trekken dan zon op veld. Deze visie is een lokale uitwerking van de RES en omschrijft hoe Roosendaal duurzaam energie gaat opwekken. Daarbij kijken we niet enkel naar (grootschalige) duurzame opwek maar onderzoeken we ook - rekening houdend met transportschaarste - de mogelijkheden voor opslag en andere innovaties. In 2023 is de concept visie voorbereid. Door nieuwe en recente ontwikkelingen gaat de visie in bewerking in 2024 en zal ter besluitvorming aangeboden worden aan de Raad in 2024. Hierin zijn participatie, afspraken vanuit de RES en ontwikkelingen (congestie) op bijvoorbeeld het elektriciteitsnet meegenomen. De inzet is breder dan enkel wind- en zonne-energie. Ook is en wordt veel aandacht besteed aan participatie en input vanuit stakeholders met relevante kennis.
- > Energiekring. Met subsidie van de provincie is onderzocht hoe we het theater De Kring kunnen verduurzamen en kunnen inzetten als warmtebron voor de omgeving: De EnergieKring. Conceptueel is er op alle onderzochte thema's (technisch, juridisch, economisch en maatschappelijk) uitgekomen dat het project haalbaar is. Begin 2024 is er een intentieovereenkomst getekend tussen de gemeente Roosendaal en De Kring om dit plan verder te concretiseren.

Warmtetransitie

Het Roosendaals Isolatieprogramma (RIP) is opgesteld en vastgelegd als onderdeel van de Transitievisie Warmte, waarin we de kansen tot 2030 hebben geïdentificeerd. Een belangrijke maatregel binnen deze visie is het isoleren van woningen, een essentiële stap om wijken uiteindelijk van het gas af te kunnen halen. Dit sluit aan bij het Nationaal Isolatie Programma, dat tot doel heeft om 2,5 miljoen woningen te isoleren tegen 2030, met een focus op woningen met een energielabel E, F of G. De gemeente heeft hiervoor middelen ontvangen na het vaststellen van het RIP door de Raad in juni en het indienen van meerjarige plannen.

- In 2023 hebben we binnen het RIP verschillende resultaten behaald:
- > Er is een convenant ondertekend tussen Alwel, de Stichting Energieke Regio (StER) en de gemeente voor het aanstellen van een projectleider voor de verduurzaming van het gespikkelde bezit.
 - > Onze aanpak van energiearmoede is verder uitgerold, inclusief de uitvoering van de witgoedregeling voor mensen op bijstandsniveau en de voorbereiding voor de volledige doelgroep die in aanmerking komt voor energietoeslag.
 - > De succesvolle pilot met Energieklussers heeft geleid tot een regionale collectieve aanbesteding, waardoor we in staat waren om eind 2023 op grotere schaal met het vervolg van het project te starten.
 - > We zijn gestart met de campagne DuurzaamRSD, waarbij we communiceren vanuit één duurzaamheidsloket. De lancering van de Duurzaam RSD-website in april 2023 markeert het begin van deze community voor en door alle Roosendalers, die geleidelijk zal worden uitgebreid tot een volledig duurzaamheidspakket.
 - > In het najaar van 2022 zijn we begonnen met het herzien van de businesscase voor het mogelijke warmtenet in de Westrand, en hebben we samen met stakeholders de mogelijkheden verkend. Voor de uitbreiding van de backbone van het warmtenet hebben we subsidie ontvangen van de Provincie Noord-Brabant.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten					
Energie en warmte	724	282	2.214	2.496	1.868
Baten					
Energie en warmte	110	0	1.464	1.464	1.190
Saldo	614	282	750	1.032	678

NATUUR, LANDBOUW EN MILIEU

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

Door veel groen en waterpartijen toe te voegen aan onze openbare ruimte maken we van Roosendaal een groene, duurzame en klimaatadaptieve gemeente. De leefomgeving wordt daardoor ook gezonder en nodigt meer uit om in te verblijven. We zorgen voor een goede balans tussen de bebouwde woon- en werkgebieden, de ecologisch en economisch gezonde landbouw, de natuur en recreatie. Ook zetten we in op het terugdringen van de uitstoot van stikstof, het voorkomen van bodemuitputting en -verdroging, het versterken van de biodiversiteit en het verbeteren van de (drink) waterkwaliteit. Met name het buitengebied van Roosendaal kent een groot aantal opgaven en zal fors moeten veranderen. We willen de kwaliteit van onze natuur verbeteren en ons watersysteem robuuster en gezonder maken. We zoeken daarin naar een nieuwe balans waarin ecologie (biodiversiteit) en economie (stikstof-problematiek) twee prominente thema's zijn. Deze thema's vragen om een gezamenlijke aanpak; samen met inwoners en partners zetten we hierin stappen om te komen tot een schoon, toekomstbestendig en nagenoeg klimaatneutraal Roosendaal. Ook dragen we daarmee bij aan de Sustainable Development Goals (SDG's). Dit zijn zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. De SDG's zijn overeengekomen door de landen die zijn aangesloten bij de Verenigde Naties, waaronder Nederland. Ook Roosendaal heeft zich aangemeld als SDG-gemeente.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

De ambities van Roosendaal op het gebied van landschaps- en natuurontwikkeling zijn op de kaart gezet. Het betreft een doorvertaling van de ambities uit de omgevingsvisie om het areaal bos- en open natuur te vergroten en de groenblauwe dooradering vanuit het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het Brabants Programma Landelijk Gebied verder vorm te geven.

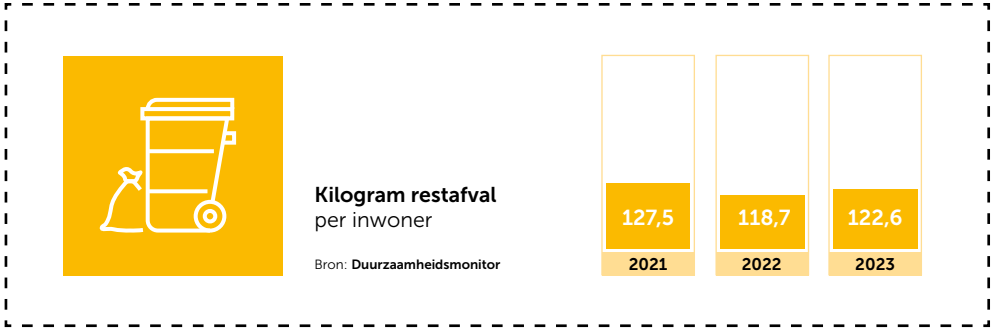
Naast onze eigen verantwoordelijkheid om deze doelen op termijn te gaan bereiken werken we samen met de volgende terreinbeherende organisaties: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Brabants Landschap, het Waterschap, Brabant Water en de provincie. Daarnaast stimuleren we ook particulieren om maatregelen uit te voeren om de biodiversiteit te vergroten.

- > Het project “Klimaatrobuust Landelijk Gebied stroomgebied van de Molenbeek en de Schijfse Vaartkant” is gestart waarin we samenwerken met waterschap Brabantse Delta, Gemeente Rucphen en waarin ook de provincie participeert.
- > Met de gemeente Essen is een dialoog opgestart om de grensovergang bij Nispen te vergroenen.
- > De Stimuleringsregeling Landschapselementen en het project ErvenPlus zijn verlengd
- > We hebben actief bijgedragen aan de werkconferenties Nationaal Park Kalmthoutse Heide.
- > We hebben een actieve bijdrage geleverd van de totstandkoming van het Ruimtelijk Voorstel en het BPLG.
- > De inrichtingskaders Roosendaal Natuurstad zijn geëvalueerd en besproken met de betreffende wethouders.
- > De Stimuleringsregeling Roosendaal Natuurstad is verlengd tot 31 december 2026.
- > Medio 2023 zijn we via een omvangrijke aanbesteding gestart met het opstellen van het lokale klimaatadaptatieplan per buurt. Hiervoor worden nieuwe stresstesten uitgevoerd en komen er Roosendaalse maatlaten voor de inrichting van het openbare gebied, vooral bedoeld bij nieuwe initiatieven. We richten ons op: hitte, droogte, wateroverlast, waterkwaliteit en biodiversiteit.
- > We zijn gestart met het opstellen van het lokale hitteplan. We lopen vertraging op omdat stakeholders van gekozen doelgroepen niet altijd de urgentie zien van een lokaal hitteplan. We streven er nog altijd naar vóór de zomer van 2024 het lokale hitteplan gereed te hebben.
- > We participeren in de Water- en Klimaatkring West en zetten ons maximaal in om het Delta Programma Ruimtelijke Adaptatie te realiseren. Er is via de Impulsregeling Klimaatadaptatie in 2023 subsidie aangevraagd en verkregen voor de Josephwijk. Ook is voor de Gastelseweg (een toekomstig Beheerkalenderproject) in 2023 subsidie aangevraagd.

Circulariteit

- > In 2023 is het evenementenbeleid geactualiseerd; vanaf 2024 zijn wegwerpbekers en -bestek niet meer toegestaan. Niet alleen op festivals en evenementen, maar ook in kantoorruimtes zijn wegwerpbekers per 1-1-2024 niet meer toegestaan. Enkel in publieke ruimtes is het (nog) toegestaan wegwerpmateriaal te gebruiken.
- > De plannen voor het EKP-gebouw zijn verder geconcretiseerd voor wat betreft de mogelijkheden in het gebouw en de benodigde randvoorwaarden. Naar aanleiding van deze onderzoeken, is een concept plan gemaakt voor de invulling als multifunctionele locatie. Hierbij worden circulaire en duurzame randvoorwaarden meegenomen als kaders in de transformatie.
- > Er is een reststromenscan uitgevoerd voor reststromen van bedrijventerrein Majoppeveld. Hiermee is een database ontwikkeld met inzichten en kansen voor matches qua reststromen op circulariteit.

- > Er is een start gemaakt met het opstellen van beleid op circulaire economie. Hierin is actief de koppeling gemaakt met de nog in bewerking zijnde stadvisie 2040 en de economische gebiedsvisie.
- > In 2023 lag de focus in Roosendaal vooral op bronscheiding van GFTE. Voor hoogbouw zijn op 15 locaties ondergrondse restafval containers omgebouwd naar GFTE containers. Ook is geanalyseerd waar er extra containers dienen te worden geplaatst. Een deel van deze locaties is ook voorbereid zodat begin 2024 op ruim 25 locaties een nieuwe semi-ondergrondse container geplaatst kan worden.
- > In opdracht van Saver is begin 2023 een advies uitgebracht over de mogelijke invoering van na-scheiding. Dit omdat er in 2023 besloten moest worden of het contract voor de verbranding van restafval verlengd moest worden. Het advies was om nu (nog) niet over te gaan op nascheiding en het contract voor de laatste maal te verlengen.
- > Om zwerfafval terug te dringen is gerichte communicatie ingezet om het gedrag van de verschillende doelgroepen (veroorzakers) te veranderen.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Natuur, landbouw en milieu	11.246	10.076	245	10.321	9.590
Baten Natuur, landbouw en milieu	11.433	12.558	-570	11.988	11.262
Saldo	-187	-2.482	815	-1.667	-1.672

FINANCIËEL OVERZICHT WONEN & VERBLIJVEN

X € 1.000	Beleidsveld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Ruimtelijke ordening	9.657	12.368	5.389	17.757	14.178
	Openbare ruimte	41.951	32.062	9.528	41.590	37.823
	Vergunningen	2.583	2.101	1.039	3.140	2.977
	Mobiliteit	2.326	2.277	664	2.941	2.852
	Energie en warmte	724	282	2.214	2.496	1.868
	Natuur, landbouw en milieu	11.246	10.076	245	10.321	9.590
Totaal		68.487	59.166	19.079	78.245	69.288
Baten	Ruimtelijke ordening	7.091	8.615	1.033	9.648	8.549
	Openbare ruimte	17.212	15.523	1.168	16.691	17.751
	Vergunningen	2.472	1.401	600	2.001	2.317
	Mobiliteit	2.233	1.979	385	2.364	2.533
	Energie en warmte	110	0	1.464	1.464	1.190
	Natuur, landbouw en milieu	11.433	12.558	-570	11.988	11.262
Totaal		40.551	40.076	4.080	44.156	43.602
Saldo		27.936	19.090	14.999	34.089	25.686
Stortingen in reserves		9.075	6.562	-3.777	2.785	3.105
Onttrekkingen aan reserves		12.085	4.327	7.102	11.429	5.215

ZORGEN & STIMULEREN

BELEIDSVELDEN EN PORTEFEUILLEHOUDERS

Beleidsvelden	Portefeuillehouder
Leefbare buurten en dorpen	wethouder Evelien van der Star-Deijkers
Welzijn	wethouder Evelien van der Star-Deijkers
Zorg en ondersteuning	wethouder René van Ginderen
Jeugd en jeugdzorg	wethouder René van Ginderen

TERUGBLIK 2023

Vanuit het collegeprogramma hebben we ons in 2023 ingezet voor een inclusieve samenleving, bestaanszekerheid voor alle inwoners, een goede toekomst voor onze kinderen en gezond leven zo makkelijk mogelijk maken. Binnen deze prioriteiten hebben we in 2023 consequent uitvoering gegeven aan de pijlers van ons sociaal beleid: een sterke sociale basis, preventie en integrale ondersteuning.

In 2023 is de alliantie Nationaal programma Roosendaal (NPR) opgericht. Samen met Alwel, Politie, Curio, KPO, WijZijn en de Rijksoverheid vormen wij het dagelijks bestuur van de alliantie. De alliantie bestaat uit 17 partijen en hebben in 2023 een ambitie-document "Voor ons Roosendaal" opgesteld en vastgesteld. In 2023 hebben we met succes subsidieaanvragen gedaan voor Preventie met Gezag, Kansrijke Wijk en het Volkshuisvestingsfonds. Deze vormen de basis voor het in 2024 op te stellen uitvoeringsprogramma.

Op basis van afspraken uit het integraal zorgakkoord (IZA) hebben we een regiobeeld gerealiseerd waardoor we inzicht hebben in de belangrijkste problematiek in de regio West-Brabant. Vervolgens is er een regioplan met een accent op vijf themalijnen opgesteld: kwetsbare ouderen nu en in de toekomst (1), mentale gezondheid (2), kansrijke opgroei (3), leefstijl/leefomgeving en kansengelijkheid (4) en druk op de eerste lijn (5).

Met gerichte acties en activiteiten hebben we ingezet op een samenleving waarin we bevorderen dat alle inwoners gelijke kansen krijgen en waardoor zij in staat worden gesteld om mee te doen op alle onderdelen van het leven.

2023 is een jaar geweest waarin jeugdhulp in het teken heeft gestaan van deproblematiseren, normaliseren en de beweging naar voren. Meer samenwerking met de partners in het voorliggend veld, een andere betrokkenheid van zorgaanbieders en professionals en tegelijk investeren waar dat nodig is om de kwaliteit van zorg te behouden voor wie dat nodig heeft. Hierin is zowel lokaal als regionaal door alle partners geïnvesteerd.

LEEFBARE BUURTEN EN DORPEN

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We willen dat mensen fijn samenleven in een gezonde, groene en veilige omgeving. Onze inwoners voelen zich verbonden met elkaar en hun leefomgeving. Het gevoel van veiligheid is toegenomen. Buurten en dorpen kennen ieder hun eigen sfeer en identiteit, met een aantrekkelijke mix van inwoners met verschillende leefstijlen en achtergronden. Er is een inclusieve samenleving; jong en oud naast elkaar, met een beperking of met zorgondersteuning. Iedereen doet mee naar vermogen. De onderlinge betrokkenheid en sociale binding van de inwoners is sterk. Inwoners kennen elkaar en zijn er voor elkaar als dat nodig is. Kinderen groeien kansrijk op. In de eigen buurt of in het eigen dorp bieden de voorzieningen hiervoor de passende faciliteiten. In de groene openbare ruimtes is volop ruimte voor ontmoeting en gezamenlijke activiteiten, vaak in samenwerking met de omgeving. Inwoners nemen zelf het initiatief bij vraagstukken en zetten hun kennis, kunde en netwerk in. Indien nodig worden ze ondersteund en gefaciliteerd door de wijkprofessionals.

WAT HEBBEN WE **DAARVOOR GEDAAN**?

Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

- > De alliantie Nationaal programma Roosendaal (NPR) is opgericht waarvan de Burgemeester de voorzitter is. De gemeente is één van de deelnemende partijen. De gemeente, Alwel, Politie, Curio, KPO WijZijn en de Rijksoverheid vormen het dagelijks bestuur van de alliantie, die bestaat uit 17 partijen.
- > Het ambitiedocument Voor ons Roosendaal is opgesteld en vastgesteld door de alliantie.
- > De subsidieaanvragen Preventie met Gezag, Kansrijke Wijk en het Volkshuisvestingsfonds zijn met succes aangevraagd en vormen de basis voor het in 2024 op te stellen uitvoeringsprogramma.

Integrale wijkaanpak

- > In Langdonk is de omgeving van de Lindenburg vergroend. Bij het ontwerp is rekening gehouden met de opgaven rond sociale- en verkeersveiligheid.
- > De ontwerpfase van de openbare ruimte Reginadonk is afgerond. Uit de impactanalyse van de wijk komt een opgave voor klimaatadaptatie en biodiversiteit naar voren. In afstemming met bewoners is in het ontwerp een oplossing gecreëerd voor de parkeerdruk en verkeersveiligheid in de straat.
- > De Goede Herder kerk is aangekocht. Hiermee garanderen we het voortbestaan van De Broedplaats op een centrale plek in de wijk en geeft het de gemeente een strategische grondpositie bij de herontwikkeling van het hart van de wijk.
- > Met betrekking tot de herontwikkeling van het hart van de wijk zijn gesprekken gevoerd met stakeholders in de wijk. Met bewoners hebben we meerdere LEGO-bouwsessies georganiseerd om hun wensen voor invulling van het gebied op te halen.
- > Naar aanleiding van de impactanalyse is een gebiedsvisie Westrand gemaakt die ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. In de gebiedsvisie Westrand zijn kaders en uitgangspunten opgenomen om de Westrand toekomstbestendig te maken:
 - Er zijn ruimtelijke kaders opgenomen om woningen, commerciële en maatschappelijke voorzieningen toe te voegen die de leefbaarheid en veiligheid in de wijk beter maken.
 - Er hebben participatiebijeenkomsten in de wijk plaatsgevonden, om de gebiedsvisie te delen met bewoners, ondernemers en onderwijsinstellingen.
 - In de gebiedsvisie is daarnaast aandacht voor de herinrichting van de openbare ruimte door meer kwaliteit toe te voegen waar bewegen en ontmoeten gestimuleerd wordt.
 - De woningcorporatie, onderwijsinstellingen, ontwikkelaars zijn betrokken bij het realiseren van de gebiedsvisie Westrand.
 - Ook het verkeer en parkeren is een belangrijk aandachtspunt om de veiligheid in de wijk te bevorderen.
 - De realisatie van de gebiedsvisie is tot stand gekomen met behulp van verschillende beleidsvelden die aansluiten bij de kwaliteitssprong/Stadsvisie van Roosendaal. De gebiedsvisie Westrand was de basis voor het aanvragen van het Volkshuisvestingsfonds die is toegekend, waardoor we ook de middelen hebben om met name het hart van de wijk een belangrijke impuls te geven.

Aantal wijken/dorpen dat een **8 of hoger scoort op leefbaarheid**

Bron: Bewonersenquête

GEMIDDELD RAPPORT- CIJFER: 7,3	GEMIDDELD RAPPORT- CIJFER: 7,2	GEMIDDELD RAPPORT- CIJFER: 7,0
13% 2019	0% 2021	0% 2023

WAT HEEFT HET **GEKOST**?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotings- wijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Leefbare buurten en dorpen	834	890	1.162	2.052	1.687
Baten Leefbare buurten en dorpen	0	0	130	130	132
Saldo	834	890	1.032	1.922	1.555

WELZIJN

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

Samen met onze inwoners en (maatschappelijke) partners hebben we gebouwd aan een samenleving van en voor iedereen. Een samenleving waarin iedereen welkom is en gelijkwaardig kan meedoen. We geloven daarbij in een inclusieve samenleving, omdat deze bijdraagt aan de (sociale) veiligheid en het psychosociaal welbevinden van onze inwoners, het de kans op eenzaamheid verkleint en de maatschappelijke kansen vergroot. Het stimuleert mensen ook om oog voor elkaar te hebben en creëert daarmee de kans om gezond en weerbaar op te groeien tot veerkrachtige volwassenen en vitaal ouder te worden. Doordat inwoners zich onderdeel voelen van de samenleving kunnen zij van betekenis zijn voor anderen, daarbij is verbinding belangrijk: in de buurten en dorpen, tussen generaties, tussen mensen met verschillende achtergronden en tussen mensen in verschillende rollen en posities. We hebben ons daarom ingezet voor het vergroten van de sociale cohesie in de samenleving en het persoonlijk welzijn en welbevinden van onze inwoners.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR **GEDAAN**?

Inclusie en diversiteit

Met gerichte acties en activiteiten hebben we ingezet op een samenleving waarin we bevorderen dat alle inwoners gelijke kansen krijgen en waardoor zij in staat worden gesteld om mee te doen op alle onderdelen van het leven. We hebben daarvoor het volgende gedaan:

- > We stelden het programma Meedoen en gelijke kansen vast om in de aankomende jaren toe te werken naar een Inclusieve samenleving. Roosendaal voldoet hiermee aan de verplichting om een Lokale Inclusie-agenda te hebben.
- > We zetten het gehele jaar in op bewustwording met een "bijzondere dagen communicatiekalender". We werken doorlopend aan het bevorderen van sociale verbondenheid en veiligheid met de Regenboogstedenaanpak, zetten we de "Welkom bij de Club"-campagne voort met 6 nieuwe ambassadeurs en ervaringsverhalen, en ontwikkelden we het concept voor het Belevensfestival 2024.

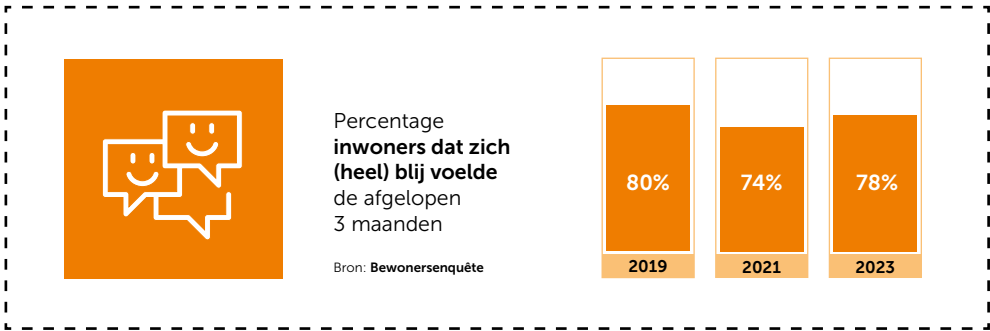
- > Met ervaringsverhalen dragen we bij aan het vergroten van het bewustzijn rondom onderwerpen als culturele diversiteit, LHBTI+, mantelzorg, dementie, handicap en licht verstandelijke handicap.
- > We hebben het kunstwerk en manifest ‘Iedereen gelijk, voorkom discriminatie’ ter bevordering van inclusie in iedere bestuursperiode onthuld.
- > Een regionale bijeenkomst over stagediscriminatie werd georganiseerd zodat uitvoering werd gegeven aan de motie ‘aanpak Discriminatie en racisme’.
- > We willen een gastvrije stad zijn waar iedereen zich welkom voelt en mee kan doen. Het is nodig om al het beleid inclusief te maken. In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen om in 2024 te kunnen werken aan het toegankelijk maken van de openbare ruimte en het inclusief maken van (sport-) evenementen. Ook werd in relevante subsidieregelingen het ‘routeplan Inclusieve samenleving’ opgenomen en de bewonersenquête 2023 al inclusief gemaakt.
- > Sporten en bewegen is voor iedereen belangrijk. In 2023 rondden we het onderzoek naar discriminatie in het amateurvoetbal af. Radar en het VSB fonds stelden een handboek met aanbevelingen op en presenteerden dit aan alle deelnemers. De aanbevelingen worden, met ondersteuning van Radar, binnen de verenigingen geïmplementeerd.
- > Tijdens de verkiezingen in november werd gericht ingezet op de begrijpelijkheid, vindbaarheid en toegankelijkheid van het ‘stemmen’ voor mensen met een (verstandelijke/lichamelijke/enz.) handicap.
- > Met het organiseren van de Alzheimercafés en het ontwikkelen van Theehuizen voor migranten- ouderen met dementie, wordt bijgedragen aan de Dementievriendelijke gemeente.
- > Binnen de gemeentelijke organisatie zijn, vanuit het plan van aanpak ‘Diversiteit en Inclusie’, de eerste trainingen gegeven aan groepen en werd de ‘Grote Vooroordelenshow’ georganiseerd.

Sociale cohesie

- In 2023 hebben we met activiteiten en (professionele) inzet de sociale verbinding in de samenleving gestimuleerd en ontmoeting gefaciliteerd.
- > Buurthuizen en ontmoetingsplekken zijn gesubsidieerd en/of gefaciliteerd, waarbij maatwerk voorop stond. We hebben de toekomst en behoefte rondom buurthuizen en ontmoetingsplekken onderzocht. Deze input wordt meegenomen in een nieuwe visie op buurthuizen en ontmoeting die in 2024 vorm krijgt.
 - > In samenwerking met o.a. WijZijn, Groenhuysen, GGZ WNB, CultuurCompaan en SSNB hebben we via de Stamtafels, het Odensehuis en de Herstel XL Academie ontmoeting en contact gefaciliteerd in de buurten, wijken en dorpen.
 - > Het Leerhuis is in 2023 in samenwerking met Social Klus opgestart om inwoners te ondersteunen bij het aanleren van vaardigheden die hen helpen om (langer) zelfstandig thuis te wonen.
 - > “Roosendaal Voor Jou” hebben we doorontwikkeld en er zijn stappen gezet om dit samen te voegen met “Roosendaal Voor Elkaar” om zo een breed platform aan te bieden waar sociale activiteiten en vraag en aanbod rondom vrijwilligerswerk samen komen.
 - > Aan de hand van verschillende bewonersinitiatieven hebben wij samen met inwoners de buitenruimte geschikter gemaakt voor sociale activiteiten en verbinding.

Inwonersondersteuning Roosendaal

- Met Inwonersondersteuning Roosendaal (IOR) hebben we informatie, advies en ondersteuning geboden aan inwoners op het gebied van welzijn, gezondheid, werk, geldzaken, relaties, wonen. Laagdrempelig en dichtbij onze inwoners. We hebben o.a.:
- > Geïnvesteed in de dienstverlening van IOR door scholing (op bijvoorbeeld Positieve Gezondheid) mogelijk te maken en extra inzet te faciliteren
 - > Met verschillende communicatiecampagnes de bekendheid van IOR geprobeerd te vergroten.
 - > Een inloopspreekuur op enkele scholen en bij het verloskundig centrum gestart.
 - > Extra ingezet op bekendheid en uitbreiding van Welzijn op Recept. Eind 2023 waren 19 huisartsenpraktijken met 32 huisartsen aangesloten.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Welzijn	8.529	7.446	632	8.078	7.552
Baten Welzijn	91	87	185	272	339
Saldo	8.438	7.359	447	7.806	7.213

ZORG EN ONDERSTEUNING

WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

We stellen de ondersteuningsvraag van onze inwoner centraal en werken daarbij integraal. Dit doen we vanuit de methodieken positieve gezondheid en herstelgerichte ondersteuning (reablement). Vanuit deze gedachte ondersteunen we inwoners om weer (beter) deel te kunnen nemen aan de samenleving en minder afhankelijk te worden van zorg. Op deze wijze blijft zorg en ondersteuning beschikbaar voor inwoners die dit nodig hebben. We hebben daarbij extra aandacht voor inwoners in een kwetsbare leefsituatie. We ontwikkelen vrij toegankelijke voorzieningen in de nabije omgeving van de inwoner waarbij we streven naar gelijke kansen voor iedereen. Inwoners voelen zich sociaal verbonden met de directe leefomgeving. Wanneer geïndiceerde zorg nodig is, evalueren we tijdig en sturen we op het bereiken van resultaten. Bij het realiseren van deze opgaven hebben we onze samenwerkingspartners op het gebied van wonen, zorg en welzijn hard nodig. Als gemeente zijn we een betrouwbare partner en durven we te investeren in een duurzame relatie door lange termijn afspraken te maken en hiervoor financiële ruimte vrij te maken.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

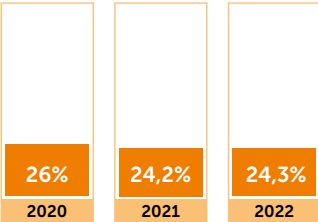
- > We hebben - op basis van afspraken uit het integraal zorgakkoord (IZA) een regiobeeld gerealiseerd waardoor we inzicht hebben in de belangrijkste problematiek in de regio West-Brabant. Vervolgens is er een regioplan met een accent op vijf themalijnen opgesteld: kwetsbare ouderen nu en in de toekomst (1), mentale gezondheid (2), kansrijke opgroei (3), leefstijl/leefomgeving en kansengelijkheid (4), druk op de eerste lijn (5);
- > We hebben de richting en de koers voor de toekomst bepaald voor de regionale samenwerking Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang;
- > We hebben gezamenlijk met partners een koers uitgezet om in de gemeente indicatieloze dagbesteding uit te voeren;
- > Met de nieuwe contracten Wmo Begeleiding en Beschermd Wonen bieden we passende ondersteuning aan onze inwoners;

- > We hebben een overbruggingsovereenkomst voor Hulp in het huishouden gerealiseerd waardoor we onze inwoners kunnen voorzien van hulp bij het huishouden;
- > Voor de implementatie van de nieuwe contracten is er nauw samengewerkt met diverse partners zoals zorgaanbieders, ISD en het Werkplein;
- > Voor de regionale contractering van het OGGZ-team is er een zorgvuldig Europees aanbestedingstraject doorlopen en een convenant OGGZ opgesteld;
- > We hebben winteropvang voor dakloze arbeidsmigranten gerealiseerd en Stichting Barka gecontracteerd. Zij hebben in totaal 34 arbeidsmigranten geholpen bij de terugkeer naar het land van herkomst, daarnaast werd voor 71 arbeidsmigranten werk/huisvesting verzorgd.

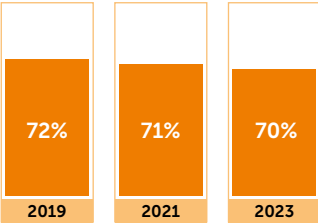
Percentage **huishoudens met ondersteuning** vanuit sociaal domein

Bron: Gemeentelijke monitor sociaal domein

Percentage **inwoners met een (zeer) goede gezondheid** (naar eigen zeggen)

Bron: Bewonersenquête

WAT HEEFT HET **GEKOST**?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten					
Zorg en ondersteuning	25.965	25.141	3.668	28.809	28.920
Baten					
Zorg en ondersteuning	1.286	866	486	1.352	1.848
Saldo	24.679	24.275	3.182	27.457	27.072

JEUGD EN JEUGDZORG

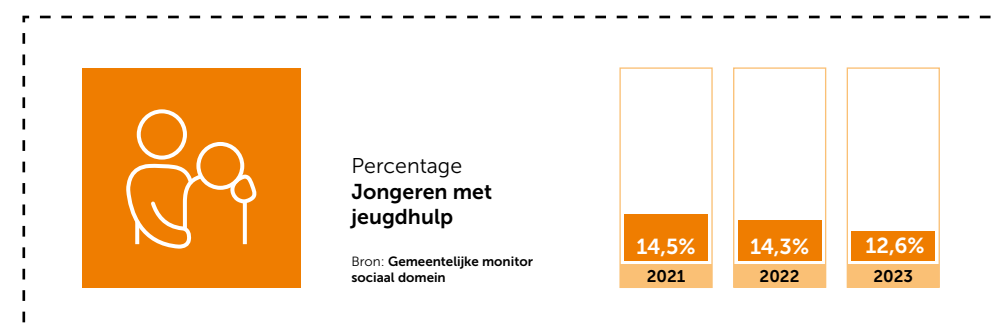
WAT WILLEN WE **BEREIKEN**?

2023 is een jaar geweest waarin jeugdhulp in het teken heeft gestaan van deproblematiseren, normaliseren en de beweging naar voren. Meer samenwerking met de partners in het voorliggend veld, een andere betrokkenheid van zorgaanbieders en professionals en tegelijk investeren waar dat nodig is om de kwaliteit van zorg te behouden voor wie dat nodig heeft. Hierin is zowel lokaal als regionaal door alle partners geïnvesteerd.

WAT HEBBEN WE **DAARVOOR GEDAAN**?

- > Er zijn 11 trajecten VoorZorg ingezet bij vrouwen die zwanger zijn en te maken hebben met een opeenstapeling van problemen. Voorzorg is een programma om kindermishandeling te voorkomen en de gezondheid en ontwikkelingskansen van jonge, kwetsbare moeders en hun kinderen te bevorderen. Deze moeders krijgen ondersteuning bij hun zwangerschap en bij het opvoeden en verzorging van hun kind. Dit gebeurt middels een intensief schema van huisbezoeken vanaf ongeveer 28 weken in de zwangerschap totdat het kind twee jaar is geworden.
- > Doordat de formatie jeugdprofessionals in 2023 structureel is uitgebreid naar ruim 38 fte is ruimte ontstaan voor meer betrokkenheid in onderwijs en voorliggend veld. Ook worden er steeds meer trajecten door jeugdprofessionals afgehandeld zonder dat zwaardere interventies nodig zijn. Het aantal jeugdigen dat in beeld is hierdoor veel meer toegenomen dan in voorgaande jaren (10% i.p.v. 5% gemiddeld) terwijl de deelname aan Niet Vrij Toegankelijke Zorg (NVTZ) met ongeveer 2,5% is toegenomen (lager dan gemiddelde van 5%).
- > We hebben geïnvesteerd in verbetering van dashboards en prognoses, zodat ontwikkelingen optimaal en integraal kunnen worden gevolgd en gestuurd. Deze data worden ook gebruikt als voorbeeld voor andere gemeenten en in bovenregionale of landelijke denktanks en werkgroepen.

- > Het regionale programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) is in 2023 onderdeel geworden van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Ook dit is een West Brabantse samenwerking waarvan gemeente Breda de centrumgemeente is. In 2023 is een programmaleider toekomstscenario gestart die in samenwerking met 14 gemeenten en netwerkpartners een programmaplan heeft opgesteld om te komen tot sterke gemeentelijke toegangen met een brede blik. Wat dit precies voor gemeenten gaat betekenen wordt beproefd in de proeftuin.
- > Per juli 2023 zijn de nieuwe contracten voor aanbieders NVTZ ingegaan, het aantal aanbieders is minder dan voorheen, omdat de lat nog hoger is gelegd en kritisch gekeken is naar de werkwijze en rol van aanbieders. Ook zijn de tarieven aangepast en soms aanzienlijk verhoogd om aanbieders die de juiste zorg leveren hier ook op de juiste manier voor te vergoeden.
- > De regio WBW is op verschillende vlakken een pilotregio, onder meer op het gebruik van de verklarende analyse voor een betere afstemming van zorgvraag en zorgaanbod, waarin ook enkele jeugdprofessionals uit Roosendaal deelnemen. De proeftuinen voor jeugdbescherming zijn in 2023 verder vormgegeven en hebben een positief effect. De pilot met Uniform Hulp Aanbod om juridische interventies bij scheidingen te voorkomen heeft met de verbeterde samenwerking met volwassenondersteuning van IOR een extra impuls gekregen. Op alle scholen zijn jeugdprofessionals onderwijs betrokken die zorgvragen voorkomen door laagdrempelige ondersteuning en ook de samenwerking met Huisartsen is succesvol. Deze voorbeelden sluiten tevens goed aan bij de plannen van de in 2023 landelijk aangenomen Hervormingsagenda die met name in 2024 een grote impact zal hebben.
- > Eind 2023 is een akkoord bereikt voor de implementatie van landelijke tarieven voor jeugdbescherming en jeugdreclassering, waarbij de investeringen die in Brabant zijn gedaan hebben geleid tot een stevige uitgangspositie. Door onder meer een beschikbaarheidsfinanciering toe te kennen aan JBB is de Brabantse jeugdbescherming goed voorbereid op de komende werk- en financieringswijze en workloadnormen voor jeugdbeschermers. Roosendaal heeft hierin als regionaal voortrekker en kassier een positieve bijdrage kunnen leveren.

WAT HEEFT HET GEKOST?

X € 1.000	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten Jeugd en jeugdzorg	35.947	33.081	7.228	40.309	42.357
Baten Jeugd en jeugdzorg	9.857	11.133	154	11.287	12.415
Saldo	26.090	21.948	7.074	29.022	29.942

FINANCIËEL OVERZICHT ZORGEN & STIMULEREN

X € 1.000	Beleidsveld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Leefbare buurten en dorpen	834	890	1.162	2.052	1.687
	Welzijn	8.529	7.446	632	8.078	7.552
	Zorg en ondersteuning	25.965	25.141	3.668	28.809	28.920
	Jeugd en jeugdzorg	35.947	33.081	7.228	40.309	42.357
Totaal		71.275	66.558	12.690	79.248	80.516
Baten	Leefbare buurten en dorpen	0	0	130	130	132
	Welzijn	91	87	185	272	339
	Zorg en ondersteuning	1.286	866	486	1.352	1.848
	Jeugd en jeugdzorg	9.857	11.133	154	11.287	12.415
Totaal		11.234	12.086	955	13.041	14.734
Saldo		60.041	54.472	11.735	66.207	65.782
Stortingen in reserves		268	78	1.242	1.320	1.320
Onttrekkingen aan reserves		1.533	105	2.234	2.339	2.081

BETALEN & FINANCIEREN

De algemene dekkingsmiddelen ten behoeve van de programmalasten zijn te vinden in dit programma.

Lokale heffingen

De tarieven van de lokale heffingen zijn in 2023 verhoogd met 2,8% (dit is de gemiddelde inflatie van de voorgaande 3 jaar). Uitzondering op de verhoging van de tarieven vormen de reclamebelasting en de parkeergelden; deze zijn niet geïndexeerd. Ook de tarieven voor de OZB zijn in 2023 eenmalig niet geïndexeerd. De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing worden bepaald op basis van de gesloten financiering. Voor een nadere toelichting per belastingsoort wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Algemene Uitkering Gemeentefonds

Algemene uitkering

De septembercirculaire 2023 vormt de basis voor de begroting 2023. De uitkomsten van de septembercirculaire zijn namelijk via de Najaarsbrief 2023 verwerkt in de begroting. Op basis van de septembercirculaire is de algemene uitkering begroot op € 157.893.000. Na de septembercirculaire is de decembercirculaire 2023 verschenen. De resultaten van deze circulaire zijn niet in de jaarschijf 2023 van de begroting verwerkt.

Over 2023 ontstaat ten opzichte van de begroting een voordelig verschil van € 1.358.000. Dit verschil is opgebouwd uit drie delen:

- > In 2023 is een bedrag van € 92.000 ontvangen via de algemene uitkering, dat nog betrekking heeft op 2021.
- > In 2023 is een bedrag van € 361.000 ingehouden op de algemene uitkering, dat nog betrekking heeft op het jaar 2022.
- > Over 2023 ontstaat ten opzichte van de septembercirculaire 2023 een voordelig verschil van € 1.627.000. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door de extra middelen die de gemeente bij de decembercirculaire 2023 heeft ontvangen. Het verschil kan worden verklaard door een aanpassing van de aantallen van onderliggende maatstaven waarop de algemene uitkering is gebaseerd.

Integratie Uitkering Participatie

Met ingang van 2023 is er nog maar één integratie-uitkering (IU) binnen het Gemeentefonds, de IU Participatie. Ook hiervoor vormt de septembercirculaire 2023 de basis voor de begroting. De daadwerkelijke ontvangsten van de IU Participatie zijn gelijk aan het begrote bedrag.

Vennootschapsbelasting

Juyst Belastingadviseurs heeft in opdracht van de gemeente Roosendaal de rapportage over de fiscale positie ten behoeve van de vennootschapsbelasting (VPB) opgesteld. Uit deze rapportage blijkt dat de definitieve aanslag VPB 2019 de meest recente opgelegde definitieve aanslag is. Deze aanslag is conform de aangifte opgelegd. De aangifte VPB 2022 is de meest recente aangifte die bij de Belastingdienst is ingediend en sluit met een te ontvangen bedrag aan VPB van € 2.000. In deze aangifte zijn de volgende ondernemingen behandeld:

- 1. Het grondbedrijf: vormt geen belaste onderneming. Dit is afgestemd met de Belastingdienst.
- 2. Reclame: ingeschatte resultaat is in de aangifte opgenomen.
- 3. Opwekking energie middels zonnepanelen m.b.t. de Gewenten en het Huis van Roosendaal zijn verantwoord.
- 4. Straatparkeren: is vrijgesteld.

Er lopen bezwaren tegen de aanslagen VPB en deze zien op de reclameactiviteiten. Deze bezwaren worden aangehouden tot hierover meer duidelijkheid ontstaat in de jurisprudentie. Voor 2023 is door de Belastingdienst een voorlopige aanslag VPB van € 34.000 opgelegd.

Verbonden partijen

Binnen dit programma is sprake van een aantal verbonden partijen. Deze verbonden partijen richten zich vooral op financiële dienstverlening. Het gaat om Belasting-samenwerking West-Brabant (BWB), NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), NV Brabant Water en deelnemingen uit het voormalige Essent. In de paragraaf Verbonden Partijen wordt uitgebreid ingegaan op deelname in alle verbonden partijen.

FINANCIËEL OVERZICHT
BETALEN & FINANCIEREN

X € 1.000	Beleidsveld	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begrotingswijzigingen 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Lasten	Treasury	-110	134	-461	-327	446
	Uitkeringen gemeente-fonds	0	0	0	0	0
	Algemene lasten en baten	4.086	2.786	-1.003	1.783	2.601
	Belastingen	1.509	1.470	79	1.549	1.591
	Resultaten	32.912	22.669	43.676	66.345	67.412
Totaal		38.397	27.059	42.291	69.350	72.050
Baten	Treasury	264	535	-276	259	679
	Uitkeringen gemeente-fonds	172.254	167.830	8.521	176.351	177.710
	Algemene lasten en baten	1.610	1.414	-83	1.331	1.365
	Belastingen	15.317	15.574	-315	15.259	15.590
	Resultaten	41.853	20.304	70.124	90.428	83.636
Totaal		231.298	205.657	77.971	283.628	278.980
Saldo		-192.901	-178.598	-35.680	-214.278	206.930
Stortingen in reserves		6.444	218	47.595	47.813	47.640
Onttrekkingen aan reserves		6.191	577	48.015	48.592	48.252

PARAGRAFEN

PARAGRAFEN

Paragraaf 1. Lokale Heffingen

Toelichting tarieven 2023

De tarieven van de lokale heffingen zijn in 2023 verhoogd met 2,8% (dit is de gemiddelde inflatie van de afgelopen 3 jaar). Uitzonderingen op de verhoging van de tarieven vormen de reclamebelasting, de parkeergelden en de OZB; deze zijn in 2023 niet verhoogd. De gesloten financieringen hebben een eigen regime voor de jaarlijkse aanpassingen van het tarief:

- > Riolering: op basis van het huidige Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2023 (VGRP) is de stijging - boven de inflatiecorrectie - in 2023 bepaald op 0,6%. Rekening houdend met het inflatiepercentage van 2,8% betekent dit dus een stijging van het tarief in 2023 met 3,4%.
- > Reiniging is 100% kostendekkend.

Onroerende zaakbelastingen

De gedragslijn in Roosendaal is dat de OZB alleen stijgt met de inflatie. We corrigeren normaal gesproken het tarief van de OZB voor een waardestijging of -daling van een onroerende zaak.

Bij de tariefbepaling voor 2023 is door de gemeenteraad echter besloten om de tarieven voor de OZB niet te laten stijgen met het inflatiepercentage. Dit betekent dat de tarieven alleen zijn aangepast vanwege een waardestijging of waardedaling van een onroerende zaak. Indien sprake is van een waardestijging wordt het tarief neerwaarts bijgesteld, zodat er per saldo -ten opzichte van 2022- sprake is van een gelijkblijvend bedrag aan te betalen OZB.

De gemiddelde waardestijging bij woningen was voor 2023 geraamd op 15%; de geraamde gemiddelde waardestijging voor niet-woningen was 2,63%. Dit houdt in dat het tarief voor woningen in 2023 verlaagd is met 15% en het tarief voor niet-woningen met 2,63% verlaagd is ten opzichte van 2022.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing ter dekking van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. Voor de afvalstoffenheffing geldt - naast het beginsel van 100% kostendekking - het principe van 'de vervuiler betaalt'.

Kwijtscheldingen

Op het beleidsveld Voorzieningen minima worden de kosten van kwijtscheldingen verantwoord. Kwijtschelding wordt o.a. verleend voor de afvalstoffenheffing. In 2023 is voor een bedrag van € 776.000 aan kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend. Hierin is € 110.000 begrepen over eerdere jaren. Dit betekent een kwijtschelding van 7,9% op de totale opbrengst afvalstoffenheffing.

Compensabele BTW

Sinds de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) mag de BTW op de kosten van de reiniging worden betrokken in het tarief van de afvalstoffenheffing.

Overhead

Naast de directe kosten wordt een bedrag aan indirecte kosten toegerekend aan de kosten van de reiniging. Onder de indirecte kosten vallen de kosten van overhead. Deze kosten worden verantwoord op een apart beleidsveld Overhead in programma 1.

Reiniging (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023
Huisvuilinzameling en -verwijdering	8.072	
Opruimen clandestiene stortplaatsen	286	
Heffing en invordering	183	
Kwijtscheldingen	776	
BTW	1.700	
Overhead	163	
Opbrengst afvalstoffenheffing		9.815
Opbrengst monostromen		1.321
Dividend SAVER		100
Totaal	11.180	11.236
Kostendeckendheid reiniging		100,5%

Reiniging betreft een gesloten financiering. In de begroting was uitgegaan van per saldo een onttrekking aan de voorziening van € 528.000. In 2023 zijn de kosten lager gebleken dan geraamd, waardoor een voordeel op de gesloten financiering ontstaat van € 56.000. Dit voordeel wordt in de voorziening gestort. De daadwerkelijke mutatie op de voorziening betreft daarmee dus een storting van € 56.000. De analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting 2023 is opgenomen in de financiële toelichtingen van programma 4.

Bij de behandeling van de belastingvoorstellen voor 2024 heeft de gemeenteraad de motie ‘Correctie Voorziening Reiniging’ aangenomen. Deze motie houdt in dat een bedrag van € 250.000 vanuit de voorziening reiniging exploitatiesector terug wordt gestort in de Algemene Reserve. Deze middelen worden vervolgens onttrokken aan de Algemene Reserve en in de Bestemmingsreserve Investeringsfonds gestort ten behoeve van het Collegeprogramma “Zij aan Zij”. Deze mutatie is verwerkt in de jaarstukken 2023.

Rioolheffing

Rioolheffing wordt opgelegd aan gebruikers van percelen van waaruit water direct of indirect wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. Met betrekking tot de rioolheffing is het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (VGRP) kaderstellend geweest. Hierin is vastgelegd dat de financiële systematiek voldoet aan de eisen van solide financiën. Gestreefd wordt naar een ideaalcomplex, waarbij de investeringen volledig worden gedekt uit de gespaarde bedragen. In het VGRP is een extra stijging - boven de inflatiecorrectie - van 0,6% voorzien in 2023. Rekening houdend met het inflatiepercentage van 2,8% betekent dit dus een stijging van het tarief in 2022 met 3,4%.

Kwijtscheldingen

Op het beleidsveld Voorzieningen minima worden de kosten van kwijtscheldingen verantwoord. Kwijtschelding wordt o.a. verleend voor de rioolheffing. In 2023 is voor een bedrag van € 906.000 aan kwijtschelding verleend. Hierin is € 36.000 begrepen over eerdere jaren. Dit betekent een kwijtschelding van 6,7% op de totale opbrengsten rioolheffingen.

Compensabele BTW

Sinds de invoering van het BTW compensatiefonds (BCF) mag de BTW op de kosten van de riolering worden betrokken in het tarief van de rioolheffing.

Overhead

Naast de directe kosten wordt een bedrag aan indirecte kosten toegerekend aan de kosten van de riolering. Onder de indirecte kosten vallen de kosten van overhead. Deze kosten worden verantwoord op een apart beleidsveld Overhead in programma 1.

Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023
Riolering algemeen	4.915	
Basisrioleringsplan	123	
Rioleringsbeheer	1.617	
Pompgemalen en persleidingen	1.293	
Heffing en invordering	197	
Kolken en lijngoten	1.252	
Grondwaterbeheerplan	155	
Kosten straatreiniging	460	
Kosten waterkering	34	
BTW	1.839	
Kwijtscheldingen	906	
Overhead	223	
Opbrengst rioolheffingen		13.526
Totaal	13.014	13.526
Kostendekkendheid riolering		103,9%

Riolering betreft een gesloten financiering. In 2023 bedraagt de storting in de voorziening riolering in totaal € 4.006.000. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening per saldo met ruim € 4 miljoen toeneemt. In de begroting was uitgegaan van een storting van in totaal € 4.528.000. De daadwerkelijke mutatie op de voorzieningen is dus lager. De hoogte van de voorziening rioleringsinvesteringen is per eind 2023 beoordeeld. Aangezien deze voorziening hoger is dan het noodzakelijke spaarsaldo en de reservering voor de nog af te ronden investeringen is het meerdere van € 463.000 overgeheveld naar de voorziening resultaten rioolexploitatie.

De analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting 2023 is opgenomen in de financiële toelichtingen op programma 4.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeenteground. In 2023 is het tarief met 2,8% verhoogd.

Reclamebelasting – binnenstad

Reclamebelasting wordt opgelegd aan degene van wie, dan wel ten behoeve van wie, reclameobjecten worden aangetroffen. De reclamebelasting wordt geheven door middel van een vast bedrag per vestiging. Het bedrag van de belasting is afhankelijk van de locatie: € 400 in tariefgebied A en € 250 in tariefgebied B. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor het Binnenstadsfonds.

Reclamebelasting – bedrijventerreinen

De reclamebelasting voor de bedrijventerreinen Borchwerf I en Majoppeveld wordt geheven met ingang van het belastingjaar 2016. De reclamebelasting wordt geheven door middel van een vast bedrag van € 275 per vestiging, vermeerderd met € 3 per € 1.000 WOZ-waarde boven een WOZ-waarde van € 115.000, met een maximum per vestiging van € 1.500. Na aftrek van de kosten van heffing en invordering is de opbrengst bestemd voor de Stichting Ondernemersfonds Roosendaal voor de uitvoering van het activiteitenplan.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die binnen de gemeente of openbaar lichaam verblijf houden maar niet als ingezetene in de gemeentelijke basis-administratie van persoonsgegevens zijn ingeschreven. Het tarief per overnachting bedroeg in 2023 € 1,24.

Parkeerbelastingen

In de Kadernota 2017 is besloten om de tarieven niet verder te verhogen. Het tarief voor de naheffingsaanslag parkeerbelastingen is voor 2023 door het Ministerie vastgesteld op € 72,90.

Markten

Markten (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Baten 2023
Kosten markten -/- terugontvangen energiekosten	94	
BTW	6	
Overhead	15	
Afschrijving voorzieningen t.b.v. markten	6	
Totale kosten	121	
Opbrengst marktgeld		64
Kostendekkendheid		52,9%

Leges

Leges zijn rechten die de gemeente kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten. In een aantal gevallen gaat het om tarieven met wettelijke beperkingen (bijvoorbeeld paspoorten), maar als rode draad loopt het uitgangspunt van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel.

Leges (bedragen x € 1.000)	Lasten 2023	Verhaalbare lasten	Baten 2023
Titel 1 – Algemene dienstverlening			
Kosten basisregistratie personen (BRP)	260	130	
Overhead BRP	95	48	
Kosten externe dienstverlening	941	941	
Overhead externe dienstverlening	494	494	
Burgerlijke stand	24	24	71
Paspoorten	120	120	272
Identiteitskaarten	77	77	131
Rijbewijzen	49	49	239
Eigen verklaringen			17
Naturalisaties	57	57	82
Uittreksels persoonsregister			78
Gehandicapten parkeerkaarten			37
Overige leges burgerzaken	11	11	23
Leegstandswet			7
Telecommunicatie			377
Overige			
BTW	16	16	
Totaal	2.144	1.967	1.334
Kostendeckendheid Titel I			67,9%
Titel 2 – Dienstverlening fysieke leefomgeving			
Omgevingsvergunningen	1.717	1.717	2.262
BTW	31	31	
Overhead	581	581	
Totaal	2.329	2.329	2.262
Kostendeckendheid Titel II			97,1%
Titel 3 – Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn			
Horeca	216	216	40
Evenementen en markten	316	316	0
Standplaatsen e.d.	113	113	15
Overige	54	54	0
BTW	2	2	
Overhead	161	161	
Totaal	862	862	55
Kostendeckendheid Titel III			6,4%
Totaal leges (titel 1 t/m 3)			
	5.335	5.158	3.651
Kostendeckendheid leges totaal			70,8%

Overzicht opbrengsten

Belastingsoort (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Leges publiekszaken (incl. rijksleges)	1.299	925	1.334
Marktgelden	71	98	64
Rioolheffing	12.860	13.464	13.526
Parkeerbelasting	1.525	1.305	1.602
Parkeervergunningen burgers	189	140	192
Parkeervergunningen werkers	73	105	108
Naheffingsaanslagen parkeren	420	405	485
Afvalstoffenheffing	9.858	11.068	9.815
Leges omgevingsvergunningen	2.432	1.332	2.262
Leges openbare orde veiligheid	38	69	55
OZB woningen	8.456	8.628	8.113
OZB niet woningen eigendom	3.636	3.698	3.721
OZB niet woningen gebruik	2.107	2.140	2.217
Toeristenbelasting	304	193	242
Reclamebelasting - binnenstad	141	168	168
Reclamebelasting - bedrijventerreinen	428	450	467
Precariobelasting	62	117	442
Totaal belastingdomein	43.899	44.305	44.813

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Roosendaal heeft een kwijtscheldingsnorm vastgesteld van 100%. Kwijtschelding wordt verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Kwijtscheldingsaanvragen worden door de Belastingssamenwerking West-Brabant in behandeling genomen en verder afgewerkt. De kwijtscheldingslasten worden conform het BBV verantwoord onder het product minimabeleid, waarvan zij onderdeel uitmaken (zie Programma 3 Werken & Ondernemen). In de berekening van de tarieven van de afvalstoffenheffing en rioolheffing is met deze kwijtscheldingen rekening gehouden.

Overzicht kwijtscheldingen:

Belastingsoort	Kwijtscheldingslasten			
	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Rioolheffing	903.462	921.684	771.000	906.061
Afvalstoffenheffing	872.335	686.695	949.000	776.471
Totale kwijtscheldingslasten	1.775.797	1.608.379	1.720.000	1.682.531

Toelichting:
In de werkelijke kwijtscheldingsbedragen zijn kwijtscheldingen over voorgaande jaren opgenomen. In 2023 is € 146.000 over eerdere jaren kwijtgescholden. In 2023 zijn 3.729 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen, waarvan er 2.871 zijn toegewezen. Per 31 december waren er geen verzoeken meer in behandeling. In 2022 waren er 3.903 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen, waarvan er 2.787 zijn toegewezen.

Tarieven 2023

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven:

Belastingsoort	2021	2022	2023
Onroerende zaakbelastingen			
- tarief eigenaren woningen	0,0989%	0,0931%	0,0791%
- tarief eigenaren niet-woningen	0,1786%	0,1805%	0,1757%
- tarief gebruikers niet-woningen	0,1262%	0,1275%	0,1241%
Afvalstoffenheffing			
vast bedrag per perceel	€ 245	€ 245	€ 245
Variabel tarief			
Per lediging van			
- 240-liter restafvalcontainer	€ 6,60	€ 6,60	€ 6,60
- 140-liter restafvalcontainer	€ 3,85	€ 3,85	€ 3,85
- per inworp ondergrondse container van 60 liter	€ 1,10	€ 1,10	€ 1,10
- per inworp ondergrondse container van 30 liter	€ 0,55	€ 0,55	€ 0,55
Rioolheffing			
- basistarief per jaar	€ 330,97	€ 339,24	€ 350,77
Parkeerbelasting			
- parkeren in gebied A, per uur	€ 2,10	€ 2,10	€ 2,10
- parkeren in gebied B, per uur	€ 1,50	€ 1,50	€ 1,50
- nachttarief parkeergarage	€ 0,80	€ 0,80	€ 0,80

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemeen

In deze paragraaf worden de gemeentelijke risico's financieel vertaald en afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. De weerstands-capaciteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente, waarbij de ratio voor het weerstandsvermogen minimaal 1,0 moet zijn. Dit beleid is vastgelegd in de nota 'risicomanagement en weerstandsvermogen'. Deze nota is in 2023 geactualiseerd.

Top 10 risico's

Elk jaar wordt een geactualiseerd risicoprofiel met de Top 10 van risico's opgenomen in deze paragraaf.

1. Jeugdzorg (structureel risico)
- Jeugdzorg is een open-einde-regeling waardoor overschrijding tot de risico's behoort. Ook het woonplaatsbeginsel brengt een financieel risico met zich mee.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De contracten voor Niet Vrij Toegankelijke Zorg (NVTZ) zijn per juli 2023 opnieuw aanbesteed. In de loop van 2023 bleken zorgen van en om zorgaanbieders terecht. Faillissement van enkele aanbieders was onvermijdelijk en dit heeft gevolgen voor het landschap. Tevens worden hiermee hiaten in het huidige landschap en de financiering hiermee scherper en urgenter.
- > Door vroegtijdige signalering van problematiek kan met relatief lichte hulpverlening de juiste ondersteuning worden geboden, gemiddelde hulp wordt goedkoper, omdat er een effectievere inzet is van het voorliggend veld en de jeugdprofessional. Daarnaast wordt nog steeds strak gestuurd op het gebruik van hoogcomplexere (dure) zorg.
- > Hoewel het aantal gecontracteerde aanbieders grotendeels voldoende is om te voorzien in een inhoudelijk dekkend landschap, is het vinden en behouden van voldoende gekwalificeerd personeel voor veel aanbieders een uitdaging. Hierdoor zijn wachtlijsten niet te vermijden.
- > De bezorgdheid om met name jongeren in het VO en beroepsonderwijs die kampen met psychosociale problematiek is nog steeds groot. Het bereiken van deze jongeren is lastig, hierin wordt extra ingezet vanuit de Vrij toegankelijke zorg.
- > Het aantal jongeren en kinderen dat een beroep doet op ondersteuning vanuit de gemeente stijgt nog steeds met ruim 7%, maar het beroep op Niet Vrij Toegankelijke Zorg stijgt aanzienlijk minder (2,5%).
- > De Hervormingsagenda is in juni 2023 door alle partijen ondertekend. Uitgangspunt van deze agenda is een structurele besparing van 374 miljoen, waarvan 220 miljoen haalbaar wordt geacht en 154 miljoen met meer onzekerheden omgeven.

2. WMO (structureel risico)

De WMO is een open-einde-regeling waardoor overschrijding tot de risico's behoort.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Er ontstaat een toenemende druk op budgetten WMO als gevolg van de bezuinigingen op beschermd wonen. De verdergaande vergrijzing vergroot daarbij het aantal zelfstandig wonende inwoners met een ondersteuningsvraagstuk. Daarnaast zien we ook dat er een gebrek is aan geschikte woningen om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.
- > Vanaf 2023 is er een nieuwe overeenkomst voor de maatwerkvoorziening Wmo begeleiding. Hier zullen risicobeperkende maatregelen in worden meegenomen, maar de verwachting is dat vanwege de autonome ontwikkelingen een kostenstijging onontkoombaar is. Voorbeelden van autonome ontwikkelingen zijn toenemende vervoerskosten, CAO-ontwikkelingen en uitstroom van cliënten uit Beschermd Wonen naar Wmo begeleiding.
- > Vanaf 2023 is er een nieuwe overeenkomst voor de maatwerkvoorziening Wmo begeleiding. Hierin zullen risicobeperkende maatregelen worden meegenomen. Vanwege autonome ontwikkelingen (o.a. CAO-ontwikkelingen en vervoerskosten) lijkt een kostenstijging onontkoombaar.
- > De eigen bijdrage is in 2024 landelijk vastgesteld voor Wmo-voorzieningen op € 20,60 maand. De invoering van het abonnementstarief heeft een aanzuigende werking gehad. Om de Wmo houdbaar te houden heeft het kabinet besloten om voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren. De wijziging gaat per 1 januari 2026 in.

3. Kosten bouw- en woonrijp maken Bravis valt duurder uit (incidenteel risico)

Met het bestemmingsplan De Bulkenaar is in februari 2022 het exploitatieplan vastgesteld. Het tekort op het exploitatieplan is door kredieten afgedekt. De opbrengsten (uitgifteprijs voor de gronden Maatschappelijk) zijn vastgelegd en gemaximeerd in de anterieure overeenkomst met Bravis. De kostenkant is onderhevig aan macro economische ontwikkelingen, welke kunnen leiden tot forse prijsstijgingen (tot meer dan 10%).

4. Algemene Uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot (structureel risico)

Via de decembercirculaire 2024 zijn gemeenten geïnformeerd over de hoogte van de algemene uitkering voor de komende jaren. Er zijn op dit moment nog forse onzekerheden over de meerjarige financiering van gemeenten via het Gemeentefonds, vooral na 2026.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Het Rijk heeft de compensatie voor jeugd nog niet structureel toegekend aan gemeenten.
- > Inmiddels zijn er nieuwe verkiezingen geweest. De formatie voor een nieuw kabinet verloopt stroef. Dit zorgt ervoor dat er nog steeds geen duidelijkheid is over de financiering van gemeenten. Duidelijk is wel dat het Rijk voor een bezuinigingsopgave staat. Of en in hoeverre dit ook gemeenten gaat raken weten we op dit moment niet.

5. Onderwijshuisvesting (structureel risico)

Uit landelijke benchmarks blijkt dat de kosten voor de bouw van nieuwe scholen stijgen. Door het grote aantal te vernieuwen scholen in de vastgestelde HPO's kan dit extra kosten met zich meebrengen. Het risico bestaat dat de huidige middelen voor onderwijshuisvesting niet voldoende zijn. Dit geldt met name voor het primair onderwijs (PO).

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Landelijk worden de ontwikkelingen gevolgd. Mogelijk zal er ook op landelijk niveau worden nagedacht over de financiering van scholen, wat invloed kan hebben op het gemeentefonds.
- > De investeringen in nieuwe schoolgebouwen in de laatste HPO's zijn erg hoog. Mede vanwege de hoge indexering van de landelijk stijgende normbedragen voor bouw van scholen, gebaseerd op de VNG-norm, budgetkrapte in de gehanteerde kostenkengetallen én de stijgende kosten van bouwmaterialen, bestaat het risico dat de beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting PO in de begroting niet meer toereikend zijn.

6. Beheer openbaar groen en klimaatverandering (structureel risico)

Het bestrijden van exoten (Eikenprocessierupsen, dennenprocessierupsen, Japanse Duizendknoop) wordt steeds meer regulier werk. Het risico bestaat dat de overlast groter wordt en dat dit extra kosten met zich mee gaat brengen om de overlast te beperken. Daarnaast kan klimaatverandering leiden tot langdurige droge periodes. Om het huidige groenassortiment te behouden, zullen extra maatregelen nodig zijn.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Meer eiken worden preventief gespoten en er komen steeds meer natuurlijke vijanden. Eerst ontstaat er een soort plaag, vervolgens zie je dat de natuur zich langzaam maar zeker herstelt.
- > Een andere exoot is de dennenprocessierups; deze is in aantocht vanuit het zuiden. Dennen hebben we alleen in bosstroken staan, maar deze rups heeft meer brandharen. Impact nog niet bekend.
- > Japanse duizendknoop is een echt probleem; om de locaties structureel Japanse duizendknoop vrij te maken (op sommige locaties minimaal 150 cm diep grond uitwisselen) hebben we minimaal € 50.000- € 100.000 nodig uitgaande van de huidige locaties.
- > Mogelijke oplossingen voor de droogte zijn dat Waterschappen het water langer vast moeten houden, maar ook moet nagedacht worden over ander groen en minder diversiteit in soorten (vooral soorten uit het Middellands zeeklimaat, maar die hebben het ook weer moeilijk in de winters).

7. Stijging aantal bijstandsklanten (structureel risico)

Als het aantal bijstandsklanten meer stijgt (of minder daalt) dan begroot, nemen zowel de uitkeringslasten als de uitvoeringskosten bij het Werkplein toe. Door bijvoorbeeld faillissementen, instroom statushouders enzovoorts kan het aantal bijstandsklanten onverwachts snel toenemen.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > In de vastgestelde begroting 2024 van het Werkplein is uitgegaan van een daling van het klantenbestand van 1,4% in 2023 en een stijging van het bestand met 1,4% in 2024. Daarna is uitgegaan van een stabiel bestand (stijging van 0%).
- > Door allerlei mondiale, landelijke en regionale ontwikkelingen bestaat altijd een risico dat de BUIG-middelen niet in lijn meer zijn met de daadwerkelijke ontwikkelingen in de bijstand.
- > Om het risico dat de BUIG-middelen niet in lijn zijn met de werkelijke ontwikkelingen in de bijstand werken we vanaf 2022 met een egalisatiereserve participatie.

8. Data wordt gegijzeld door cybercriminelen (incidenteel risico)

- > Als cybercriminelen toegang krijgen tot ons netwerk en data versleutelen, dan kunnen ze om losgeld vragen om de data weer vrij te geven.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > De recente hack van de gemeente Hof van Twente in december 2020 heeft tot een schade van vele miljoenen geleid.
- > Er is continu aandacht voor bewustwording onder medewerkers voor informatiebeveiliging.
- > Technisch wordt met autorisaties enzovoorts het risico verder verkleind.
- > Extra technische beveiligingsmaatregelen op de mailserver om de kans dat mailtjes met "foute links en bijlagen" doorkomen te minimaliseren.
- > Netwerksegmentering: bij infectie of versleuteling, wordt slechts een deel van het netwerk geraakt.
- > Opslag van data verspreiden: door onder meer toepassing van SaaS wordt de opslag van data verspreid over meerdere locaties en meerdere leveranciers. Als één leverancier gehackt wordt, wordt alleen die data versleuteld.

9. Grondverwerving Bulkenaar duurder (incidenteel risico)

Grondverwerving De Bulkenaar is gestart ten behoeve van de aanleg van het Bravis ziekenhuis. Het risico bestaat dat de gemeente een hogere grondprijs moet betalen door een uitspraak van een rechter bij de onteigeningsprocedures dat er sprake is van Maatschappelijke gronden.

10. Terugloop parkeeropbrengsten (structureel risico)

De afname van de parkeervraag de afgelopen jaren werd versterkt door de coronacrisis. Hoewel de parkeervraag zich enigszins heeft hersteld, is het nog steeds onduidelijk welke structureel effect dit heeft.

Maatregelen/ontwikkelingen

- > Er wordt steeds meer online gewinkeld, de vraag naar fysieke winkels neemt af.

Toelichting op het weerstandsvermogen

Risicoprofiel

Het risicoprofiel voor de jaarrekening 2023 is tot stand gekomen door voor alle organisatieonderdelen de risico's in het desbetreffende werkveld te bepalen. Aan elke risicovolle gebeurtenis is een kans en een financiële waarde toegekend. Omdat niet alle risico's zich maximaal en/of gelijktijdig zullen voordoen, is een zogeheten statistische Monte Carlo risico-simulatie uitgevoerd. Daarmee is berekend hoe groot de weerstandscapaciteit is die minimaal benodigd is om met een waarschijnlijkheid van 90% de gevolgen van zich eventueel voordoende risico's af te kunnen dekken.

In totaal zijn voor de organisatie 79 risico's in beeld gebracht, waarvan 68 met een geldgevolg. In onderstaande tabel is per vakje het aantal risico's geassocieerd naar risicobedrag en de kans dat een risico zich zal voordoen. Het risicoprofiel is een momentopname.

Geld	Netto				
x > € 1.000.000	10	5	1		2
€ 500.000 < x < € 1.000.000	8	2	1		
€ 200.000 < x < € 500.000	4	6	1	2	1
€ 50.000 < x < € 200.000	2	4			
x < € 50.000	11	5			3
Geen geldgevolgen	5	1	3	1	1
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

De benodigde weerstandscapaciteit

Indien alle geïdentificeerde gemeentelijke risico's zich gelijktijdig en in maximale omvang voor zouden doen, is een bedrag van € 47,2 miljoen benodigd. Dit zal in de praktijk echter niet het geval zijn, zodat het reserveren van dit maximale bedrag niet noodzakelijk is. De risicosimulatie toont aan dat met een waarschijnlijkheid van 90% een bedrag van € 11,5 miljoen voldoende is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin te kunnen afdekken (= benodigde weerstandscapaciteit).

De beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken. De beschikbare weerstands-capaciteit bestaat uit de volgende componenten:

A. De vrij aanwendbare algemene reserves (incidenteel karakter)

Deze bestaan uit:	Stand	31-12-2024
Algemene reserve	€	17.079.000
Algemene saldireserve	€	0
Totaal	€	17.079.000

B. De vrij aanwendbare bestemmingsreserves (incidenteel karakter)

Bestemmingsreserves zijn vrij aanwendbaar voor zover deze niet zijn belast met verplichtingen aan derden, respectievelijk wanneer zij niet de functie hebben van een egalisatiereserve. Indien een risicogebeurtenis zich voordoet heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om de bestemming van de reserve te wijzigen ter dekking van het risico. De volgende (delen van) bestemmingsreserves worden als vrij aanwendbaar aangeduid:

	Stand	31-12-2024
Bestemmingsreserve Roosendaal spreekt, Roosendaal Doet	€	281.000
Bestemmingsreserve Grondexploitatie	€	5.850.000
Bestemmingsreserve Duurzaamheid	€	256.000
Bestemmingsreserve Participatie	€	2.581.000
Bestemmingsreserve Investeringsfonds	€	28.743.000
Aanpak snelweg A58	€	500.000
Totaal	€	38.211.000

C. De onbenutte belastingcapaciteit (structureel karakter)

De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen de werkelijk opgelegde en de maximaal te heffen Onroerend Zaak Belasting (OZB). De raad heeft de mogelijkheid om in geval van een calamiteit de financiële gevolgen te dekken met een verhoging van de OZB. Conform de beleidsnota ‘risicomanagement en weerstandsvermogen’ is dit 2% van de in 2023 opgelegde aanslagen = 2% x € 14.050.259 = € 281.000.

D. De post onvoorzien in de programmabegroting (structureel karakter)

De post onvoorzien staat structureel in de begroting, is € 150.000 en wordt ook als weerstandscapaciteit aangemerkt. Het is een structureel opgenomen begrotingspost, waartegenover geen directe uitgaven geraamd staan en die ingezet wordt voor onvoorziene, incidentele tegenvallers.

Kapitalisatiefactor

Gezien de structurele beschikbaarheid en de mogelijkheid om de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien structureel in te zetten ter dekking van risico’s wordt conform de beleidsnota ‘risicomanagement en weerstandvermogen’ een kapitalisatiefactor toegepast van 2,5.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet er voor de gemeente Roosendaal per 31-12-2023 als volgt uit:

	Begroting 2023 (per 31-12-2023)	Jaarrekening 2023 (per 31-12-2023)
Structureel karakter		
Onbenutte belastingcapaciteit (OZB)	289.320	281.000
Post Onvoorzien	150.000	150.000
	439.320	431.000
Kapitalisatiefactor structurele beschikbaarheid	2,5	2,5
Subtotaal weerstandscapaciteit exploitatie	1.098.300	1.077.500
Incidenteel karakter		
Vrij aanwendbare algemene reserves:	15.815.700	17.079.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves:	20.989.700	38.211.000
Subtotaal weerstandscapaciteit vermogen	36.805.400	55.290.000
Totale weerstandscapaciteit	37.903.700	56.367.500

De beoordeling van het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio en bedraagt per 31 december 2023:

Ratio weestandsvermogen = $\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 56,4 \text{ mln}}{€ 11,5 \text{ mln}} = 4,9$

In de nota ‘beleid risicomanagement en weerstandsvermogen’ is het streefgetal voor het weerstandsvermogen vastgesteld op een minimale waarde van 1,0. De ratio van het weerstandsvermogen per 31 december 2023 voldoet met de waarde 4,9 ruimschoots aan deze norm en is hiermee gestegen ten opzichte van de 3,3 bij de begroting 2023. Verklaring hiervan valt te verklaren doordat de beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen van € 37,9 miljoen naar € 56,4 miljoen, dit komt met name door een hogere stand van de Algemene reserve en de Bestemmingsreserve Investeringsfonds. Een groot aantal bestemmingsreserves zijn op nul gezet, waarmee de BR Investeringsfonds gevoed is.

- De belangrijkste wijzigingen in de Top 10 risico’s ten opzichte van de begroting 2023 zijn:
- > De toegenomen verkopen en bestaande opties bij Majoppeveld hebben dat risico aanzienlijk verlaagd, waardoor het niet meer in de Top 10 staat.
 - > Het risico op de stijging van het aantal bijstandsklanten is naar beneden bijgesteld, vanwege de krapper wordende arbeidsmarkt.
 - > Het risico met betrekking tot onderwijshuisvesting is lager geworden, omdat er in 2023 een correctie op de verstrekte kredieten heeft plaatsgevonden vanwege gestegen bouwkosten.
 - > Voor het risico ‘Overschrijding Beschermd Wonen’ heeft de financiële herverdeling voor onze regio voordelig uitpakt. Het risico is kleiner en valt uit de Top 10.

- > Nieuw ten opzichte van de begroting 2023 in de Top 10 is het risico ‘Beheer openbaar Groen kost meer vanwege overlast exoten en klimaatverandering’. Om het huidige beleid te volgen en het openbaar groen op het huidige niveau te behouden wordt verwacht dat dit de komende jaren extra lasten met zich mee gaat brengen.
- > Nieuw ten opzichte van de begroting 2023 in de Top 10 is het risico ‘Kosten bouw- en woonrijp maken Bravis valt duurder uit’. Opbrengsten liggen vast, maar de kostenkant kan leiden tot forse prijsstijgingen.
- > Nieuw ten opzichte van de begroting 2023 in de Top 10 is het risico ‘Grondvererving Bulkenaar duurder’. Uitspraak van een rechter kan de Maatschappelijke functie en daarmee de grondprijs beïnvloeden.

Let op: Voorzichtigheid blijft geboden!

Voor de duidelijkheid: de hoogte van de weerstandsratio zegt niets over eventuele vrije ruimte binnen de begroting. Onder elke bestemmingsreserve liggen immers plannen. Aanwending van deze reserves voor het afdekken van risico’s die zich voordoen, heeft consequenties voor de huidige onderliggende plannen.

Kengetallen

Het besluit tot wijziging van het BBV is in mei 2015 aangepast vastgesteld. Er dienen kengetallen opgenomen te worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risico-beheersing (Artikel 11 BBV). Het betreft:

- > netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- > solvabiliteitsratio;
- > grondexploitatie;
- > structurele exploitatieruimte;
- > belastingcapaciteit.

Het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) is een provinciaal toezichtskader waarin signaleringswaarden staan hoe de in deze paragraaf genoemde kengetallen te interpreteren. Het betreft geen normering, de invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Signaleringswaarden financiële kengetallen (GTK 2020)

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90 %	90-130 %	>130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90 %	90-130 %	>130 %
Solvabiliteitsratio	>50 %	20-50 %	<20 %
Grondexploitatie	<20 %	20-35 %	>35 %
Structurele exploitatieruimte (begroting)	>0 %	0 %	<0 %
Belastingcapaciteit	<95 %	95-105 %	>105 %

Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De invoering van de set van vijf kengetallen is voornamelijk bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad in de beoordeling van de financiële positie kan betrekken.

De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, is vastgelegd in een ministeriële regeling (26 oktober 2015, nr. 2015-0000611752).

Jaarrekening 2023			Verloop van de kengetallen				
Kengetallen:	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	37%	67%	38%	71%	78%	84%	85%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	67%	38%	71%	78%	84%	85%
solvabiliteitsratio	32%	27%	30%	18%	16%	13%	11%
structurele exploitatieruimte	0%	7%	5%	0%	1%	-3%	-1%
grondexploitatie	14%	11%	15%	5%	4%	2%	2%
belastingcapaciteit	104%	108%	99%	104%	104%	104%	104%

Beoordeling kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schulden aan in relatie tot de jaarlijkse inkomsten en geeft hierdoor een indicatie van de flexibiliteit van de begroting.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat indien dit kengetal lager is dan 90% dat het als ‘minst risicovol’ wordt gezien. Dit is in Roosendaal het geval.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan. Het geeft daarmee een indicatie of een gemeente haar bezit zeer zwaar belast met schuld.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een kengetal tussen de 20% en 50% als ‘neutraal’ kan worden gezien. Dat is op dit moment het geval. Structureel gezien daalt de solvabiliteitsratio, in samenhang met de andere kengetallen leidt dit niet direct tot noodzakelijke actie.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan in hoeverre structurele lasten ook gedekt worden met structurele baten.

Signaal: Het provinciaal toezichtskader geeft aan dat een kengetal boven de 0% als ‘minst risicovol’ kan worden gezien. In Roosendaal is dit het geval nu het geval. Er zijn op dit moment nog forse onzekerheden over de meerjarige financiering van gemeenten via het Gemeentefonds, vooral na 2026.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Het is lastig om een norm te bepalen voor dit kengetal. Wel geeft het aan of een gemeente veel geld heeft gestopt in haar grondexploitatie, dit geld dient namelijk nog wel terugverdiend te worden. De laatste jaren ligt met name de focus op het ontwikkelen van beschikbare gronden, daarnaast zijn de gronden afgewaardeerd naar actuele boekwaarden.

Signaal: het provinciaals toezichtskader geeft aan dat als dit kengetal onder de 20% zit, dat het dan kan worden gezien als ‘minst risicovol’. In Roosendaal is dit het geval.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De woonlasten zijn voor de gemeente de belangrijkste eigen belastinginkomst. De hoogte van deze woonlasten geeft aan in hoeverre de gemeente relatief hoog zit met de woonlasten ten opzichte van de WOZ-waarden, in vergelijking met andere gemeenten. **Signaal:** het provinciaals toezichtskader geeft aan dat als dit kengetal tussen de 95% en 105% zit, dat dit als ‘neutraal’ kan worden gezien. Dit is in Roosendaal het geval. In paragraaf 2 Lokale heffingen wordt het tarief toegelicht.

Conclusie: De kengetallen tonen in totaliteit een goede financiële positie met weinig risico. Er is geen noodzaak om op basis van deze kengetallen beheersmaatregelen te treffen.

Paragraaf 3. Financiering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop Roosendaal haar activiteiten in 2023 heeft gefinancierd.

Wij staan voor een transparante en duurzame wijze van financiering van onze activiteiten. Als doelen zijn daarbij geformuleerd:

- > Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- > Het beschermen van het gemeentelijk vermogen en resultaat tegen financiële risico’s, zoals rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico’s;
- > Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities;
- > Het optimaliseren van de banksaldi en renteresultaten.

Deze doelen zijn binnen de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet fido), Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) en Wet verplicht Schatkistbankieren (vSB), respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasury statuut gerealiseerd.

Kasgeldlimiet

Renterisico vlottene schuld
Het financieren van de gemeentelijke activa en exploitatie door middel van kortlopende geldleningen heeft twee voordelen: er kan snel worden ingespeeld op mutaties in de financieringsbehoefte en bij een normale rentestructuur - waarin het aantrekken van lange geldleningen duurder is dan korte geldleningen - is het een relatief goedkope financieringsvorm. Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid, waardoor de gemeentelijke huishouding gevoelig wordt voor schommelingen in de rentestand. Om deze rentegevoeligheid te beperken heeft de wetgever de kasgeldlimiet ingesteld. Deze limiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld, die de gemeente mag hebben. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer het kwartaalgemiddelde van de netto vlottende schuld gedurende een kwartaal hoger is dan de berekende limiet. Als de limiet drie opeenvolgende kwartalen wordt overschreden, dan moet dit worden gemeld bij de toezichthouder. Het percentage voor de limiet is bepaald op 8,5% van de begrotingsomvang met een minimum van € 300.000.

In onderstaande tabel is de toegestane kasgeldlimiet in euro’s berekend.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Primitieve begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023
Omvang Programmabegroting	272.350	274.849	283.129	398.352
Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	23.150	23.362	24.066	33.860

Zoals in voorgaande tabel is te zien, bedroeg de kasgeldlimiet in 2023 (afgerond) € 33,9 miljoen. Het verloop van de netto vlottende schuld ten opzichte van de kasgeldlimiet is in de volgende tabel weergegeven. Hieruit kan worden opgemaakt dat de kasgeldlimiet in 2023 niet is overschreden.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)		Realisatie 2023			
		1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1.	Toegestane kasgeldlimiet in euro's	33.860	33.860	33.860	33.860
2.	Vlottende schuld < 1 jaar	32.074	34.863	27.500	26.423
3.	Vlottende middelen < 1 jaar	3.048	6.958	10.585	3.807
4.	<u>Toets kasgeldlimiet:</u> Totaal netto vlottende schuld = (2) Vlottende schuld -/- (3) vlottende middelen	29.026	27.905	16.915	22.616
5.a	Ruimte (+)	4.835	5.955	16.945	11.244
5.b	Overschrijding (-)				

Renteschema

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording is onderstaand renteschema op te nemen.

Renteschema 2023 (Bedragen x € 1.000)					
a	De externe rentelasten over korte en lange financiering				2.123
b	De externe rentebaten			-/-	290
	Saldo rentelasten en rentebaten				1.833
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	361		
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				1.472
d1	Rente over eigen vermogen			+/+	-
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)			+/+	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				1.472
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	2.259
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury				-/- 787

Financieringssaldo

In de financiering van de gemeentelijke investeringen wordt deels door interne en deels door externe middelen voorzien.

Boekwaarde (Bedragen x € 1.000)	Rekening balansstand 1-1-2022	Rekening balansstand 31-12-2022	Rekening balansstand 31-12-2023
A. Investerings:			
Grondexploitatie	43.190	41.800	44.579
Overige investeringen	200.849	225.975	239.331
Totaal investeringen (A)	244.039	267.422	280.889
B. Financiering:			
Interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen)	125.723	137.795	139.982
Externe financieringsmiddelen (langlopende geldleningen en waarborgsommen)	104.050	98.000	86.875
Totaal financieringsmiddelen (B)	229.773	235.795	226.857
Financieringssaldo (B-A)	-/- 14.266	-/- 33.148	-/- 53.043

Per 31 december 2023 bedraagt het financieringstekort € 53,0 miljoen.

Vaste schuld

Mutaties vaste schuld

Vaste schuld ontstaat wanneer geldleningen worden aangegaan met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Daartoe wordt overgegaan wanneer de liquiditeitsplanning aangeeft dat er sprake is van een structurele financieringsbehoefte.

In onderstaande tabel is het verloop van vaste leningen o/g weergegeven.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	2022	2023
Stand per 1 januari	104.050	98.000
Nieuwe lening	-	-
Aflossingen	-/- 6.050	-/- 11.125
Stand per 31 december	98.000	86.875

Renterisico vaste schuld

In de Wet fido is onder andere de renterisiconorm met betrekking tot de vaste schuld opgenomen. Deze norm dient decentrale overheden aan te zetten tot het spreiden van hun lange termijn renterisico door bij het samenstellen van de leningenportefeuille door middel van de verschillende rente typische looptijden rekening te houden met deze normstelling. De renterisiconorm is bij ministeriële regeling vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van het renterisico in 2023 aan. Uit deze tabel blijkt dat we in 2023 onder de renterisiconorm zijn gebleven.

(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023
Berekening renterisiconorm			
Totaal lasten	321.107	283.129	398.352
Renterisiconorm (20 %)	64.221	56.626	79.670
Berekening renterisico			
Renteherzieningen	0	0	0
Aflossingen	6.050	11.125	11.125
Renterisico	6.050	11.125	11.125
Ruimte onder de rente risiconorm	58.171	45.501	68.545

Vaste uitzettingen

Mutaties vaste uitzettingen

Vaste uitzettingen zijn door de gemeente verstrekte geldleningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Dergelijke leningen worden enerzijds verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening, anderzijds in perioden waarin sprake is van een liquiditeitenoverschot. Dit laatste komt echter niet of nauwelijks voor. In onderstaand overzicht staan de partijen vermeld aan wie door de gemeente Roosendaal in het verleden geldleningen zijn verstrekt, alsmede de restantschuld en de ontstaansgrond van de leningen.

Geldnemer	Bedragen x € 1.000		Ontstaansgrond
	31-12-2022	31-12-2023	
Leningen Participatie Wet	350	443	Uitvoering Participatie Wet
Krediethypotheken Participatie Wet	84	73	Uitvoering Participatie Wet
Leenbijstand BBZ	543	405	Uitvoering Participatie Wet
Stimuleringsleningen Woon-Werk locaties	87	81	Volkshuisvesting
Startersleningen Roosendaal	11.563	12.863	Volkshuisvesting
Startersleningen Nieuwbouw dorpen	0	0	Volkshuisvesting
Startersleningen Huurwoningen Alwel	118	84	Volkshuisvesting
Duurzaamheidsleningen Roosendaal	581	465	Volkshuisvesting
Stimuleringsleningen	1.918	2.854	Volkshuisvesting
Verzilverleningen	43	133	Volkshuisvesting
Monumentenfonds NV	600	600	Deelneming in NV
Totaal	15.887	18.001	

Debiteurenrisico op verstrekte leningen

Aan het voor langere tijd verstrekken van middelen aan derden kleeft het gevaar dat deze derden op een onvoorzien moment niet meer aan hun aflossingsverplichting kunnen voldoen. Ten aanzien van geldleningen die verstrekt zijn in het kader van de publieke taak speelt het debiteurenrisico een ondergeschikte rol. Bij de besluitvorming is aan het maatschappelijk belang van het verstrekken van dergelijke leningen een hogere prioriteit toegekend dan aan het daarmee samenhangende financiële risico. Een constatering, die overigens ook geldt ten aanzien van gegarandeerde geldleningen.

Debiteurenrisico op openstaande vorderingen

Naast langlopende vorderingen zijn er ook kortlopende vorderingen. Het gaat hierbij om drie groepen debiteuren. Voor ieder van deze groepen is een inschatting gemaakt van de mate van oninbaarheid van deze posten. Dit omdat de ervaring leert dat er altijd debiteuren zijn die hun vordering niet of niet volledig betalen. Voor het deel waarvan wij denken dat dit niet meer zal worden ontvangen, zijn voorzieningen gevormd. Het saldo van de voorziening is dus niet gerelateerd aan de hoogte van het totale debiteurensaldo; het saldo van de voorziening is gebaseerd op de ingeschatte risico's. In onderstaande tabel is het saldo van de debiteuren weergegeven. Ook is te zien voor welk deel een voorziening vanwege oninbaarheid is gevormd.

Vorderingen (Bedragen x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2023	
	Saldo debiteuren	Voorziening oninbaarheid en dwangsommen	Saldo debiteuren	Voorziening oninbaarheid en dwangsommen
Debiteuren algemeen	2.599	610	5.362	648
Debiteuren belastingen	2.621	666	2.644	728
Debiteuren sociale zaken	2.632	1.221	2.359	1.287
Totaal	7.852	2.497	10.365	2.663

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF)

De in de wet HOF vastgestelde macronorm wordt door vertaald naar individuele gemeenten in de vorm van een individuele referentiewaarde, die een indicatie geeft van het maximale aandeel in het EMU-saldo.

Hieronder is de berekening van het EMU-saldo opgenomen voor de gemeente Roosendaal.

Berekening EMU-saldo (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2023
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-/- 7.019
Bij: Mutatie voorzieningen	9.205
Af: Mutatie (im)materiële vaste activa Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	14.582 48
Berekend EMU-saldo	-/- 12.444

Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De Wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden - en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen - al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij de schatkist van ministerie van Financiën. Er is een vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen. Dit is het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Als het gemiddelde kwartaalbedrag van de positieve tegoeden minder is dan een vastgesteld percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het boekjaar, mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan. Per 1 januari 2023 is het gemiddelde kwartaalbedrag voor Roosendaal: 2,00% van € 339,9 miljoen = € 6,798 miljoen De kwartaalgemiddelden van de in 2023 buiten de schatkist gehouden positieve liquide middelen zijn in onderstaande tabel opgenomen. Hieruit blijkt dat in 2023 de vrijstellingsgrens schatkistbankieren niet is overschreden.

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten Rijksschatkist gehouden middelen	531	849	2.365	688
Drempelbedrag	6.798	6.798	6.798	6.798
Ruimte onder drempelbedrag	6.267	5.949	4.433	6.110
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Paragraaf 4. Onderhoud Kapitaalgoederen

Inleiding

Een groot deel van het gemeentelijke vermogen wordt geïnvesteerd in het beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen: groen, grijs (verhardingen, openbare verlichting, verkeersvoorzieningen, straatreiniging en onkruidbestrijding), blauw (water en riolering), civieltechnische kunstwerken en speelvoorzieningen. Onderhoud en tijdige vervanging van deze kapitaalgoederen is een belangrijke taak van de gemeente. Zorgvuldig beheer is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen en om de veiligheid van onze infrastructuur te waarborgen. Ook onderhouden we kunst in de openbare ruimte en deze kunst gaan we digitaal ontsluiten om de identiteit van Roosendaal blijvend te versterken.

Het totale bestand aan kapitaalgoederen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is duiden we aan met de term areaal. Het beheer en onderhoud van het areaal voeren we uit aan de hand van de door de gemeenteraad vastgestelde kaders ten aanzien van onderhouds- en kwaliteitsniveaus. De feitelijke planning van het beheer en onderhoud is opgenomen in de Beheerkalender.

Een algemene tendens die we hebben gezien in 2023 is dat de kosten voor het onderhoud structureel zijn gestegen. Dit wordt veroorzaakt door hogere materiaalkosten, tekort aan personeel, verduurzaming materieel. Vooraf was de hoogte van deze stijging niet voorzien.

In 2023 zijn we overgestapt naar een nieuw onderhoudsbeheerssysteem, van GBI naar iAsset, hierbij ervaren we nog veel technische mankementen. Onze areaalgegevens die we hier in deze paragraaf noemen zijn daarom wisselend afkomstig uit ons oude systeem GBI of uit ons nieuwe systeem iAsset.

We hebben voorbereidingen getroffen om een integraal onderhoudsbestek op de markt te zetten.

Leerwerkbedrijf WVS heeft een plek gekregen in deze plannen en zelf hebben we ook meer plaatsen beschikbaar gesteld binnen Openbare Werken voor arbeidskrachten met een afstand tot de arbeidsmarkt, met een beperking of voor arbeidskrachten vanuit een leer-werktraject.

De opzet van dit integrale bestek is dat de gemeente Roosendaal op beeldkwaliteit zal worden onderhouden. Hierbij zal op basis van meldingen onderhoud worden gepleegd aan het groen, zal er straatreiniging worden uitgevoerd, maar ook onkruidbestrijding worden gedaan en zullen waar nodig afvalbakken worden geleegd.

Groen

Groen betreft het beheer en onderhoud van openbaar groen, bossen en natuurterreinen.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

In 2023 hebben we voorbereidingen getroffen om ons groen onderhoud in een integraal onderhoudsbestek weg te zetten. Hierbij wordt de gemeente Roosendaal op beeldkwaliteit onderhouden.

We hebben gezien dat bij recente offerteaanvragen in 2023 de prijzen significant zijn gestegen. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat het groeiseizoen, en daarmee samenhangend de maaiperioden langer zijn geworden. Ook zijn er grote personeelstekorten bij de aannemers, en zorgt de verduurzaming van het materieel voor prijsstijgingen, daar de aanschaf van elektrische machines veel hoger is. Een aantal aannemers heeft al aangegeven niet te zullen inschrijven indien wordt gegund op laagste prijs. De verwachting voor het integrale bestek, dat in 2024 op de markt wordt gezet, is dat de begroting aangepast dient te worden.

De klimaatveranderingen dwingen ons om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten en te onderhouden; er is groen toegevoegd en er zijn waterpartijen toegevoegd. Bij het toevoegen van groen en bij het vervangen van versleten groen hebben we oog voor het gebruik van andersoortig groen, zoals kruidenmengsels of gazons met daarin extra bomen. Met name kruidenmengsels dragen bij aan het verbeteren van de biodiversiteit.

Grijs

Verhardingen

Verhardingen betreft het beheer en onderhoud van verhardingen bestaande uit elementen, asfalt, half-verhard en onverhard.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In de Beheerkalender 2023-2027 zijn de noodzakelijk uit te voeren grijsprojecten opgenomen. In 2023 zijn de projecten uit de jaarschijf 2023 uitgevoerd volgens de door de raad vastgestelde kaders ten aanzien van onderhouds- en kwaliteitsniveaus. In 2023 is de Beheerkalender geactualiseerd en aangevuld met planjaar 2028, daarmee is beheerkalender 2024-2028 vastgesteld.

Openbare verlichting

Openbare verlichting betreft lichtmasten/armaturen en voorzieningen voor bijvoorbeeld het aanlichten van bijzondere gebouwen.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Het jaarplan 2023 is goedgekeurd. Vanwege diverse marktontwikkelingen is er door de onderhoudsaannemer een nieuwe uitvraag van (led)armaturen opgestart. Hiervan vindt de afronding plaats in 2024. Aspecten zoals duurzaamheid, circulariteit en toekomstbestendigheid worden meegenomen in de keuze van nieuwe standaard ledarmaturen. Deze nieuwe uitvraag heeft ertoe geleid dat de geplande vervangingen van 2023, alsook die van 2022, worden opgenomen in het jaarplan van 2024.

Verkeersvoorzieningen

Verkeersvoorzieningen betreft onder meer bebording, bewegwijzering, geleide systemen en verkeersregelinstallaties (VRI's).

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Technisch gezien zijn de VRI's in Roosendaal redelijk gedateerd en hiertoe is een vervangingsprogramma vastgesteld dat vanaf 2022 wordt uitgevoerd. De VRI's worden vervangen door zogenaamde intelligente VRI's (iVRI's). Een iVRI is een regelinstallatie die kan communiceren met voertuigen en fietsers. Het vervangingsprogramma is zo goed als mogelijk afgestemd op de ruimtelijke ontwikkelingen in Roosendaal. Bij nieuwe iVRI's worden LED-armaturen toegepast. De lampen hiervan gaan langer mee en hoeven niet elk jaar vervangen te worden. In het kader van duurzaamheid en kostenbesparing worden armaturen van de bestaande VRI's ook vervangen door LED-armaturen. In 2023 hebben we de VRI installatie van Molenstraat/Brugstraat vervangen en zijn voorbereidingen getroffen om de VRI installaties van Jan Vermeerlaan/Burgemeester Freijterslaan en kruispunt Antwerpseweg/Boulevard/Burgerhoutsestraat in 2024 te vervangen.

Straatreiniging

Straatreiniging betreft het vegen van straten.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Voor de reiniging van straten is met Saver een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Saver veegt de straten op basis van een vaste frequentie; iedere straat in Roosendaal wordt circa zes keer per jaar geveegd. Digitaal wordt bijgehouden wanneer welke straat is geveegd.

Voor ontvangen meldingen rijdt iedere dag een zogenaamde 'hotspotwagen'. Deze wagen veegt eerst het centrum van Roosendaal en rijdt daarna langs de ontvangen meldingen in de buurten en dorpen; iedere buurt en/of dorp komt om de week aan de beurt.

Bij de veegwagen rijdt een gehele ronde een onkruidbestrijdingsmachine mee als proef met als doel een betere kwaliteit te leveren en de meldingenstroom te verminderen. In 2023 zijn voorbereidingen gedaan om een integraal onderhoudsbestek op de markt te zetten waarmee we Roosendaal op beeldkwaliteit gaan onderhouden. Hierdoor zullen de losse meldingen voortaan binnen het integraal bestek opgepakt worden, de vaste frequentie door Saver zal blijven.

Onkruidbestrijding

Onkruidbestrijding betreft de bestrijding van onkruid op verhardingen binnen de bebouwde kom.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Het onkruid op verhardingen wordt bestreden door inzet van hete lucht, borstels, een waterunit en bosmaaiers. Verhardingen waar weinig gebruik van wordt gemaakt en die moeilijk te onderhouden zijn, zijn vervangen door groen of door printbeton. De verwachting is dat de kosten voor het onderhoud zullen stijgen. Recente offerte-aanvragen hebben al een significante prijsstijgingen laten zien. Deze stijging wordt deel veroorzaakt door de algemene tendens van stijgingen, maar ook doordat groeiperiodes langer zijn geworden, daarmee is de periode van onderhoud langer geworden. In 2023 zijn voorbereidingen gedaan om een integraal onderhoudsbestek op de markt te zetten waarmee we Roosendaal op beeldkwaliteit gaan onderhouden. Hierdoor zullen losse meldingen voortaan binnen het integraal bestek opgepakt worden.

Blauw

Water

Water betreft de volgende onderdelen die onder de gemeentelijke verantwoordelijkheid vallen:

- > De ontvangstplicht voor drijfvuil, baggerspecie en maaisel van de watergangen die in beheer en onderhoud zijn bij het Waterschap (categorie A watergangen);
- > Het onderhoud van de overige watergangen (categorie B en C watergangen);
- > Het onderhoud van vijvers en andere waterpartijen (inclusief oeverzones, beschoeiingen en retentievoorzieningen);
- > Vaarwegbeheer voor de haven (vaardiepte op orde);
- > Beheer van (berm-)sloten.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

Het Waterschap is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewater, zowel voor de waterkwaliteit als voor de waterkwantiteit. Voor het onderhoud is onderscheid gemaakt in afvoerende functie binnen het regionale watersysteem. In 2023 zijn vijverpartijen in parken op ad hoc basis gebaggerd, dit zal in de toekomst meer structureel opgepakt gaan worden.

Riolering

Riolering betreft het beheer en onderhoud van de voorzieningen voor het afvalwater, hemelwater en grondwater.

Actuele stand van zaken/ontwikkelingen

De focus van het rioleringsbeheer is in de planperiode van het VGRP vooral gericht op:

- > Het in stand houden van het huidige areaal;
- > Het voorkomen van wateroverlast en bevorderen van klimaatadaptatie;
- > Het beperken van de stijging van de rioolheffing;
- > De samenwerking in de Water- en Klimaatkring West-Brabant.

Het rioleringsstelsel in Roosendaal is in voldoende tot goede staat. De geplande maatregelen worden genomen naar aanleiding van inspecties. Waar nodig wordt de riolering vervangen of gerepareerd. Gelet op de impact van deze werkzaamheden op de openbare ruimte is de discipline riolering leidend bij de afstemming met de overige beheerdisciplines (met name wegonderhoud/-reconstructies).

In de Beheerkalender 2023-2027 zijn de noodzakelijk uit te voeren rioolprojecten opgenomen. Gelet op de impact van deze werkzaamheden op de openbare ruimte zijn de rioolwerkzaamheden leidend bij de afstemming met de overige beheerdisciplines. Het rioleringsstelsel in Roosendaal is in voldoende tot goede staat. De te nemen maatregelen worden bepaald aan de hand van rioolinspecties. In 2023 zijn de geplande onderhoudsmaatregelen uit de jaarschijf 2023 volgens afspraak uitgevoerd. Ook de urgente reparatiemaatregelen zijn uitgevoerd.

In 2023 is het ingezette proces van data gedreven (risico gestuurd) beheer voor de vrijerval riolering doorgezet. De opgedane ervaringen zijn gebruikt om de andere beheerprocessen binnen het domein van stedelijk water te verbeteren.

Civieltechnische kunstwerken

Betreft het beheer van bruggen, tunnels, viaducten, keerwanden, damwanden, kademuren, geluidschermen, steigers, vlonders, schanskorven en keermuurtjes.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in het op orde brengen van bruggen, tunnels, geluidschermen, steigers, keerwanden en keermuren. Daarbij is door middel van de afgesloten contracten de onderhoudssituatie verzekerd. Ook is en wordt geïnvesteerd in de vervanging van damwanden. De inschatting is dat de overige kunstwerken (viaducten en muurtjes) op het vastgestelde kwaliteitsniveau gehouden kunnen worden binnen de beschikbaar gestelde kredieten voor civieltechnische kunstwerken.

In 2023 zijn voorbereidingen gemaakt om een nieuw onderhoudscontract voor 10 jaar af te sluiten. Hiertoe zijn inspecties uitgevoerd van onze civieltechnische kunstwerken om te bepalen welke aanpassingen gedaan moeten worden om vanaf 2024 weer een nieuwe onderhoudsperiode van 10 jaar in te gaan met de onderhoudsaannemer.

Speelvoorzieningen

Betreft het beheer van uiteenlopende speelvoorzieningen, variërend van afgebakende plekken met speeltoestellen tot trapvelden en jongerenontmoetingsplaatsen.

Actuele stand van onderhoud/ontwikkelingen

Doelstelling is om alle locaties veilig in stand te houden. Het onderhoud van de speeltoestellen is gegund aan de WVS. De jaarlijkse verplichte keuring wordt uitgevoerd door een marktpartij.

Waar mogelijk worden in overleg en met inzet van inwoners nieuwe speellocaties aangelegd. Het beschikbare budget voor speelvoorzieningen is voor het onderhoud toereikend, voor vervangingen is dit niet meer toereikend vanwege hogere aanschafkosten en andersoortige speeltoestellen dan enkele jaren geleden. In 2024 wordt een nieuwe visie geschreven over het sport- en speelbeleid in de openbare ruimte.

Gemeentelijke gebouwen

Voor de instandhouding van het gemeentelijk vastgoed wordt het vastgoed onderhouden conform de afspraken die worden vastgelegd in huur- en gebruiksovereenkomsten. In de praktijk heeft het vastgoed daarmee conditiescore 2 (goede conditie) of 3 (redelijke conditie) en minimaal 4 (matige conditie; voor af te stoten gebouwen). Een vastgesteld meerjaren onderhoudsplan ligt hieraan ten grondslag.

Buitensportaccommodaties

Roosendaal heeft acht sportparken met in totaal 39 buitensportvelden (waarvan acht kunstgrasvelden) en een atletiekbaan in eigendom. De verenigingen die deze velden gebruiken, onderhouden deze velden en de overige sportvoorzieningen in de meeste gevallen zelf. Hiervoor zijn gebruiksovereenkomsten met de verenigingen aangegaan. Verenigingen betalen geen gebruiksvergoeding en ontvangen daarnaast een onderhoudsbijdrage. Daarmee moet het onderhoudsniveau van de velden op het basisniveau gehouden worden. ‘Basis’ betekent dat de accommodaties op een veilige manier gebruikt kunnen worden voor sportbeoefening. Noodzakelijke vervangingsinvesteringen, zoals natuurgrasrenovaties en het vervangen van kunstgrasvelden, worden door de gemeente uitgevoerd. Het vastgestelde Beheerplan Buitensportaccommodaties ligt daaraan ten grondslag.

Areaalgegevens (bronnen: iAsset 2023 en GBI 2022)

	eenheid	hoeveelheid
Groen		
Bomen	stuks	51.731
Plantenbakken	stuks	176
Hagen	m²	62.245
Natuurlijke beplanting	km²	1.717
Gras (binnenen buitengebied)	m²	4.531.312
Cultuurlijke beplanting	m²	557.640
Wegen		
Wegvakonderdelen:		
- waarvan elementen	m²	2.763.853
- waarvan asfaltverharding	m²	2.113.236
- waarvan halfverhard/onverhard	m²	227.429
- waarvan cementbeton	m²	70.202
Bermen in buitengebied (gras)	m²	941.955
Openbare verlichting		
Masten/armaturen	stuks	17.500
Verkeersregelininstallatie		
VRI	stuks	38
Water		
Waterloop	m¹	863.139
Watervlakte	m²	910.410
Riolering		
Vrijvervalleiding	m¹	518.444
Drainage	m¹	125.106
Goot	m¹	3.230
Persleidingen/drukriolering	m¹	145.971
Gemalen		
DWA gemalen	stuks	63
Tunnelgemalen	stuks	9
Randvoorziening	stuks	12
Rwa gemalen	stuks	9
Drainagegemalen	stuks	10
Drukriolering buitengebied	stuks	565
Schuiven met actuator	stuks	1
Vijvergemalen en kunstwerken	stuks	5
Neerslagmeter	stuks	14
Civieltechnische kunstwerken		
Civieltechnische kunstwerken	stuks	258
Hekweken en poorten		
IJzeren sierhekwerk, natuursteen, metselwerk	m¹	252
Eenvoudig hekwerk, paal en gaas, hout, harmonica gaas en hekwerk draadstaal mat	m¹	10.975
Hekwerk draadstaal	m¹	821
Poorten	m¹	41
Speelvoorzieningen		
Speeltoestellen	stuks	1.079
Speellocaties	stuks	239
Speelondergrond	m²	32.249

Financiële gegevens

Onderstaande tabel geeft de lasten weer zoals opgenomen in de verschillende programma's.

Kapitaalgoed	Programma	Rekening 2022	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023
Wegen	4	21.901	20.305	20.054
Riolering/drainage	4	10.636	11.116	11.137
Oppervlaktewater/havens	4	827	680	749
Groen	4	6.916	7.134	7.093
Civieltechnische kunstwerken	4	843	1.092	1.065
Speelvoorzieningen	4	462	507	401
Diverse tractiemiddelen OW	IP	33	180	180
Storting in reserves	6	2.802	-	-
Totaal		44.420	41.014	40.678

Paragraaf 5. Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico’s van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft. De gemeente Roosendaal neemt zowel deel in rechtspersonen, tot stand gekomen op grond van de publiekrechtelijke Wet Gemeenschappelijke Regelingen als in rechtspersonen, gestoeld op privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Visie en doelstellingen

Onze ambitie is ervoor te zorgen dat verbonden partijen op effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan het realiseren van onze gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Uitgangspunten hierbij zijn een heldere verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de gemeente en de verbonden partij door zoveel mogelijk een scheiding van klanterol (vakwethouder) en eigenaarsrol (andere wethouder) en door het opstellen van dienstverleningsovereenkomsten met prestatieafspraken.

Nota Verbonden Partijen

Op 3 december 2015 heeft de Roosendaalse gemeenteraad ingestemd met de nota ‘Verbonden Partijen; zes kaderstellende spelregels’. Deze nota is in regionaal verband opgesteld en is aan de gemeenteraden van de 19 RWB (Regio West-Brabant)-gemeenten voorgelegd. In deze nota worden zes spelregels benoemd voor verbonden partijen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan. Voor NV’s en BV’s gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

Bij vaststelling van de nota verbonden partijen werd afgesproken om deze na 4 jaar te evalueren. In 2021 is de evaluatie afgerond. De werkingsduur van deze nota is verlengd in afwachting van een herijkte nota (raadsbesluit 20 mei 2021).

In regionaal verband is gewerkt aan het opstellen van een nieuwe nota. Hierbij zijn de aanbevelingen uit de evaluatie van de nota uit 2015 verwerkt. Daarnaast is de nota aangepast aan de herziene Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) die sinds 1 juli 2022 van kracht is en gericht is op het geven van meer en betere handvatten aan volksvertegenwoordigers om invloed uit te oefenen op de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen en om hun controlerende taken uit te voeren. De nieuwe nota heeft ook betrekking op samenwerkingen op basis van het burgerlijk wetboek (BW), alsmede op samenwerking buiten de Wgr of het BW om. Deze nota wordt in mei 2024 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.

Richtlijnen gemeenschappelijke regelingen

Volgens spelregel 4 uit de hierboven genoemde nota geven de deelnemers van een verbonden partij richtlijnen mee aan een verbonden partij. Hierdoor kunnen de deelnemers sturen op de beleidsmatige en financiële kaders van een verbonden partij. Het opstellen van de richtlijnen gebeurt in overleg met de andere deelnemers van een verbonden partij, zodat het draagvlak voor de richtlijnen groot is maar er ruimte blijft voor lokale invulling. Bij voldoende draagvlak moet een verbonden partij de richtlijnen verwerken in de Kaderbrief, die als opmaat dient voor de begroting. De richtlijnen die wij als gemeente meegeven aan onze verbonden partijen worden door de gemeenteraad vastgesteld.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Roosendaal

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

1. Gemeenschappelijke regelingen;
2. Vennootschappen en coöperaties;
3. Stichtingen en verenigingen;
4. Overige verbonden partijen.

Op de volgende pagina’s is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft. Hieronder zijn de verbonden partijen gegroepeerd volgens bovenstaande indeling.

Gemeenschappelijke regelingen	Vennootschappen en coöperaties
1. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant	1. NV Monumentenfonds Brabant
2. Regio West-Brabant	2. NV Rewin
3. ICT West-Brabant West	3. Roosendaal Borchwerf II BV
4. Regionaal Bureau Leren	4. Borchwerf II BV
5. West-Brabants Archief	5. Borchwerf II CV
6. WVS-Groep	6. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV
7. Werkplein Hart van West-Brabant	7. Parkeer Beheer Roosendaal BV
8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant	8. NV Saver
9. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GR OGZ) / GGD West-Brabant	9. NV Brabant Water
10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord	10. NV Bank Nederlandse Gemeenten
11. Belastingensamenwerking West-Brabant	11. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
	12. CSV Amsterdam BV
	13. Enexis Holding NV
	14. Binnenstad Roosendaal BV (voorheen Smartcity Roosendaal BV)
Stichtingen en verenigingen	Overige verbonden partijen
1. Stichting Beheer Borchwerf II	N.v.t

Uitgebreide lijst van verbonden partijen van de gemeente Roosendaal

Gemeenschappelijke regelingen van de gemeente Roosendaal

1. Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (Tilburg)					
Programma: 1. Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder:: Burgemeester van Midden (AB-lid)	Doelstelling: Zorg voor veiligheid: crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van openbare orde en veiligheid.	Deelnemers: 24 gemeenten	Aantal fte's: 591,57 Aantal vrijwilligers: 1.285
Opgericht per: 1 januari 2010					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 16.476.000 > Per 31-12-2023: € 6.724.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 51.465.000 > Per 31-12-2023: € 57.375.000	Financieel resultaat 2023: € 801.340	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: Gemeentelijke bijdrage: € 4.915.239 Intekentaak FLO: € 593.418	

Grootste risico's in 2023: Voldoende vrijwilligers vinden en binden aan de organisatie, Europese richtlijnen rondom inzet vrijwilligers, informatieveiligheid, continuïteit ICT, tweede loopbaanbeleid en bijbehorende (financiële) onzekerheid in de toekomst, invoering Omgevingswet, latere inwerkingtreding van Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (Wnra), stijgende prijsontwikkeling, stijgende brandstof-, elektra-, en gasprijzen door aflopende contracten.

2. Regio West-Brabant (Etten-Leur)					
Programma: 1. Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder:: Burgemeester van Midden (AB-lid) Wethouder van Gestel (Lid AB/SB)	Doelstelling: Versterking van de regio op de gebieden economie en arbeidsmarkt, mobiliteit, duurzaamheid, zorg, welzijn, onderwijs en ruimtelijke ontwikkeling en wonen. Daarnaast is de RWB een strategische gesprekspartner voor o.a. de provincie, de nationale overheid en Europa.	Deelnemers: 16 gemeenten	Aantal fte's: 61,6
Opgericht per: 1 januari 2011					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 1.128.000 > Per 31-12-2023: € 1.580.000 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 6.399.000 > Per 31-12-2023: € 6.420.000 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 878.000	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: Bijdrage in apparaatskosten: € 330.092 Bijdrage in programmakosten: € 1.555.748 Bijdrage Rewin: € 264.873	

Grootste risico's in 2023: Voor de bedrijfsvoering en strategische agenda van de RWB is uitval of vertrek van personeel het grootste risico. De risico's bij het Kleinschalig Collectief Vervoer bestaan uit een faillissement van de huidige vervoerder en een capaciteitstekort.

3. ICT West-Brabant West (Moerdijk)					
Programma: 1. Besturen & Samenwerken		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star (Lid Bestuur)	Doelstelling: Het realiseren van een bedrijfszekere en veilige ICT-infrastructuur, zodat gemeenten zich kunnen blijven ontwikkelen richting een efficiëntere en digitale overheid.	Deelnemers: 4 gemeenten (Roosendaal, Tholen, Etten-Leur, Moerdijk) en Werkplein	Aantal fte's: 31,74
Opgericht per: 1 augustus 2015					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 1.074.200 > Per 31-12-2023: € 429.600 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 6.873.974 > Per 31-12-2023: € 5.041.828 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 542.000 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 2.584.154	

Grootste risico's in 2023: Het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de privacywetgeving en gestelde eisen voor informatiebeveiliging. Voor de bedrijfsvoering is uitval en niet kunnen verkrijgen van voldoende gekwalificeerd personeel het grootste risico.

4. Regionaal Bureau Leren (Breda)					
Programma: 2. Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder:: Wethouder Koenraad (lid bestuur)	Doelstelling: Een effectieve en efficiënte leerplichtadministratie waardoor schooluitval en verzuim worden voorkomen.	Deelnemers: 16 gemeenten	Aantal fte's: Geen eigen personeel; loopt via inhuur van de gemeente Breda
Opgericht per: 1 augustus 2012					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 0 > Per 31-12-2023: € 0 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 884.865 > Per 31-12-2023: € 140.107 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 60.693 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 62.106	

Grootste risico's in 2023: Personeel (via DVO met Breda): verzuim ligt relatief hoog. Om minimale wettelijke taken uit te kunnen voeren is vervanging bij verzuim noodzakelijk. Doorontwikkeling RBL als geheel. Uittreding of verandering in afname van diensten door deelnemers. Hierdoor kan de bijdrage van de gemeente Roosendaal stijgen

5. West-Brabants Archief (Bergen op Zoom)					
Programma: 2. Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder:: Wethouder van der Star (lid bestuur)	Doelstelling: Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.	Deelnemers: 9 gemeenten	Aantal fte's: 20,77 fte
Opgericht per: 1 juli 2016					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 259.810 > Per 31-12-2023: € 457.181 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 464.212 > Per 31-12-2023: € 506.273 Dit betreft cijfers van de concept-jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 234.381	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 650.504	

Grootste risico's in 2023: Het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers bij het uitoefenen van archieftoezicht en dienstverlening, het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de privacywetgeving en de gestelde eisen voor informatiebeveiliging. Voor de bedrijfsvoering is niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening ten gevolge van een hoog ziekteverzuim het grootste risico.

6. WVS-Groep (Roosendaal)					
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder van Ginderen (AB- en DB-lid)	Doelstelling: Integrale uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), alsmede activiteiten t.b.v. arbeidsintegratie en aangepaste arbeid aan personen uit de deelnemende gemeenten, die op afstand van de reguliere arbeidsmarkt staan.	Deelnemers: 9 gemeenten	Aantal fte's: 45,1
Opgericht per: 1974					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 5.524.000 > Per 31-12-2023: € 6.567.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 19.839.000 > Per 31-12-2023: € 18.816.000	Financieel resultaat 2023: € 2.717.000	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 2.201.000 En € 13.515.000 bijdrage WSW (vanuit Rijk)	

Grootste risico's in 2023: De rijksbijdrage voor de Wsw laat zich moeilijk voorspellen. Hierdoor kunnen grote fluctuaties ontstaan in het resultaat van de WVS.

7. Werkplein Hart van West-Brabant (Etten-Leur)						
Programma: 3. Werken & Ondernemen			Portefeuillehouder:: Wethouder van Ginderen (AB- en DB lid)	Doelstelling: Zoveel mogelijk inwoners van de deelnemende gemeenten naar vermogen te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt, of - indien dit niet haalbaar is - in de maatschappij.	Deelnemers: 6 gemeenten	Aantal fte's: 192,4
Opgericht per: 1 januari 2015						
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 1.514.855 > Per 31-12-2023: € 3.069.346			Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 18.229.000 > Per 31-12-2023: € 19.809.000	Financieel resultaat 2023: € 746.117	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: Bijdrage in de uitvoeringskosten: € 7.415.027	

Grootste risico's in 2023: De ontwikkeling van het klantenbestand van het Werkplein wordt als grootste risico beschouwd. Indien het klantenbestand toeneemt, neemt ook de bijdrage aan het Werkplein toe. Dit risico wordt beheerst door de inzet van de egalisatiereserve participatie.

8. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (Tilburg)						
Programma: 4. Wonen & Verblijven			Portefeuillehouder:: Wethouder Koenraad	Doelstelling: De OMWB werkt aan een leefbare en duurzame regio en maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu. Bovendien controleert de OMWB of bedrijven zich aan de regels houden.	Deelnemers: 25 gemeenten + provincie Noord-Brabant	Aantal fte's: 331
Opgericht per: 1 januari 2013						
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 3.614.000 > Per 31-12-2023: € 4.756.000 Bovenstaande bedragen zijn de cijfers van concept jaarrekening 2023.			Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 4.060.000 > Per 31-12-2023: € 8.962.000 Bovenstaande bedragen zijn de cijfers van concept jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 1.643.000 (voorlopig)	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 1.245.828	

Grootste risico's in 2023: Per 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De precieze impact is nog onduidelijk. Een ander groot risico betreft de krapte op de arbeidsmarkt en het ziekteverzuim. Het blijft een uitdaging om voldoende en gekwalificeerd personeel te vinden.

9. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GR OGZ) / GGD West-Brabant (Breda)						
Programma: 5. Zorgen & Stimuleren			Portefeuillehouder:: Wethouder Van Ginderen (AB-lid)	Doelstelling: De GGD verzorgt de openbare gezondheidszorg en heeft als doel het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid en veiligheid van alle inwoners van West-Brabant. Daarbij heeft de GGD extra aandacht voor kwetsbare mensen in onze samenleving.	Deelnemers: 16 gemeenten	Aantal fte's: 241,45
Opgericht per: 1 januari 2000						
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 6.704.000 > Per 31-12-2023: € 6.664.000			Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 11.701.000 > Per 31-12-2023: € 19.778.000	Financieel resultaat 2023: € 41.000 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 1.929.374 (incl CAO-compensatie)	

Risico's in 2023: Op basis van de risico inschatting van de GGD volgt een benodigde weerstandscapaciteit van € 3.161.000. Gezien de huidige stand van de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt de dekkingsratio 99%.

10. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord						
Programma: 5. Zorgen & Stimuleren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van Ginderen		Doelstelling: De RAV verzorgt zowel acute zorgverlening als besteld ambulancevervoer.	Deelnemers: 40 gemeenten	Aantal fte's: 705,2
Opgericht per: 31 oktober 2005						
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 14.293.000 > Per 31-12-2023: € 15.119.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 29.564.000 > Per 31-12-2023: € 27.435.000		Financieel resultaat 2023: € 899.538	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: Van de deelnemers wordt geen bijdrage gevraagd.	
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.						

11. Belastingensamenwerking West-Brabant					
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star (lid bestuur)	Doelstelling: De BWB is verantwoordelijk voor de heffing en invordering van waterschapsbelastingen en verschillende gemeentelijke belastingen. Daarnaast geeft de BWB uitvoering aan de wet WOZ.	Deelnemers: 11 gemeenten + Waterschap Brabantse Delta	Aantal fte's: 126,4
Opgericht per: 1 januari 2012					
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 436.400 > Per 31-12-2023: € 1.351.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 8.811.000 > Per 31-12-2023: € 8.826.000	Financieel resultaat 2023: € 1.351.000	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 2.003.000 (incl. BTW)	
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.					

1. NV Monumentenbeheer Brabant				
Programma: 2. Leren & Ontwikkelen		Portefeuillehouder:: Wethouder Van Gestel (Aandeelhouder)	Doelstelling: NV Monumenten Beheer Brabant houdt zich bezig met het verwerven, restaureren, herbestemmen en beheren van monumenten zodat het cultureel erfgoed in Brabant niet verloren gaat. Voor alle aangekochte monumenten wordt een rendabele herbestemming gezocht die past bij het monument en de omgeving en die bijdraagt aan het behoud en versterking van de kwaliteit en belevingswaarde van het historische stads- of dorpsbeeld. De gemeente Roosendaal heeft de voormalige kerk St. Jan op de Markt ingebracht bij Monumentenbeheer.	Aandeelhouders: > Provincie Noord-Brabant > Gemeente Roosendaal > Gemeente Meierijstad > Gemeente Tilburg > CZ verzekeringen te Tilburg
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2022: € 772.636 > Per 31-12-2022: € 578.198 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2022: € 8.603.313 > Per 31-12-2022: € 8.749.543 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.		Financieel resultaat 2022: € 194.438
Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: N.v.t.				
<u>Grootste risico's in 2022:</u> Exploitatie is afhankelijk van grote huurders.				
2. NV REWIN				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Vermeulen	Doelstelling: Het versterken van de regionale economie door bedrijven te stimuleren in West-Brabant te investeren.	Aandeelhouders: De 16 deelnemende gemeenten aan de GR RWB vormen de aandeelhouders van NV Rewin. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 9% in NV Rewin.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2021: € 1.430.771 > Per 31-12-2021: € 1.548.133 De bijdrage aan NV Rewin loopt via de Regio West-Brabant.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2021: € 1.157.976 > Per 31-12-2021: € 1.178.230 De bijdrage aan NV Rewin loopt via de Regio West-Brabant.		Financieel resultaat 2021: € 117.362
Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 264.873				
<u>Grootste risico's in 2022:</u> Op dit moment zijn geen risico's voorzien.				
3. Roosendaal Borchwerf II BV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: Financiering van Borchwerf II. Deze BV is een stille vennoot in Borchwerf II CV.	Aandeelhouder: Gemeente Roosendaal (100% van de aandelen)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 3.755.883 > Per 31-12-2023: € 3.752.707 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van zaken van de concept jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 12 > Per 31-12-2023: € 11 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van zaken van de concept jaarrekening 2023.		Financieel resultaat 2023: € 3.176 negatief Dit betreft het concept-resultaat over 2023.
Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: N.v.t.				
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Zie Borchwerf II CV.				

4. Borchwerf II BV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Vermeulen	Doelstelling: De exploitatie van Borchwerf II: in deze BV vindt de daadwerkelijke realisatie van het bedrijventerrein plaats. Beherend vennoot van Borchwerf II CV.	Aandeelhouders: > Gemeente Roosendaal (25%) > Gemeente Halderberge (25%) > Heijmans Infrastructuur Ontwikkeling BV (50%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 144.008 > Per 31-12-2023: € 150.290		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 304.444 > Per 31-12-2023: € 304.273	Financieel resultaat 2023: € 6.282	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: N.v.t.
Grootste risico's in 2023: Zie Borchwerf II CV.				

5. Borchwerf II CV				
Programma: 3. Werken & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: Sturend en controlerend orgaan op de exploitatiemaatschappij (zijnde Borchwerf II BV). Financier van Borchwerf II BV.	Aandeelhouders: > Roosendaal Borchwerf II BV (24%) > Halderberge Borchwerf II BV (24%) > Heijmans Infrastructuur BV (48%) > Borchwerf II BV (4%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 1.951.912 > Per 31-12-2023: € 1.850.912		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 52.654 > Per 31-12-2023: € 28.490	Financieel resultaat 2023: € 101.000 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: N.v.t.
Grootste risico's in 2023: Het risico is beperkt. Er zijn nog maar een paar kavels waar geen verkoopovereenkomst of optie-overeenkomst onder ligt. Op Roosendaals grondgebied zijn nagenoeg alle kavels verkocht. Er blijft altijd een risico bestaan van lagere grondopbrengsten dan geraamd in de grondexploitatie, maar ook dat risico is op dit moment beperkt.				

6. Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal BV				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: De aanleg en exploitatie van het Smart Climate Grid in Stadsoevers.	Aandeelhouder: Gemeente Roosendaal (100%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 739.140 > Per 31-12-2023: € 174.174 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2023		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 2.247.867 > Per 31-12-2023: € 2.655.547 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2023	Financieel resultaat 2023: € -/- 564.967	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: N.v.t.
Grootste risico's in 2023: De gemeente Roosendaal heeft een gemeentegarantie verstrekt van € 750.000 ten behoeve van een lening van DER BV bij de BNG. Om het risico voor de gemeente te beperken moet DER BV jaarlijks een risicopremie betalen voor de garantstelling van 2% van de uitstaande lening. Daarnaast is de exploitatie in de toekomst sterk afhankelijk van het bouwtempo in Stadsoevers.				

7. Parkeer Beheer Roosendaal BV				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder:: Wethouder Vermeulen	Doelstelling: De uitvoering van het parkeerbeleid en de exploitatie van parkeergarages en vrachtwagenparking.	Aandeelhouder: Gemeente Roosendaal (100%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2022: € - 32.296 > Per 31-12-2022: € 3.918 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2022: € 14.118.942 > Per 31-12-2022: € 13.626.936 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022	Financieel resultaat 2022: € 36.214	Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: € 1.682.606
<u>Gemeentegaranties:</u> De gemeente Roosendaal heeft in de periode 2001 tot 2016 aan Parkeer Beheer Roosendaal B.V. 4 gemeentegaranties verleend voor de borging van rente en aflossingen. Deze borging heeft betrekking op 4 geldleningen die Parkeer Beheer Roosendaal B.V. , in de genoemde periode, bij de BNG Bank N.V. te Den Haag heeft afgesloten. De totale omvang van de borging is € 22.797.937. Hiervan is per ultimo 2022 €11.967.127 afgelost waardoor nog een openstaand bedrag van €10.830.810 resteert. Gedurende de voornoemde periode heeft Parkeer Beheer Roosendaal B.V. aan de betalingsverplichtingen richting de BNG Bank N.V. te Den Haag voldaan. In Deel II: Jaarrekening is bij de Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen een specificatie opgenomen van de door BNG Bank N.V. <u>Grootste risico's in 2023:</u> Het belangrijkste financiële risico bestaat uit de bezettingsgraad van de parkeergarages en -plekken.				
8. NV SAVER				
Programma: 4. Wonen & Verblijven		Portefeuillehouder:: Wethouder Koenraad	Doelstelling: Het inzamelen, bewerken en verwerken van afval en het reinigen van de openbare ruimte.	Aandeelhouders: > Gemeente Roosendaal (40%) > Gemeente Bergen op Zoom (34%) > Gemeente Halderberge (15%) > Gemeente Woensdrecht (11%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2022: € 25,6 miljoen > Per 31-12-2022: € 25,4 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2022: € 12,4 miljoen > Per 31-12-2022: € 13,6 miljoen Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.	Financieel resultaat 2022: € 249.000	Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: € 11,1 miljoen
<u>Grootste risico's in 2023:</u> De belangrijkste risico's voor Saver hebben betrekking op technologische ontwikkelingen - in het bijzonder de automatisering van de bedrijfsprocessen - en de mate waarin de onderneming in staat is om hier tijdig op in te spelen.				
9. NV Brabant Water				
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Koenraad	Doelstelling: Drinkwatervoorziening in Noord-Brabant.	Aandeelhouders: Provincie Noord-Brabant (31,6%) 60 gemeenten (68,4%), waaronder Roosendaal (4,06%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2022: € 684,7 mln > Per 31-12-2022: € 690 mln. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2022: € 534,4 mln > Per 31-12-2022: € 575,8 mln Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022	Financieel resultaat 2022: € 5,3 mln	Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2022:</u> Bescherming van de kwaliteit en kwantiteit van bronnen en het drinkwater. Leveringszekerheid en betrouwbaarheid van assets (incl. incidenten en calamiteiten). Aantrekken op krappe arbeidsmarkt, ziekteverzuim en sociale veiligheid van medewerkers. Veiligheid en betrouwbaarheid van systemen.				

10. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)				
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: BNG Bank is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. Het doel daarbij is om duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	Aandeelhouders: Staat der Nederlanden (50%),Provincies, gemeenten en een hoogheemraadschap (50%), waaronder de gemeente Roosendaal (1%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023 € 4.615 mln > Per 31-12-2023: € 4.721 mln		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 107.459 mln > Per 31-12-2023: € 110.819 mln	Financieel resultaat 2023: € 254 mln.	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2023:</u> De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel (reputatie, financieel en niet-financieel).				

11. Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV				
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in NV Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) van EPZ, heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50%-belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV. In 2011 is, na een bemiddelingstraject, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 1.480.014 > Per 31-12-2023: € 1.445.000		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 9.914 > Per 31-12-2023: € 31.995	Financieel resultaat 2023: € 36.040 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Het risico en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap.				

12. CSV Amsterdam BV				
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: Namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer.	Aandeelhouders: Alle gemeenten en provincies die hun aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent hebben verkocht aan energiebedrijf RWE. De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in CSV Amsterdam BV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 210.079 > Per 31-12-2023: € 98.188		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 13.351 > Per 31-12-2023: € 50.606	Financieel resultaat 2023: € 111.198 negatief	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.				

13. Enexis Holding NV (vh Essent NV)				
Programma: 6. Betalen & Financieren		Portefeuillehouder:: Wethouder Van der Star	Doelstelling: Enexis is verantwoordelijk voor het transport en de distributie van energie en het in stand houden van de netwerken daarvoor.	Aandeelhouders: De gemeente Roosendaal heeft een belang van 0,0157% in Enexis Holding NV.
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 5.441 mln > Per 31-12-2023: € 5.320 mln		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 4.907 mln > Per 31-12-2023: € 5.140 mln	Financieel resultaat 2023: € 72 mln	Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2023:</u> Omdat de gemeente Roosendaal maar een klein belang heeft in Enexis, zijn de financiële risico's zeer gering.				

14. Binnenstad Roosendaal B.V.				
Programma: 3. Werk & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Vermeulen (commissaris) Wethouder Van der Star (aandeelhouder)	Doelstelling: Het gezamenlijk ontplooiën van activiteiten, waarbij technologie in brede zin wordt ingezet d.m.v. de (binnen) stad Roosendaal te versterken en aantrekkelijker te maken voor consumenten, bewoners, ondernemers en commercieel vastgoed eigenaren.	Aandeelhouder: Gemeente Roosendaal
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2022: € 27.898 > Per 31-12-2022: € 42.856 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2022		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2022: € 360.874 > Per 31-12-2022: € 115.655 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021	Financieel resultaat 2022: € 958	Bijdrage gemeente Roosendaal 2022: n.v.t.
<u>Grootste risico's in 2022:</u> Financiële beheersing exploitatie.				

3. Stichtingen en verenigingen

1. Stichting Beheer Borchwerf II				
Programma: 3. Werk & Ondernemen		Portefeuillehouder:: Wethouder Van Gestel	Doelstelling: Beheer Borchwerf II.	Deelnemers: Gemeente Roosendaal (25%) Gemeente Halderberge (25%) Ondernemers Borchwerf II (50%)
Omvang Eigen Vermogen: > Per 01-01-2023: € 829.448 > Per 31-12-2023 € 829.448 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept jaarrekening 2023.		Omvang Vreemd Vermogen: > Per 01-01-2023: € 275.272 > Per 31-12-2023: € 461.271 Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de concept jaarrekening 2023.	Financieel resultaat 2023: € 0	Bijdrage gemeente Roosendaal 2023: € 235.535 (incl.afrekening)
<u>Grootste risico's in 2023:</u> N.v.t.				

Paragraaf 6. Grondbeleid

Visie en beleid

De gemeente Roosendaal voert een situationeel grondbeleid om een bijdrage te leveren aan goede ruimtelijke ordening. Zij maakt daarbij gebruik van de tot haar beschikking staande publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instrumenten en inzet van eigen gronden.

Het grondbeleid is uitvoerend beleid en dienstbaar aan het ruimtelijk beleid.
Het grondbeleid is vastgelegd in de nota grondbeleid 2012 ‘Investeren in ruimte’.
Het nieuwe grondbeleid zal in 2024 verder worden vormgegeven.

Het Rijk wil dat gemeente een meer actievare rol nemen bij gebiedsontwikkeling en de daarvoor beschikbare instrumenten inzet. Daarnaast heeft de gemeente hoge ambities (schaalsprong, collegeprogramma omgevingsvisie) en treed per 1 januari 2024 de omgevingswet in werking. Dit vraagt om een actualisering van het grondbeleid van 2012. De markt van gebiedsontwikkeling is als gevolg van de gestegen bouwkosten en behoefte aan meer betaalbare woningen behoorlijk veranderd. Grondprijzen staan onder druk en hierdoor ook de resultaten van de grondexploitaties.

Wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

Gemeente Roosendaal hanteert een situationeel grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente per project een afweging maakt tussen actief of faciliterend grondbeleid of een mengvorm (PPS) hiervan. Het afwegingskader wordt in belangrijk mate bepaald door:

- > Het beleidsmatige en politieke belang van de ontwikkeling.
- > De maatschappelijke meerwaarde
- > De financiële haalbaarheid en het risicoprofiel behorende bij de locatie.

De keuze van het grondbeleid wordt ook in belangrijke mate bepaald door de gewenste regie op de ontwikkeling.

Actief grondbeleid

De gemeente Roosendaal heeft een aantal lopende grondexploitaties welke in het kader van de jaarrekening herzien dienen te worden. Als we naar de huidige markt van gebiedsontwikkeling kijken dan zien we onderstaande ontwikkelingen:

- > Aanpassing van plannen: vanwege negatieve financiële ontwikkeling op de ontwikkelmarkt zijn eerder ontwikkelde plannen niet financieel haalbaar. In dat geval wordt een alternatief plan opgesteld.
- > Vertraging van planvorming, veelal door herzieningen van plannen die plaatsvinden.
- > Grondopbrengsten die onder druk staan, vanwege gestegen bouwkosten. Ook de omwenteling naar meer betaalbare/sociale woningbouw zorgt voor druk op de grondopbrengsten.
- > Lagere grondopbrengsten als gevolg van meer betaalbare woningen.
- > Stijging van de rente.

Met bovenstaande ontwikkeling is rekening gehouden bij de herziening van de grondexploitatie.

In 2023 is voor Dunantstraat een grondexploitatie geopend. De grondexploitatie ‘t Zand en de winkelcomplexen worden afgesloten.

Voor de jaarrekening 2023 wordt daarom verantwoording afgelegd ten aanzien van onderstaande grondexploitaties:

- > Bedrijventerreinen Majoppeveld
- > Woongebied Gebrande Hoef in Moerstraten
- > Woongebied en bedrijventerrein De Hoogt in Wouw
- > Het woongebied Stadsoevers
- > Het gemengd gebied Vlietpark
- > Gebiedsontwikkeling Groot Mariadal
- > Dunantstraat

De herziene grondexploitatie liggen met nadere toelichting en gehanteerde algemene uitgangspunten en parameters vertrouwelijk bij de stukken voor de gemeenteraad ter inzage.

Overige complexen

Binnen de gemeente Roosendaal zijn een aantal gebiedsontwikkelingen waarvoor geen grondexploitatie is vastgesteld. Deze zijn ondergebracht in “overige complexen”. Hieronder vallen de complexen Tolberg-Centrum, Dijkcentrum, Jumbo Beethovenlaan en Rembrandtgalerij. Met deze jaarrekening worden deze complexen afgesloten. De verliesvoorziening wordt opgeheven en het verschil wordt t.l.v. het jaarresultaat 2023 gebracht.

Financiële positie en onderbouwing exploitaties

De cijfers voor de grondexploitaties c.a. luiden voor 2023 als volgt.
Complexen in exploitatie:

Bedragen (X1.000)	Boek- waarde 1-01-23	Gerealiseerd in 2023		Boek- waarde 31-12-23	Verwacht jaar van afsluiting	Nog te realiseren komende jaren		Resultaat jaarrekening 2023		Resultaat jaarrekening 2022		Stand verlies voor- ziening	Winst- nemingen Inclusief winst- neming 2023
		Baten	Lasten			Baten	Lasten	Eind waarde	Contante waarde	Eind waarde	Contante waarde		
Complexen in exploitatie													
Bedrijventerreinen:													
305 en 308 Majoppeveld totaal	17.084	919	1.850	18.015	2027	22.688	450	3.931	3.632	3.771	3.156		5.889
	17.084	919	1.850	18.015		22.688	450	3.931	3.632	3.771	3.156	0	5.889
Woongebieden:													
317 Gebrande Hoef Moerstraten	1.000	-5	23	1.028	2027	1.600	422	148	136	-208	-174		
319 Dunantstraat		0	21	21	2028	1.738	1.713	16	15	-	-		
321 Groot Mariadal	442	0	37	479	2028	2.081	1.414	210	190	332	301		
328 't Zand	-51	0	51	-	2023								
364 Stadsoevers	6.861	0	1.025	7.885	2029	12.350	8.153	-4.237	-3.762	-3.163	-2.865	-3.762	
	8.252	-5	1.157	9.413		17.768	11.702	-3.863	-3.421	-3.039	-2.738	-3.762	0
Diversen													
307 Grondbank Borchwerf II	667	0	5	673	2024								
325 De Hoogt	2.326	0	131	2.457	2026	3.058	434	129	122	448	414		204
365 Vlietpark	13.253	0	768	14.021	2030	17.012	4.348	-1.199	-1.044	-250	-214	-1.044	
	16.246	0	904	17.151		20.070	4.782	-1.070	-922	197	200	-1.044	204
Overig													
Diverse complexen niet in exploitatie	219	1.214	994	-	2023								
	219	1.214	994	0									
Totaal	41.801	2.128	4.906	44.579		60.526	16.934	-1.002	-711	929	617	-4.806	6.093

Risico's

Naast het resultaat van de grondexploitatie is het van belang een risicoanalyse te maken. Er kan in de toekomst sprake zijn van algemene risico's als project specifieke risico's. In 2024 zal een verdiepingsslag gemaakt worden ten aanzien van de risico's van de grondexploitaties in relatie tot het benodigde weerstandsvermogen om risico's op te vangen. Dit ook in het kader van een actiever grondbeleid wat de gemeente voert.

Verliesvoorzieningen

Bij de ontwikkeling van een locatie of een gebied wordt de financiële doorvertaling ervan vastgesteld en periodiek bijgesteld in de bijbehorende grondexploitatie. Het uitgangspunt van de grondexploitatie is dat deze sluitend is. De grondexploitatie is veelal dynamisch, vanwege meerdere factoren die van invloed zijn op de parameters en dus het resultaat. Verliezen worden genomen zodra ze te verwachten zijn door de vorming van verliesvoorzieningen.

Voor woongebied Stadsoevers en gemengd gebied Vlietpark is een verliesvoorziening getroffen t.l.v. de bestemmingsreserve grondexploitaties. Voor de grondexploitatie Gebrande Hoef was ook een verliesvoorziening getroffen. Deze voorziening komt echter te vervallen, omdat het resultaat is bijgesteld en er geen verlies wordt verwacht op deze grondexploitatie.

Winstneming

Voor de overige complexen wordt een positief resultaat verwacht. Conform BBV wordt de tussentijdse winstneming bepaald op basis van de Percentage of Completion (POC) methode. Deze winstnemingen komen ten gunste van de bestemmingsreserve grondexploitaties.

Bestemmingsreserve Grondexploitaties

Als buffer voor de grondexploitaties geldt de Bestemmingsreserve Grondexploitatie, waarin de tussentijdse genomen winsten terechtkomen. Bij het afsluiten van een grondexploitaties valt dit resultaat vrij in het rekeningresultaat van het desbetreffende jaar.

Actief grondbeleid

Roosendaal is door het aanbieden van haar gronden actief in de volgende deelgebieden:

Bedrijventerreinen Majoppeveld:

De grondexploitatie Majoppeveld bestaat uit meerdere deelgebieden, waarin bouwkavels zijn ondergebracht ten behoeve van nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen. Het project bevindt zich in een vergevorderd stadium; op de resterende percelen is veelal een optie tot koop verstrekt. De te realiseren grondopbrengsten voor de nog uit te geven percelen zijn bijgesteld naar de huidige marktwaarde voor het bedrijventerrein.

Woongebied Gebrande Hoef in Moerstraten:

Eerder is van de ontwikkeling De Gebrande Hoef fase II afgerond en in beheer genomen. In 2020 is er grond ingebracht in de grondexploitatie, omdat hier een fase III werd voorzien. In 2024 zal deze fase verder worden uitgewerkt, zodat het project de komende jaren kan worden afgerond. Er is een verkavelingstekening opgesteld, die als basis heeft gediend voor de actualisatie van de grondexploitatie.

Woongebied en bedrijventerrein De Hoogt in Wouw:

Nadat in 2022 de eerste fase van het woongebied in project De Hoogt was afgerond, zijn er in 2023 voorbereidingen getroffen om fase II voor te bereiden. In 2024 zijn de 23 kavels in de verkoop gegaan, waardoor het voor particulieren mogelijk wordt gemaakt een eigen woning te realiseren. In de jaren erna zal het bouwrijp en woonrijp van het gebied worden uitgevoerd, afgestemd op de realisatie van de woningen.

Het woongebied Stadsoevers:

Met een 2-tal eigenaren (blok 2) is overeenstemming bereikt over de aankoop. Met 2 eigenaren (blok 1) dient nog tot overeenstemming gekomen te worden over de aankoop. De verwachting is dat dit in 2024 gebeurt. Door een extern bureau is een geactualiseerde raming gemaakt voor de kosten bouw- en woonrijp maken. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen kosten welke t.l.v. de grondexploitatie komen en kosten welke gedekt worden uit beschikbare investeringskredieten. De plankosten zijn geactualiseerd. Zowel de plankosten als kosten bouw- en woonrijp maken vallen behoorlijk hoger uit. In kader van de verkoop van bouwrijpe grond is voor 3 plots (zwaairom, plot 5 en 6) overeenstemming bereikt over de verkoopprijs. Voor de nog te verkopen plots 1 en 2 is op basis van een verkavelingssuggestie indicatie de grondwaarde van de beide plot bepaald en opgenomen in de grondexploitatie. Dit leidt tot extra opbrengsten.

Het gemengd gebied Vlietpark (Spoor C):

In 2023 is gewerkt aan een nieuwe gebiedsvisie "Spoor C" genaamd en is een ontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht. De verwachting is dat medio 2024 het bestemmingsplan wordt vastgesteld met een nieuwe grondexploitatie op basis van de gewijzigde uitgangspunten. In kader van de herziening jaarrekening 2023 zijn de werkelijke kosten 2023 verwerkt in de grondexploitatie en is er een reëler raming gemaakt van de benodigde plankosten. Daarnaast zat er een dubbeltelling in de grondopbrengsten, welke is gecorrigeerd.

Gebiedsontwikkeling Groot Mariadal:

Het bestemmingsplan voor de gebiedstransformatie Groot Mariadal is nog niet onherroepelijk. Er lopen nog twee beroepzaken bij de Raad van State. De deelplannen Mariadal en Kloosterstraat worden niet meer belemmerd door de beroepsprocedure. De planvorming van IKC Jeroen Bosch is door het schoolbestuur KPO opgestart. Met de ontwikkelaar van het kloostercomplex zijn gesprekken gevoerd met als doel de transformatie van het klooster zo snel mogelijk te starten. Door de vertraging zal de realisatie van het project langer duren. De grondexploitatie 2023 is op basis van de huidige inzichten aangepast.

Dunantstraat:

In 2023 is de grondexploitatie Dunantstraat geopend. Dit plan omvat de herontwikkeling van de locatie Dunantstraat 8, voorheen een complex waar gemeentelijke diensten waren ondergebracht. Vanwege verhuizing is de functie komen te vervallen en is de plot aangewezen als herontwikkelingslocatie. De herontwikkeling wordt momenteel voorbereid.

Mengvorm grondbeleid (PPS)

De gemeente neemt voor 25% deel in Borchwerf II CV. De grondproductie van dit bedrijventerrein wordt uitgevoerd in een PPS constructie samen met Heijmans (50%) en de gemeente Halderberge (25%). Op grond van de per 1 januari 2024 bijgestelde grondexploitatie bedraagt de totale eindwaarde € 25,4 miljoen (1-1-2023 € 25,6 miljoen). Het saldo binnen deze grondbank dat nog moet worden afgewikkeld bij de beëindiging van de samenwerking bedraagt per ultimo 2023 € 673.000, dit was ultimo 2022 € 667.000. Ultimo februari 2020 zijn de laatste gronden overgedragen. Het perceel B20 is bij de gemeente gebleven en is ondergebracht bij de algemene dienst als gebied met een groenbestemming. Het perceel is incourant gebleken en wordt doorsneden door de spoorlijn die het emplacement met Borchwerf II verbindt.

Paragraaf 7. Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering betreft de manier waarop we onze mensen, middelen en processen inzetten om het mogelijk te maken onze maatschappelijke doelen te realiseren. Vanuit onze ambitie Bedrijfsvoering zijn we continu op zoek naar verbetermogelijkheden om zo optimaal mogelijk in te spelen op de ontwikkelingen in de wereld om ons heen, zoals onze organisatieontwikkeling, het nieuwe HUIS van Roosendaal en onze dienstverlening. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de inzet op integrale samenwerking.

Kernwaarden

Onze kernwaarden resultaatgericht, samen en de ander centraal blijven in 2023 ongewijzigd. We houden aandacht voor deze kernwaarden door bijvoorbeeld te investeren in leren en ontwikkelen. Door onze manier van werken te toetsen aan deze kernwaarden sluiten we optimaal aan bij de behoefte van het bestuur en onze inwoners.

Aantrekkelijk werkgeverschap en arbeidsmarktcommunicatie

We stimuleren en faciliteren onze medewerkers om hun talenten te ontplooiën. Zo bieden we hen de ruimte om zichzelf te ontwikkelen met behulp van opleiding, training en coaching. Daarnaast hebben we aandacht voor de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers. Ook bieden we een aantrekkelijke werkomgeving in het nieuwe HUIS van Roosendaal. Naast het investeren in onze huidige medewerkers zetten we ook in op de werving en selectie van nieuwe medewerkers. We investeren in het nog beter positioneren van onze organisatie op de arbeidsmarkt, zodat we kansrijker zijn de juiste mensen aan ons te binden.

Cao Gemeenten/arbeidsvoorwaarden

Op 1 januari 2023 is de nieuwe Cao Gemeenten ingegaan. In 2023 is de overeengekomen verlofharmonisatie toegepast, evenals de aangepaste regels voor ouderschapsverlof. Daarnaast hebben medewerkers de mogelijkheid om verlof te sparen (bv. Om eerder met pensioen te kunnen of in het kader van duurzame inzetbaarheid). Ten aanzien van duurzame mobiliteit is ingevoerd dat de deelauto's gebruikt worden voor dienstreizen. Een belangrijke arbeidsvoorwaardelijke wijziging is de invoering van een reiskostenvergoeding voor woon/werkverkeer.

Privacy en informatiebeveiliging

Privacy en informatiebeveiliging zijn van groot belang, omdat inwoners en partners erop moeten kunnen vertrouwen dat we zorgvuldig omgaan met hun gegevens. We hebben de wettelijke en maatschappelijke plicht om uiterst zorgvuldig om te gaan met privacy-gevoelige gegevens van onze inwoners en deze goed te beveiligen. Daarom is in 2023 ook aandacht gegeven aan privacy en informatiebeveiliging in de processen en procedures. Door trainingen, workshops en e-learning blijven we investeren in het verhogen van het bewustzijnsniveau van onze medewerkers. We voldoen aan wet- en regelgeving en geldende normenkaders zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor privacy en informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de functionaris gegevens-bescherming, privacy officer en security officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en jaarlijks wordt verantwoording afgelegd via de ENSIA audit. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het totaal aan bevindingen in het kader van rechtmatigheid over 2023 bedraagt € 5.089.000. Van dit bedrag past € 2.904.000 binnen de afspraken die wij met de raad gemaakt hebben over het acceptabel zijn van overschrijdingen van de lasten. Per saldo resteert een bedrag aan onrechtmatigheden van € 2.185.000. De met uw raad afgesproken verantwoordingsgrens bedraagt € 3.812.250, waarmee de zogenaamde netto begrotingsonrechtmatigheden de afgesproken grens niet overschrijden. Dit hebben wij als college, als zodanig verwerkt in de elders in deze jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording.

Onderstaand de tabel van bevindingen en de nadere onderbouwing van de resterende onrechtmatigheden. De tabel wordt gevolgd door een nadere toelichting op de processen waar de onrechtmatigheden vandaan komen en wat wij gaan doen om die onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding van lasten	2.904.000
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	1.985.000
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		4.889.000
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid vastgelegd in het Controleprotocol Rechtmatigheid 2023 en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. Programma 5: Zorg & Stimuleren € 1.268.000 Programma 6: Betalen & Financiering € 1.636.000 Totaal € 2.904.000	2.904.000
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden, zijnde overschrijding van kredieten: Herhuisvesting Oekraïners € 1.985.000	1.985.000
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: Een Europees aanbesteed contract is ten onrechte niet opnieuw Europees aanbesteed omdat de opdrachtwaarde met meer dan 50% is overschreden en er op basis van de Aanbestedingswet geen redenen zijn om het contract niet opnieuw aan te besteden.		200.000
Misbruik en oneigenlijk gebruik		
De gemeente Roosendaal heeft het beleid ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik nog niet vastgelegd in door de raad vastgesteld beleid. De van toepassing zijnde wet- en regelgeving per proces is verwerkt in de processtappen en onderwerp van de interne controle op de betreffende processen. Uit de interne controle bleken geen onrechtmatigheden.		0

Een nadere toelichting:

Begrotingsonrechtmatigheid (€ 1.985.000)

Het gehele bedrag betreft de kredietverstrekking van uw raad in het kader van de herhuisvesting van ontheemde Oekraïners. Uw raad heeft in de Najaarsbrief 2023 een krediet verstrekt van € 5,3 miljoen te financieren uit een vergoeding van het Rijk van gelijke omvang. Begin 2024 bleek een overschrijding van het krediet van € 1,9 miljoen. Voornemen was dit bedrag aan uw raad te melden nadat duidelijkheid zou zijn over een subsidie-aanvraag bij het Rijk. Immers, dan pas is zicht op mogelijke andere benodigde financieringsmiddelen. Deze aanvraag is uiteindelijk later ingediend dan gedacht, waardoor per ultimo 2023 nog geen duidelijk beeld was bij het totale krediet. Conform de afspraken met uw raad betekent dat dit een niet acceptabele begrotingsoverschrijding is. In 2024 wordt uw raad, conform afspraken, voortaan direct geïnformeerd bij ontstane overschrijdingen.

Ook is een slotwijziging opgenomen in het Spoorboekje 2024. Dit bij elkaar moet voorkomen dat opnieuw begrotingsonrechtmatigheden ontstaan, die niet acceptabel zijn. Uw raad wordt overigens nog voor de zomer nader geïnformeerd over het resultaat van deze aanvraag. In juni wordt duidelijk wat het resultaat van de subsidie-aanvraag is.

Voorwaardencriterium (€ 200.000)

De bevinding heeft betrekking op één post die wij hierna toelichten bij het proces Inkopen en aanbesteden. Samen met de processen binnen het Sociaal Domein en het verstrekken van subsidies is dit het proces waar aangelegenheden rondom (on)rechtmatigheid zich voordoen binnen de gemeente. Deze lichten we daarom onderstaand toe.

Inkopen en aanbesteden

In 2023 is met de invoering van SAP een procesverbetering doorgevoerd waarbij budgetbeheersing beter is geborgd. Het verplicht stellen van een inkoopmelding en bijbehorende verplichting vóórdat een factuur betaalbaar wordt gesteld maakt dat beter zicht is op afwijkingen van budgetten en kredieten en dat risico's ten aanzien van begrotingsrechtmatigheid zijn voorkomen. De inkoopmelding en de toets door team Inkoop maakt dat op voorhand in beeld is welke aanbestedingsprocedure te doorlopen is en borgt op deze wijze aanbestedingsrechtmatigheid aan de voorkant. Het ondertekenen en vastleggen van opdrachten, de toets op prestatielevering in combinatie met de veelheid aan leveranciers, budgethouders en budgetbeheerders zorgen ervoor dat het proces rondom inkoop en aanbesteden erg bewerkelijk te volgen en te toetsen is. Dat geldt ook voor het contractmanagement en -beheer op een inkoop/aanbesteding. Een opdracht wordt verstrekt maar het bewaken van de werkelijke uitgaven ten opzichte van de contractwaarde vindt niet zichtbaar plaats. Bij Europees aanbestede contracten leidt een overschrijding van meer dan 50% meteen tot een rechtmatigheidsfout. Dat was bij één opdracht het geval in 2023, met een bijbehorend bedrag van € 200.000. Een aanpassing van de budgethouderregeling met bijbehorend aantal budgethouders, budgetbeheerders en communicatie over hun verantwoordelijkheden is gepland voor het derde kwartaal van 2024. Aansluitend wordt het contractmanagement en contractbeheer uitgewerkt en uitgerold binnen de organisatie.

Sociaal domein

2023 heeft in het teken gestaan van de basis op orde krijgen en het borgen van kwaliteits-beheersing (en als gevolg ook rechtmatigheid) in de processen. Bij de Wmo zijn zichtbare stappen gezet waarbij in het proces de rechtmatigheid van al onze handelingen beter geborgd is. In 2024 gaan we hiermee door om verdere verbeteringen in de processen door te voeren.

Bij het domein Jeugd zijn in 2023 de eerste stappen gezet, welke in 2024 zijn beslag moeten gaan krijgen om ook hier in de processen de rechtmatigheid van onze handelingen beter te borgen.

Subsidies

Het proces subsidieverlening en -verantwoording heeft op dit moment geen aandachts-punten voor het college. Hier zijn in eerdere jaren reeds verbeteringen in de processen doorgevoerd.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Dit is naast het voorwaarden criterium en begrotings criterium het derde criterium te toetsen in het kader van rechtmatigheid. 2023 is het eerste jaar van de rechtsmatigheids-verantwoording waarin het aanwezig en zichtbaar geborgd zijn van een beleid rondom misbruik en oneigenlijk gebruik gewenst, maar nog niet afrekenbaar was. In 2024 wordt dit beleid opgesteld, gecommuniceerd met de raad en de organisatie en zichtbaar geborgd in de processen. De verwachting is daarmee dat nog in 2024 een eerste toets hierop kan plaatsvinden in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.

Frauderisico

Het college van gemeente Roosendaal is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten.

De directie heeft een frauderisicoanalyse opgesteld, rekening houdend met NV COS 315, die relevant is voor de accountant en om inzicht te verwerven in de processen/posten die relevant zijn voor de interne controle. Waar noodzakelijk zijn interne beheersingsmaat-regelen getroffen en getoetst bij de interne controle. Deze analyse wordt elk jaar opnieuw uitgevoerd en de benodigde acties worden uitgezet en opgevolgd.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Roosendaal en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Roosendaal een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er zijn een externe vertrouwenspersoon en een meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. De gedragscode is beschikbaar via onze website en wordt (daarmee) ook gedeeld met onze externe relaties.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding en het 4-ogen principe. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteren de risico's van samenspanning tussen medewerkers en van de directie die maatregelen doorbreekt. Roosendaal heeft een team Interne Controle en beschikt over soft controls. Beide verminderen de genoemde risico's. Denk bij soft controls aan transparante besluitvorming, de governancestructuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwens-persoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden. Daarnaast moeten periodieke externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen ertoe bijdragen dat override of controls wordt gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Roosendaal heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit. Een zogenoemde CISO (Chief Information Security Officer) en Functionaris Gegevensbescherming zijn hiervoor aangesteld. Mocht onverhoopt een fraudemelding plaatsvinden dan heeft Roosendaal een Fraude responsplan opgesteld, waaruit blijkt welke stappen doorlopen moeten worden. Dit plan is in 2023 tot stand gekomen, vastgesteld door het college en besproken met de audit commissie. In 2023 zijn geen indicaties van fraude of onrechtmatig handelen bekend geworden binnen de gemeente Roosendaal.

Rekenkameronderzoeken

In 2020 is het Rekenkameronderzoek 'Doorwerking van rekenkameronderzoek' uitgevoerd. Vanuit de aanbeveling dat de monitoring van de opvolging van aanbevelingen beter kan, heeft het college toegezegd in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening hier informatie over op te nemen.

Rekenkameronderzoek Toezicht en Handhaving (2019):

In 2019 heeft de Rekenkamer West-Brabant onderzoek gedaan naar het toezicht- en handhavingsbeleid van de gemeente Roosendaal, de uitvoering hiervan in de praktijk en de wijze waarop de raad hierop stuurt. Aanbeveling 1 was: "Neem als college in het volgende integrale VTH-beleidsplan SMART geformuleerde en op de lokale situatie gerichte hoofd- en subdoelstellingen op voor het fysieke domein. Stel als raad deze doelstellingen vast." Het is overigens niet aan de gemeenteraad om deze doelstellingen vast te stellen; deze bevoegdheid komt het college toe op grond van artikel 7.2 eerste lid van het Bor. Deze aanbeveling is meegenomen bij het maken van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024, welke door het college op 19 december 2023 in concept is vastgesteld (dit is de opvolger van het VTH-beleid). Vaststelling van het definitieve plan door het college is voorzien in Q2 van 2024.

Paragraaf 8. Subsidies

Subsidieverlening 2023

Het subsidieproces 2023 is gestart in 2022 met het opstellen van de subsidieregelingen 2023. In juni 2022 heeft het college 12 nieuwe subsidieregelingen voor 2023 vastgesteld, waarvan 1 één-op-één subsidieregeling (Citymarketing). In 2022 zijn nog 6 extra subsidieregelingen voor 2023 vastgesteld en zijn 6 subsidieregelingen gewijzigd die het jaar 2023 binnen hun geldigheidsperiode tellen.

Uiterlijk op 31 december 2022 zijn de jaarlijkse subsidies voor 2023 verleend. In totaal zijn 242 subsidies voor 2023 verstrekt, waarvan 2 subsidies zijn verleend op basis van de begroting. Binnen dit totaal zijn 8 incidentele subsidies verstrekt voor 2023, naast de 19 incidentele die al eerder zijn verstrekt met een periode die doorloopt tot in of na 2023. Deze verstrekkingen betreffen, naast specifieke uitkeringen vanuit het Rijk, initiatieven die passen in het beleid van de gemeente Roosendaal.

Naast dit totaal heeft de gemeente Roosendaal uitvoering gegeven aan de regionale subsidie Meerkostenregeling corona (tot en met 31 maart 2023) en de Eenmalige compensatie energielasten maatschappelijke instellingen Roosendaal 2022-2023.

Bij het verlenen van subsidies voor 2023 was geen sprake van inzet van de hardheidsclausule.

Vaststellingen 2022

Uiterlijk 30 april 2023 moesten organisaties hun eindverantwoording indienen voor de vaststelling van de verleende subsidies over of tot en met 2022. Door de beperkte beschikbaarheid van accountants voor de verplichte controleverklaring was het voor veel organisaties niet haalbaar op tijd de juiste stukken aan te leveren. We zijn hier coulant mee omgegaan en hebben uitstel verleend waar dat redelijk was. Omdat de stukken na toestemming later ingediend konden worden zijn de meeste vaststellingen later in het jaar alsnog afgerond. Twee vaststellingen zijn tot op heden nog niet uitgevoerd, omdat de betrokken organisaties niet in staat zijn de gevraagde documenten aan te leveren. Met deze organisaties is een begeleidingstraject gestart, naar verwachting worden deze subsidies over 2022 in de loop van 2024 alsnog vastgesteld.

In 2023 zijn 56 subsidieverleningen over 2022 vastgesteld, waarvan 15 lager werden vastgesteld dan verleend, omdat minder kosten of minder activiteiten zijn uitgevoerd dan oorspronkelijk beschikt. Twee subsidies zijn hoger vastgesteld; dit betreft subsidies voor peuteropvang waarbij het werkelijke aantal peuters hoger was dan vooraf ingeschat. Een aantal verleende subsidies is voor meerjaren verstrekt en wordt daardoor niet jaarlijks vastgesteld.

Inhoudelijke en financiële verantwoordingsplicht bij lagere subsidiebedragen

In het nieuwe subsidiebeleid is opgenomen dat voor de subsidies onder € 10.000 (onder andere de subsidieregelingen Sportinitiatieven, RSD Fit gezonde leefstijl en bewegen, Volksfeesten en AED & buitenkast) een bewijs van uitvoering wordt gevraagd. Na ontvangst hiervan worden deze subsidies ambtshalve vastgesteld.

Monitoring subsidie 2023

Gedurende 2023 is contact met subsidieontvangers onderhouden over het proces, de gesubsidieerde activiteiten en bijbehorende verwachtingen en verplichtingen. Waar nodig zijn gesprekken gevoerd over de voortgang van de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten. Indien -de nasleep van- coronabeperkingen nog effect had op de uit te voeren activiteiten, zijn we coulant omgegaan met eventuele gewijzigde uitvoering van activiteiten. Organisaties hebben actief geprobeerd om, in overleg, alternatieve invulling te geven aan geplande activiteiten waar dat nodig was.

Voor subsidies die meerjarig zijn verstrekt, wordt een jaarrapportage gevraagd. Voor subsidies met een jaarbedrag van € 50.000 of hoger wordt daarnaast ook een halfjaarlijkse tussenrapportage gevraagd. Deze rapportages geven een helder beeld in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten en het bijbehorende financiële overzicht. De inhoudelijke en financiële rapportages worden met de betrokken beleidsadviseur en financieel adviseur gedeeld. Als de jaar- of tussenrapportage daartoe aanleiding geeft zijn hierover vervolgesprekken gevoerd, zowel intern met beleids- en financieel adviseurs als met de subsidieontvanger. Waar dat nodig bleek is de subsidiebeschikking aangepast.

Subsidieverlening 2024

In juni 2023 heeft het college de nieuwe subsidieregelingen voor/vanaf 2024 vastgesteld. Een aantal actieve subsidieregelingen lopen tot en met 2025 of verder. Voor de regelingen met een looptijd tot en met 2025 worden in de eerste helft van 2024 nieuwe subsidieregelingen opgesteld, die na vaststelling door het college vanaf 1 juli 2024 worden opengesteld voor aanvragen.

In juni 2023 zijn voor 2024 totaal 17 nieuwe subsidieregelingen opgesteld. Voor 1 subsidieregeling gold een afwijkende aanvraagtermijn, waardoor deze op een eerder moment al door het college werd vastgesteld. Daarnaast zijn voor 8 organisaties begrotingssubsidies voor de periode 2024 tot en met 2027 vastgesteld met het nieuwe 'Subsidieprogramma Vastgestelde Organisaties'* (zie de volgende pagina).

Voor 2024 zijn in totaal 177 subsidies verleend.

- > Hiervan zijn 40 subsidies nieuw, verstrekt op basis van de nieuwe subsidieregelingen en het Subsidieprogramma Vastgestelde Organisaties vanaf 2024.
- > Van de nieuwe subsidies zijn 21 subsidies voor alleen 2024 en 19 subsidies voor meerdere jaren verleend.
- > In het totaal aantal verleende subsidies voor 2024 zijn ook 137 nog lopende meerjarige subsidies opgenomen, waarvan 13 incidentele subsidies, die zijn verleend in 2023 of eerder en doorlopen tot of na 2024.
- > Er is tot nu toe één incidentele subsidies verleend voor 2024. Dit betreft een subsidie voor gezonde leefstijl. De subsidieregeling Gezonde leefstijl liep van 2020 t/m 2023. Door onduidelijkheid over de vorm en voortzetting van de regeling kon hiervoor geen nieuwe subsidieregeling per 2024 opgesteld worden. Vanaf 2025 komt er wel een nieuwe meerjarige subsidieregeling.

**Subsidieprogramma Vastgestelde Organisaties*

In het ‘Subsidiebeleid open en transparant subsidiëren’ is opgenomen dat als dit vanwege politieke, inhoudelijke of financiële redenen wenselijk is, wordt afgeweken van het openstellen van subsidie voor meerdere aanvragers. In deze situaties is gekozen voor één-op-één subsidiëring, door een begrotingssubsidie of een één-op-één subsidieregeling.

Met ingang van 2024 worden geen nieuwe één-op-één subsidieregelingen opgesteld, maar zijn deze gebundeld in het nieuwe ‘Subsidieprogramma Vastgestelde Organisaties’. Het ‘Subsidieprogramma vastgestelde organisaties’ wordt gekoppeld aan de begrotingssubsidies; hierdoor biedt het inzicht in de begrotingssubsidies die zijn verstrekt aan vooraf vastgestelde organisaties.

Voor 9 lopende meerjarige subsidies zijn op dit moment nog één-op-één subsidieregelingen actief. Subsidies aan vastgestelde organisaties waarvan de één-op-één subsidieregeling afloopt, worden toegevoegd aan het Subsidieprogramma. Op deze wijze worden de nog lopende één-op-één subsidieregelingen uit gefaseerd, tot er geen lopende één-op-één subsidieregelingen meer zijn.

Alle subsidies die slechts door één organisatie aangevraagd en slechts aan één organisatie kunnen worden toegekend, worden op termijn opgenomen in het Subsidieprogramma vastgestelde organisaties. Het Subsidieprogramma vastgestelde organisaties en de daarin opgenomen begrotingssubsidies worden jaarlijks aan het college aangeboden. Daarbij worden de nieuw opgenomen subsidies ter vaststelling aangeboden.

Paragraaf 9. Wet Open Overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. De wet is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Waar de Woo voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) op 1 mei per direct in werking is getreden, geldt voor actieve openbaarmaking een overgangsperiode waarin een inspanningsverplichting geldt. Er zijn 11 informatiecategorieën die op termijn door gemeenten actief openbaar gemaakt moeten worden (o.a. wet- en regelgeving, convenanten, raadsstukken, beschikkingen en klachten).

Woo in collegeprogramma

De implementatie van de Woo is onderdeel van het programma Betrouwbare en Gastvrije Gemeente. In het collegeprogramma is de volgende ambitie opgenomen: “We zijn duidelijk. We leggen uit wat we doen en waarom. We gaan verder met de implementatie van de Wet open overheid”. We volgen de landelijke ontwikkelingen en deadlines, en sorteren daar waar mogelijk op voor.

Wat hebben we in 2023 gedaan?

- > De implementatie van de Woo wordt projectmatig opgepakt. Er is een projectgroep met daarin een vertegenwoordiging van diverse disciplines. Het project kent een projectleider.

Passieve openbaarmaking

- > Er is software aangeschaft om documenten te anonimiseren.
- > Het proces Woo-verzoeken is verder geoptimaliseerd en medewerkers zijn begeleid in het behandelen van Woo-verzoeken. Er zijn instructies opgesteld en medewerkers hebben toelichting gehad over het gebruik van de anonimiseringssoftware. Verbeteringen in het proces zijn zichtbaar doordat verzoeken sneller afgehandeld worden dan vorig jaar. De wettelijke termijn hiervoor bedraagt vier weken, plus eventueel twee weken verdaging.
- > In 2023 zijn er 61 informatieverzoeken binnen gekomen die formeel als Woo-verzoek zijn ingediend en behandeld. Bij 67% is actief contact geweest met de verzoeker. Van alle Woo-verzoeken is 57% binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Dit wordt deels veroorzaakt door het type vraag dat gesteld wordt en de hoeveelheid informatie die opgevraagd wordt in een verzoek. Landelijk gezien duurt de afhandeling van een Woo-verzoek gemiddeld 162 dagen. We streven in 2024 naar een versnelde afhandeling.
- > De rol van de Woo contactpersoon is uitgebreid. Hij is bereikbaar voor iedereen die een informatievraag heeft en neemt contact op met iedere verzoeker om het verzoek scherp te stellen en ook eventuele achterliggende vragen te beantwoorden. Contactgegevens van de Woo contactpersoon zijn te vinden op de gemeentelijke website en op de landelijke Woo-index. Daarnaast is er extra inzet op ondersteuning bij afhandeling van Woo-verzoeken.

Actieve openbaarmaking

- > De landelijk ontwikkelde Woo-index is gevuld ([Woo-index Gemeente Roosendaal | Overheid.nl](#)).
- > Er is een start gemaakt met actieve openbaarmaking. We bekijken per categorie wat de meest logische plaats is voor publicatie van documenten, welke informatie actief openbaar gemaakt dient te worden en op welke wijze dit dient te gebeuren om het makkelijk vindbaar en doorzoekbaar te maken, om te zorgen dat voor inwoners duidelijk is welke informatie waar teruggevonden kan worden en zodat informatie niet op meerdere plaatsen tegelijkertijd gepubliceerd hoeft te worden. We hebben hierbij de aansluiting gezocht met het project dienstverlening en de verplichte bekendmaking via overheid.nl. Hierbij kijken we bovendien waar het mogelijk en gewenst is om meer actief openbaar te maken dan de Woo van ons vraagt. Door landelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de markt hebben we in 2023 nog geen Roosendaals publicatieplatform kunnen aanschaffen, terwijl daar wel middelen voor gereserveerd waren.
- > In 2024 wordt een definitief publicatieplatform neergezet in samenwerking met dienstverlening, om zo optimaal aan te sluiten op de wensen van de inwoner en informatie zo makkelijk vindbaar en doorzoekbaar mogelijk te maken.
- > In 2023 is in de volgende categorieën informatie actief openbaar gemaakt:
- > Vergaderstukken van de gemeenteraad via de website van de gemeenteraad
- > Besluitenlijsten college van B&W via de gemeentelijke website
- > Ruimtelijke plannen via [www.ruimtelijkeplannen.nl](#) en vanaf 1 januari 2024 via Regels op de kaart [Regels op de kaart - Omgevingsloket \(overheid.nl\)](#)
- > Vergunningen via [www.officielebekendmakingen.nl](#)
- > Jaarplannen en –verslagen via de gemeentelijke website
- > Wet- en regelgeving in het Gemeenteblad via [officiëlebekendmakingen.nl](#)
- > Organisatie- en bereikbaarheidsgegevens via de gemeentelijke website, via het Register van Overheidsorganisaties en de Woo-index
- > Woo-verzoeken via [WooGLE \(wooverheid.nl\)](#)
- > Convenanten via [WooGLE \(wooverheid.nl\)](#)

JAAARREKENING

JAAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt conform de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële Verordening van de gemeente Roosendaal.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Voor personeelskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een voorziening gevormd te worden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. De baten en lasten rondom jeugdzorgplus worden bruto (zowel onder baten en lasten) gepresenteerd, dit betreft een bestendige gedragslijn vanuit voorgaande jaren en de begroting.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak luidt dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in dat jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. In afwijking van deze richtlijn is bij de berekening van de algemene uitkering 2023 zoals die is verwerkt in de jaarrekening 2023 zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de actualiteit. Wij menen dat dit het inzicht in de jaarrekening ten goede komt.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

- De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:
- > De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
 - > De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - a. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 7 maart 2024 door de raad is vastgesteld;
 - b. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in het Controle-protocol 2023 is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
 - c. Ten aanzien van het M&O criterium geldt dat het beleid ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik nog niet is vastgelegd in door de raad vastgesteld beleid. De van toepassing zijnde wet- en regelgeving per proces is verwerkt in de processtappen en is onderwerp van de interne controle op de betreffende processen. Alleen bij misbruik is sprake van een onrechtmatigheid en zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
 - > De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - a. Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 2,9 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - b. Een rapporteringstolerantie van € 145.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Balans

Algemeen

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten vanaf 1-1-2017 worden geactiveerd.

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa wordt verstaan de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen, het saldo van agio en disagio, de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en de bijdragen aan activa in eigendom van derden. Bij de immateriële vaste activa worden de bijdragen aan activa in eigendom van derden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De geactiveerde bijdragen van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. De volgende immateriële vaste activa worden afgeschreven in ten hoogste de hieronder genoemde termijnen.

	Vaste activa	Termijn (in jaren)
1.	Kosten sluiten geldleningen	0
2.	Saldo van agio en disagio	5
3.	Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling	5
4.	Bijdragen aan activa in eigendom van derden	5

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Nadere voorschriften over afschrijving, waardering en registratie van vaste activa zijn vastgelegd in het vastgestelde activabeleid. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden, zoals bedoeld in artikel 65 lid 1 BBV, onafhankelijk van het resultaat ‘in aanmerking genomen’.

Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 exclusief omzetbelasting worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De volgende vaste activa worden afgeschreven in ten hoogste de hieronder genoemde termijnen.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen in hoofdlijnen	Termijn (in jaren)
Bedrijfsgebouwen	15 - 40
Gronden en terreinen (inclusief sportvelden)	0 - 30
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15 - 60
Vervoermiddelen	5 - 10
Machines, apparaten en installaties	5 - 10
Inventarissen	10 - 20
Overige materiële vaste activa van economisch nut	4 - 7
Erfpachtgronden	0
Werk in uitvoering	0

Bij de afschrijvingen worden geen restwaarden toegepast. Een nadere specificatie van de afschrijvingstermijnen staat in de afschrijvingstabel in de Financiële verordening.

Een aantal gebouwen wordt nog afgeschreven op basis van een verwachte levensduur van 60 jaar in plaats van de gebruikelijke levensduur van 40 jaar. Naar onze inschatting is het effect hiervan niet van materiële betekenis, aangezien in het verleden de ondergrond van de gebouwen is afgewaardeerd tot nihil en de gebouwen op dit moment worden afgeschreven tot nihil terwijl feitelijk sprake is van een restwaarde.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: ‘investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven’.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2020 gedaan zijn. Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De volgende vaste activa worden afgeschreven in ten hoogste de hieronder genoemde termijnen.

Gehanteerde afschrijvingstermijnen in hoofdlijnen	Termijn (in jaren)
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15 - 40
Machines, apparaten en installaties	20 - 40
Overige materiële vaste activa met maatschappelijk nut	10 - 20

Bij de afschrijvingen worden geen restwaarden toegepast. Een nadere specificatie van de afschrijvingstermijnen staat in de afschrijvingstabel in de Financiële verordening.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV’ s en BV’ s (‘kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen’ in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Onderhanden werk

De als 'onderhanden werk' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Conform de Percentage of Completion (PoC) methode worden (tussentijdse) winsten uit de grondexploitatie slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Verliesvoorzieningen voor bouwgronden in exploitatie zijn gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties en gewaardeerd tegen het verwachte verlies. De bouwgronden in exploitatie worden jaarlijks per 31 december naar actuele inzichten herzien. Mogelijke scenario's, zoals daling van de opbrengsten in de toekomst, worden meegenomen als risico's en verwerkt in de benodigde weerstandscapaciteit bij de beoordeling van het weerstandsvermogen.

Vorderingen en overlopende posten

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De hoogte van de voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Reserves maken, samen met het gerealiseerde resultaat, deel uit van het eigen vermogen. Onderscheid wordt gemaakt tussen de algemene reserve en bestemmingsreserves. Bestemmingsreserves omvatten reserves waaraan een specifieke bestemming is gegeven. Het eigen vermogen kent geen eigen waarderingsgrondslag. Feitelijk vormt het eigen vermogen de resultante van alle overige in de balans opgenomen posten, die wel een eigen waarderingsgrondslag kennen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde met uitzondering van de grondexploitatie. De voorzieningen van de grondexploitatie worden gewaardeerd tegen de contante waarde met een disconteringsvoet van 2%.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd wegens:

- > Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten is.
- > Bestaande risico's op balansdatum ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- > Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- > De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Langlopende schulden

Langlopende schulden betreffen de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva betreffen de kortlopende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

BALANS MET TOELICHTING PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA (x € 1.000)	31-12-2023		31-12-2022	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa		166		202
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	166		202	
Materiële vaste activa		216.193		201.575
Investerings met economisch nut	137.035		127.823	
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.392		5.777	
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	73.766		67.975	
Financiële vaste activa		19.919		18.190
Kapitaalverstrekkingen				
Deelnemingen	1.426		1.857	
Overige verbonden partijen	492		492	
Leningen				
Deelnemingen	600		600	
Overige langlopende leningen	17.401		15.241	
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		39.871		39.823
Onderhanden werk waaronder; bouwgrond in exploitatie	39.772		38.340	
Gereed product en handelsgoederen	99		1.483	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		14.070		10.207
Vorderingen op openbare lichamen	83		2.878	
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.000		-	
Rekening-courantverhoudingen met niet- financiële instellingen	1.285		1.974	
Overige vorderingen	7.702		5.355	
Liquide middelen		383		12
Kas en banksaldi	383		12	
Overlopende activa		23.263		32.079
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:	211 2.232		6.283 736	
> Het Rijk				
> Overige Nederlandse Overheidslichamen				
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	20.820		25.060	
TOTAAL ACTIVA		313.865		302.088

PASSIVA (x € 1.000)	31-12-2023		31-12-2022	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		94.882		97.756
Algemene reserves	17.079		22.718	
Bestemmingsreserves	68.598		65.265	
Gerealiseerd resultaat	9.205		9.773	
Voorzieningen		45.100		40.039
Verplichtingen, verliezen en risico's	5.295		4.963	
Ter egalisatie van kosten	12.825		11.435	
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	26.980		23.641	
Vaste schulden met rentetypische looptijd >1 jaar		86.875		98.000
Onderhandse leningen van banken en overige financiële instellingen	86.875		98.000	
VLOTTENDE PASSIVA		33.566		36.425
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	20.000		20.000	
Banksaldi	0		5.318	
Overige schulden	13.566		11.107	
Overlopende passiva		53.442		29.869
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen.	15.121		11.213	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
> Het Rijk	33.131		12.285	
> Overige Nederlandse Overheidslichamen	4.800		6.182	
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	390		188	
TOTAAL PASSIVA		313.865		302.088
Gegarandeerde geldleningen		440.165		401.624

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Betreft bijdragen aan activa in eigendom van derden die betrekking hebben op investeringen in welzijnsaccommodaties waarop lineair (o.b.v. verwachte levensduur) is afgeschreven.

Immateriële vaste activa (x € 1.000)	Boek waarde 01-01-2023	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Aflossingen/ Afschrijvingen	Boek waarde 31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	202	-	-	34	166
Totaal	202	-	-		166

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn uitgaven met meerjarig nut die in meerdere jaren worden afgeschreven.

Materiële vaste activa (x € 1.000)	Boek waarde 01-01-2023	Balans-verschuiving	Inves-teringen	Inkomsten	Afschrij-vingen	Boek waarde 31-12-2023
Materiële vaste activa met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen	97.506	29	15.592	5.547	3.788	103.792
Gronden en terreinen	15.504		1.724		155	17.073
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-		38			38
Vervoermiddelen	328		28		97	259
Machines, apparaten en installaties	1.662		747		104	2.305
Inventarissen	3.001		188		364	2.825
Overige materiële activa	9.765	1.355	326		760	10.686
Erfpachtgronden	57					57
Subtotaal	127.823	1.384	18.643	5.547	5.268	137.035
Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.777		825	825	385	5.392
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	67.430		10.408	1.709	2.914	73.215
Overige	545		98	-4	96	551
Subtotaal	67.975		10.506	1.705	3.010	73.766
Totaal	201.575	1.384	29.974	8.077	8.663	216.193

Reguliere afschrijvingen

In 2023 heeft voor een bedrag van € 8,7 miljoen aan reguliere afschrijvingen op de materiële vaste activa plaatsgevonden.

Belangrijkste investeringen / activeringen > € 500.000 met economisch nut (totaal € 19 miljoen)

Huisvesting Oekraïners	€ 5.541.000
Renovatie Huis van Roosendaal	€ 1.607.000
Kroevendonk	€ 4.002.000
Kroevendonk IKC	€ 1.881.000
Grondverwerving Bulkenaar	€ 1.634.000
Verduurzaming gemeentelijke gebouwen	€ 595.000

De reiniging is uitbesteed aan Saver N.V. Roosendaal koopt diensten in op contractbasis. De investeringen worden door Saver N.V. zelf gedaan en zodoende heeft Roosendaal geen investeringen ten behoeve van de heffing reiniging.

Belangrijkste investeringen > € 500.000 met maatschappelijk nut (totaal € 8,7 miljoen)

Damwanden	€ 1.069.000
Snelfietsroute F58	€ 961.000
Stepvelden (tussen A17 – Borchwerf)	€ 600.000
Molensingel voet- en fietspaden	€ 699.000

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut vóór 2017

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat vergelijkbaar is qua systematiek, wordt in het onderste verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut (x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2023	Investeringen	Inkomsten	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2022
Maatschappelijk nut vóór 2017					
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.614	26	0	1.359	15.281
Overige	27	0	0	27	0
Subtotaal	16.641	26	0	1.386	15.281
Maatschappelijk nut vanaf 2017					
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	50.816	10.382	1.709	1.555	57.934
Overige	517	98	-4	68	551
Subtotaal	51.333	10.480	1.705	1.623	58.485
Totaal	67.974	10.506	1.705	3.010	73.766

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa (x € 1.000)	Boek waarde 01-01-2023	Vermeer- deringen	Afwaarde- ringen en voorzie- ningen	Aflossingen/ Afschrij- vingen	Boek waarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen					
Deelnemingen	1.857	134	565		1.426
Overige verbonden partijen	492				492
Subtotaal	2.349	134	565		1.918
Leningen					
Deelnemingen	600				600
Subtotaal	600				600
Overige langlopende leningen					
Langlopende geldleningen sociaal domein	974	349		402	921
Langlopende geldleningen	14.310	4.159		1.989	16.480
starters etc./ Enexis	0				0
Subtotaal	15.284	4.508		2.391	17.401
Correctie risico afdekking voorziening leningen sociale zaken	-43		-43		
Totaal	18.190	4.642	522	2.391	19.919

De balanspost financiële vaste activa is in 2023 toegenomen met € 1.729.000 tot € 19.919.000.

Roosendaal neemt deel in diverse rechtspersonen zoals NV's, BV's en Gemeenschappelijke Regelingen. In een aantal daarvan is de gemeente enig eigenaar of meerderheidsaandeelhouder. In andere rechtspersonen neemt de gemeente slechts beperkt deel. Zie hiervoor Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Belangrijkste vermeerderingen	
Startersleningen Roosendaal (via SVn)	€ 2.779.000
Stimuleringslening verbetering wooncomfort	€ 1.288.000
Voorziening voor deelneming Duurzaam Energie Bedrijf Roosendaal B.V.	€ 565.000

Voor de deelneming van Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal B.V. ad € 2.280.000 is een voorziening gevormd. Het eigen vermogen van Duurzaam Energie Bedrijf Roosendaal B.V. bedraagt op basis van voorlopige cijfers per 31 december 2023 € 174.000. De jaarrekening 2023 van deze deelneming is nog niet definitief. Voor het waarderingsverschil ad € 565.000 is de voorziening verhoogd. Ultimo 2023 bedraagt de voorziening € 2.106.000.

Belangrijkste aflossingen:	
Betreft aflossingen van starters- en duurzaamheidsleningen en een aflossing van de stimuleringsregeling wooncomfort.	

De post leningen is als volgt te specificeren	
Deelname NV Monumentenfonds	€ 600.000

Overige langlopende geldleningen	
Startersleningen (via SVn)	€12.947.000
Duurzaamheidsleningen (via SVn)	€ 465.000
Verzilverleningen (via SVn)	€ 133.000
Verstrekte leningen op grond van de Participatiewet	€ 921.000
Stimuleringsregeling verbetering Wooncomfort en woon werklocaties	€ 2.935.000
	€ 17.401.000

Vlottende activa

Voorraden

Voorraden (x € 1.000)	Boek- waarde 01-01-2023	Balansver- schuiving	Uitgaven Grond exploitaties	Inkomsten Grond exploitaties	Overige mutaties	Boek- waarde 31-12-2023
Bouwgrond in exploitatie	41.800		4.907	-2.128		44.579
Bijbehorende verlies vz	-3.460				-1.347	-4.807
Gereed product en handelsgoederen	1.483	-1.384				99
Totaal	39.823	-1.384	4.907	-2.128	-1.347	39.871

Op 31 december 2023 resteert nog een boekwaarde van € 44.579.000 op bouwgronden in exploitatie. Hierop worden de voor de voorraden getroffen verliesvoorzieningen in mindering gebracht (€ 4.807.000). Hierna bedraagt de resterende boekwaarde inclusief gereed product en handelsgoederen op 31-12-2023 € 39.871.000.

De post "gereed product en handelsgoederen" betreft het volgende pand:	
Pand Philipslaan 63	€ 99.000

Dit pand is opgenomen in de verkoopportefeuille en derhalve onder deze balanspost opgenomen. Levering zal plaatsvinden in 2024.

Voor een nadere specificatie en toelichting per complex wordt verwezen naar Paragraaf 7 Grondbeleid.

De specificatie van het gereed product en handelsgoederen is opgenomen onder toelichting van de materiële vaste activa onderdeel balansverschuiving.

Omschrijving complex (x €1.000)	Boek- waarde 31- 12-2023	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren op- brengsten	Geraamde resultaat (nominale waarde)	Geraamde resultaat (contante waarde)	Verlies- voor- ziening
Bedrijventerreinen:						
Majoppeveld	18.015	450	22.688	4.222	5.143	-
Subtotaal	18.015	450	22.688	4.222	5.143	-
Herontwikkeling/ woongebied						
Gebrande Hoeff	1.028	430	1.600	142	135	-
Stadsoevers	7.885	8.153	12.350	-3.689	-3.762	-3.762
Vlietpark	14.021	4.348	17.012	-1.357	-1.044	-1.044
De Hoogt Wouw	2.457	434	3.058	167	92	-
Groot Mariadal	479	1.414	2.081	188	203	-
Dunantstraat	21	1.713	1.738	4	15	-
Subtotaal	25.891	16.492	37.839	-4.545	-4.361	-4.807
Afbouw complexen niet in exploitatie:						
Grondbank Borchwerf II	673			-673	-	-
Subtotaal	673			-673		
Totaal	44.579	16.942	60.527	-996	782	-4.807

In het hierboven opgenomen overzicht van de complexen zijn de verwachte resultaten opgesomd. Het totale resultaat op eindwaarde ligt nu in totaliteit op een winst van € 782.000 aan positieve en negatieve exploitaties.

Per te exploiteren gebied wordt een grondexploitatie opgesteld. Het uitgangspunt van de grondexploitatie is dat deze sluitend is. Uit de ervaringen van de afgelopen jaren is gebleken dat aan de grondexploitaties risico's zijn verbonden. Door de vorming van verliesvoorzieningen worden verliezen genomen zodra ze te verwachten zijn.

Voor een nadere specificatie en toelichting per complex wordt verwezen naar Paragraaf 7 Grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De totale debiteurenpost is voor de BBV wetgeving als volgt te splitsen:	
Vorderingen openbare lichamen	€ 83.000
Overige vorderingen	€ 7.702.000
	€ 7.785.000

Ten behoeve van diverse aansluitingen is de onderstaande onderverdeling tevens van belang:

Vorderingen (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023 Debiteuren	Saldo 31-12-2023 Debiteuren	Voorziening oninbaarheid en dwangsommen	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023
Debiteuren algemeen	1.989	5.362	648	4.714
Debiteuren belastingen	1.955	2.644	728	1.916
Debiteuren sociale zaken	1.411	2.359	1.287	1.072
Totaal	5.355	10.365	2.663	7.702

Op de post debiteuren algemeen is een voorziening voor oninbare debiteuren gecorri-geerd en daarnaast zijn ook dwangsommen in mindering gebracht. Deze laatste post heeft de aard van een voorziening voor dubieuze vorderingen.

De totale correctie op de debiteuren algemeen is als volgt opgebouwd:	
Voorziening oninbaarheid (privaatrechtelijk)	-/- € 439.000
Dwangsommen	-/- € 209.000
	-/- € 648.000

Specificatie debiteuren sociale zaken	
Diverse bijstandsdebiteuren Werkplein	€ 2.206.000
“Granieten”-bestand Cannock Chase	€ 129.000
Wmo-gelden	€ 24.000
Totaal debiteuren sociale zaken	€ 2.359.000

Voor oninbaarheid is een voorziening opgenomen voor een bedrag van € 1.287.000.

Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Schatkistbankieren (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Schatkistbankieren	-	5.000

Op grond van de Regeling Schatkistbankieren dienen decentrale overheden eventuele overtollige geldmiddelen boven een bepaald drempelbedrag aan te houden in 's Rijks Schatkist. Zoals ook uit onderstaande tabel naar voren komt bedroeg die drempel voor 2023 circa € 6,8 miljoen.

Conform voorschrift BBV zijn in onderstaande tabel posities met betrekking tot Schatkistbankieren (benutting drempelbedrag) weergegeven.

In 2023 zijn de kwartaalgemiddelden van de liquide middelen onder de vrijstellingsgrens voor het afstorten gebleven. De rentevergoeding over in de Schatkist geplaatste geldmiddelen is nihil.

Omschrijving (x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	531	849	2.365	688
Drempelbedrag	6.798	6.798	6.798	6.798
Ruimte onder drempelbedrag	6.267	5.949	4.433	6.110
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen

Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Saldo 31-12-2023
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	1.974	4.080	4.769	1.285

Belangrijkste vermeerderingen

Startersfonds VROM	€ 2.503.000
Stimuleringsfonds verbetering wooncomfort	€ 1.321.000
Duurzaamheidsrekening RSD	€ 119.000

Belangrijkste verminderingen

Startersfonds VROM	€ 3.192.000
Stimuleringsfonds verbetering wooncomfort	€ 1.302.000
Duurzaamheidsrekening RSD	€ 118.000

Liquide middelen

Liquide middelen (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Kas	11	15
Banken	-	367
Kruisposten	1	1
Totaal	12	383

Overlopende activa

Overlopende activa (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	7.019	2.443
> Nog te ontvangen bedragen Rijk	6.283	211
> Nog te ontvangen overige overheidsinstellingen	736	2.232
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	25.060	20.820
> Overige nog te ontvangen bedragen	22.057	20.603
> Vooruitbetaalde bedragen	3.003	217
Totaal	32.079	23.263

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van EU, Rijk en provincies, die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Onderwerp	Saldo 01-01-2023	Bestedingen	Ontvangsten subsidie	Saldo 31-12-2023
Rijk				
Maatschappelijke begeleiding statushouders en vergeten groepen 2020	73.000		73.000	
Suppletie regeling explosieven 2022	209.000		209.000	
Suppletie regeling explosieven 2023		191.000		191.000
Zonnepanelen Melkbussen	95.000		95.000	
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne 2022	5.119.000		5.119.000	
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne 2023		20.000		20.000
Crisisnoodopvanglocatie Roosendaal	787.000		787.000	
Totaal Rijk	6.283.000	211.000	6.283.000	211.000
Overige overheidsinstellingen				
Molenbeek Noord en Oude Beek	416.000		102.000	314.000
Economische verbingszone Sputendonksebeek	29.000			29.000
Kasteel van Wouw	291.000			291.000
Werkplein afrekening 2023		963.000		963.000
WVS verwacht resultaat 2023		635.000		635.000
Totaal overige overheidsinstellingen	736.000	1.598.000	102.000	2.232.000
Totaal	7.019.000	1.809.000	6.385.000	2.443.000

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Overige nog te ontvangen (grootste posten)

BTW vorderingen (m.n. BCF-declaratie bij het Rijk, wordt omtrent 30 juni voldaan)	€15.827.000
Nog op te leggen BWB diverse belastingen 2023	€ 1.463.000
Afrekening Jeugdzorgplus regio Zeeland	€ 921.000
Afrekening Jeugdzorgplus regio WBW	€ 394.000
Parkeer- en naheffingsgelden PBR	€ 419.000
Bijdrage KCT terrein 2023	€ 225.000

Vooruitbetaalde bedragen

De belangrijkste vooruitbetaalde bedragen hebben betrekking op:	
De Viersprong	€ 97.000
Subsidie WijZijn 2024 t/m 2026 buurtinitiatieven	€ 30.000
Subsidie Wereldkeuken 2024-2025	€ 42.000
Centric	€ 28.000

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die na besluitvorming vrij te besteden zijn. Reserves worden onderscheiden in algemene reserves en bestemmingsreserves.

Algemene reserves (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Resultaat- be-stemming 2022	Dotaties	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	22.690	9.773	4.144	19.528	17.079
Algemene saldireserve	28			28	0
Totaal	22.718	9.773	4.144	19.556	17.079

Algemene reserve

De algemene reserve heeft als doel om het weerstandvermogen en de solvabiliteit van de gemeente te garanderen. Per eind 2023 is het saldo van deze reserve € 17.079.000. De ondergrens voor deze reserve is vastgesteld op € 10.000.000.

Het voordelige rekeningresultaat van 2022 is in deze reserve gestort.

Middels de resultaatbestemming 2022 is het grootste gedeelte (€ 6.777.000) van

deze middelen weer uit de reserve gehaald en is € 2.996.000 in deze reserve gebleven.

De onttrekking van € 6.777.000 als gevolg van de resultaatbestemming 2022 kan als volgt worden gespecificeerd:

Energietoeslag	€3.342.000
Omgevingswet	€ 184.000
Energierekening bijzondere bijstand	€ 162.000
Meerkosten corona jeugd	€ 36.000
Meerkosten corona Wmo	€ 56.000
Storting in Bestemmingsreserve Investeringsfonds	€2.996.000

De vermeerderingen bedragen € 4.144.000. Begroot was een dotatie van € 4.022.000.

De vermeerderingen betreffen:

Storting vanuit bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds Rimboe	€ 30.000
Storting vanuit algemene saldireserve	€ 29.000
Storting vanuit bestemmingsreserve Innovatiefonds	€ 108.000
Storting vanuit bestemmingsreserve Onderhoud speelgelegenheden	€ 423.000
Storting vanuit bestemmingsreserve risicopremies garantstellingen	€ 229.000
Correctie begrote storting bestemmingsreserve	€ -96.000
Resultaatbestemming 2022	€2.996.000
Opbouwwerk en jongerenwerk i.v.m. criminaliteit	€ 302.000
Storting saldo bestemmingsreserve groenfonds	€ 122.000
	€ 4.144.000

De begrote onttrekkingen bedragen in totaal € 21.779.000. De werkelijke onttrekkingen bedragen € 19.528.000. Het verschil van € 2.251.000 wordt veroorzaakt door de volgende posten > € 100.000:

Cultuur coronacompensatie	€ 161.000
Storting budget WKB 2022 naar 2023	€ 140.000
Strategische verwerving – aankoop	€ 1.835.000
	€2.136.000

Algemene saldireserve

Deze reserve was bestemd om overschotten en tekorten uit de verschillende jaarschijven te storten of te onttrekken. Het saldo van deze reserve bedroeg per 1-1-2023 € 28.000.

De reserve is in 2023 opgeheven. Het saldo is, conform aanbiedingsnota begroting 2023, gestort in de Algemene reserve.

Gerealiseerd resultaat 2023

Gerealiseerd resultaat 2023 (x € 1.000)	2022	2023
Gerealiseerd resultaat 2022	Voordelig 9.773	
Gerealiseerd resultaat 2023		Voordelig 9.205

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves (x € 1.000)	Saldo 1-1-2023	Dotaties	Ont- trekkingen	Vermindering ter dekking van af- schrijvingen	Saldo 31-12-2023
Rijks- en gemeentemonumenten	1.289		1.289		0
Nieuw- en verbouwstadskantoor	11.236	1.047	10.496		1.787
Huisvesting onderwijs	5.927	67	1.312		4.682
Grondexploitatie	7.049	1.569	2.768		5.850
Roosendaal spreekt, Roosendaal doet	461		180		281
Flankerend personeelsbeleid	476	225	147		554
Decentralisatie-uitkeringen	1.116	96	177		1.035
Mobiliteit	373		373		0
Speelgelegenheden	1.003		1.003		0
Vastgoed	3.365	461	3.826		0
Groenfonds	330		330		0
Beheerkalender kapitaallasten	14.659	3.133	13.648		4.144
Riolering	140				140
Duurzaamheidsfonds sport en buurthuizen	34		34		0
Ontsluiting Tolberg	962		962		0
Risicopremies garantiestellingen	1.229		1.229		0
Kapitaallasten	6.876	10.282	560		16.598
Verbindend water	2		2		0
Duurzaamheid	368		112		256
Innovatiefonds	1.815		1.815		0
Sanering Vlietpark	1.447				1.447
Kostenegalisatie	1.578		1.578		0
Participatie	3.279	12.493	13.191		2.581
Aanpak snelweg A58	250	250			500
Investeringsfonds		33.646	4.903		28.743
Totaal	65.264	63.269	59.935	-	68.598

Rijks- en gemeentemonumenten

Dit is een separate bestemmingsreserve voor de bijdrage in de kosten van restauratie van monumenten. De reserve is in 2023 opgeheven. Het saldo is, conform aanbiedingsnota begroting 2023, gestort in de Bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Nieuw- en verbouw stadskantoor

De reserve is bestemd voor de dekking van de investeringslasten van de renovatie van het Huis van Roosendaal. Deze bestemmingsreserve bedraagt eind 2023 € 1.787.000. De storting in 2023 van € 1.047.000 is conform de begroting. De onttrekkingen (totaal € 10.496.000) hebben met name betrekking op de storting in de bestemmingsreserve Investeringsfonds (€ 9.000.000, conform aanbiedingsnota begroting 2023). De overige onttrekkingen betreffen de kapitaallasten van de renovatie en de tijdelijke huisvesting.

Huisvesting onderwijs

De reserve is bestemd voor de reservering van niet-benutte onderwijsgelden voor onderwijshuisvesting. Na de decentralisatie van de onderwijshuisvesting van het Rijk naar de gemeenten is deze reserve in het leven geroepen. De reserve heeft eind 2023 een omvang van € 4.682.000. Er heeft in 2023 een storting plaatsgevonden van € 67.000 (conform begroting).

De begrote onttrekking voor 2023 was € 4.820.000. De werkelijke onttrekking voor 2023 bedraagt € 1.312.000. Deze onttrekking is als volgt opgebouwd :	
Tijdelijke huisvesting Kroevendonk	€ 584.000
Huisvesting Gezellehoek (noodunits)	€ 333.000
Vernieuwbouw de Baayaert	€ 150.000
Sloopkosten Cortendijck	€ 89.000
Sloopkosten de Baayaert	€ 64.000
Advieskosten IKC en IHP	€ 60.000
Diverse kleine posten	€ 32.000
	€ 1.312.000

Grondexploitatie

Deze reserve is bestemd voor het opvangen van risico's en onvoorziene tegenvallers bij de grondexploitaties. Het saldo van de bestemmingsreserve Grondexploitaties op 31 december 2023 bedraagt € 5.850.000. Er was geen storting begroot voor 2023. De storting van 2023 betreft een voorlopige winstneming van Majoppeveld en 't Zand voor in totaal € 1.569.000. De onttrekkingen aan deze reserve betreffen een bijdrage aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds van € 1.000.000 (conform aanbiedingsnota begroting 2023), een dotatie aan de verliesvoorziening Stadsoevers (€ 897.000) en de verliesvoorziening Vlietpark (€ 830.000) een correctie op de winst van de Hoogt van € 40.000. Voor nadere informatie en analyses wordt verwezen naar Paragraaf 6 Grondbeleid.

Roosendaal spreekt, Roosendaal doet

Het doel van de reserve is sterker in verbinding te komen met de inwoners van de gemeente Roosendaal door middel van goed samenspel tussen inwoners, organisaties, instellingen en gemeente. Op 31 december 2023 bedraagt het saldo € 281.000. De onttrekking in 2023 bedroeg € 180.000 en heeft betrekking op de doorontwikkeling van de wijk Langdonk.

Flankerend personeelsbeleid

Deze reserve dient om de financiële consequenties van het flankerend personeelsbeleid op te vangen. Het saldo van deze reserve bedraagt eind 2023 € 554.000. De storting in 2023, ad € 225.000, is conform de begroting 2023. De onttrekkingen bedragen in totaal € 147.000. Dit betreft loonkosten van wachtgelders en de boven-wettelijke WW uitkeringen.

Decentralisatie-uitkeringen

De decentralisatie-uitkeringen zijn bestemd voor specifieke bestedingen in het betreffende jaar en latere jaren. Om deze reden dienen de decentralisatie-uitkeringen gereserveerd te blijven voor dat doel. Het saldo van deze reserve per eind 2023 bedraagt € 1.035.000. De WKB gelden 2022 zijn in 2023 vanuit de Algemene reserve gestort in de bestemmingsreserve Decentralisatie-uitkeringen (€ 96.000). De begrote onttrekking voor de bestemmingsreserve decentralisatie-uitkeringen was € 321.000. De totale werkelijke onttrekking voor 2023 bedraagt € 177.000. De lagere werkelijke onttrekking wordt veroorzaakt door verschillende lagere werkelijke uitgaven van de diverse uitkeringen binnen deze bestemmingsreserve.

Mobiliteit

De reserve was bestemd voor het treffen van maatregelen ter bevordering van de mobiliteit. Conform aanbiedingsnota begroting 2023 is de reserve opgeheven en is het saldo van de reserve gestort in de bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Ontsluiting Tolberg

Deze bestemmingsreserve was bestemd voor de realisatie van de ontsluiting van Tolberg. Conform aanbiedingsnota begroting 2023 is de reserve opgeheven. Het saldo is gestort in de bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Speelgelegenheden

Deze reserve was bestemd voor de kostenegalisatie van de exploitatie voor het in stand houden van speelvoorzieningen. Conform aanbiedingsnota begroting 2023 is de reserve opgeheven. Het saldo is gestort in de bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Vastgoed

Deze bestemmingsreserve was bestemd voor de egalisatie van winsten en verliezen in de gemeentelijke vastgoedportefeuille. De reserve is conform de Najaarsbrief 2023 opgeheven. De storting in 2023 (€ 461.000) heeft betrekking op de verkoopopbrengst van de Flaviadonk 1-2 en de bijdrage in de aankoop van de Gastelseweg 22-23. In 2023 is in totaal € 3.826.000 ten laste van deze reserve gebracht (begroot was € 3.373.000).

De grootste posten hierin zijn:

Salderende onttrekking 2023 (dekking vervallen exploitatielasten en -baten)	€ 290.000
Verwerving Laan van Brabant 60-64	€ 80.000
Storting in bestemmingsreserve Investeringsfonds (cf AN begroting 2023)	€3.000.000
Opheffing bestemmingsreserve vastgoed	€ 456.000
	€3.826.000

Groenfonds

Deze bestemmingsreserve is gekoppeld aan bestedingsdoelen gericht op kwaliteitsverbetering van het landschap. Deze reserve is in 2023 opgeheven, waarbij het saldo deels gestort is in de Bestemmingsreserve Investeringsfonds (€ 208.000) en deels in de Algemene reserve (€ 122.000).

Beheerkalender kapitaallasten

De bestemmingsreserve is bedoeld ter egalisatie van de afschrijvingslasten van de investeringen. Voor deze reserve heeft in 2023 bij de najaarsbrief een heroriëntatie plaatsgevonden waardoor de stortingen en onttrekkingen aan deze voorziening meerjarig zijn vervallen. Ultimo 2023 resteert nog een saldo van € 4,1 miljoen.

Riolering

Deze reserve is voor gerealiseerde efficiency resultaten op de riolering. In 2023 hebben op deze bestemmingsreserve geen mutaties plaatsgevonden. Het saldo per eind 2023 bedraagt € 140.000.

Duurzaamheidsfonds sport en buurthuizen

Dit betreft een bestemmingsreserve ter bekostiging van energiezuinige maatregelen die leiden tot CO2- en kostenreductie bij de exploitaties van sportaccommodaties en buurthuizen. Conform aanbiedingsnota begroting 2023 is deze reserve opgeheven in 2023. Van het saldo is € 31.000 overgeheveld naar de Algemene reserve en € 3.000 naar de Bestemmingsreserve Investeringsfonds.

Risicopremies garantiestellingen

De gemeente Roosendaal staat garant voor verschillende geldleningen van (maatschappelijke) partners. In ruil voor deze garantstellingen ontvangt de gemeente een risico-premie van de geldnemers. Door deze te storten in een bestemmingsreserve kunnen de ontvangen premies worden aangesproken indien de gemeente haar afgegeven borg moet nakomen. De reserve is in 2023 opgeheven, waarbij het saldo van € 1.229.000 in de Bestemmingsreserve Investeringsfonds is gestort (conform de aanbiedingsnota begroting 2023).

Kapitaallasten

Dit betreft een bestemmingsreserve ter egalisatie van de afschrijvingslasten van de investeringen met betrekking tot lopende projecten uit de beheerkalender en projecten die vanaf 2017 zijn gaan lopen en waarvan de investeringen conform de wetgeving geactiveerd moeten worden. Per 31 december 2023 bedraagt het saldo van deze reserve € 16.597.000.

In 2023 is in totaal € 10.282.000 gestort, bestaande uit de volgende posten:

Overheveling van bestemmingsreserve Beheerkalender kapitaallasten	€ 9.498.000
Incidentele storting vanuit bestemmingsreserve Huisvesting Onderwijs	€ 333.000
Verwerving Lindenburg 84-86	€ 270.000
Incidentele storting vanuit SPUK onderwijshuisvesting	
Oekraïense vluchtelingen	€ 180.000

De overheveling van de bestemmingsreserve beheerkalender was begroot op € 9.800.000. De overige stortingen zijn conform begroting. De begrote onttrekking van kapitaallasten was € 678.000. De werkelijke onttrekking bedraagt € 560.000. Het verschil van € 118.000 wordt veroorzaakt door diverse kleinere posten.

Duurzaamheid

De bestemmingsreserve duurzaamheid heeft betrekking op verschillende duurzame doeleinden, zoals aanpak bodemverontreiniging en het verder voorkomen van verspreiding daarvan. Ultimo bedraagt het saldo van deze reserve € 256.000. In 2023 bedraagt de totale onttrekking € 112.000. In de begroting was een onttrekking van € 127.000 opgenomen. De onttrekkingen hebben betrekking op het programma verduurzamen, stimuleringsmaatregelen Roosendaal Natuurstad en bodemsanering Majoppeveld.

Innovatiefonds

Met dit fonds kunnen experimenten worden opgestart en uitgevoerd en kunnen innovaties worden gefaciliteerd. De Bestemmingsreserve innovatiefonds is in 2023 opgegeven. Het saldo is, conform aanbiedingsnota begroting 2023, gestort in de Algemene reserve (€ 108.000) en de Bestemmingsreserve investeringsfonds (€ 1.707.000).

Sanering Vlietpark

Voor noodzakelijke saneringskosten in Vlietpark is een bestemmingsreserve gevormd. In 2023 hebben geen mutaties op deze reserve plaatsgevonden.

Kostenegalisatie

De bestemmingsreserve is gevormd voor het egaliseren van onderhoudskosten. In 2023 is deze reserve opgeheven. Het saldo, ad € 1.578.000, is gestort in de bestemmingsreserve Investeringsfonds (conform aanbiedingsnota begroting 2023).

Participatie

De bestemmingsreserve is gevormd voor het egaliseren van fluctuaties in de bijstands-lasten en -baten. Het saldo in deze reserve per 31-12-2023 bedraagt € 2.581.000. Per saldo is de reserve in 2023, conform begroting, afgenomen met € 698.000. De boekingen vinden plaats op basis van de voorlopige jaarcijfers van het Werkplein over 2023.

Aanpak snelweg A58

De bestemmingsreserve is gevormd met als doel te sparen voor de aanpak van de snelweg A58. In 2023 is, conform begroting, € 250.000 in deze reserve gestort. Het saldo ultimo 2023 komt hiermee uit op € 500.000.

Investeringsfonds

In 2023 is ten behoeve van de uitvoering van de ambities uit het Collegeprogramma een bestemmingsreserve investeringsfonds gevormd. De storting in de reserve bedraagt € 33.646.000. De totale onttrekking komt uit op € 4.903.000, waarmee het saldo per ultimo 2023 uitkomt op € 28.743.000.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Voorzieningen (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Verplichtingen, verliezen en risico's	4.963	864	367	165	5.295
Ter egalisatie van kosten	11.435	5.082	14	3.678	12.825
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	23.641	5.520	1.447	734	26.980
Totaal	40.039	11.466	1.828	4.577	45.100

In de kolom 'vrijval' zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting van de bovenstaande voorzieningen:

Voorzieningen t.b.v. verplichtingen, verliezen en risico's

Onder deze categorie vallen de volgende voorzieningen:	
Voorziening frictiekosten Centrum voor de Kunsten	€ 124.000
Voorziening APPA pensioenbetalingen wethouders	€ 2.882.000
Voorziening verlofsparen	€ 1.629.000
Voorziening RVU	€ 660.000

Voorziening frictiekosten Centrum voor de Kunsten

Deze voorziening is in het leven geroepen ter afdekking van de risico's met betrekking tot de verzelfstandiging van het Centrum voor de Kunsten. Het betreft frictiekosten als gevolg van de startersregeling, de van-werk-naar-werktrajecten, overige transitiekosten en kosten flankerend personeelsbeleid. In 2023 zijn er uitgaven in dit kader geweest voor een bedrag van € 83.000. De hoogte van het saldo van deze voorziening is op 31-12-2023 € 124.000.

Voorziening APPA pensioenbetalingen wethouders

Deze voorziening is op basis van de laatste actuariële berekeningen in 2023 via Programma 1 Besturen & Samenwerken op peil gebracht. Er heeft in 2023 geen storting plaatsgevonden. De onttrekking bedraagt € 284.000. Er zijn in 2023 uitbetalingen ten laste van deze voorziening gebracht tot een bedrag van € 130.000. Na deze mutaties bedraagt het saldo van deze voorziening op 31 december 2023 € 2.882.000.

Op termijn kan overheveling van dit budget naar het ABP plaatsvinden, nadat daarover landelijk overeenstemming is bereikt.

Voorziening verlofsparen

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Omdat nog niet met alle medewerkers afspraken zijn gemaakt over opname van gespaard verlof bevat de voorziening verlofsparen onzekerheden over de in de toekomst te maken kosten. Vanuit voorzichtigheid beginsel is besloten om de voorziening te treffen voor al het bovenwettelijk verlof, reeds wel gemaakte afspraken en bijbehorende loonkosten inclusief sociale lasten en IKB. Dit resulteert in 2023 in een dotatie van € 75.000.

Voorziening Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU)

Medewerkers die deelnemen aan de RVU nemen ontslag waarna zij een (maandelijkse) ontslagvergoeding krijgen die hen in staat stelt om de periode tot aan de AOW leeftijd te overbruggen. Voor de financiële verplichting die hierdoor ontstaat, dient conform BBV voorschrift, per ultimo 2023 een voorziening te worden gevormd.

Voorzieningen ter egalisatie van kosten

Voorzieningen onderhoud

Deze voorzieningen zijn gevormd om de risico's van groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, de buitensportaccommodaties en de beheerkalender af te dekken. In 2023 heeft een storting plaatsgevonden van € 5.082.000. De onttrekking bedraagt € 3.692.000. Het saldo per ultimo 2023 komt hiermee uit op € 12.825.000.

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Voorziening exploitatie reinigingssector (art 44 lid 2 BBV)	€	4.137.000
Voorziening riolering	€	22.694.000
Bomenfonds	€	61.000
Sociaal voorzieningsfonds gemeente personeel	€	88.000
	€	26.980.000

Exploitatie reinigingssector

Het saldo van de voorziening exploitatie reinigingssector bedraagt op 31 december 2023 € 4.137.000. De toename van het saldo van deze voorziening wordt veroorzaakt door een egalisatie onttrekking van € 2.666.000 ten gunste van de exploitatie reiniging. Dit betreft een lagere egalisatie onttrekking dan geraamd ter dekking van de exploitatie-tekorten. Voor een verdere toelichting wordt doorverwezen naar programma 4, beleidsveld afvalinzameling en milieu.

Voorziening riolering

De twee voorzieningen voor de riolering bestaan uit de voorziening riolerings-investeringen en voorziening resultaten rioolexploitatie.

In 2023 heeft een dotatie plaatsgevonden van € 5.056.000.
De bijdrage aan gedane investeringen in 2023 bedroeg € 783.000.
Onderstaand een opsomming van de uitgaven > € 100.000

Bredaseweg	€	192.000
Rioolrenovaties	€	143.000
Diverse overige bijdragen aan vaste activa en kosten	€	448.000

Op 31-12-2023 zit in de voorziening riolering (art 44 lid 1d BBV nog €22.694.000. De rioolinvesteringen worden geraamd bij de jaarlijkse actualisatie van de Beheerkalender en zijn gebaseerd op de investeringsramingen die hiervoor in het VGRP worden opgenomen.

De uitgaven 2023 zijn geactiveerd onder de balanscategorie 'Investeringen economisch nut waarvoor ter bestrijding een heffing kan worden geheven'. Ter dekking daarvan is een onttrekking gedaan uit de voorziening rioleringsinvesteringen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Het verloop van de langlopende schulden wordt als volgt weergegeven:

Langlopende schulden (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen	Aflossing	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	98.000		11.125	86.875
Totaal	98.000		11.125	86.875

De aflossingen bedragen € 11,1 miljoen. Over de langlopende schulden is in 2023 € 1,2 miljoen aan rente betaald.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
De specificatie van de kortlopende schulden luidt als volgt:

Kortlopende schulden (x € 1.000)	Saldo 1-1-2023	Saldo 31-12-2023
Crediteuren	8.121	10.144
Kasgelden	20.000	20.000
Rekening courant banken	5.318	0
Waarborgsommen	200	200
Tussenrekeningen	2.772	3.208
Bijdrage onderhanden werken	14	14
Totaal	36.425	33.566

Per balansdatum 31 december 2023 bedraagt de openstaande kasgeldlening € 20 mln.

De post waarborgsommen heeft met name betrekking op diverse gebouwen ten behoeve van projecten van de BVR groep.

De tussenrekeningen omvatten per balansdatum openstaande betalingen van Wegwijs met betrekking tot cliënt betalingen Wmo (€ 3.208.000).

De bijdrage onderhanden werken betreft de regionale samenwerking Rekenkamer West-Brabant.

Overlopende passiva

Overlopende passiva bestaan onder andere uit in 2023 ontvangen bedragen, die betrekking hebben op een volgend boekjaar. Waaronder apart weergegeven de, van Europese en of Nederlandse overheidslichamen, (vooruit) ontvangen voorschot bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel welke dienen ter afdekking van lasten in volgende bestedingsjaren. Voorts bedragen (of inschattingen daarvan), die nog betaald moeten worden.

Overlopende passiva (x € 1.000)	Saldo 01-01-2023	Saldo 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	11.213	15.121
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
> Vooruit ontvangen bedragen van het Rijk	12.286	33.131
> Vooruit ontvangen overige overheidsinstellingen	6.182	4.800
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	234	390
Totaal	29.869	53.442

Nog te betalen bedragen

Een specificatie van de posten opgenomen onder nog te betalen bedragen:

Creditnota ministerie van BZK (negatieve debiteuren overheid)	€	851.000
Nog te betalen rente leningen OG 2023	€	557.000
ICT GR	€	114.000
Groenhuysen eindafrekening De Brink	€	146.000
MTSCHP eindfactuur herhuisvesting	€	846.000
Vattenfall	€	195.000
Nog te betalen loonheffing	€	2.026.000
Nog te betalen sociale lasten	€	1.119.000
Crisis interventie team 2023	€	103.000
Eindafrekening PUP	€	106.000
Boskalis	€	346.000
Stichting Leergeld aanvullende subsidie 2023 Meedoen kind	€	150.000
Stichting Nisipa vergoeding MFC Nispen	€	108.000
Nog te betalen verlegde btw Werkplein	€	557.000
Sloop Hoogstraat 124	€	127.000
Ombouwen OGC 2023	€	113.000
Afrekening 2023 DVO jeugd regio WBW	€	104.000
Afrekening 2023 Jeugdzorgplus regio WBO	€	744.000
Afrekening 2023 Jeugdzorgplus regio WBW	€	739.000
Afrekening 2023 innovatiebudget jeugd regio WBW	€	125.000
Afrekening 2023 HBH+ TWB	€	289.000
Leerlingbijdrage 2023	€	1.310.000
SPUK Breed GALA	€	200.000
Nog te betalen kosten Jeugd 2023	€	125.000
Belastingdienst WKR	€	122.000
Overige nog te betalen kosten < € 100.000	€	3.402.000
		€14.625.000

Een specificatie van de overige grote posten is te vinden in onderstaande tabel.

Onderwerp	Saldo 01-01- 2023	Ontvangen Bedragen	Uitgaven	Vrijval/ terug- betalingen	Saldo 31-12- 2023
Vooruit ontvangen bedragen van het rijk					
Onderwijsachterstanden	1.427.000	3.435.000	3.057.000		1.805.000
RMC / LMC	0	172.000	172.000		
Spuk onderwijsroute	66.000		52.000	14.000	
Sanering verkeerslawaaï	91.000				91.000
Vorbereiding, begeleiding en toezicht geluidsanering		378.000	9.000		369.000
Subsidie energie gebruik woningen	31.000				31.000
Vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp	2.324.000		903.000		1.421.000
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	1.658.000				1.658.000
Preventie met gezag		810.000	8.000		802.000
Kansrijke Wijk		1.818.000			1.818.000
Volkshuisvestingsfonds		14.738.000			14.738.000
Spuk sport btw	28.000	179.000	135.000		72.000
Spuk ijsbanen en zwembaden	119.000		28.000		91.000
Spuk sportakkoord	61.000	63.000	111.000		13.000
Spuk preventieakkoord	6.000	39.000	41.000		4.000
Stimulering ventilatie schoolgebouwen	1.673.000				1.673.000
Proeftuin kind en gezinsbescherming	804.000		570.000		234.000
Covid 19 gerelateerde onderwijsvertraging	866.000	406.000	602.000		670.000
Aanpak energiearmoede	1.636.000	1.536.000	1.015.000		2.157.000
Spuk impulsaanpak winkelgebieden	658.000	282.000			940.000
Stimulering verkeersmaatregelen	327.000				327.000
Woningen spoedzoekers	200.000				200.000
Spuk jongerencultuur	310.000	295.000	605.000		
Spuk Breed		1.453.000	1.058.000		395.000
Spuk IZA		462.000	462.000		
Spuk verduurzaming slecht geïsoleerde woningen		2.067.000			2.067.000
Spuk capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		1.419.000	112.000		1.307.000
Spuk flexibele inzet woningbouw Dunant/ Geerhoek/ LnvBr		250.000	2.000		248.000
	12.285.000	29.802.000	8.942.000	14.000	33.131.000
Vooruit ontvangen overige overheidslichamen					
Snelfietsroute F58(*)	6.127.000		1.369.000		4.758.000
Regionale expert tafel	12.000	75.000	85.000		2.000
EnergieKring	43.000		43.000		
De Stok	0	40.000			40.000
	6.182.000	115.000	1.497.000		4.800.000

(*) snelfietsroute

Voor de snelfietsroute is een subsidie ontvangen van het Rijk (via de Provincie) en van de Provincie zelf. De verantwoording over deze subsidies vindt rechtstreeks plaats aan de Provincie.

Onderstaand een toelichting op de grootste eindsaldi per 31-12-2023 > € 100.000:

- > Onderwijsachterstanden: de in 2022 en 2023 ontvangen gelden voor onderwijsachterstanden zijn niet geheel besteed in het afgelopen jaar. De resterende middelen worden in 2024 voor dit doel aangewend.
- > Vorbereiding, begeleiding en toezicht geluidsanering: uitkering ten behoeve van de geluidsanering van woningen langs provinciale wegen.
- > Vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp: een door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verstrekte uitkering voor een beoogde transformatie naar meer kleinschalige woonvormen in de gesloten jeugdhulp.
- > Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen: een door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontvangen specifieke uitkering voor kosteneffectieve en risico gestuurde infrastructurele maatregelen om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken.
- > Preventie met Gezag: Het actieplan Preventie met Gezag is opgesteld om te voorkomen dat jongeren in aanraking komen met criminaliteit of daarin doorgroeien. Het gaat hierbij om een gebiedsgerichte aanpak door gemeenten in samenwerking met onder meer politie en justitie, de kinderbescherming, scholen en stichting Halt. Het actieplan maakt deel uit van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.
- > Kansrijke Wijk: De ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stellen budget beschikbaar aan gemeenten verbonden aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Het budget is bedoeld voor de preventie van armoede en schulden, veerkracht en weerbaarheid, re-integratie, school en omgeving, de ontwikkeling van het jonge kind, een gezonde leefomgeving en voor programmaondersteuning.
- > Volkshuisvestingsfonds: uitkering voor de verbetering van de veiligheid en leefbaarheid in kwetsbare wijken. Het gaat hierbij om het investeren in de kwaliteit van de woningvoorraad, leefbaarheid en de openbare ruimte.
- > Stimulering ventilatie schoolgebouwen: een uitkering bedoeld voor de verbetering van het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen. Het gaat vooral om de financiering van bouw- en installatiekosten.
- > Proeftuin kind en gezinsbescherming: een proeftuin voor de jeugdbeschermingsketen, waarbij het belang van kind en gezin centraal staat.
- > COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging: een subsidie voor het wegwerken van de achterstanden in het onderwijs die zijn ontstaan door de coronacrisis.
- > Aanpak energiearmoede: budget voor aanpak energie-armoede (bijvoorbeeld wit-goedregeling en isolatiemaatregelen).
- > Spuk impulsaanpak winkelgebieden: De detailhandel staat door online winkelen onder druk, terwijl mkb'ers een dorpskern of binnenstad leefbaar, schoon en aantrekkelijk houden. Gemeenten krijgen daarom van de minister van Economische Zaken en Klimaat budget om hun winkelgebied of -straat te verbeteren. Met deze kabinetssteun kunnen gemeenten bijvoorbeeld zorgen voor meer groen of horeca, woningen inpassen en winkelstraten via looproutes fysiek beter met elkaar verbinden.
- > Stimulering verkeersmaatregelen: Uitvoeren van kosteneffectieve en risicogestuurde infrastructurele maatregelen op het onderliggende wegennet om de verkeers-infrastructuur verkeersveiliger te maken.

- > Woningen spoedzoekers: De opgave voor de huisvesting van aandachtsgroepen is urgent. Deze groepen hebben nu al veel moeite met het vinden van betaalbare woonruimte en leven in sommige gevallen in onwenselijke omstandigheden. Tegelijkertijd komt de bouw van woningen voor deze doelgroepen ook onder normale omstandigheden niet makkelijk van de grond vanwege vraagstukken rondom draagvlak onder bewoners, de behoefte aan voorzieningen in de buurt zoals zorg/begeleiding en financiële haalbaarheid van de woonoplossing. Bij het bouwen van woon- of verblijfsruimten voor aandachtsgroepen kan er sprake zijn van een financieel tekort. Middels deze subsidie wordt beoogd om gemeenten te stimuleren om extra woon- en verblijfsruimten voor aandachtsgroepen te realiseren, door een bijdrage te leveren aan het financiële tekort.
- > Spuk jongerencultuur: Jongeren hebben in de coronaperiode veel moeten missen, ook op cultureel vlak. Dat terwijl cultuurdeelname positieve effecten heeft op ons welzijn. In het kader van herstel is er daarom in het bijzonder oog voor cultuurparticipatie door jongeren. Met de impuls wordt extra ondersteuning gegeven aan lokale plekken en initiatieven voor en door jongeren om zich creatief te ontwikkelen.
- > Spuk Breed: de regeling is bedoeld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.
- > Spuk verduurzaming slecht geïsoleerde woningen: gericht op de meest kwetsbare woningeigenaren die in een slecht geïsoleerd huis wonen met energielabel D of lager.
- > Spuk capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE): Deze regeling is bedoeld voor het aantrekken van extra capaciteit voor de uitvoering van klimaat- en energietaken.
- > Spuk flexibele inzet woningbouw (Dunant/ Geerhoek/LnvBr): financiering van capaciteitsondersteuning ter bevordering van de snelheid van woningbouwprojecten
- > Snelfietsroute F58: de ontvangen uitkering voor de snelfietsroute heeft als doelstelling de aanleg van de snelfietsroute F58. Hierdoor zullen meer forenzen en scholieren van de fiets gebruik gaan maken. De A58 en het onderliggende wegennet worden hierdoor ontlast.

Door de gemeente gegarandeerde geldleningen

Door de gemeente worden garanties gegeven voor betaling van rente en aflossing van bepaalde geldleningen. Het betreft leningen aangegaan door woningbouwverenigingen, instellingen in de gezondheidszorg en overige, ten behoeve van de financiering van vaste activa. Met betrekking tot de woningbouwverenigingen is het risico overgeheveld naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

De gemeente heeft hierbij nog wel een achtervangfunctie. Het gaat hierbij om een achtervangrisico tot een bedrag van € 371,3 miljoen.

Het saldo van de ultimo 2023 gegarandeerde geldleningen bedraagt € 440,1 miljoen (eind 2022 € 401,6 miljoen), waarvan door de gemeente geborgd € 440,0 miljoen.

Het totale gegarandeerde bedrag is per saldo gestegen met € 38,6 miljoen.

Het totale gegarandeerde bedrag is conform de voorschriften buiten de telling in de balans gehouden.

De specificatie van de gegarandeerde geldleningen is als volgt:

Gewaarborgde geldleningen (x € 1.000)	Oorspronkelijk lening bedrag	Saldo 01-01-'23	Vermeer-deringen	Vermin-deringen	Restant bedrag 31-12-'23	Waarvan gewaar-borgd	Borg %
Woningbouwverenigingen	1.023.452	329.204	68.688	26.568	371.324	371.324	100%
Parkeerbeheer	22.699	11.755	0	788	10.967	10.967	100%
Stichting Openbaar Onderwijs Roosendaal	11.702	10.253	0	332	9.921	9.921	100%
DER BV	750	525	0	37	488	488	100%
Kadeplein 3	7.973	7.115	0	177	6.938	6.938	100%
Stichting schouwburg de Kring	6.012	3.840	0	449	3.391	3.391	100%
Vereniging OMO	40.000	34.000	0	1.333	32.667	32.667	100%
Stichting St. Jan	3.200	3.200	0	107	3.093	3.093	100%
Overige	3.957	1.732	0	329	1.403	1.214	88%
Totaal	1.119.745	401.624	68.688	30.120	440.192	440.003	

Onder de categorie overige is een aantal geldleningen opgenomen die voor 50% gewaarborgd zijn. Daarnaast wordt garant gestaan voor de volgende kasgelden en kredieten in rekening-courant:

(x € 1.000)	Geldnemer	Bedrag	Waarvoor garant	Einddatum	Borg %
Krediet in rekening courant	DER B.V.	8.000	8.000	1-4-2027	100%
Krediet in rekening courant	Kadeplein 3	625	625	30-7-2026	100%
Totaal		8.625	8.625		

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Onderstaand een korte opsomming van niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Grondexploitaties

In het kader van de normale activiteiten van ontwikkelingsprojecten zijn er per balansdatum diverse verplichtingen aangegaan (aanbestedingen, grondaankopen enzovoorts). De verplichtingen voor de grondexploitaties zijn opgenomen onder de balanspost nog te betalen bedragen of crediteuren. Tevens zijn er, eveneens in het kader van de bedrijfsuitoefening, verkoopcontracten onder ontbindende voorwaarden afgesloten en/of opties hierop verleend. Het totaal aan oppervlakte van de huidige lopende opties per maart 2024 bedraagt 36.138 m².

Eigen bijdrage Wmo

De wetgever (art.16 Wmo) bepaalt dat de eigen bijdrage wordt vastgesteld en geïnd door een, door de minister aan te wijzen, rechtspersoon. Bij de Regeling maatschappelijke ondersteuning is het CAK hiertoe aangewezen. Door deze systematiek van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over de omvang en de hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Kredietfaciliteiten BNG

Vanaf 1-1-2019 is de bovengrens van de door de BNG aan Roosendaal verleende kredietfaciliteiten € 10 miljoen. Hierop zijn zowel de Algemene Krediet als de Algemene voorwaarden van de NV BNG van toepassing. Er is ook een intra-dag limiet van € 10 miljoen afgesproken.

Verklaring Intra-dag limiet: In de loop van een werkdag mag de verleende kredietfaciliteit met het bedrag van de intra-dag limiet worden overschreden. Voorwaarde hierbij is wel dat voor het einde van de werkdag de toegestane overschrijding wordt opgeheven.

Aansprakelijkstelling

Op 1 juli 2022 heeft de rechtbank een vonnis uitgesproken dat gemeente Roosendaal onterecht de vergunningaanvraag voor een autoverhuurbedrijf buiten behandeling heeft gesteld. Na dit vonnis heeft het autoverhuurbedrijf de gemeente aansprakelijk gesteld voor (nog onbepaalde) geleden schade. De gemeente heeft op 20 augustus 2022 hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank, de behandeling van de schadeclaim is daarmee opgeschort. Door het hoger beroep staat de onrechtmatigheid van de buiten behandelingstelling nog niet vast. De verwachting was dat de Raad van State in 2023 een zitting zou plannen. De afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State kampt met een hoge werkdruk waardoor de zaak nog niet is ingepland. Het bedrag van de schadeclaim is nog onbekend en wij schatten – op advies van onze juristen – de slagingskansen van ons hoger beroep goed in.

Een agrarische onderneming heeft een vergunning aangevraagd welke geweigerd is door de gemeente. De aanvrager heeft naar aanleiding van deze weigering een procedure aangespannen. De gemeente heeft hiervan melding gemaakt bij de verzekering. In 2024 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Leaseverplichtingen

De gemeente heeft een aantal financiële verplichtingen inzake leasecontracten voor een totaalbedrag van € 758.000. Hiervan vervalt € 193.000 binnen 1 jaar. Het restant heeft een vervalttermijn tussen 1 en 5 jaar.

Arrangementen jeugdhulp

De gemeente is per ultimo 2023 voor circa € 2,8 miljoen gebonden aan voorlopige verplichtingen uit contracten Jeugdzorg.

De regio Jeugdhulp West-Brabant West sluit met zorgaanbieders raamcontracten voor de inkoop van jeugdzorg. Met de raamcontracten zijn de algemene randvoorwaarden vastgelegd en krijgt de zorgaanbieder toegang tot de regio West-Brabant West.

Met de zorgaanbieders worden door de gemeenten resultaatgerichte arrangementen gesloten, waarin, voor de intensiteiten Perspectief en Intensief en met ingang van 2018 voor hoogcomplex de intensiteiten A en B, twee door de zorgaanbieder te leveren prestaties zijn opgenomen:

- > het opstellen van behandelplan en arrangement bij aanvang zorg en
- > het behalen van het resultaat bij einde zorg.

NB: Wanneer het resultaat bij einde zorg niet wordt behaald, heeft de zorgaanbieder geen recht op het overeengekomen tarief. De gemeente toetst of het resultaat is behaald.

Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de succesfactor circa 90% is. Het arrangement is juridisch gezien het contract.

Het zorgtraject wordt beïnvloed door de bijdragen die de gemeente, het gezin en het netwerk kunnen leveren. Dat maakt het verloop en de doorlooptijd van ieder zorgtraject weer anders. Statistisch is aangetoond dat de doorlooptijd geen betrouwbare indicator vormt om de niet uit de balans blijkende voorlopige verplichting van de PIC's te kunnen bepalen. Dat betekent dat ten aanzien van de nog niet afgeronde zorgtrajecten de tweede 50% volledig wordt verantwoord bij einde zorg na het behalen van het resultaat.

Gemeentegaranties Parkeer Beheer Roosendaal B.V.

De gemeente Roosendaal heeft in de periode van 2001 tot 2016 aan Parkeer Beheer Roosendaal B.V. 4 gemeentegaranties verleend voor de borging van rente en aflossingen. Deze borging heeft betrekking op 4 geldleningen die Parkeer Beheer Roosendaal B.V., in de genoemde periode, bij de BNG Bank N.V. te Den Haag heeft afgesloten. De totale omvang van de borging is € 22.797.937, hiervan is per ultimo 2023 € 11.967.127,- afgelost waardoor nog een openstaand bedrag van € 10.830.810,- resteert. Gedurende de voornoemde periode heeft Parkeer Beheer Roosendaal B.V. aan de betalingsverplichtingen richting de BNG Bank N.V. te Den Haag voldaan. Specificatie geldleningen met gemeentelijke borging verstrekt door de BNG Bank N.V. te Den Haag:

	Hoofdsom in euro's 2001-2016	Aflossing t/m 2023 in euro's	Restant schuld ultimo 2023	Einde looptijd lening/garantie
Lening 1	470.797	335.443	135.354	2029
Lening 2	440.000	176.000	264.000	2031
Lening 3	21.000.000	10.675.000	10.325.000	2038
Lening 4	887.140	780.684	106.456	2026
Totaal	22.797.937	11.967.127	10.830.810	

Gemeentegarantie Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal B.V.

Er is een gemeentegarantie verstrekt voor een geldlening die Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal B.V. heeft afgesloten bij de BNG Bank. De totale omvang van de borging is € 750.000. Hiervan is inmiddels € 262.500 afgelost. Het openstaande bedrag per ultimo 2023 komt hiermee uit op € 487.500.

Gemeentegarantie Kadeplein 3 B.V.

Kadeplein 3 B.V. heeft een lening afgesloten bij BNG Bank. De gemeente heeft een garantie verstrekt voor € 7.973.300. Hiervan is inmiddels € 1.034.600 afgelost. Het openstaande bedrag per ultimo 2023 komt uit op € 6.938.700.

Gemeentegarantie Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Roosendaal

Door Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Roosendaal zijn twee leningen afgesloten bij BNG Bank. Het totaalbedrag van de gemeentegarantie bedraagt € 11.702.300. Ultimo 2023 staat hiervan nog € 9.921.300 open.

Gemeentegarantie Stichting St. Jan

De gemeentegarantie voor de, door Stichting St. Jan afgesloten, lening bij de BNG Bank bedraagt € 3.200.000. Hiervan staat per ultimo 2023 nog € 3.093.300 open.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die effect hebben op deze jaarstukken.

WNT-verantwoording 2023

De WNT is van toepassing op de gemeente Roosendaal. Het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende top-functionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	M.C.J. Franken	J.H. Mulder	E. van der Mark
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 31-05	01-06 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	58.909	71.201	105.661
Beloningen betaalbaar op termijn	9.381	11.413	16.110
Subtotaal	68.290	82.614	121.771
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	92.255	130.745	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	68.290	82.614	121.771
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	M.C.J. Franken
Functiegegevens	Gemeentesecretaris
Totaal uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	451
Maximale uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	75.000
Omvang dienstverband	100%
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Overschrijding	-

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gegevens 2022

Gegevens 2022 (bedragen x € 1)	M.C.J. Franken	E. van der Mark
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12	01-03 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.013	79.297
Beloningen betaalbaar op termijn	22.316	14.609
Subtotaal	157.329	93.906
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	181.085
Bezoldiging	157.329	93.906

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre de bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden- en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 4 maart 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op een bedrag van € 3.812.250. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding van lasten	2.904.000
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	1.985.000
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld.	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		4.889.000
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid vastgelegd in het Controleprotocol Rechtmatigheid 2023 en daarmee vooraf als acceptabel is geduid. Programma 5: Zorg & Stimuleren € 1.268.000 Programma 6: Betalen & Financieren € 1.636.000 Totaal € 2.904.000	2.904.000
5	Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden, zijnde overschrijding van kredieten: * Herhuisvesting Oekrainers € 1.985.000	1.985.000
Voorwaardencriterium		
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: Een Europees aanbesteed contract is ten onrechte niet opnieuw Europees aanbesteed omdat de opdrachtwaarde met meer dan 50% is overschreden en er op basis van de Aanbestedingswet geen redenen zijn om het contract niet opnieuw aan te besteden.		200.000
Misbruik en oneigenlijk gebruik		
De gemeente Roosendaal heeft het beleid ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik nog niet vastgelegd in door de raad vastgesteld beleid. De van toepassing zijnde wet- en regelgeving per proces is verwerkt in de processtappen en onderwerp van de interne controle op de betreffende processen. Uit de interne controle bleken geen onrechtmatigheden.		0

De afspraken, die gemaakt zijn met u als raad meewegend blijft een bedrag van € 1.985.000 aan begrotingsonrechtmatigheden over en een bedrag van € 200.000 aan aanbestedingsonrechtmatigheden. Dit tezamen blijft ruimschoots onder de afgesproken verantwoordingsgrens. Dit noemen we de netto onrechtmatigheden.

Op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 en de uitleg hierbij van de Commissie BBV moet ons oordeel gaan over de bruto onrechtmatigheden, wat een afwijking is van alle eerdere jaren; tot en met 2022 telden alleen de netto onrechtmatigheden mee in de oordeelsvorming van de accountant.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met uw raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie het onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal.

Overzicht baten en lasten 2023 met toelichting per programma

Totaaloverzicht baten en lasten 2023 (x € 1.000)	Primitieve begroting 2023	Gewijzigde begroting 2023	Rekening 2023	Verschil rekening t.o.v. begroting
Lasten				
1. Besturen & Samenw. (excl. overhead)	15.399	16.680	16.552	128
2. Leren & Ontwikkelen	23.581	33.202	26.707	6.495
3. Werken & Ondernemen	68.064	86.582	82.477	4.105
4. Wonen & Verblijven	59.166	78.245	69.288	8.957
5. Zorgen & Stimuleren	66.558	79.248	80.516	1.268
Totaal lasten programma's	232.768	293.957	275.540	18.417
Baten				
1. Besturen & Samenw. (excl. overhead)	1.137	1.497	1.814	317
2. Leren & Ontwikkelen	5.931	8.959	7.211	1.748
3. Werken & Ondernemen	34.373	43.161	44.089	928
4. Wonen & Verblijven	40.076	44.156	43.602	554
5. Zorgen & Stimuleren	12.086	13.041	14.734	1.693
Totaal baten programma's	93.603	110.814	111.450	636
Saldi				
1. Besturen & Samenw. (excl. overhead)	14.262	15.183	14.738	445
2. Leren & Ontwikkelen	17.650	24.243	19.496	4.747
3. Werken & Ondernemen	33.691	43.421	38.388	5.033
4. Wonen & Verblijven	19.090	34.089	25.686	8.403
5. Zorgen & Stimuleren	54.472	66.207	65.782	425
Totaal saldi programma's	139.165	183.143	164.090	19.053
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Voordeel
Overige lasten				
1. Ondersteuning organisatie (overhead)	22.788	31.051	29.491	1.560
6. Onvoorzien	150	0	0	0
6. Vennootschapsbelasting	10	35	32	3
Algemene dekkingsmiddelen				
6. Betalen & Financierien (excl. reserves)				
Lasten	4.230	2.970	4.606	1.636
Baten	185.354	193.200	195.345	2.144
Saldo programma 6 (excl. reserves)	181.124	190.230	190.738	508
Gerealiseerd totaal saldo baten/lasten				
	Voordeel	Nadeel	Nadeel	Voordeel
Onttrekkingen aan reserves	20.304	90.428	79.492	10.936
Toevoegingen aan reserves	22.669	66.346	67.412	1.067
Gerealiseerd resultaat	16.646	84	9.205	9.121
	Voordeel	Voordeel	Voordeel	Voordeel

Analyse rekeningresultaat ten opzichte van de Najaarsbrief Financiën 2023

Het gerealiseerd resultaat 2023 ten opzichte van de najaarsbrief bedraagt € 9.121.000. De begroting 2023 sloot, na alle wijzigingen inclusief de begrotingswijzigingen van de Najaarsbrief Financiën 2023, op een klein voordeel van € 84.000. Onderstaand volgt een nadere analyse op hoofdlijnen van de, na de Najaarsbrief 2023, ontstane belangrijkste voor- en nadelen groter dan € 250.000. De voor- en nadelen die groter zijn dan € 250.000 zijn separaat toegelicht. Voor de voor- en nadelen kleiner dan € 250.000 wordt verwezen naar de toelichtingen per programma.

Voordelen € 13.422.000

Participatievoorzieningen € 3.285.000

Sinds maart 2022 worden ontheemden uit Oekraïne opgevangen in de gemeentelijke opvanglocatie (eerst De Brink en later in het jaar in het oude belastingkantoor) en bij particulieren. In de Voor- en Najaarsbrief 2023 is de verwachte rijksbijdrage opgenomen berekend op basis van het geldende normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplaats en een verwacht aantal gerealiseerde opvangplaatsen per dag. Uit dit normbedrag worden de kosten voor catering, schoonmaak, beveiliging, inventaris en dergelijke betaald. Deze uitvoeringskosten zijn in de begroting voor hetzelfde bedrag als de rijksbijdrage opgenomen, maar vallen in de praktijk lager uit. Het voordeel bedraagt € 3.122.000 en is voornamelijk te verklaren door de hoogte van het normbedrag. Het Rijk heeft aangegeven dat de dagvergoeding in 2024 wordt verlaagd naar € 61 per dag. Via de decembercircularre is € 83.000 ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Dat is € 63.000 meer dan waar rekening mee was gehouden. Ook is een specifieke uitkering (SPUK) van € 52.000 ontvangen voor de Onderwijsroute, één van de leerroutes van het inburgeringsstelsel. Hiernaast is een voordeel behaald op het budget voor re-integratie.

Decembercircularre 2023 € 1.359.000

Het voordelige verschil met betrekking tot de uitkeringen gemeentefonds is ontstaan door verwerking van de decembercircularre 2023. De grootste oorzaken zijn:

- > Een ontvangen bijdrage via de algemene uitkering over 2021 (€ 92.000).
- > Een inhouding op de algemene uitkering over 2022 (€ 361.000).
- > Een aanvullende bijdrage voor 2023 van € 1.628.000. Dit betreft middelen die bij de decembercircularre 2023 zijn ontvangen. Het verschil kan worden verklaard door een aanpassing van de aantallen van onderliggende maatstaven waarop de algemene uitkering is gebaseerd.

Specifieke uitkeringen € 1.200.000

In 2023 zijn middelen ontvangen vanuit de specifieke uitkering Versterking sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026. Ook is via de gemeente Breda de specifieke uitkering Integraal Zorg Akkoord ontvangen. Een groot aantal activiteiten is uit deze specifieke uitkeringen gefinancierd, waardoor het reguliere budget niet volledig is ingezet. Pas in december is de specifieke uitkering die via Breda liep ontvangen, waardoor de reguliere middelen niet meer opnieuw ingezet konden worden.

Ook de Brede Regeling Combinatiefuncties is onderdeel geworden van de specifieke uitkering Versterking sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026. De ontvangen rijksbijdrage vormt 40% van het totaalbudget. De overige 60% wordt georganiseerd via cofinanciering.

Omdat de toekenning van de SPUK plaats heeft gevonden nadat de Najaarsbrief is opgesteld, zijn deze middelen en de eventuele cofinanciering niet in de begroting verwerkt.

Kinderopvangtoeslag affaire € 974.000

In de kinderopvangtoeslag affaire (KOT) heeft de Belastingdienst een deel van de getroffen ouders financieel gecompenseerd. Alleen blijkt dit niet voldoende te zijn voor diegene die in de problemen zijn geraakt. Eind 2023 zijn 311 mensen geregistreerd als gedupeerde. In 2023 is voor 102 mensen een plan van aanpak uitgewerkt en is het hulptraject gestart. Voor een deel van de gedupeerden is het hulptraject in 2023 ook weer afgerond en is het nazorgtraject gestart. De kosten die voortvloeien uit deze hulptrajecten zijn voornamelijk gemaakt in het 4^e kwartaal 2023. Deze zijn € 690.000 hoger dan in de Najaarsbrief verwacht.

De kosten die verband houden met de uitvoering van de regeling worden volledig door het Rijk gecompenseerd. De verwachte Rijksbijdrage is € 1.664.000 hoger dan was verwacht bij het opstellen van de Najaarsbrief. Dit wordt veroorzaakt door een hoger aantal dossiers voor de onderdelen uitwerken plan van aanpak en nazorgtraject in combinatie met het toepassen van normbedragen voor deze onderdelen en de voornamelijk in het 4e kwartaal 2023 gemaakte kosten voor de daadwerkelijke ondersteuning.

Kapitaallasten € 740.000

De lagere kapitaallasten op de diverse programma’s worden voornamelijk veroorzaakt door het achterlopen van de uitvoering van investeringen. Zie ook de uitgebreide toelichting onder “Nadere toelichting rente en afschrijvingen”.

Personeelskosten (inclusief Voorziening verlofsparen) € 725.000

Dit voordeel is als volgt te splitsen:	
Lagere salariskosten	€ 382.000 V
Lagere kosten personeel van derden	€ 366.000 V
Hogere ontvangen detacheringsvergoedingen	€ 52.000 V
Storting in Voorziening verlofsparen	€ 75.000 N
	€ 725.000 V

Bovengenoemde verschillen betreffen totaalstellingen van de verschillende aan elkaar gerelateerde kostencategorieën. Het voordeel op de salariskosten wordt grotendeels veroorzaakt door het niet volledig inzetten van het budget voor invulling knelpunten in de organisatie. In 2023 is sprake van minder inzet van personeel van derden en hogere opbrengsten voor detachering en uitbesteding eigen personeel gedurende het jaar. Zie ook de uitgebreide toelichting onder “Nadere toelichting salarissen en sociale lasten”.

Sociale werkvoorziening € 630.000

Uit de voorlopige jaarcijfers 2023 van WVS blijkt een positief rekeningresultaat van € 2,7 miljoen. Van dit bedrag wordt voorgesteld om € 2,1 miljoen uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Voor Roosendaal komt dit neer op een voordeel van € 630.000.

Uitvoering uitkeringsregeling Participatiewet € 496.000

In de Najaarsbrief 2023 is de informatie uit de tweede Bestuursrapportage van het Werkplein verwerkt. Daarin werd rekening gehouden met een sterkere groei van de betalingen van bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet. Enerzijds vanwege forse indexatie van de uitkeringen en anderzijds door een groei van het bestand. De groei valt toch lager uit, waardoor een voordeel is ontstaan. Ook zijn de uitvoeringskosten bedrijfsvoering van het Werkplein ten opzichte van de laatste Bestuursrapportage lager uitgevallen. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere loonkosten, lagere kosten ICT-uitgaven en het vrijvallen van de post onvoorzien. De vorderingen worden door het Werkplein individueel beoordeeld op ouderdom en CBS-status van de vordering. Op basis van deze beoordeling wordt de voorziening eind 2023 naar boven bijgesteld.

Riolering € 331.000

Riolering betreft een gesloten financiering. De werkelijke lasten en baten in de exploitatie worden ten laste en ten gunste van de voorziening gebracht. De werkelijke lasten zijn hoger uitgevallen. Tevens is in 2023 meer geïnvesteerd waardoor de btw-component van de uitgaven hoger is uitgevallen. Naast voornoemde posten worden ook de kwijtscheldingen meegenomen in de mutatie van de voorziening. Per saldo is meer uit de voorziening onttrokken.

Precariobelasting € 324.000

In 2023 zijn nog opbrengsten van precariobelastingen ontvangen over het jaar 2022 voor in totaal € 92.000. Over 2023 zijn meer precario-opbrengsten gerealiseerd vanwege het grotere gebruik van gemeentegrond bij bouwplannen.

Opbrengst bouwleges € 308.000

Het voordeel op de opbrengsten bouwleges is met name te verklaren doordat voor één groot project de aanvraag in 2023 werd ingediend. Het aantal aanvragen is vraaggestuurd en mede door de invoering van de omgevingswet niet gemakkelijk te voorspellen.

Betrouwbare en gastvrije gemeente € 297.000

In 2023 was de projectorganisatie nog in opbouw en waren gedurende het jaar functies niet (direct) ingevuld. Na het opstellen van de Najaarsbrief was uiteindelijk onvoldoende uitvoeringskracht aanwezig op de onderdelen Dienstverlening en Participatie om aan alle plannen uitvoering te geven. Verder kan pas in 2024 een uitvoeringskeuze worden gemaakt over het publicatieplatform voor de Wet Open Overheid vanwege marktontwikkelingen die zich na de Najaarsbrief hebben afgespeeld. Doordat de besteding van de budgetten achter is gebleven is ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds lager geworden.

Voorziening APPA € 284.000

Na een herberekening van de actuariële waarde van de toekomstige pensioenbetalingen aan wethouders per eind 2023 blijkt dat de voorziening APPA te hoog was. Hierdoor kan een gedeelte van de voorziening vrijvallen.

Energielasten openbare verlichting € 270.000

De kosten voor elektra binnen de openbare verlichting zijn lager uitgevallen. De energieprijzen worden beïnvloed door internationale gebeurtenissen. Als gevolg hiervan hebben zich in 2023 grote schommelingen voorgedaan in de tarieven. De bijstelling van het budget uit de voorjaarsbrief voor elektra is niet volledige benut.

Overige voordelen kleiner dan € 250.000

Afrekening OMWB	€ 245.000
Invoering omgevingswet	€ 201.000
Grondexploitatie	€ 180.000
Faciliteitenbeheer	€ 126.000
Advisering/Uitvoering HRM	€ 127.000
Inclusieve samenleving/programma meedoen en gelijke kansen	€ 119.000
Jeugdgezondheidszorg	€ 146.000
Maatwerkvoorziening in natura Wmo (immaterieel)	€ 179.000
Algemene voorzieningen jeugd	€ 170.000
Wet Kwaliteitsborging bouw	€ 131.000
Betaald parkeren	€ 122.000
Openbaar groen	€ 112.000
Regionale uitvoering jeugd DVO Jeugdhulp	€ 112.000
Toerekening loonkosten	€ 107.000
Totaal overige voordelen kleiner dan € 250.000	€ 2.077.000

Overige voordelen kleiner dan € 100.000 € 122.000

Nadelen	€ 4.301.000
---------	-------------

Individuele voorzieningen in natura Jeugd € 2.225.000

De inkoop van zorg en penvoering Jeugdzorgplus wordt namens West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland uitgevoerd. Het gebruik van de JeugdzorgPlus voorziening is voor € 8,1 miljoen volledig afgekocht. Per einde jaar wordt afgerekend op basis van werkelijk verbruikte zorgdagen en niet verbruikte zorgdagen. Het aandeel van Roosendaal is berekend op basis van verbruik 2022. Het uiteindelijk gerealiseerde verbruik ligt 10% hoger (nadeel € 221.000). Bij het opstellen van de Najaarsbrief was nog niets bekend over de hoogte van de mogelijke eindafrekening.

Naast de regionale arrangementen is voor uitzonderlijke zorg door de VNG met een aantal aanbieders landelijke arrangementen en tarieven afgesproken. Dit zijn overwegend dure trajecten, waar de betreffende gemeente geen invloed op kan uitoefenen. De kosten van deze landelijke transitie arrangementen zijn lastig te voorspellen. Hoewel het kleine aantallen betreft is de impact groot (nadeel € 207.000).

Met betrekking tot Jeugdarrangementen is in 2023 de beweging naar voren doorgezet. Het totaal aantal cliënten dat in 2023 geholpen is, is hoger dan bij het opstellen van de Najaarsbrief werd verwacht. In de hoogcomplexe zorg is een lichte toename in het aantal cliënten zichtbaar. In de laagcomplexe zorg zijn door een kortere doorlooptijd arrangementen eerder afgerond en volledig uitbetaald. Vervolgens zijn nieuwe trajecten eerder gestart waardoor de eerste 50% van deze arrangementen ook in 2023 zijn verantwoord. Onvoorziene ontwikkelingen, zoals het faillissement van een zorginstelling, leidden tot extra uitgaven. Totaal nadeel € 1.797.000.

Vorming voorziening Regeling Vervroegd Uittreden € 660.000

In de huidige CAO is een nieuwe regeling opgenomen, namelijk de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU). Deze regeling geldt met ingang van 31 december 2023. Om aan de toekomstige verplichtingen voor de deelnemers aan deze regeling te voldoen, wordt een nieuwe voorziening gevormd. Op basis van het aantal deelnemers aan de RVU-regeling wordt de stand elk jaar opnieuw bekeken. Op basis van de huidige berekening is € 660.000 nodig.

Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal € 565.000

Het eigen vermogen van Duurzaam Energie Roosendaal B.V. (hierna: DER) bedraagt op basis van de voorlopige cijfers per 31 december 2023 € 174.000. De deelneming bedraagt € 2.280.000. In 2021 en 2022 is een voorziening ter hoogte van € 1.541.000 gevormd. Deze voorziening is in 2023 aangevuld met € 565.000, zodat de voorziening per ultimo 2023 € 2.106.000 bedraagt. Bij de ontwikkeling van DER is uitgegaan van een jaarlijkse toename van het aantal aansluitingen op het warmtenet. Omdat de oplevering van woningen achterblijft op de programmering, blijven de inkomsten voor DER achter op de verwachte prognose. Als de oplevering van woningen weer op niveau komt zullen de inkomsten voor DER ook weer toenemen en zal het verlies ingelopen worden.

Reiniging € 314.000

Reiniging betreft een gesloten financiering. De werkelijke lasten en baten in de exploitatie worden ten laste en ten gunste van de voorziening gebracht. Zowel de werkelijke lasten als de baten zijn lager uitgevallen. Tevens is in 2023 minder geïnvesteerd waardoor de btw-component van de uitgaven ook lager is uitgevallen. Naast voornoemde posten worden ook de kwijtscheldingen meegenomen in de mutatie van de voorziening. Per saldo is meer in de voorziening gestort.

Overige nadelen kleiner dan € 250.000

Bijdrage per leerling voortgezet onderwijs	€ 138.000
Maatwerkvoorziening in natura Wmo (materieel)	€ 120.000
Maatwerkvoorziening in natura HH	€ 157.000
Naheffing WKR 2023	€ 122.000
Totaal overige nadelen kleiner dan € 250.000	€ 537.000

Nadere toelichting salarissen en sociale lasten

In de begroting 2023 is rekening gehouden met:

- > 1% salarisstijging voor 2022 en 0,4 % verhoging voor bevorderingen. Hierdoor komt de totale verhoging uit op 1,4 % conform het vastgestelde spoorboekje.
- > alle bekende periodieke verhogingen. Deze zijn voor de juiste bedragen ingerekend.
- > de gevolgen van de IKB-regeling, zijnde 17,05 % van het bruto jaarsalaris.

Het totale begrote budget voor salariskosten voor 2023 bedraagt € 41.652.000. Via de Voorjaarsbrief van 2023 is aanvullend € 973.000 aan het concernbrede budget toegevoegd voor projectmatige inhuur en de uitvoering van het collegeprogramma. Tevens is via de Voorjaarsbrief 2023 € 1.931.000 opgenomen in de begroting voor de extra kosten vanuit de nieuwe CAO. De werkelijke salariskosten voor 2023 bedragen € 41.270.000. Dit geeft een voordelig resultaat van € 382.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door het later invullen van vacatures en door minder en latere inzet van ingehuurd personeel die ten laste van het salarisbudget zijn gebracht. Tevens is sprake van vrijval van salariskosten door aankoop verlof en ontvangen sociale uitkeringen. In verband met de in de CAO opgenomen spaarverlofregeling kunnen medewerkers verlof aankopen en sparen om later in te zetten. Om de toekomstige opname van dit verlof te kunnen dekken is een Voorziening spaarverlof gevormd. De voorziening bedroeg per 31-12-2022 € 1.589.000. In 2023 is € 35.000 ten laste van deze voorziening gebracht. Op basis van de nieuwe berekening per eind 2023 wordt € 75.000 in de voorziening gestort zodat de voorziening per eind 2023 € 1.629.000 bedraagt. Het totale begrote budget voor personeel van derden in de exploitatie bedraagt € 14.385.000. De totale werkelijke kosten van personeel van derden bedragen € 14.019.000. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 366.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door latere invulling van de inhuur en mindere inzet als gevolg van de krapte op de inhuurmarkt.

Voor de vergoeding van gedetacheerd en uitgeleend personeel is in de begroting een totale opbrengst opgenomen van € 1.351.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 1.403.000 waardoor een voordeel van € 52.000 is ontstaan.

Resumerend ontstaat het volgende beeld:

Voordeel op de totale salariskosten	€ 382.000 V
Voordeel op personeel derden	€ 366.000 V
Hogere vergoedingen voor personeel	€ 52.000 V
Storting in Voorziening verlofsparen	€ 75.000 N
Per saldo een totaal voordeel op personele inzet	€ 725.000 V

De totale uitkomst van de salarisbegroting bezien in samenhang met inzet personeel van derden op de exploitatie geeft een uiteindelijk voordeel van € 725.000.

Toerekening loonkosten

De loonkosten van de primaire teams en groepen worden toegerekend aan de producten binnen de beleidsvelden en taakvelden op basis van procentuele verdeelsleutels per team/groep. Via de verdeelsleutels worden loonkosten toegerekend aan de rendabele onderdelen zoals grondexploitaties, riolering en afvalinzameling. Hieruit ontstaat een nadelig saldo voor de exploitatie van:

Hogere toerekening aan investeringswerken en kredieten	€ 88.000 V
Hogere toerekening aan voorzieningen	€ 42.000 V
Lagere toerekening aan de grondexploitaties	€ 14.000 N
Lagere toerekening aan de exploitatie Riolering	€ 6.000 N
Lagere toerekening aan de exploitatie Reiniging	€ 3.000 N
Totaal een voordelig effect op de exploitatie	€107.000 V

De hogere doorberekening aan de investeringswerken wordt veroorzaakt een verschuiving van de inzet van reguliere producten in de exploitatie naar kapitaalwerken. De overige loonkosten van directie, ondersteunende teams en teamleiders zijn verantwoord op de producten binnen het beleidsveld/taakveld Betrouwbare gemeente binnen Programma 1 Besturen & Samenwerken.

Nadere toelichting rente en afschrijvingen

Treasury

Het beleidsveld Treasury sluit met een voordelig saldo van € 220.000. De opbrengsten wegens toegerekende rente aan grondexploitaties vallen € 213.000 voordeliger uit. Dit voordeel wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door een hogere boekwaarde per 1-1-2023 voor Majoppeveld dan waar in de begroting mee was gerekend.

Kapitaallasten programma's

De reguliere afschrijvingslasten op de programma's zijn € 538.000 lager dan begroot. De extra afschrijving op programma 1 is € 3.409.000 lager vanwege het niet doorgaan van de overdracht van een pand. Tegenover deze lagere extra afschrijving staat een vervallen onttrekking aan een reserve. Hiernaast heeft € 18.000 extra afschrijving plaats gevonden op programma 4. De toegerekende rentekosten op de programma's zijn € 7.000 lager dan begroot. Op het product Wegen zijn de afschrijvingslasten € 203.000 lager dan begroot. De voornaamste oorzaak van dit voordeel betreft het later opleveren van enkele projecten, waar onder Driehoekstraat, Bredaseweg en Stepvelden. De afschrijvingslasten voor basisschool De Kroevendonk zijn € 205.000 lager. De kredieten voor de vervangende bouw en het IKC lopen nog door in 2024. Hierdoor wordt in 2023 nog niet afgeschreven op deze investeringen.

Toelichting per programma

Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste verschillen per beleidsveld per product tussen de begroting 2023 na wijziging en de rekening 2023. Per programma zijn ook de lasten en baten vermeld.

Programma 1. Besturen & samenwerken

x1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Algemene bestuurlijke zaken	N 2.820	N 3.475	N 3.379	V 96	
Lasten	3.324	3.475	3.678		
Baten	504	0	299		
Regionale representatie en samenwerking	N 757	N 766	N 780	N 14	
Lasten	853	876	926		
Baten	96	110	146		
Betrouwbare gemeente	N 22.948	N 30.967	N 29.386	V 1.581	
Lasten	24.644	35.888	30.750		
Baten	1.696	4.921	1.364		
Openbare orde, veiligheid en preventie	N 10.158	N 11.026	N 10.684	V 342	
Lasten	10.803	11.485	11.102		
Baten	645	459	418		
Saldo	N 36.683	N 46.234	N 44.229	V 2.005	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Algemene bestuurlijke zaken V 96.000

Toegerekende salariskosten inclusief inhuur N 148.000

De toegerekende salariskosten op dit beleidsveld vallen € 94.000 hoger uit. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een eenmalige uitkering ten behoeve het college. Als gevolg van langdurige uitval van de secretariële ondersteuning van de griffie heeft het presidium medio 2022 besloten tijdelijke vervanging in te huren. In 2023 is deze vervanging verlengd tot het einde van het jaar vanwege een ongewijzigde situatie (€ 54.000). Eind 2023 is de werving en selectie van een vaste secretariële medewerker opgestart.

College B&W V 263.000

Na een herberekening van de actuariële waarde van de toekomstige pensioenbetalingen aan wethouders is de voorziening APPA neerwaarts bijgesteld. Daardoor vindt een onttrekking plaats van € 284.000.

Overige afwijkingen < € 100.000 N 19.000

Na eliminatie van de salariskosten en inhuur resteert binnen dit beleidsveld nog een verschil van € 19.000. De grootste post hierin is het product Raad (€ 21.000).

Regionale representatie en samenwerking N 14.000

Op het product Bestuurlijke samenwerking is een tekort van € 14.000 ontstaan.

Betrouwbare overheid V 1.581.000

Toegerekende salariskosten inclusief inhuur V 489.000

De totale voordelige afwijking op de toegerekende salariskosten bedraagt € 341.000. De grootste posten in dit voordeel betreft een afwijking op het concernbrede personeelsbudget van € 263.000 (zie Nadere toelichting salarissen en sociale lasten) en de lagere toegerekende salariskosten ten behoeve van Overhead (€ 57.000). Hiernaast zijn op diverse andere producten binnen dit beleidsveld kleine verschillen ontstaan in de toerekening van de salariskosten voor in totaal € 21.000. Het voordeel op inhuur bedraagt € 148.000 en wordt grotendeels veroorzaakt de raming van het inhuurbudget voor ICT. Na het opstellen van de Najaarsbrief bleek dat deze raming van de kosten te hoog in de begroting zat en dat het budget niet was bijgesteld (€ 127.000). Hiernaast zijn op diverse andere producten binnen dit beleidsveld kleine verschillen ontstaan op de budgetten voor inhuur van in totaal € 21.000.

Algemene bestuursondersteuning V 100.000

In 2023 is het rapport over het Verhaal van Roosendaal niet uitgebracht en niet volledig financieel afgewikkeld, waardoor een voordeel van € 131.000 is ontstaan. Na het opstellen van de Najaarsbrief waren nog extra bestuurlijke en ambtelijk overleggen noodzakelijk voor het afronden van het rapport en het uitvoeren van mogelijke activiteiten die eruit voortvloeien. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds van € 131.000 op programma 6. Hiernaast is een nadeel van €31.000 ontstaan dat grotendeels wordt veroorzaakt door hogere representatiekosten.

Faciliteitenbeheer V 153.000

Na de Najaarsbrief hebben een aantal ontwikkelingen bijgedragen aan een voordeel binnen dit product. De implementatie van nieuwe printers en kopieerapparaten is onder meer na de Najaarsbrief gestart met een uitloop en definitieve verrekening in 2024 (€ 37.000). Ook zijn licentie- en beheerkosten niet in rekening gebracht voor Smart Building vanwege instabiele technische installaties die de implementatie van de applicatie hebben vertraagd (€ 29.000). Door beperkte capaciteit heeft bovendien het opstellen (inclusief het uitvoeren) van camerabeleid en de Data Protection Impact Assessment (DPIA) niet plaatsgevonden (€ 60.000). Verder is in het laatste kwartaal minder dan verwacht gebruikgemaakt van de deelauto's (€ 40.000) en bleven de parkeerkosten van eigen personeel uit vanwege het nog niet verkochte Mariadal met bijbehorend parkeerterrein (€ 50.000).

De deelnemende gemeentes in het Werkplein hebben gezamenlijk besloten de kosten voor het gebruik van werkplekken niet meer in rekening te brengen bij het Werkplein. Hierdoor zijn de opbrengsten voor het gebruik van werkplekken € 90.000 lager dan begroot.

Advisering/Uitvoering HRM V 127.000
Na het opstellen van de Najaarsbrief bleek dat de totale kosten voor werving en selectie voor 2023 lager waren dan verwacht. Dit komt doordat de invulling van vacatures goedkoper is gerealiseerd, met name door de inzet van eigen personeel in plaats van externe werving en selectiebureaus.

Bovendien vielen de kosten voor de website Werken voor Roosendaal in 2023 lager uit. Ook bleek dat een aantal duurdere individuele opleidingen (gedeeltelijk) in tijd (en daarmee ook budgettair) zijn doorgeschoven naar 2024. Daarnaast is sprake van een forse meevaller op het organisatie-brede opleidingsbudget.

Betrouwbare en gastvrije gemeente V 376.000
In 2023 was de projectorganisatie nog in opbouw en waren gedurende het jaar functies niet (direct) ingevuld. Na het opstellen van de Najaarsbrief was uiteindelijk onvoldoende uitvoeringskracht aanwezig op de onderdelen Dienstverlening en Participatie om aan alle plannen uitvoering te geven (€ 217.000). Verder kan pas in 2024 een uitvoeringskeuze worden gemaakt over het publicatieplatform voor de Wet Open Overheid vanwege marktontwikkelingen die zich na de Najaarsbrief hebben afgespeeld (€ 159.000). Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds van € 79.000 op programma 6.

Huisvesting V 242.000
Omdat de geplande verkoop van Mariadal aan de Vincentiusstraat 7 niet plaats heeft gevonden in 2023 is de begrote opbrengst niet gerealiseerd (€ 3.409.000). Hierdoor heeft de daaraan gerelateerde extra afschrijving ook niet plaatsgevonden (€ 3.409.000). Pas na het opstellen van de Najaarsbrief werd duidelijk dat de overdracht van Mariadal naar BVR Groep in 2023 niet plaats zou vinden, omdat de gemeente en BVR Groep nog met elkaar in gesprek zijn om tot overeenstemming te komen over de te verrichten werkzaamheden. Hierdoor is het hiervoor beschikbare krediet niet benut in 2023 (€ 263.000). De uitkomst van het gesprek geeft richting over hoelang de gemeente nog eigenaar blijft van Mariadal. Tot die tijd worden eigenaarslasten en beheerkosten ten laste gebracht van het krediet. Tegenover dit nadeel staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Nieuw-/verbouw stadskantoor van € 263.000 op programma 6.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 94.000
Binnen dit beleidsveld zijn op diverse producten verschillen ontstaan voor in totaal € 94.000. De grootste voordelen hierin zijn € 76.000 op Post en Archief (de opslagkosten waren in dit geval lager dan begroot vanwege de digitalisering van analoge dossiers) en € 55.000 op Afdrachten Rijk (door meer aangevraagde paspoorten, wat niet alleen tot meer kosten heeft geleid maar ook nog tot meer baten). Op het product Primaire groepen is een nadeel van € 76.000 ontstaan dat grotendeels wordt veroorzaakt door de storting in de voorziening Verlofsparen (€ 45.000). Op meerdere producten binnen dit beleidsveld zijn kleinere verschillen ontstaan, waaronder de producten Verkiezingen, Communicatie, Directie en Ondersteuning, ICT en KCC.

Openbare orde, veiligheid en preventie V 342.000

Fysieke omgeving V 214.000
De Omgevingsdienst Midden West Brabant (OMWB) heeft minder hercontroles uitgevoerd. Hierdoor waren minder uren voor repressieve handhaving nodig en daardoor ook minder metingen nodig. Vanwege een tekort aan capaciteit zijn minder horecacontroles uitgevoerd (€ 205.000). Bij het opstellen van de Najaarsbrief was nog geen rapportage van de OMWB beschikbaar.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 128.000
De overige verschillen binnen dit beleidsveld bedragen tezamen € 128.000. De grootste posten hierin zijn product Beleid integrale veiligheid (€ 93.000 door lagere kosten personele inzet, beleids- en uitvoeringskosten) en Spoorzone MHR (€ 25.000).

Programma 2. Leren & ontwikkelen

x1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Onderwijsbeleid	N 2.519	N 4.441	N 4.370	V 71	
Lasten	6.108	8.970	8.187		
Baten	3.589	4.529	3.817		
Onderwijshuisvesting	N 7.407	N 9.503	N 6.069	V 3.434	
Lasten	7.624	10.616	6.492		1.429
Baten	217	1.113	423		
Sport	N 5.542	N 3.854	N 3.301	V 553	
Lasten	7.421	6.323	5.405		
Baten	1.879	2.469	2.104		
Cultuur	N 7.020	N 6.445	N 5.756	V 689	
Lasten	7.339	7.293	6.623		777
Baten	319	848	867		605
Saldo	N 22.488	N 24.243	N 19.496	V 4.747	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Onderwijsbeleid V 71.000

Overige afwijkingen < € 100.000 V 71.000

Op het product Onderwijsachterstanden zijn enkele verschillen op de lasten en baten ontstaan die tegen elkaar wegvallen. Door terugvorderingen van subsidies over 2022 in verband met de definitieve vaststelling van de subsidie is een voordeel van € 378.000 ontstaan op de lasten. Van de hiertegenover staande rijksmiddelen wordt het niet-benutte deel ad € 378.000 gereserveerd voor de komende jaren. Daarnaast zijn minder subsidies aangevraagd voor de NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs) waardoor een overschot van € 371.000 is ontstaan. De niet-benutte rijksmiddelen (€ 371.000) zijn gereserveerd voor de komende jaren. Op het product Bijzonder speciaal onderwijs is een voordeel van € 60.000 ontstaan. Dit voordeel is veroorzaakt door een betere scheiding tussen leerlingenvervoer en jeugdwetvervoer en door een strengere beoordeling bij de toekenning, waardoor meer leerlingen van het openbaar vervoer gebruik hebben gemaakt.

Hiernaast zijn op diverse andere producten nog verschillen ontstaan voor in totaal € 11.000 waaronder Openbaar basisonderwijs, Bijzonder basisonderwijs, Leerplicht, Onderwijsachterstanden en Bibliotheekwerk.

Onderwijshuisvesting V 3.434.000

Kapitaallasten V 289.000

Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kapitaallasten vanwege het doorschuiven van de einddatum van de kredieten Kroevendonk vervangende bouw en IKC (€ 322.000). De projectoplevering vindt plaats in 2024 waardoor ook de afschrijving pas plaatsvindt als het project is afgerond.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs N 142.000

Tijdens de vernieuwbouw van basisschool De Kroevendonk was de school in 2023 gehuisvest in een tijdelijke huisvesting. Deze kosten zijn € 50.000 hoger uitgevallen. Hierdoor is de onttrekking aan de bestemmingsreserve Huisvesting onderwijs op programma 6 ook € 50.000 hoger. De kosten voor onderhoud lager zijn geworden vanwege deze vernieuwbouw. Om te anticiperen op de tijdelijke huisvesting voor de Zilverlinde is de tijdelijke huisvesting voor De Kroevendonk verlengd. Dit zorgt voor een nadeel van € 85.000. De raad is hierover geïnformeerd met raadsmededeling ‘Update SO Kameleon, BS Zilverlinde, Gymzaal Kroeven’ (803660) van 13 december 2023. Daarnaast zijn huuropbrengsten voor de Zilverlinde € 42.000 hoger uitgevallen.

Huisvesting openbaar voortgezet onderwijs V 3.962.000

Met schoolbestuur OMO is in de doordecentralisatie-overeenkomst van het Voortgezet Onderwijs een bijdrage in de kosten van kwaliteitsimpuls (€ 2.800.000) en tijdelijke huisvesting (€ 1.300.000) overeengekomen. De school heeft deze bedragen niet geclaimd in 2023 waardoor een voordeel van € 4.100.000 is ontstaan. Hiertegenover staat dat de onttrekking van € 4.100.000 aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting ook niet plaats vindt (programma 6). Daarnaast is de bijdrage per leerling in totaal € 138.000 hoger vanwege een hogere prijsindex en een hoger leerlingenaantal op het JTC dan waarmee rekening was gehouden.

Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs N 660.000

Het pand aan de Bovendonk 115 (voormalige Gertrudiscollege), zou bij het gereedkomen van het nieuwe Norbertus-Getrudiscollege worden terug geleverd aan de gemeente. De nieuwe huisvesting van het Norbertus-Gertrudiscollege is in 2023 nog niet opgeleverd, omdat de bouw is vertraagd. Hierdoor wordt de begrote opbrengst niet gerealiseerd (€ 650.000). Hierdoor vindt ook geen storting van de opbrengst in de bestemmings-reserve Huisvesting onderwijs plaats (programma 6).

Overige afwijkingen < € 100.000 N 15.000

Hiernaast zijn op een aantal producten afwijkingen die kleiner zijn dan € 100.000 ontstaan. In 2023 heeft nog geen vergoeding plaatsgevonden (vanuit product kinderopvang) voor de financiering van het IKC deel van De Kroevendonk, De Stappen en Baayaert. Hierdoor heeft de onderlinge verrekening tussen Huisvesting bijzonder basis-onderwijs en Kinderopvang (€ 89.000) niet plaats gevonden. Daartegenover staat dat ook geen huuropbrengst is ontvangen (€ 89.000) voor Kinderopvang.

Hiernaast is een voordeel van € 48.000 gerealiseerd omdat er minder inspecties zijn uitgevoerd. Op het product Huisvesting bijzonder speciaal onderwijs is een voordeel van € 35.000 omdat er nog geen uitgaven zijn gedaan ten behoeve van de noodunits Kameleon. Hiertegenover staat dat er geen onttrekking aan de bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting plaats vindt in 2023 (programma 6).

Sport V 553.000

Gezonde leefstijl V 362.000

Binnen dit product lopen meerdere specifieke uitkeringen, waaronder:

- > In de Najaarsbrief is voor 2023 € 119.000 opgenomen ten behoeve van de vergoeding Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden (SPUK IJZ). Roosendaal keert deze SPUK één-op-één uit aan Sportfondsen, op basis van hun jaarrekening. Uit de jaarrekening van Sportfondsen bleek dat een lagere bijdrage nodig was met als gevolg een voordeel van € 91.000 op de lasten. Hierdoor zijn de hiervoor ingezette SPUK-middelen ook € 91.000 lager.
- > Roosendaal heeft in 2023 middelen ontvangen voor het sportakkoord via de Brede Specifieke Uitkering (Brede SPUK). Pas na afloop van de aanvraagtermijn en na het opstellen van de Najaarsbrief nam het Rijk een besluit over de verlening, waardoor deze regeling niet in de begroting is opgenomen. In 2023 zijn al wel uitgaven ten behoeve het sportakkoord gedaan (€ 50.000). Deze lasten worden gedekt uit de brede SPUK (€ 50.000).
- > Het Rijk heeft later (na opstellen van de Najaarsbrief) een besluit genomen over de regeling Specifieke uitkering Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen (SPUK NEAS). De bijdrage aan de amateursportverenigingen heeft plaatsgevonden in 2023 (€ 49.000). Hiertegenover staat de niet-begrote rijksbijdrage van € 49.000.
- > Voor de Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK Sport BTW) is in de Voorjaarsbrief rekening gehouden met een opbrengst van € 200.000. Dit was op basis van een uitkeringsplafond en de verwachting dat 75% van het aangevraagde bedrag wordt ontvangen zoals in het jaar ervoor. Pas eind 2023 is gebleken dat Roosendaal minder ontvangt en daardoor de begroting te hoog is. Hierdoor is een nadeel van € 65.000 ontstaan op de opbrengsten.
- > De Brede Regeling Combinatiefuncties is herzien en onderdeel geworden van de Brede SPUK. In 2023 is op basis van deze regeling een bedrag van € 434.000 ontvangen met als voorwaarde dat deze rijksbijdrage 40% van het totaalbudget vormt. Dit bedrag is na het opstellen van de Najaarsbrief verleend en is daarom niet opgenomen in de begroting. Vanwege de onjuiste begroting van de lasten en de werkelijke lasten ten behoeve van de functionarissen is een voordeel van € 20.000 ontstaan. De overige 60% wordt georganiseerd via cofinanciering en ook hiervoor is de begroting niet bijgesteld op basis van de verleende rijksbijdrage. Daarnaast is een gedeelte van de rijksmiddelen niet ingezet. Hierdoor is een voordeel van € 381.000 op de baten ontstaan.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 191.000

Voor wat betreft Zwembad de Stok, hier is de vergoeding over 2022 aan Sportfondsen via de regeling Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (SPUK MEOZ) € 631.000 lager dan begroot. Roosendaal keert de ontvangen SPUK één-op-één uit aan Sportfondsen op basis van de jaarrekening. In 2022 had Sportfondsen nog een voordelig energiecontract. De niet benutte rijksmiddelen (€ 631.000) zijn gereserveerd voor 2024. Op het product Buitensportaccommodaties (groen) is een voordeel van € 53.000 ontstaan op de kapitaallasten van het krediet Huisvesting op de WielerExperience.

Omdat de voorbereidingen meer tijd gevraagd hebben dan verwacht is dit project vertraagd. Dit project wordt in 2024 uitgevoerd. Op het product Binnensportaccommodaties is een voordeel van € 75.000 ontstaan dat met name door minder onderhoud en minder aanschaf van lesmateriaal is veroorzaakt. Hierna resteren nog enkele kleinere afwijking voor in totaal € 63.000, waarvan de grootste post het product Actieve leefstijl sport subsidies betreft.

Cultuur V 689.000

Actieve leefstijl cultuur subsidies V 137.000

Kunst in de openbare ruimte en culturele proeftuinen

Via het collegeprogramma is voor 2023 € 460.000 beschikbaar gekomen voor het ontsluiten en realiseren van nieuwe kunstwerken. Hiervan is € 60.000 structureel voor onderhoud en (digitale) ontsluiting. Van het eenmalige budget van € 400.000 is middels de najaarsbrief 2023 € 300.000 doorgeschoven naar 2024. De activiteiten worden in samenhang met ruimtelijke projecten gedaan en in de praktijk hebben met name de plannen voor het ontsluiten van kunst in de openbare ruimte meer vertraging opgelopen dan verwacht. Processen om te komen tot nieuwe kunstwerken duren relatief lang en vaak is het zoeken naar een geschikte locatie. Uiteindelijk bleef € 112.000 van de extra middelen over, waarvan € 60.000 de structurele middelen betreft. Tegenover het niet bestede eenmalige budget (€ 52.000) staat een lager onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds op programma 6.

Culturele proeftuinen

Voor de experimentele proeftuinen is via het collegeprogramma eenmalig € 125.000 beschikbaar gekomen. Hiervan is middels de Najaarsbrief € 75.000 doorgeschoven naar 2024. Hiervan resteert € 37.000 per eind 2023. Hiertegenover staat een lagere onttrekking van € 37.000 aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds (programma 6).

Podiumkunsten V 177.000

Motie cultuur na corona

Dit overschot wordt grotendeels veroorzaakt door de restantmiddelen uit voorgaande jaren, die via de resultaatbestemming van 2022 beschikbaar zijn gekomen. De middelen zijn door het Rijk beschikbaar gesteld om cultuur na corona weer goed op te kunnen starten. De Raad heeft indertijd in een motie aangegeven deze middelen ook voor cultuur beschikbaar te willen houden. De verwachting is dat in 2024 in de cultuurnota voorstellen worden gepresenteerd om het culturele veld te versterken. Hiernaast hebben organisaties geen aanvragen ingestuurd passend binnen dit budget. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking van € 161.000 aan de Algemene reserve op programma 6.

Erfgoed V 103.000

De subsidieaanvraag van het museum (erfgoedcentrum) is niet ingediend.

Deze is verschoven en wordt in 2024 verwacht. Dat was ten tijde van het opstellen van de Najaarsbrief nog niet bekend. Het Molenhok in Nispen is aangeschaft en de tekeningen voor de verbouwing zijn goedgekeurd. In 2024 wordt gestart met saneren van de grond en de verbouwing gerealiseerd. Op basis daarvan zijn de jaarlijkse kosten in te schatten.

Ook de realisatie van een Erfgoedcentrum in Wouw heeft meer voorbereidingstijd nodig dan voorzien. De locatie is beschikbaar en realisatie wordt in 2024 verwacht. Ook dan kunnen de jaarlijkse lasten worden berekend die ten laste komen van dit budget. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking van € 90.000 aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds (programma 6).

Monumenten V 214.000

Voor het uitwerken en selecteren van wederopbouwarchitectuur is via het college-programma € 30.000 beschikbaar gekomen. Een voorstel is opgesteld maar vanwege de vele opgaven zijn de bijbehorende dossiers pas in het tweede halfjaar van 2023 bestuurlijk afgehandeld, waardoor de middelen in 2023 niet zijn ingezet. Ook voor de aanwijzing van beschermde stad- en dorpsgezichten zijn extra middelen beschikbaar gekomen (€ 115.000). Hiervan is middels de Najaarsbrief € 65.000 door-geschoven naar 2024. De resterende middelen zijn in 2023 niet ingezet. Een opdracht is wel verstrekt voor het beschrijven van gebieden die in aanmerking komen voor de status. Eind mei 2024 worden de beschrijvingen opgeleverd, waarna het bestuurlijk proces kan plaatsvinden.

Bovengenoemde factoren leiden tot een voordeel van € 91.000. Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking van € 80.000 aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds (programma 6). Het overige deel van € 11.000 betreft het reguliere budget dat niet is ingezet.

Hiernaast is een voordeel van € 74.000 ontstaan omdat er geen subsidies voor monumenten zijn aangevraagd. Bovendien zijn enkele subsidieaanvragen afgewezen omdat ze niet voldeden aan de criteria en zijn door de economische onzekerheid bij eigenaren minder aanvragen binnengekomen. Afgelopen jaren was een trend zichtbaar van minder aanvragen voor subsidies.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 58.000

Op enkele andere producten in dit beleidsveld zijn verschillen ontstaan voor in totaal € 58.000. De grootste posten hierin zijn Archiefbeheer en toezicht (€21.000) en Volksfeesten (€ 39.000).

Programma 3. Werken & ondernemen

X1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Ondernemerschap	N 3.666	N 3.976	N 3.649	V 327	
Lasten	4.350	4.655	4.370		
Baten	684	679	721		
Bestaanszekerheid	N 32.314	N 39.445	N 34.739	V 4.706	
Lasten	70.483	81.927	78.107		9.652
Baten	38.169	42.482	43.368		6.943
Saldo	N 35.980	N 43.421	N 38.388	V 5.033	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Ondernemerschap V 327.000

Economische ontwikkeling V 167.000

De eerste stappen ter uitvoering van de Gebiedsvisie Leisurepark Roosendaal zijn in 2023 gezet en er zijn voorbereidingen getroffen voor parkmanagement voor het Leisurepark. In de planvorming vanuit de visievorming naar de concretere uitvoeringsplannen is echter vertraging ontstaan, waardoor de gewenste offerte-uitvraag naar een externe partij niet heeft plaatsgevonden. Voor de uitvoering bleken een aantal specifieke omstandigheden niet optimaal om bij doorgang de gewenste kwaliteit te waarborgen. Ook zijn enkele plannen heroverwogen door de interesse van een investeerder (€ 106.000). Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds in programma 6. Voor de exploitatie van de abri's en billboards staat over 2023 nog een vordering uit op een externe partij van € 100.000. De verwachte opbrengst werd eerder in het jaar bijgesteld vanwege de verwachting dat deze externe partij slechts voor 50% de vordering zou voldoen. Deze partij heeft betalingsachterstanden als gevolg van de nasleep van de coronacrisis. De volledige vordering is opgenomen als opbrengst waardoor voordeel van € 50.000 is ontstaan.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 160.000

Binnen het product Citymarketing is sprake van een nadeel op het budget voor vrijetijdseconomie van € 34.000 door toegenomen activiteiten. De vorming van de regionale marketingstrategie is nog niet opgestart in afwachting van de oprichting van de Stedelijke Regio West-Brabant-West (€ 40.000). De vernieuwing van het evenementenprogramma heeft in 2023 niet plaatsgevonden, omdat prioriteit is gegeven aan de duurzaamheid van evenementen en het evenementenbeleid (€ 50.000). Ook is in 2023 nog geen opvolging gegeven aan de motie van de Raad inzake Verfraaien toegangswegen (€ 30.000). Het uitvoeren van de motie is uitgezet bij Roosendaal Citymarketing en werkgroep Gastvrij Roosendaal. Er is al een plan geopperd door leerlingen van het vmbo en daarbij is aangegeven dit in schooljaar 2024-2025 op te pakken. Tegenover deze lagere kosten staan lagere onttrekkingen op programma 6. Dit betreft een lagere onttrekking van € 90.000 aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds en een lagere onttrekking van € 30.000 aan de Algemene reserve.

Op het product Accountmanagement bedrijven is een voordeel van € 52.000 ontstaan, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door een lagere bijdrage aan Stichting Ondernemersfonds Roosendaal (deze is afhankelijk van de reclameopbrengsten voor bedrijven-terreinen, die in 2023 lager zijn dan begroot).
Hiernaast zijn er nog verschillen ontstaan voor in totaal € 22.000 waarvan de grootste voordelen betreft de producten Markten (€ 18.000) en Kermissen (€ 33.000).
Op het product Marktgelden is een tekort ontstaan van € 14.000.

Bestaanszekerheid V 4.706.000

Voorzieningen minima V 213.000

Schulden en armoede

Vanuit het collegeprogramma zijn binnen schulden en armoede voor 2023 eenmalige middelen beschikbaar gesteld om regelingen tijdelijk op te hogen. Er is voor gekozen om deze regelingen structureel op te hogen en dit ook te dekken uit de structurele middelen. Daarmee vallen de eenmalig toegekende middelen vrij. Daarnaast vond in 2023 het inkooptraject van de Voorzieningenwijzer plaats. Vanaf 2024 gaat deze live. De middelen voor uitvoeringskosten waren begroot in 2023 en zijn niet benut (totaal € 300.000).
Hiernaast bestond het voornemen om de bestaande witgoedregeling flink uit te breiden met een tweede fase, maar dit is in 2023 niet gelukt. De voorbereidingen hiervoor zijn wel getroffen, maar implementatie vindt pas plaats in 2024 (€ 400.000).
Tegenover deze lagere kosten staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds van € 206.000 op programma 6.
Bij het opstellen van de Najaarsbrief werd er nog vanuit gegaan dat nog een groot aantal activiteiten in 2023 uitgevoerd zou worden.

Inkomensondersteuning via Werkplein

Meer inwoners hebben in 2023 gebruik gemaakt van de bijzondere bijstand. Zo nam het aantal aanvragen voor de schoolkostenregeling toe van 192 in 2023 naar 267 aanvragen in 2024. Ook het gebruik van de collectieve zorgverzekering lag in 2023 hoger. Een gedeeltelijke verklaring voor de toename is dat het Werkplein alle inwoners die in 2022 gebruik maakten van de energietoeslag in 2023 geïnformeerd heeft over de mogelijkheid deel te nemen aan dergelijke inkomensregelingen. Op deze manier heeft Roosendaal een grotere doelgroep bereikt die gebruik kan maken van de inkomensondersteuning. Per saldo leidt dit tot een hogere kosten van € 236.000 dan bij de Najaarsbrief verwacht.

Energietoeslag

Op 3 oktober 2023 is het wetsvoorstel Energietoeslag 2023 aangenomen door de Eerste Kamer. De toeslag van € 1.300 wordt via het Werkplein uitgekeerd. Hiermee worden huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm geholpen om de hogere energiekosten te betalen. In de jaarrekening van het Werkplein blijkt dat de toeslag aan circa 200 huishoudens meer is uitgekeerd dan verwacht bij de tweede Bestuursrapportage. De verklaring hiervoor is dat met name het gebruik van de groep met een inkomen tussen de 120% en 130% van de geldende bijstandsnorm hoger ligt dan de prognose. Deze groep laat zich lastiger voorspellen, omdat zij in tegenstelling tot inwoners met een lager inkomen (en reeds bekend zijn bij het Werkplein) zelf een aanvraag moesten doen. Dit leidt tot een nadeel ten opzichte van de Najaarsbrief van € 260.000. Van de ontvangen rijksbijdrage is in de Najaarsbrief al € 1,6 miljoen vrijgevallen.

Uitvoering uitkeringsregeling Participatiewet V 539.000

Inkomen via werkplein

In de Najaarsbrief 2023 is de informatie uit de tweede Bestuursrapportage van het Werkplein verwerkt. Daarin werd rekening gehouden met een sterkere groei van de betalingen van bijstandsuitkeringen op grond van de Participatiewet. Enerzijds vanwege forse indexatie van de uitkeringen en anderzijds door een groei van het bestand. De groei valt toch lager uit, waardoor een voordeel van € 482.000 ontstaat.

Uitvoeringskosten Werkplein

Bij de Jaarrekening blijkt een voordeel op de uitvoeringskosten bedrijfsvoering van het Werkplein ten opzichte van de laatste Bestuursrapportage, waarvan het aandeel voor Roosendaal € 324.000 bedraagt. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere loonkosten, lagere kosten ICT-uitgaven en het vrijvallen van de post onvoorzien.

Voorziening dubieuze debiteuren (sociale dienst)

De vorderingen worden door het Werkplein individueel beoordeeld op ouderdom en CBS-status van de vordering. Op basis van deze beoordeling wordt de voorziening eind 2023 naar boven bijgesteld met € 310.000.

TOZO

Door een lagere teruggave aan het Rijk over 2021 en 2022 is sprake van een voordeel van € 38.000.

Sociale werkvoorziening V 655.000

Uit de voorlopige jaarcijfers 2023 van WVS blijkt een positief rekeningresultaat van € 2,7 miljoen. Van dit bedrag wordt voorgesteld om € 2,1 miljoen uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Voor Roosendaal komt dit neer op een voordeel van € 630.000.

Daarnaast is het aandeel van Roosendaal in het resultaat over 2022 € 18.000 hoger gebleken dan verwacht in de jaarrekening 2022.

Participatievoorzieningen V 3.293.000

Opvang Ontheemden Oekraïne

Sinds maart 2022 worden ontheemden uit Oekraïne opgevangen in de gemeentelijke opvanglocatie (eerst De Brink en later in het jaar in het oude belastingkantoor) en bij particulieren. In de Voor- en Najaarsbrief 2023 is de verwachte rijksbijdrage opgenomen (€ 6.923.000) berekend op basis van het geldende normbedrag van € 83 per dag per gerealiseerde opvangplaats en een verwacht aantal gerealiseerde opvangplaatsen per dag. Uit dit normbedrag dekken gemeente de kosten voor catering, schoonmaak, beveiliging, inventaris en dergelijke. Deze uitvoeringskosten zijn in de begroting voor hetzelfde bedrag opgenomen, maar vallen in de praktijk lager uit. Het voordeel bedraagt € 3.122.000. Dit voordeel is voornamelijk te verklaren door de hoogte van het normbedrag, de uitgaven zijn vergelijkbaar met 2022. Het Rijk heeft aangegeven dat de dagvergoeding in 2024 wordt verlaagd naar € 61 per dag.

Eigen budget inburgering

Via de decembercirculaire is € 83.000 ontvangen voor de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Dat is € 63.000 meer dan waar rekening mee was gehouden. Hiernaast is een specifieke uitkering (SPUK) van € 122.000 ontvangen voor de Onderwijs-route, één van de leerroutes van het inburgeringsstelsel. Deze SPUK wordt alleen toegekend als er ook uitgaven worden gedaan. Eind 2023 bleek dat dit inderdaad het geval is. Uit de jaarcijfers van het Werkplein blijkt dat kosten gemaakt zijn voor o.a. taakstelling huisvesting en taalcoaching, waarvoor geen voorschot is betaald (€ 142.000).

Werk en participatie via Werkplein

Ten opzichte van voorgaande jaren is een toename van de inzet van de re-integratiemiddelen ten behoeve van de inwoners te zien. Ondanks dat is een voordeel van € 48.000 ontstaan.

Overige afwijkingen < € 100.000	V 6.000
Op het product Uitvoering wet op de lijkbezorging is een voordeel van € 6.000 ontstaan.	

Programma 4. Wonen & verblijven

Programma 4. Wonen & verblijven x1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Ruimtelijke ordening	N 2.566	N 8.109	N 5.629	V 2.480	
Lasten	9.657	17.757	14.178		8.300
Baten	7.091	9.648	8.549		7.392
Openbare ruimte	N 24.739	N 24.899	N 20.072	V 4.827	
Lasten	41.951	41.590	37.823		7.233
Baten	17.212	16.691	17.751		1.171
Vergunningen	N 111	N 1.139	N 660	V 479	
Lasten	2.583	3.140	2.977		39
Baten	2.472	2.001	2.317		
Mobiliteit	N 93	N 577	N 319	V 258	
Lasten	2.326	2.941	2.852		320
Baten	2.233	2.364	2.533		
Energie en warmte	N 614	N 1.032	N 678	V 354	
Lasten	724	2.496	1.868		1.035
Baten	110	1.464	1.190		1.035
Natuur, landbouw en milieu	V 187	V 1.667	V 1.672	V 5	
Lasten	11.246	10.321	9.590		462
Baten	11.433	11.988	11.262		
Saldo	N 27.936	N 34.089	N 25.866	V 8.403	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Ruimtelijke ordening	V 2.480.000
----------------------	-------------

Ruimtelijke ordening	V 284.000
----------------------	-----------

Van het budget voor de invoering van de Omgevingswet is € 201.000 niet besteed. De voorbereidingen met betrekking tot de implementatie zijn in het vierde kwartaal van 2023 vooral intern geïntensiveerd. Afronden van bepaalde verordeningen, communicatie over de Omgevingswet op bijvoorbeeld omgevingsvergunningen en het opstarten van veel juridische procedures onder de oude wetgeving zijn voorbeelden hiervan. Hierdoor bleef er minder tijd over voor de werkzaamheden/begeleiding die met de externe bureaus waren voorzien. Daardoor is een aantal werkzaamheden, die geen hoge prioriteit hadden, doorgeschoven naar 2024. Tot slot is het nog steeds onduidelijk of Roosendaal extra software aan moet schaffen, omdat deze ondersteunende software voor omgevingsplannen nog steeds in ontwikkeling is. Bij het opstellen van de Najaarsbrief 2023 was het hierdoor erg lastig in te schatten welke werkzaamheden in het laatste kwartaal van 2023 gedaan konden worden. De opbrengsten uit anterieure overeenkomsten zijn hoger dan verwacht. Van drie overeenkomsten zijn de opbrengsten eerder binnengekomen dan was aangenomen bij de het opstellen van de Najaarsbrief 2023 (€ 62.000).

Investering stedelijke vernieuwing V 426.000

Er is vanuit het budget van het collegeprogramma (prioriteit 15) in 2023 minder uitgegeven aan het programma Schaalsprong dan was voorzien ten tijde van de Najaarsbrief 2023 (€ 426.000). Dit resulteert in een lagere onttrekking vanuit de bestemmingsreserve Investeringsfonds welke in programma 6 zit verwerkt. Met name de waardevolle input vanuit "Het Gesprek" (gesprekken om samen met inwoners en gebruikers van het gebied na te denken over de toekomst) heeft ertoe geleid om hier meer tijd voor te nemen. Dit betekende dat de externe support van bureaus op het gebied van architectuur, doorrekeningen in het kader van gebiedsontwikkeling en participatie ook een langere doorlooptijd heeft gekregen. Daardoor verschuiven de werkzaamheden en de daarmee gemoeide kosten voor een groot deel naar 2024.

Strategisch bezit V 1.627.000

In een commissievergadering in juli 2023 heeft de raad het college mandaat gegeven om over te gaan tot een strategische verwerving ten behoeve van een ontwikkeling van maatschappelijk nut ten behoeve van een medeoverheid. Op verzoek van de verkopende partij is de levering doorgeschoven naar 2024. Dit is passend binnen de planning van de medeoverheid op wiens verzoek de verwerving is uitgevoerd. De overige afspraken met verkoper en doorlevering aan de medeoverheid zijn ongewijzigd (€ 1.811.000). Dit resulteert in een lagere onttrekking vanuit de Algemene reserve op programma 6. De verkoop van Philipslaan 63 heeft niet meer in de laatste maanden van 2023 plaatsgevonden. Door vertraging in de procedures is het bestemmingsplan niet in 2023 onherroepelijk vastgesteld. Naar verwachting vindt dit in het eerste kwartaal van 2024 plaats en daarmee ook de verkoop (€ 104.000). Dit resulteert in een lagere storting in de bestemmingsreserve Vastgoed welke in programma 6 zit verwerkt. Door vertraging in de procedure is een stuk grond in Wouw niet verkocht in 2023. Naar verwachting vindt deze verkoop plaats in 2024 (€ 55.000).

Wonen N 99.000

Op de leningen die worden verstrekt door Stimuleringsfonds Volkshuisvesting is een nadeel van € 45.000 ontstaan, dat wordt veroorzaakt doordat er minder rente is ontvangen over de uitstaande leningen. Anderzijds is er een nadeel ontstaan door hogere rentelasten en beheerskosten op diezelfde uitstaande leningen (€ 28.000). Ook zijn er hogere lasten voor de tijdelijke woningen, doordat per ongeluk niet voor het juiste bedrag (met dekking vanuit de Algemene reserve) in de begroting is opgenomen (€ 51.000). Tot slot is er een voordeel op de inhuur en toegerekende salariskosten binnen dit product (€ 25.000).

Grondexploitatie V 193.000

De afwijkingen tussen de begrotings- en de rekeningcijfers zijn een gevolg van het achterblijven van kosten bij de realisatie van de grondexploitaties ten opzichte van de vastgestelde grondexploitaties. De werkelijke opbrengsten zijn lager dan begroot. Aan het einde van het boekjaar worden de lasten en opbrengsten van lopende grondexploitaties naar de balans verwerkt. Dit betreft een administratieve handeling. Per saldo is er een voordeel behaald van € 1.128.000 ten opzichte van de begroting die wordt verrekend met de boekwaarden. In de aanbiedingsnota is voor 2023 eenmalig budget van € 180.000 toegekend voor de sanering en inpassing van het gasstation. Als gevolg van de noodzakelijke afstemming

met en benodigde instemming van de eigenaar van het gasstation zijn de werkzaamheden niet meer in 2023 uitgevoerd (€ 180.000). De verwachting is dat dit 2024 wordt voldaan.

Een verliesvoorziening wordt in het leven geroepen als op een bepaalde peildatum een verliesgevende exploitatie wordt voorzien. Jaarlijks worden de exploitaties herzien, waarbij het saldo opnieuw wordt bepaald.

- > Verliesvoorziening Stadsoevers: begrote storting € 51.000; in 2023 is de voorziening verhoogd met € 897.000 (€ 847.000). Zie ook de onttrekking aan de Bestemmingsreserve grondexploitaties op Programma 6.
- > Verliesvoorziening Vlietpark: begrote verhoging van de voorziening was nihil; in 2023 is de voorziening verhoogd met € 830.000 (€ 830.000). Zie ook de onttrekking aan de Bestemmingsreserve grondexploitaties op Programma 6.
- > Verliesvoorziening Gebrande Hoef: de begrote storting was € 3.000; per einde boekjaar is het complex afgesloten waardoor de voorziening is opgeheven € 174.000 (€ 177.000).
- > Verliesvoorziening Winkelcentra: begrote storting € 178.000; in 2023 zijn de complexen afgesloten waardoor de voorziening is opgeheven € 207.000 (€ 385.000).

Voor een nadere specificatie en toelichting wordt verwezen naar paragraaf 6 Grondbeleid en "Toelichting op de balans".

Overige afwijkingen < € 100.000 V 49.000

Binnen dit beleidsveld zijn op diverse producten verschillen ontstaan voor in totaal € 49.000. De grootste voordelen hierin zijn product Woonwagenzaken (€ 24.000) en Stadsoevers Oost (€ 25.000).

Openbare ruimte V 4.827.000

Wegen V 3.774.000

Binnen het product Wegen is een voordeel behaald van € 160.000 op onderhoud en reparaties. Middels het collegeprogramma is in 2023 een budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van het werkprogramma kwaliteitsslag openbaar gebied. In 2023 is hiermee gestart en zal in 2024 worden afgerond. Hierdoor is per eind 2023 niet het volledige budget benut (€ 60.000) en zal de onttrekking uit de bestemmingsreservereserve Investeringsfonds ook lager uitvallen. Daarnaast is in het collegeprogramma een budget in 2023 opgenomen voor het onderzoek naar onderhoud stoepen op B-niveau. Dit onderzoek is binnen reguliere budgetten uitgevoerd, waardoor het gereserveerde bedrag uit het collegeprogramma niet is aangewend (€ 100.000). Tegenover dit voordeel staat eveneens een lagere onttrekking uit de bestemmingsreserve Investeringsfonds. Daarnaast is een voordeel van € 60.000 behaald wat voornamelijk wordt veroorzaakt door de ontvangen vergoeding van Stichting Borchwerf voor de kosten van het parkmanagement. Doordat veel kosten van calamiteiten zijn verhaald is hier een voordeel behaald van € 94.000. Op de kredieten voor het beheer van de openbare ruimte is voor € 185.000 minder afgeschreven. De belangrijkste verklaring hiervoor is het later opleveren van enkele projecten, waardoor de kapitaallasten nog niet in 2023 vallen. Het betreft onder andere projecten Driehoekstraat, Bredaseweg en Stepvelden. Ook zijn minder kosten gemaakt op diverse kredieten waardoor minder rente is toegerekend (€ 103.000). Zoals in de Najaarsbrief 2023 is toegelicht heeft een heroriëntatie plaatsgevonden voor de bestemmingsreserve Beheerkalender kapitaallasten.

Een deel van de middelen is overgeheveld naar de voorziening onderhoud beheerkalender voor zover dit passend is gebleken binnen de verslaggevingsvereisten van het BBV. In verslagjaar 2024 zal verder onderzocht worden wat het meerjarig effect is en zal hierover de raad worden geïnformeerd. Dit leidt tot een voordeel van € 3.175.000 op het product Wegen. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Beheerkalender in programma 6.

Openbaar groen	V 123.000
In 2023 zijn meer opbrengsten ontvangen voor de verkoop van snippergroen € 49.000. Daarnaast zijn er ook meer vergoedingen ontvangen voor verrichte diensten € 63.000. Op Roosendaal Natuurstad zijn diverse projecten uitgevoerd, zoals de Bosstraat, Hoge Bergen en Braak. De projecten zoals de Meeten en Driehoekstraat schuiven door naar 2024. De lasten vallen hierdoor in 2023 € 60.000 lager uit. De baten voor deze projecten, zijnde een subsidie vanuit het Rijk, vallen hierdoor ook € 60.000 lager uit.	
Openbare verlichting	V 270.000
De kosten voor elektra binnen de openbare verlichting zijn € 270.000 lager uitgevallen. De energieprijzen worden beïnvloed door internationale gebeurtenissen. Als gevolg hiervan hebben zich in 2023 grote schommelingen voorgedaan in de tarieven. De bijstelling van het budget uit de voorjaarsbrief voor elektra is niet volledige benut.	
Speelvoorzieningen	V 108.000
Middels de Najaarsbrief is een budget toegekend om een speeltuin in de Langdonk te vervangen. Het project vergt meer tijd doordat de omwonenden hierbij worden betrokken (€ 40.000). Het project loopt door in 2024. Ook is in de Najaarsbrief budget ter beschikking gesteld voor een pilot doorontwikkeling speelplaats in de wijk Kroeven. De vernieuwing van de betreffende speelplaats verloopt via een aanbesteding die meer tijd vergt dan vooraf werd ingeschat. Hierdoor vindt de uitvoering van het project pas plaats in 2024 (€ 60.000). Tegenover dit voordeel staat een lagere onttrekking aan de Algemene reserve die in programma 6 zit verwerkt.	
Overige afwijkingen < € 100.000	V 221.000
Op het product Kabels en leidingen is een voordeel van € 64.000 behaald wat voornamelijk wordt veroorzaakt door lagere kosten aan infrastructurele lasten (€ 37.000). Daarnaast zijn meer degeneratievergoedingen ontvangen voor het herstraten na werkzaamheden (€ 27.000). Op het product Gladheidbestrijding is een voordeel van € 37.000 behaald vanwege de gunstige winterse weersomstandigheden. Op het product straatreiniging is een voordeel van € 74.000 behaald wat voornamelijk wordt veroorzaakt door lagere stortrechten (€ 40.000) die het gevolg zijn van het minder afvoeren van afval naar Saver. Op het product wegmeubilair is een voordeel van € 48.000 behaald wat voornamelijk wordt veroorzaakt doordat minder onderhoud nodig is geweest aan de bewegwijzering. Op het product veegwerken is een nadeel van € 69.000 behaald wat voornamelijk wordt veroorzaakt doordat meer veeggrondes zijn uitgevoerd. Vanwege de droge zomer en het zachte najaar is de bladval eerder begonnen en later geëindigd. Hierdoor was meer inzet nodig van de veegwagen.	

Hiernaast zijn er nog verschillen ontstaan voor in totaal € 66.000 waarvan de grootste voordelen binnen de producten Civiel technische kunstwerken (€ 29.000), Verkeersmaatregelen (€ 18.000) en Onderhoud begraafplaatsen (€ 19.000) zijn behaald.

Riolering	V 331.000
Het product Riolering betreft een gesloten financiering. In 2023 bedraagt de storting in de voorziening riolering in totaal € 4.006.000. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening per saldo met ruim € 4 miljoen toeneemt. In de begroting was uitgegaan van een storting van in totaal € 4.528.000. De daadwerkelijke mutatie op de voorzieningen is dus lager (€ 512.000). De hoogte van de voorziening rioleringsinvesteringen is per eind 2023 beoordeeld. Aangezien deze voorziening hoger is dan het noodzakelijke spaarsaldo en de reservering voor de nog af te ronden investeringen is het meerdere van € 463.000 overgeheveld naar de voorziening resultaten rioolexploitatie. Deze lagere storting is te verklaren door: 1. de afwijkingen op de producten zoals hieronder verder wordt toegelicht (per saldo € 181.000 op rioolbeheer, pompgemalen, kolken en dergelijke); 2. hogere kwijtscheldingen (€ 135.000); 3. hogere compensabele BTW (€ 150.000). De grootste voordelen betreffen: > Rioleringsbeheer V 109.000 In het najaar zijn veel storingen gemeld als gevolg van een zeer nat najaar. Deze storingen aan de aansluitingen op het hoofdriool zijn opgelost (€ 160.000). Door meer datagedreven te werken zijn onderhoudswerkzaamheden gerichter uitgevoerd (€ 141.000). Een inhaalslag van reparatierondes was gepland, maar vanwege de beperkte capaciteit is dit niet uitgevoerd (€ 128.000). > Overige afwijkingen < € 100.000 V 208.000 Binnen de gesloten financiering van riolering zijn nog enkele verschillen ontstaan voor in totaal € 208.000. De grootste post hierin betreft het onderhoud van de infrastructuur op het product riolering algemeen welke lager is uitgevallen (€ 79.000). Bij de opbrengst rioolrechten voor niet-woningen zijn meer opbrengsten gerealiseerd (€ 62.000). Hiernaast zijn nog kleine verschillen ontstaan op de producten basisrioleringsplan (€ 35.000) en grondwaterbeheerplan (€ 36.000). De grootste nadelen betreffen: > Pompgemalen en persleidingen N 165.000 Door de vele hoeveelheden neerslag zijn de systemen zwaarder aangesproken dan in eerdere jaren. Als gevolg van de grote hoeveelheden neerslag zijn diverse pompen en bedieningsonderdelen uitgevallen. Hierdoor waren herstelacties noodzakelijk welke bij de Najaarsbrief nog niet waren voorzien. > Kolken en lijngoten N 333.000 Door de bovenmatige neerslaghoeveelheden en de langdurige regenval zijn de aansluitingen meer belast en komen verstoppingen vaker in beeld door de grotere effecten van wateroverlast. Dit leidt tot hogere kosten bij kolken dan verwacht. Bij goten kwamen door de hoge grondwaterstanden van afgelopen periode beschadigingen van aansluitleidingen eerder in het zicht. Er zijn hierdoor meer schademeldingen ontvangen en schades gerepareerd welke bij de Najaarsbrief nog niet waren voorzien.	

Vergunningen V 479.000

Omgevingsvergunning V 439.000

Het voordeel op de opbrengsten bouwleges (€ 308.000) is met name te verklaren doordat voor één groot project de aanvraag in 2023 werd ingediend. Bij de Najaarsbrief was daar geen rekening mee gehouden. Het aantal aanvragen is vraag-gestuurd en mede door de invoering van de omgevingswet niet gemakkelijk te voorspellen.

Het voordeel op de lasten (€ 131.000) is te verklaren door lagere kosten voor de wet kwaliteitsborging voor het bouwen (wkb) dan eerder was ingeschat. Hiervoor zijn in de jaren 2022 en 2023 middels de decentralisatie uitkering middelen vanuit het rijk ontvangen. De implementatie loopt door naar 2024 en kan plaatsvinden binnen de reeds beschikbare budgetten.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 40.000

Op dit beleidsveld zijn nog enkele verschillen ontstaan voor in totaal € 40.000. Het extra budget vanwege advieskosten voor diverse dossiers en rechtszaken is niet volledig benut (€ 25.000). Daarnaast zijn meer leges ruimtelijke ordening ontvangen (€ 21.000).

Mobiliteit V 258.000

Betaald Parkeren inclusief Opbrengsten V 148.000

Het voordeel bij de Najaarsbrief is uiteindelijk hoger uitgevallen dan vooraf is ingeschat. Dit komt enerzijds door een hogere opbrengst op het straatparkeren (€ 122.000). Vanwege de verruimde parkeertijden zijn er meer uren (in de avonduren) waarop parkeergelden betaald moet worden. Anderzijds wordt het voordeel veroorzaakt door een hogere opbrengst op werkgeversvergunningen (€ 26.000). Het sterk gestegen aantal vergunningen/-ontheffingen (ten opzichte van 2022) is het resultaat van incidentele uitgifte van ontheffingen autoluw in verband met de inzet van het nieuwe pollersysteem.

Verkeer en Vervoer V 110.000

In 2023 zijn de tracéstudies voor de twee snelfietsroutes uit het collegeprogramma wegens capaciteitsgebrek niet uitgezet (€ 35.000). Dit resulteert in een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds op programma 6. Daarnaast zijn de kosten voor het aanpakken van de verkeersonveilige plekken bij de geplande zes scholen in 2023 lager uitgevallen dan in eerste instantie is ingeschat. Hierdoor is het budget voor verkeersveiligheid schoolomgevingen niet geheel uitgegeven (€ 43.000). Dit resulteert in een lagere onttrekking aan de Algemene reserve op programma 6. Tot slot blijft het werkbudget dat via het collegeprogramma ter beschikking is gesteld om de verkeersveiligheid te verbeteren over (€ 32.000). Dit heeft als oorzaak dat een aantal vervolgoopdrachten van (deel) projecten pas in 2024 wordt afgerond, zoals onder andere het ontwerp voor de turborotonde.

Energie en warmte V 354.000

Duurzaamheid V 354.000

Voor het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen die gepland stonden uit het collegeprogramma, moest eerst de bronnenstrategie worden uitgevoerd. Deze wordt in het eerste kwartaal 2024 opgeleverd, en dient als basis voor verdere uitwerking van plannen binnen de Transitievisie Warmte 1.0 (€ 139.000). Dit resulteert in een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds op programma 6.

Voor de bedrijventerreinen is de verduurzaming hiervan grotendeels uitgesteld totdat het proces van de economische gebiedsvisie van start zou gaan. Hierin wordt in grote lijnen de koers bepaald die met de bedrijventerreinen uit het collegeprogramma wordt ingeslagen. De verdere uitvoering van de Green Deal Majoppeveld is wel doorgezet, maar grotendeels betaald door het parkmanagement zelf (€ 67.000).

De Rijksmiddelen die ingezet mogen worden voor het uitvoeren van acties voortvloeiend uit het Klimaatakkoord, zijn niet volledig ingezet in 2023. Dit heeft vooral te maken met de visie op duurzame opwek. Deze kent vooralsnog geen positieve besluitvorming en heeft daarom nog niet geleid tot vervolgacties (€ 48.000). Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt voor inhuur van onder andere technisch expertise de Kring en zijn de kosten van adviseur warmtetransitie in zijn geheel ten laste van CDOKE middelen (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) gebracht (€ 51.000). Tot slot is het begrote budget voor de klusbus uit het collegeprogramma niet nodig geweest. Dit omdat vanuit het Rijk naast de eerdere middelen voor aanpak energiearmoede, extra middelen, expliciet voor een energiekusdienst, beschikbaar zijn gekomen waaruit deze kosten gedekt kunnen worden (€ 40.000). In 2023 zijn niet alle toegekende middelen van het Rijk benut wat een voordeel oplevert van € 229.000. Dit voordeel valt weg tegen de lagere verwerking van de rijksmiddelen aan de baten kant (nadeel € 229.000). Tegelijkertijd worden de onbenutte middelen vanuit het rijk op de balans verwerkt zodat deze in 2024 weer beschikbaar zijn.

Natuur, landbouw en milieu V 5.000

Reiniging N 314.000

Het product Reiniging betreft een gesloten financiering. In de begroting was uitgegaan van per saldo een onttrekking aan de voorziening van € 528.000. De daadwerkelijke mutatie op de voorziening betreft een storting van € 56.000, waardoor een nadeel van € 584.000 ontstaat. Dit is een gevolg van de hieronder aangegeven voor- en nadelen. Bovendien valt de toe te rekenen gecompenseerde btw € 210.000 lager uit. Ook de kwijtscheldingen vallen lager uit (€ 172.000).

De grootste voordelen zijn:

- > € 366.000 minder kosten voor stortrechten. Dit komt onder andere omdat er minder GFT-E ingezameld is dan verwacht (onder andere de droge zomer) wat een besparing van € 46.000 heeft opgeleverd. De rest is een besparing op de ingezamelde grondstoffen bij het grondstoffencentrum. Dit komt gedeeltelijk doordat bedrijven nu beter naar de milieustraat voor bedrijven worden gestuurd.
- > € 168.000 meer opbrengsten voor afval. Dit komt grotendeels door veel hogere inkomsten voor textiel door de hogere verkoopprijs, wat een positief effect heeft van € 98.000. En door het voor PlasticBlikDrinkpakken (Pbd) hoger tarief per ton dan vooraf verwacht, wat een positief effect heeft van € 70.000.
- > € 68.000 minder kosten voor communicatie. Dit komt omdat het plaatsen van veel GFT-E containers is uitgesteld naar 2024. Daardoor zijn de communicatiekosten in 2023 lager dan vooraf ingeschat.
- > Binnen de gesloten financiering van reiniging zijn nog enkele verschillen ontstaan voor in totaal € 44.000.

De grootste nadelen zijn:

- > In 2023 zijn met betrekking tot de afvalstoffenheffing minder opbrengsten gerealiseerd dan was begroot. Het verschil hiertussen bedraagt € 376.000. Een deel van dit nadeel heeft betrekking op eerdere jaren. In 2023 zijn namelijk ook opbrengsten gerealiseerd die nog betrekking hadden op voorgaande jaren. Ten opzichte van de verwachte opbrengsten over eerdere jaren is sprake van een nadeel van € 200.000. Een nadeel van € 176.000 heeft betrekking op de opbrengsten van 2023. Dit nadeel wordt verklaard door de ambtshalve verminderingen en vernietigingen van opgelegde aanslagen over 2023. Deze laten zich moeilijk voorspellen.

Beleid natuur, landbouw en milieu V 247.000

De evaluatie Roosendaal Natuurstad uit het collegeprogramma is eind 2023 gestart. De verwachting was dat het resterende bedrag kon worden uitgegeven aan klimaat-bestendige maatregelen. Dit is niet gebeurd omdat deze middelen gebruikt worden ten behoeve van de 650 hectare nieuwe natuur in Roosendaal. Het plan van aanpak hiervoor is nog niet gereed (€ 37.000).

Daarnaast is van het budget voor het opstellen lokaal Klimaatadaptatieplan leefomgeving uit het collegeprogramma € 105.000 niet benut. De voorbereidingen voor de complexe aanbesteding duurde langer dan bij de Najaarsbrief 2023 was ingeschat. Uiteindelijk is in december 2023 een start gemaakt. De Klimaatadaptatieplannen zijn naar verwachting medio 2024 gereed.

Het project Klimaatrobuust Landelijk gebied wat voortkomt uit het collegeprogramma is feitelijk in december van start gegaan en daardoor vallen de kosten in 2024 (€ 25.000).

Daarnaast vergt het opstellen van de gebiedsvisie (samen met de gemeente Essen) met het oog op de afstemming en eigendomsverwerving meer tijd dan eerder was voorzien. Dit plan, voortkomend uit het collegeprogramma, wordt ook afgestemd en geïntegreerd met de visie voor het stroomgebied van de Molenbeek en de Schijfse Vaartkant (€ 20.000). Tegenover deze lagere kosten staan lagere onttrekkingen aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds in programma 6. Verder is er geen gebruik gemaakt van het budget voor de duurzaamheidscampagne uit het collegeprogramma (€ 25.000), omdat de kosten voor deze campagne uit product riolering zijn betaald. Tot slot was er binnen het product Openbaar Groen nog budget vanuit de Kadernota 2022 (stimuleringsmaatregelen) beschikbaar. Hier zijn subsidies voor Roosendaal Natuurstad van verstrekt. Een deel van het budget van de Stimulerings-regeling Roosendaal Natuurstad uit het collegeprogramma is daardoor niet volledig benut (€ 28.000).

Overige afwijkingen V 72.000

Binnen het beleidsveld zijn enkele verschillen ontstaan voor in totaal € 72.000. Op het product landschapsprojecten is een voordeel van € 69.000 behaald wat grotendeels wordt verklaard doordat de kapitaallast op het product landschapsprojecten lager is uitgevallen.

Programma 5. Zorgen & stimuleren

x1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Leefbare buurten en dorpen	N 834	N 1.922	N 1.555	V 367	
Lasten	834	2.052	1.687		
Baten	0	130	132		
Welzijn	N 8.438	N 7.806	N 7.213	V 593	
Lasten	8.529	8.078	7.552		
Baten	91	272	339		
Zorg en ondersteuning	N 24.679	N 27.457	N 27.072	V 385	
Lasten	25.965	28.809	28.920		
Baten	1.286	1.352	1.848		
Jeugd en jeugdzorg	N 26.090	N 29.022	N 29.942	N 920	
Lasten	35.947	40.309	42.357		903
Baten	9.857	11.287	12.415		903
Saldo	N 60.041	N 66.207	N 65.782	N 425	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Leefbare buurten en dorpen	V 367.000
Nationaal programma leefbaarheid en veiligheid (NPLV)	V 178.000
Alle prestaties zoals opgenomen in de begroting zijn geleverd. Het overschot wordt deels verklaard door het extra toevoegen van € 100.000 rijksmiddelen ten behoeve van NPLV die niet waren begroot in 2023. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds op programma 6. Het overschot van 2023 kan vanaf 2024 ingezet worden vanwege de duur van 20 jaar van het programma.	
Actieplan ontmoeten en verbinden	V 156.000
In december 2023 is via gemeente Breda de specifieke uitkering (SPUK) Integraal Zorg Akkoord ontvangen. De reguliere subsidie voor "Welzijn op recept" is hier deels in onder gebracht, waardoor de reguliere middelen hiervoor niet benodigd waren, maar ook niet meer alternatief ingezet konden worden (€ 115.000). Daarnaast is in 2023 de SPUK Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 ontvangen. Hier zijn diverse reguliere kosten in onder gebracht, zoals het restant van de subsidie "Welzijn op recept" en diverse kosten in het kader van tegengaan van eenzaamheid. De reguliere middelen waren hierdoor niet benodigd en zijn ook niet alternatief ingezet (€ 31.000).	
Overige afwijkingen < € 100.000	V 33.000
Op het product Wijkgericht Werken is een verschil van € 33.000 ontstaan.	

Welzijn	V 593.000
Algemene voorzieningen welzijn	V 593.000
Huisvesting Edisonstraat 55	
In het collegeprogramma 2023 is € 50.000 beschikbaar gesteld voor een renovatieplan en kleine duurzaamheidsmaatregelen voor het Huis van Bestaanszekerheid (Pius X). In 2023 is een start gemaakt met het toepassen van duurzaamheidsmaatregelen. Het merendeel van de werkzaamheden wordt in 2024 uitgevoerd (€ 43.000). Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds op programma 6.	
Inwonersondersteuning	
In 2023 is de SPUK Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 ontvangen. Een deel van de subsidie voor mantelzorgondersteuning is uit deze SPUK gefinancierd. De reguliere middelen waren hierdoor niet benodigd en zijn ook niet alternatief ingezet (€ 49.000). Bij het opstellen van de Najaarsbrief was de verwachting nog dat een groter deel van het budget uitgezet kon worden in 2023.	
Inclusieve samenleving / programma meedoen en gelijke kansen	
Voor "Inclusieve samenleving" en het programma "Meedoen en gelijke kansen" was in totaal € 412.000 beschikbaar. In 2023 zijn zowel de prioriteiten uit het collegeprogramma als de reguliere activiteiten voortvarend opgepakt en hebben vele activiteiten plaatsgevonden. Ondanks de uitvoering van alle plannen is sprake van een voordeel van € 119.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat activiteiten uit andere budgetten zijn gefinancierd. Voorbeelden hiervan zijn het project Mijn wereldkeuken en de subsidie voor Pauzepunt. Daarnaast was inzet van de GGD voorzien, maar deze partij heeft zich meer gericht op regionale taken dan op lokale inzet. Ook zijn enkele activiteiten doorgeschoven naar 2024, zoals het project bij De Zonnebloem. Ook is de subsidie 2022 aan RADAR onverwacht lager vastgesteld. Bij het opstellen van de Najaarsbrief was de verwachting nog dat er meer middelen nodig waren voor het uitvoeren van de plannen.	
Subsidies 18 plus	
In december 2023 is via gemeente Breda de specifieke uitkering (SPUK) Integraal Zorg Akkoord ontvangen. De reguliere subsidies voor "Leerhuis zelfstandig thuis" en "Samenwerken aan herstel" zijn hier deels in onder gebracht, waardoor de reguliere middelen hiervoor niet benodigd waren, maar ook niet meer alternatief ingezet konden worden (€ 220.000). Pas in het laatste kwartaal van 2023 is bekeken of de IZA-gelden ook voor lokale initiatieven gebruikt konden worden. Daarnaast is in 2023 de SPUK Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 ontvangen. Een deel van de subsidie voor opbouwwerk is uit deze SPUK gefinancierd. De reguliere middelen waren hierdoor niet benodigd en zijn ook niet alternatief ingezet (€ 180.000).	

Zorg en ondersteuning V 385.000

Gezondheid V 256.000

In december 2023 is via gemeente Breda de specifieke uitkering (SPUK) Integraal Zorg Akkoord ontvangen (€ 462.000). Deze SPUK is deels ingezet voor subsidies "Welzijn op recept" (€ 115.000), "Leerhuis zelfstandig thuis" (€ 80.000) en "Samenwerken aan herstel" (€ 140.000). Het restant van de subsidie is een bijdrage in regionale activiteiten en een bijdrage voor personeelslasten, waarvoor al budget in de begroting was opgenomen (€ 127.000). Pas in het laatste kwartaal van 2023 is bekeken of de IZA-gelden ook voor lokale initiatieven gebruikt konden worden. Daarnaast is in 2023 de SPUK Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 ontvangen. Hier zijn diverse reguliere kosten in onder gebracht, zoals "Kinderen op Gezond Gewicht" en de subsidie voor Pauzepunt. De reguliere middelen waren hierdoor niet benodigd en zijn ook niet alternatief ingezet (€ 97.000).

Jeugdgezondheidszorg V 146.000

In de overeenkomst met TWB (de Jeugdgezondheidsaanbieder 0-4 jaar) is afgesproken dat Roosendaal aan het einde van het jaar afrekent op basis van het daadwerkelijk aantal kinderen 0-4 jaar. Dit aantal lag in Roosendaal lager dan verwacht waardoor de doorbelaste kosten ook lager zijn dan verwacht. Naast het basistakenpakket worden ook enkele plustaken af bij TWB ten behoeve van kinderen 0-4 jaar afgenomen. Een tweetal interventies (Stevig Ouderschap en Voorzorg) kwamen in aanmerking om gefinancierd te worden vanuit de SPUK Kansrijke Start waardoor deze kosten daar verantwoord zijn en dus niet onder de Jeugdgezondheidszorg.

Maatwerkvoorziening in natura Wmo (materieel) N 120.000

Het nadeel wordt veroorzaakt door de doorgezette stijging van het aantal woningaanpassingen en woonvoorzieningen. Dit is het gevolg van de dubbele vergrijzing en de trend om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. De impact van de stijging was bij het opstellen van de Najaarsbrief nog niet bekend. Daarnaast zijn de kosten voor hulpmiddelen, waaronder trapliften, ten opzichte van 2022 gestegen.

Maatwerkvoorziening in natura Wmo (immaterieel) V 179.000

Bij het opstellen van de Najaarsbrief was een geringe daling in aantal voorzieningen van begeleiding te zien. De daling is groter dan ingeschat. Een verklaring hiervoor is dat ondersteuning vanuit het voorliggend veld passend is voor de inwoners van Roosendaal.

Maatwerkvoorziening in natura HH N 157.000

Na het opstellen van de Najaarsbrief 2023 is het effect van het doorlopen van een Europees aanbestedingstraject voor een overbruggingsovereenkomst in 2023 zichtbaar geworden. Door CAO- stijgingen en een toename in de aantallen binnen de huishoudelijke ondersteuning is een nadeel van € 157.000 ontstaan.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 81.000

Hiernaast is nog een aantal verschillen ontstaan voor in totaal € 81.000. De drie grootste voordelen betreft Uitvoeringsbudget Zorg en Ondersteuning (€ 26.000), Opvang en beschermd wonen Wmo (€ 37.000) en Clientondersteuning (€ 18.000).

Jeugd en jeugdzorg N 920.000

Algemene voorzieningen jeugd en jeugdzorg V 1.145.000

Subsidie Jeugd
Eind 2023 is de organisatie die Don Bosco uitvoerde failliet gegaan. Omdat Don Bosco gecontinueerd diende te worden, is in de Najaarsbrief 2023 geregeld dat er voldoende middelen beschikbaar waren om de uitvoering van Don Bosco bij een andere partij te beleggen. Uiteindelijk bleek dat de subsidie tijdig stopgezet kon worden en dat deze middelen ingezet konden worden bij de nieuwe aanbieder van Don Bosco. Het budget dat zij nodig hebben voor de overname en inventaris, is geregeld in het subsidiecontract 2024-2027 zodat er in 2023 geen aanspraak gemaakt is gemaakt op extra middelen. Hierdoor is er een voordeel van € 115.000 ontstaan.

Collectieve preventie Jeugd
Roosendaal heeft een contract met de GGZ voor een vijftal trainingen. Bij deze trainingen zijn een minimum en een maximum aantal deelnemers afgesproken. Als blijkt dat een training nog niet vol is en er is behoefte vanuit een andere gemeente, die dergelijke trainingen niet heeft ingekocht, dan kan die jongere aansluiten in de training van Roosendaal. In 2023 zijn meerdere jongeren vanuit de regiogemeenten aangesloten. De kosten worden verrekend met de betreffende gemeente waardoor de uiteindelijk totale kosten lager uitvielen voor Roosendaal. In 2023 is de training "met plezier naar school" niet doorgegaan. Hierdoor is een voordeel van € 55.000 ontstaan.

KOT-regeling
In de kinderopvangtoeslagaffaire (KOT) heeft de Belastingdienst een deel van de getroffen ouders financieel gecompenseerd. Alleen blijkt dit niet voldoende te zijn voor diegene die in de problemen zijn geraakt. Gemeenten hebben daarom een belangrijke rol gekregen om ouders over de volle breedte ondersteuning te bieden op vijf leefgebieden: financiën, wonen, werk/dagbesteding, gezondheid en gezinssituatie. Inwoners konden zich tot eind 2023 melden bij de Belastingdienst als gedupeerde. Eind 2023 zijn 311 mensen geregistreerd als gedupeerde, waarvan 78 nieuwe gedurende 2023.

Het projectteam dat in het voorjaar van 2022 van start is gegaan, staat aan de lat om deze inwoners te benaderen en een hulpaanbod te doen. In 2023 is voor 102 mensen een plan van aanpak uitgewerkt en is het hulptraject gestart. Voor een deel van de gedupeerden is het hulptraject in 2023 ook weer afgerond en is het nazorgtraject gestart. De kosten die voortvloeien uit deze hulptrajecten zijn voornamelijk gemaakt in het 4^e kwartaal 2023. Deze zijn € 690.000 hoger dan in de Najaarsbrief verwacht. De kosten die verband houden met de uitvoering van de regeling worden volledig door het Rijk gecompenseerd. De verwachte Rijksbijdrage is € 1.664.000 hoger dan was verwacht bij het opstellen van de Najaarsbrief. Dit wordt veroorzaakt door een hoger aantal dossiers voor de onderdelen uitwerken plan van aanpak en nazorgtraject in combinatie met het toepassen van normbedragen voor deze onderdelen en de voornamelijk in het 4e kwartaal 2023 gemaakte kosten voor de daadwerkelijke ondersteuning.

Individuele voorzieningen in natura Jeugd N 2.194.000

Jeugdzorgplus
De inkoop van zorg en penvoering wordt namens West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland uitgevoerd. Het gebruik van de JeugdzorgPlus voorziening is voor

€ 8,1 miljoen volledig afgekocht. Per einde jaar wordt afgerekend op basis van werkelijk verbruikte zorgdagen en niet verbruikte zorgdagen. Het aandeel van Roosendaal is berekend op basis van verbruik 2022. Het uiteindelijk gerealiseerde verbruik ligt 10% hoger. Hierdoor is er een nadeel van € 221.000 ontstaan. Bij het opstellen van de Najaarsbrief was nog niets bekend over de hoogte van de mogelijke eindafrekening.

Landelijk transitie arrangementen

Naast de regionale arrangementen is voor uitzonderlijke zorg door de VNG met een aantal aanbieders landelijke arrangementen en tarieven afgesproken. Dit zijn overwegend dure trajecten, waar de betreffende gemeente geen invloed op kan uitoefenen. De kosten van deze landelijke transitie arrangementen zijn lastig te voorspellen. Hoewel het kleine aantallen betreft is de impact groot. Hierdoor is een nadeel van € 207.000 ontstaan.

Jeugdarrangementen

In 2023 is de beweging naar voren doorgezet. Jeugdprofessionals zijn een vaste waarde op scholen en betrokken bij huisartsen. Lichtere problematiek hebben ze sneller in beeld en handelen ze zelf af. Ook de zwaardere problematiek komt nu beter in beeld. Het totaal aantal cliënten dat in 2023 geholpen is, is hoger dan bij het opstellen van de Najaarsbrief werd verwacht. In hoogcomplexe zorg is een lichte toename in het aantal cliënten zichtbaar. Het gaat om enkele casussen in dure arrangementen. In laagcomplexe zorg zijn door een kortere doorlooptijd arrangementen eerder afgerond en volledig uitbetaald. Vervolgens zijn nieuwe trajecten eerder gestart waardoor de eerste 50% van deze arrangementen ook in 2023 zijn verantwoord. Onvoorziene ontwikkelingen, zoals het faillissement van een zorginstelling, leidden tot extra uitgaven. Hierdoor is een tekort van € 1.797.000 ontstaan.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 129.000

Hiernaast is nog een aantal kleinere verschillen ontstaan voor in totaal € 129.000.

De grootste post hierin betreft Regionale uitvoering Jeugd:

Kassiersfunctie gastheergemeente Roosendaal DVO Jeugdhulp

Roosendaal is middels een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gastheergemeente voor Jeugdhulp West-Brabant West. Op dit budget resteert nog € 388.000. In 2023 is het regionaal innovatiebudget niet volledig gebruikt. Ontwikkelingen zoals de nieuwe inkoopronde, landelijke hervormingsagenda en de proeftuinen veiligheid en brede toegang vroegen veel innovatiekracht van gemeenten en partners, maar hebben vaak een eigen financiering en proces. In 2024 worden aanbieders op een verbeterde wijze geïnformeerd en geactiveerd aangaande het innovatiebudget. Ook zijn in 2023 minder uren door zorginstellingen gemaakt voor de continuering van de veiligheidsteams. Aangezien dit bedrag een regionaal budget is, zal het merendeel (€ 276.000) van dit bedrag terugbetaald worden aan de deelnemende gemeenten in BWB.

Bovenregionaal Expertise Netwerk (BEN)

Voor de uitvoering van het project Versterken van analyse in de toegangen jeugdzorg-regio West Brabant West was € 73.000 voor 2023 begroot. Het project richt zich op verbeteren van de analyse, de samenwerking en afstemming met de jeugdhulpaanbieder in het daaropvolgende proces en het creëren van bewustzijn van de waarde van de analyse door het zichtbaar maken van het effect op de inzet van passende zorg. Door een latere start van het project resteert in 2023 € 45.000. Dit bedrag wordt door-geschoven naar 2024 om het project voor te zetten en af te ronden (nadeel € 45.000).

Programma 6. Betalen & financieren

x1.000	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Saldo 2023	Incidenteel gerealiseerd in 2023
Treasury	V 374	V 586	V 233	N 353	
Lasten	-110	-327	446		
Baten	264	259	679		
Uitkeringen gemeentefonds	V 172.254	V 176.351	V 177.710	V 1.359	
Lasten	0	0	0		
Baten	172.254	176.351	177.710		4.096
Algemene lasten en baten	N 2.476	N 451	N 1.236	N 785	
Lasten	4.086	1.783	2.601		1.305
Baten	1.610	1.332	1.365		1.630
Belastingen	V 13.808	V 13.710	V 13.999	V 289	
Lasten	1.509	1.549	1.591		
Baten	15.317	15.259	15.590		
Resultaten	V 8.941	V 24.082	V 12.080	N 12.002	
Lasten	32.912	66.346	67.412		53.647
Baten	41.853	90.428	79.492		65.284
Saldo	V 192.901	V 214.278	V 202.786	N 11.492	

Analyse van de belangrijkste verschillen tussen begroting en rekening 2023

Treasury N 353.000

Rente V 199.000

Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door de hogere toegerekende rente aan grondexploitaties (€ 213.000). Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere boek-waarde per 1-1-2023 voor Majoppeveld dan waar in de begroting mee was gerekend.

Energiedistributie N 552.000

Het eigen vermogen van Duurzaam Energie Roosendaal B.V. (hierna DER) bedraagt op basis van de voorlopige cijfers per 31 december 2023 € 174.000. De deelneming bedraagt € 2.280.000. In 2021 en 2022 is een voorziening ter hoogte van € 1.541.000 gevormd. Deze voorziening is in 2023 aangevuld met € 565.000, zodat de voorziening per ultimo 2023 € 2.106.000 bedraagt. Bij de ontwikkeling van DER is uitgegaan van een jaarlijkse toename van het aantal aansluitingen op het warmtenet. Omdat de oplevering van woningen achterblijft op de programmering, blijven de inkomsten voor DER achter op de verwachte prognose. Als de oplevering van woningen weer op niveau komt zullen de inkomsten voor DER ook weer toenemen en zal het verlies ingelopen worden.

Uitkeringen gemeentefonds V 1.359.000

Algemene uitkering V 1.359.000

De septembercirculaire 2023 vormt de basis voor de begroting 2023. De uitkomsten van de septembercirculaire 2023 zijn namelijk via de Najaarsbrief 2023 verwerkt in de begroting. Op basis van de septembercirculaire is de algemene uitkering begroot op € 157.893.000. Bij de Najaarsbrief is ook al rekening gehouden met de middelen voor energietoeslag die via de decembercirculaire ontvangen zouden worden.

Na de septembercirculaire is de decembercirculaire 2023 verschenen. De resultaten van deze circulaire zijn, behoudens de middelen voor de energietoeslag, niet in de jaarschijf 2023 van de begroting verwerkt.

Over 2023 ontstaat ten opzichte van de begroting een voordelig verschil van € 1.359.000. Dit verschil is opgebouwd uit drie delen:

- > In 2023 is een bedrag van € 92.000 ontvangen via de algemene uitkering dat nog betrekking heeft op 2021.
- > In 2023 is een bedrag van € 361.000 ingehouden op de algemene uitkering dat nog betrekking heeft op het jaar 2022.
- > Over 2023 ontstaat ten opzichte van de septembercirculaire 2023 een voordelig verschil van € 1.628.000. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door de extra middelen die Roosendaal bij de decembercirculaire 2023 heeft ontvangen. Het verschil kan worden verklaard door een aanpassing van de aantallen van onderliggende maatstaven waarop de algemene uitkering is gebaseerd.

Algemene lasten en baten N 785.000

Overige algemene lasten en baten N 861.000

De aangifte voor de Werkkostenregeling over 2023 is opgesteld. Hieruit blijkt dat de vrije ruimte is overschreden. Dit leidt tot een naheffing van € 122.000.

De storting in de voorziening Oninbare publiekrechtelijke vorderingen bedraagt € 62.000. Deze aanvullende storting is gebaseerd op de opgave van de Belastingssamenwerking West Brabant (BWB). De voorziening Oninbare privaatrechtelijke vorderingen is met € 36.000 verhoogd.

In de huidige CAO is een nieuwe regeling opgenomen, namelijk de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU). Deze regeling geldt met ingang van 31 december 2023. Om aan de toekomstige verplichtingen voor de deelnemers aan deze regeling te voldoen, wordt een nieuwe voorziening gevormd. Op basis van het aantal deelnemers aan de RVU-regeling wordt de stand elk jaar opnieuw bekeken. Op basis van de huidige berekening is € 660.000 nodig. Dit bedrag is in de voorziening RVU gestort.

Overige afwijkingen < € 100.000 V 76.000

Op het product Overige algemene lasten/baten P&O is een voordeel van € 76.000 ontstaan. De twee grootste posten hierin betref hogere detacheringsopbrengsten (€ 23.000), omdat er meer personen gedetacheerd zijn geweest en het niet volledig inzetten van het budget flankerend personeelsbeleid (€ 38.000). Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve Flankerend personeelsbeleid van € 38.000.

Belastingen V 289.000

Het voordelige resultaat binnen dit beleidsveld wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere opbrengsten van precariobelastingen (€ 324.000). In 2023 zijn nog opbrengsten van precariobelastingen over 2022 ontvangen voor in totaal € 92.000. Over 2023 zijn meer precario-opbrengsten gerealiseerd vanwege het grotere gebruik van gemeente-grond bij bouwplannen. Hiernaast zijn nog enkele afwijkingen te zien, waarvan de grootste posten zijn Toeristenbelasting (nadeel € 52.000; na de coronajaren is het aantal overnachtingen moeilijk te voorspellen), Uitvoering wet WOZ (nadeel € 40.000) en Invorderingskosten (voordeel € 42.000).

Resultaten N 12.002.000

De hogere stortingen veroorzaken een nadeel van € 1.066.000. De lagere onttrekkingen aan de reserves veroorzaken een nadeel van € 10.936.000. Een verdere toelichting met betrekking tot de onttrekkingen en stortingen is opgenomen onder "Toelichting op de balans".

Mutaties op de reserves

Stortingen

Omschrijving	Geraamd	Werkelijk	Verschil	V/N	Incidenteel
Algemene reserve	4.022.000	4.144.000	122.000	N	4.144.000
BR Nieuw- en verbouw stadskantoor	1.047.000	1.047.000	0		0
BR Huisvesting onderwijs	717.000	67.000	650.000	V	67.000
BR Grondexploitaties	0	1.569.000	1.569.000	N	1.569.000
BR Flankerend personeelsbeleid	218.000	225.000	7.000	N	0
BR Decentralisatie-uitkeringen	96.000	96.000	0		96.000
BR Vastgoed	561.000	461.000	100.000	V	461.000
BR Beheerkalender kapitaallasten	2.713.000	3.133.000	420.000	N	662.000
BR Kapitaallasten	10.583.000	10.281.000	302.000	V	10.281.000
BR Participatie	12.493.000	12.493.000	0		0
BR Aanpak snelweg A58	250.000	250.000	0		250.000
BR Investeringsfonds	33.646.000	33.646.000	0		33.646.000
Overige reserves	0	0	0		0
Totaal	66.346.000	67.412.000	1.066.000	N	51.176.000

Onttrekkingen

Omschrijving	Geraamd	Werkelijk	Verschil	V/N	Incidenteel
Algemene reserve	21.779.000	19.528.000	2.251.000	N	19.528.000
BR Rijks- en gemeentemonumenten	1.289.000	1.289.000	0		1.289.000
BR Nieuw- en verbouw stadskantoor	10.763.000	10.496.000	267.000	N	10.496.000
BR Huisvesting onderwijs	5.537.000	1.312.000	4.225.000	N	1.312.000
BR Grondexploitaties	1.050.000	2.768.000	1.718.000	V	2.768.000
BR RSD spreekt, RSD doet	180.000	180.000	0		180.000
BR Flankerend personeelsbeleid	182.000	147.000	35.000	N	147.000
BR Decentralisatie-uitkeringen	321.000	177.000	144.000	N	177.000
BR Mobiliteit	373.000	373.000	0		373.000
BR Speelgelegenheden	1.003.000	1.003.000	0		1.003.000
BR Vastgoed	3.925.000	3.826.000	99.000	N	3.826.000
BR Groenfonds	208.000	330.000	122.000	V	330.000
BR Beheerkalender kapitaallasten	17.084.000	13.648.000	3.436.000	N	4.144.000
BR Ontsluiting Tolberg	962.000	962.000	0		962.000
BR Risicopremies garantiestellingen	1.229.000	1.229.000	0		1.229.000
BR Kapitaallasten	678.000	560.000	118.000	N	0
BR Duurzaamheid	127.000	112.000	15.000	N	112.000
BR Innovatiefonds	1.840.000	1.815.000	25.000	N	1.815.000
BR Kostenegalisatie	1.578.000	1.578.000	0		1.578.000
BR Participatie	13.191.000	13.191.000	0		13.191.000
BR Investeringsfonds	7.039.000	4.903.000	2.136.000	N	4.903.000
Overige reserves	90.000	65.000	25.000	N	65.000
Totaal	90.428.000	79.492.000	10.936.000	N	69.428.000

Incidentele baten en lasten 2023

Hieronder volgt een specificatie van de afzonderlijke incidentele baten en lasten

Lasten			
Prog.	Omschrijving	Werkelijk	Ref.
2	Tijdelijke huisvesting onderwijs	845.000	G
	Huisvesting Kroevendonk	584.000	H
	Podiumkunsten: Coronacrisis	777.000	I
3	Werkbudget noodhulp Oekraïne	3.777.000	J
	Minima: energietoeslag lage inkomens	5.875.000	K
4	Grondexploitatie	7.306.000	A
	Aanleg glasvezel	2.108.000	B
	Aanpak energiearmoede	1.035.000	C
	Uitgaven ten laste van bestemmingsreserves	1.935.000	D
5	Vastgoedtransitie gesloten jeugdzorg	903.000	E
6	Personeelskosten detacheringen	1.305.000	F
	Totaal incidentele lasten voor resultaat	26.450.000	
6	Storting in reserves (met uitzondering van dekking kapitaallasten)	53.647.000	XX
	Totaal incidentele lasten inclusief stortingen na resultaat	80.097.000	
Baten			
Prog.	Omschrijving	Werkelijk	Ref.
2	Podiumkunsten: Coronacrisis	605.000	I
3	Werkbudget noodhulp Oekraïne	6.943.000	M
4	Grondexploitaties	7.392.000	A
	Aanleg glasvezel	1.171.000	B
	SPUK-energiearmoede	1.035.000	C
5	Vastgoedtransitie gesloten jeugdzorg	903.000	E
6	Vergoedingen detacheringen	1.630.000	F
	Algemene uitkering uit gemeentefonds	4.096.000	L
	Totaal incidentele baten voor resultaat	23.775.000	
6	Onttrekking aan reserves (met uitzondering van dekking kapitaallasten)	65.284.000	XX
	Totaal incidentele baten inclusief onttrekkingen na resultaat	89.059.000	
	Saldo incidentele baten en lasten voor resultaat	N 2.675.000	
	Saldo incidentele baten en lasten reserves	V 11.637.000	
	Saldo incidentele baten en lasten na resultaat	V 8.962.000	

- > A: Aan de lastenkant omvat deze post aankoopkosten van gronden, kosten van bouwrijp maken, aanneemsommen, externe advieskosten en stortingen in verliesvoorzieningen. Daarnaast zijn hierin ook de aan de diverse projecten gerelateerde personeelskosten en kosten inhuur derden meegenomen. Aan de batenkant bevat deze incidentele post verkoopopbrengsten van gronden, bijdragen van de provincie en onttrekkingen aan de gevormde verliesvoorzieningen bij de afwikkeling of noodzakelijke van een grond-exploitatie.
- > B: dit betreft het eenmalig aanleggen van glasvezel binnen de gemeente.
- > C: vanuit het Rijk is een specifieke uitkering energiearmoede toegekend om de huishoudens die het hardst zijn getroffen te ondersteunen met energiebesparende maatregelen.
- > D: de uitgaven die ten laste van bestemmingsreserves zijn gebracht hebben hoofdzakelijk betrekking op kosten die zijn gemaakt voor de uitvoering van prioriteiten uit het collegeprogramma.
- > E: Dit betreft de lasten en baten die gemoeid zijn bij de vastgoedtransitie van de gesloten jeugdzorg. Hier staat een vergoeding van het rijk tegenover.
- > F: Dit zijn kosten van personeel tot een bedrag van € 1.305.000 die buiten de gemeente voor andere organisaties werkzaam zijn. Deze kosten hebben een incidenteel karakter, omdat de contracten voor een bepaalde tijd zijn afgesloten. Hiertegenover staan ook detachingsvergoedingen die van deze organisaties ontvangen worden tot een bedrag van € 1.630.000.
- > G: Betreft lasten van tijdelijke huisvesting voor openbaar voortgezet onderwijs.
- > H: Voor basisschool De Kroevendonk heeft in 2023 tijdelijke huisvesting plaatsgevonden tijdens de vernieuwbouw van de school.
- > I: De baten en het merendeel van de lasten betreffen de uitgekeerde SPUK Impuls Jongerencultuur. Deze is vanuit het Rijk ontvangen en via subsidie ingezet voor cultuurparticipatie en -aanbod door jongeren.
- > J: Aan de opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft Roosendaal € 3.777.000 uitgegeven. Hiervoor zijn via de algemene uitkering middelen ter dekking ontvangen.
- > K: Vanuit het rijk is een bijdrage ontvangen om mensen met een laag inkomen te ondersteunen bij het voldoen van hun energierekening. Roosendaal heeft een grensbedrag van 130% van het sociaal minimum gehanteerd om zo meer inwoners tegemoet te komen.
- > L: Bij de decembercirculaire heeft Roosendaal een bedrag (€ 3.697.000) ontvangen voor de energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen en voor de invoeringskosten Omgevingswet (€ 399.000) en een aantal kleinere taakmutaties.
- > M: De kosten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne worden gecompenseerd door het Rijk op basis van normbedragen. Roosendaal ontvangt hiervoor € 6.943.000.
- > XX: Op grond van de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten” die door de Commissie BBV is uitgebracht in augustus 2018 zijn alle mutaties op de reserves incidenteel van karakter, met uitzondering van de dekkingsreserve kapitaallasten.

Kredieten

De investeringskredieten en de uitputting ervan zijn beoordeeld. Hieronder worden de nadelige afwijkingen van € 250.000 en hoger nader toegelicht.

Lopende kredieten:

- > Op het krediet “Herhuisvesting Oekraïners transitiekosten” is een tekort zichtbaar van € 1.958.000 ontstaan. Voor de huisvesting van Oekraïners is het pand aan het Mill Hillplein verbouwd. Hiervoor zijn 2 aanvragen ingediend bij het rijk. De laatste aanvraag kon ingediend worden tot 1 oktober 2023. Op dat moment waren nog niet alle kosten in beeld. In 2024 is het weer mogelijk om een aanvullende aanvraag in te dienen bij het rijk ter bekostiging van de hogere lasten. Als deze middelen niet toegekend worden, dan wordt bij het opstellen van de bestuursrapportage 2024 bekeken hoe dit tekort aangevuld kan worden. Deze overschrijding heeft geen gevolgen voor de afschrijvingslasten in 2023.Tegenover deze kosten wordt een rijksbijdrage.
- > Op het krediet “Ecologische verbindingszone Smitendonksebeek” is een tekort van € 316.000 zichtbaar. Dit krediet wordt in 2024 en 2025 aangevuld met in totaal € 615.000. In de Voorjaarsbrief 2023 is een deel van het beschikbare krediet doorgeschoven naar 2024 en 2025 omdat de grondverwerving stagneert. Na het opstellen van de Najaarsbrief bleek dat meer dan geraamd is doorgeschoven. Dit wordt in de bestuursrapportage van 2024 hersteld. De overschrijding heeft geen gevolgen voor de kapitaallasten.

Voor een uitgebreide toelichting op de diverse investeringen en kredieten zie “Gevoteerde investeringen en kredieten”.

In de balans zijn de gevolgen van deze uitgaven voor onze bezittingen en schulden aangegeven.De bewaking van kredieten vindt plaats op basis van een gedetailleerde begroting. Indien er een overschrijding of onderschrijding van een krediet dreigt, meldt de beheerder van het krediet dit tijdig aan de directie. In de rapportages wordt zichtbaar gemaakt wat de kosten zijn die nog gemaakt moeten worden om het project te kunnen realiseren. De uit deze rapportages blijken substantiële overschrijdingen en onderschrijdingen op kredieten worden in de Bestuursrapportage en bij de Jaarstukken via het college aan de gemeenteraad gemeld. Per rubriek wordt na de tabel een korte toelichting gegeven op de hierin vermelde bedragen.

Nadat de Najaarsbrief 2023 is opgesteld is gebleken dat enkele kredieten niet voor de vastgestelde einddatum gerealiseerd konden worden. Van deze kredieten wordt de einddatum aangepast, zodat de werkzaamheden nog binnen het beschikbaar gestelde krediet uitgevoerd kunnen worden. Per krediet is aangegeven wat de benodigde nieuwe einddatum is met de onderbouwing hiervoor en de financiële gevolgen hiervan voor 2023.

Gevoteerde (nog lopende) investeringen en kredieten

Programma	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023
Programma 1: Besturen en samenwerken	€ 36.374.232	€ 31.173.543	€ 2.378.080	€ -	€ 33.551.622	€ 2.822.610
Programma 2: Leren en ontwikkelen	€ 17.497.810	€ 9.663.105	€ 6.314.136	€ -	€ 15.977.241	€ 1.520.569
Programma 3: Werk en inkomen	€ 4.479.204	€ 4.382.347	€ 7.325.641	€ -5.539.840	€ 6.168.148	€ -1.688.944
Programma 4: Wonen en verblijven	€ 62.432.585	€ 39.357.312	€ 17.356.315	€ -1.702.183	€ 55.011.445	€ 7.421.140
Programma 5: Zorgen en stimuleren	€ 928.746	€ 328.178	€ 604.616	€ -5.748	€ 927.045	€ 1.701
Programma 6: Betalen en financieren	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ -	€ -	€ 2.000.000	€ -
Totaal programma's	€ 123.712.577	€ 86.904.485	€ 33.978.788	€ -7.247.771	€ 113.635.501	€ 10.077.076

Programma 1

Project nummer	Project-omschrijving	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023	Huidige eind-datum	Gewenste nieuwe eind-datum
PROGRAMMA 1 BESTUREN EN SAMENWERKEN									
Betrouwbare gemeente									
Huisvesting									
INV037-001	HUIS van Rosendaal (bouwkosten)	€ 29.275.232	€ 26.826.677	€ 1.606.877	€ -	€ 28.433.554	€ 841.678	12-2023	12-2024
KRED037-0001	HUIS van Rosendaal (tijdelijk huisvest)	€ 2.904.000	€ 2.329.393	€ 252.581	€ -	€ 2.581.973	€ 322.027	12-2023	12-2024
Totaal huisvesting		€ 32.179.232	€ 29.156.070	€ 1.859.457	€ -	€ 31.015.527	€ 1.163.705		
Faciliteiten beheer									
INV037-002	HUIS van Rosendaal (losse inrichting)	€ 2.235.000	€ 1.864.625	€ 125.832		€ 1.990.457	€ 244.543	12-2023	12-2024
Totaal faciliteiten beheer		€ 2.235.000	€ 1.864.625	€ 125.832	€ -	€ 1.990.457	€ 244.543		
ICT									
INV029-001	ICT werkplek 2023	€ 340.000	€ -	€ 325.907		€ 325.907	€ 14.093	12-2023	
Totaal ICT		€ 340.000	€ -	€ 325.907	€ -	€ 325.907	€ 14.093		
Openbare orde, veiligheid en preventie									
Fysieke veiligheid									
INV006-001	VBK Brandweerkazerne Rosendaal	€ 135.000	€ 57.377	€ 38.164		€ 95.541	€ 39.459	12-2030	
INV006-002	Nieuwbouw Brandweerkazerne Wouw	€ 1.290.000	€ 95.472	€ 28.719		€ 124.190	€ 1.165.810	12-2024	
INV006-003	Grond Nieuwbouw Brandweerkazerne Wouw	€ 195.000				€ -	€ 195.000	12-2024	
Totaal fysieke veiligheid		€ 1.620.000	€ 152.848	€ 66.883	€ -	€ 219.731	€ 1.400.269		
Totaal programma 1: besturen & samenwerken		€ 36.374.232	€ 31.173.543	€ 2.378.080	€ -	€ 33.551.622	€ 2.822.610		

Betrouwbare gemeente

Op dit beleidsveld is per eind 2023 een voordelig restant van € 1.422.000 zichtbaar. Dit betreft 1 afgesloten krediet met een overschot van € 14.000 en 3 kredieten die nog doorlopen in 2024 met een restant van in totaal € 1.408.000. De grootste posten van de doorlopende kredieten zijn:

HUIS van Rosendaal: bouwkosten

Het totaal beschikbare krediet tot en met 2023 bedraagt € 29.275.000. Hiervan is € 28.433.000 besteed, waardoor een restant van € 842.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 12-2023. De afwikkeling van alle inrichtingswerkzaamheden voor het HUIS van Rosendaal is in 2023 niet volledig gelukt. Een paar onderdelen dienen nog afgerond te worden in 2024 en deze betreffen vooral besteksmatige inrichtingswerkzaamheden. Na het opstellen van de Najaarsbrief is bij de laatste evaluatie afgesproken dat pas bij volledige tevredenheid over afronding en overdracht naar de staande organisatie een financiële afwikkeling plaatsvindt. Dit vindt plaats binnen de beschikbare kredietruimte. Ten behoeve van de afwikkeling dient de einddatum aangepast te worden in 31-12-2024.

Omdat het Huis van Rosendaal vanaf 2023 in gebruik is genomen, is de afschrijving volledig geboekt en ontstaat hier geen afwijking ten opzichte van de begroting.

HUIS van Rosendaal (tijdelijke huisvesting)

Het totaal beschikbare krediet bedraagt € 2.904.000. Hiervan is € 2.582.000 besteed, waardoor per eind 2023 een restant van € 322.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023.

Bij het opstellen van de Najaarsbrief was de verwachting dat de overdracht van Mariadal aan BVR Groep nog in 2023 zou plaatsvinden. Deze overdracht heeft in 2023 niet plaatsgevonden, omdat de gemeente en BVR Groep nog met elkaar in gesprek zijn om tot overeenstemming te komen over de te verrichten werkzaamheden. Hierdoor is het beschikbare krediet niet volledig benut. De uitkomst van het gesprek geeft richting over hoelang de gemeente nog eigenaar blijft van Mariadal. Tot die tijd worden eigenaarslasten en beheerkosten ten laste gebracht van het krediet. Dit vindt plaats binnen de beschikbare kredietruimte. De einddatum dient aangepast te worden in 31-12-2024.

HUIS van Rosendaal: losse inrichting

Het totaal beschikbare krediet bedraagt € 2.235.000. Hiervan is € 1.990.000 besteed, waardoor per eind 2023 een restant van € 245.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023. De afwikkeling van alle inrichtingswerkzaamheden voor het HUIS van Rosendaal is in 2023 niet volledig gelukt. Een paar onderdelen dienen nog afgerond te worden in 2024 en deze betreffen vooral besteksmatige inrichtingswerkzaamheden. Na het opstellen van de Najaarsbrief is bij de laatste evaluatie afgesproken dat pas bij volledige tevredenheid over afronding en overdracht naar de staande organisatie een financiële afwikkeling plaatsvindt. Dit vindt plaats binnen de beschikbare kredietruimte. Ten behoeve van de afwikkeling dient de einddatum aangepast te worden in 31-12-2024. Omdat het Huis van Rosendaal vanaf 2023 in gebruik is genomen, is de afschrijving volledig geboekt en ontstaat hier geen afwijking ten opzichte van de begroting.

Openbare orde, veiligheid en preventie

De resterende kredietruimte binnen dit beleidsveld bedraagt € 1.400.000. Dit overschot wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door het restant op het krediet Nieuwbouw Brandweerkazerne Wouw (inclusief grondaankoop).

Nieuwbouw Brandweerkazerne Wouw

Het beschikbare krediet tot en met 2023 bedraagt € 1.290.000. Hierop is tot en met 2023 € 124.000 uitgegeven, waardoor per eind 2023 een restant van € 1.166.000 zichtbaar is. Het krediet wordt in 2024 nog aangevuld met € 360.000. Er is bezwaar gemaakt tegen het nieuwbouwplan van de brandweerpost Wouw na het opstellen van de Najaarsbrief. In 2023 heeft het proces daardoor stilgelegen en werd op een uitspraak gewacht van onder andere de Raad van State over het bestemmingsplan. De werkzaamheden worden opgepakt zodra er duidelijkheid is over de vergunning- en bestemmingsplanprocedure. De uitvoering vindt plaats binnen de beschikbare kredietruimte.

Programma 2

Project nummer	Project-omschrijving	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023	Huidige eind-datum	Gewenste nieuwe eind-datum
PROGRAMMA 2 LEREN EN ONTWIKKELEN									
Onderwijshuisvesting									
Huisvesting openbaar onderwijs									
INV043-001	De Klimroos gedeeltelijke nieuwbouw	€ 5.270.558	€ 5.270.558	€ -	€ -	€ 5.270.558	€ -	12-2023	
INV043-002	Voorbereidings-krediet Baayaert	€ 178.400	€ 178.400	€ -	€ -	€ 178.400	€ -	12-2025	
INV043-003	Noodunits Gezellehoek	€ 180.000		€ 180.000	€ -	€ 180.000	€ -	12-2024	
Totaal huisvesting openbaar onderwijs		€ 5.628.958	€ 5.448.958	€ 180.000	€ -	€ 5.628.958	€ -		
Huisvesting bijzonder basisonderwijs									
INV046-001	De Kroevendonk, vervangende bouw	€ 8.203.227	€ 3.740.868	€ 4.001.526		€ 7.742.394	€ 460.833	12-2023	12-2024
INV046-002	Kroevendonk, IKC	€ 1.493.697	€ 106.998	€ 1.881.265		€ 1.988.263	€ -494.566	12-2023	12-2024
INV046-003	De Zilverlinde, vervangende bouw	€ 63.772	€ 64.422	€ 1.170		€ 65.592	€ -1.820	12-2025	
INV046-007	Cortendijk-Saffier, nieuwbouw	€ 201.441	€ 201.441	€ 35.095		€ 236.536	€ -35.095	12-2025	
INV046-015	OLP en meubilair gymzaal Kroevendonk	€ 65.357	€ -	€ 62.544		€ 62.544	€ 2.813	12-2023	
Totaal huisvesting bijzonder basisonderwijs		€ 10.027.494	€ 4.113.729	€ 5.981.600	€ -	€ 10.095.330	€ -67.836		
Sport									
Expl. Buitensportaccommodaties (groen)									
INV056-001	Huisvesting op de Wielerexperience	€ 500.000		€ 4.500		€ 4.500	€ 495.500	12-2024	
KRED056-0001	2022 Beheerplan buitensportacc	€ 281.210	€ 100.418	€ 88.836		€ 189.253	€ 91.957	12-2023	12-2024
KRED056-0002	2023 Beheerplan buitensportacc	€ 764.387		€ 19.200		€ 19.200	€ 745.187	12-2023	12-2024
KRED056-0003	2023 Beheerplan WER	€ 13.761				€ -	€ 13.761	12-2023	12-2024
Totaal expl. Buitensportaccommodaties (groen)		€ 1.559.358	€ 100.418	€ 112.536	€ -	€ 212.953	€ 1.346.405		
Cultuur									
Monumenten									
INV067-001	Aankoop Motorhuis Nispen	€ 40.000		€ 40.000		€ 40.000	€ -	12-2023	
INV067-002	Verbouwing Motorhuis Nispen	€ 242.000				€ -	€ 242.000	12-2023	12 2024
Totaal monumenten		€ 282.000	€ -	€ 40.000	€ -	€ 40.000	€ 242.000		
Totaal programma 2: leren en ontwikkelen		€ 17.497.810	€ 9.663.105	€ 6.314.136	€ -	€ 15.977.241	€ 1.520.569		

Onderwijshuisvesting

Op dit beleidsveld bedraagt de negatieve kredietruimte per eind 2023 € 68.000. Hierin zitten 2 kredieten die zijn afgesloten met een totaal restant van € 3.000. Hiernaast lopen 6 kredieten nog door in 2024 en 2025 met een totaaltekort van € 71.000. De grootste posten in dit tekort zijn de kredieten voor Kroevendonk, vervangende bouw en Kroevendonk IKC. Voor Kroevendonk vervangende bouw is een krediet tot en met 2023 beschikbaar van € 8.203.000. De realisatie tot en met bedraagt € 7.742.000, waardoor per eind 2023 nog € 461.000 resteert op dit krediet.

Voor Kroevendonk IKC bedraagt het beschikbare krediet tot en met 2023 € 1.494.000. De realisatie tot en met 2023 bedraagt € 1.988.000, waardoor per eind 2023 een overschrijving van € 494.000 ontstaat. Op basis van de specificaties op de facturen is meer geboekt op het IKC-deel dan begroot en minder op het schooldeel. Dit heeft per saldo geen effect op de kapitaallasten. Omdat de definitieve projectoplevering pas in 2024 plaats vindt, dient de einddatum van beide projecten aangepast te worden in 31-12-2024. Bij het opstellen van de Najaarsbrief waren nog niet alle kosten in beeld en dus ook nog niet duidelijk dat op beide kredieten een afwijking zou ontstaan, die elkaar grotendeels opheffen. Ook was toen nog niet bekend dat de oplevering pas in 2024 plaats gaat vinden. Als gevolg van de oplevering in 2024 wordt in 2023 nog niet afgeschreven op deze kredieten, waardoor een voordeel van € 242.000 ontstaat op programma 2.

Sport

De resterende kredietruimte van € 1.346.000 bestaat uit 4 kredieten die doorlopen in 2024. Het betreft onderstaande kredieten:

Huisvesting op Wielerexperience

Van het beschikbare krediet van € 500.000 is per eind 2023 € 4.000 besteed waardoor per eind 2023 nog een restant krediet van € 496.000 beschikbaar is. De afstemming met partners heeft meer tijd gekost waardoor het project doorloopt in 2024.

Beheerplan buitensportaccommodaties 2022 en 2023

In totaal is hiervoor € 1.045.000 beschikbaar gesteld. Tot en met 2023 is hiervan € 208.000 besteed, waardoor per eind 2023 nog een restant van € 837.000 te zien is. De huidige einddatum van beide kredieten is 31-12-2023. Voor de uitvoering van enkele onderdelen van het beheerplan 2022 was aanvullende afstemming met de honk- en softbalvereniging nodig. Hierdoor zijn deze onderdelen nog niet uitgevoerd. Dit was bij het opstellen van de Najaarsbrief nog niet bekend. Ook de uitvoering van de werkzaamheden voor de buitensportaccommodaties 2023 heeft niet geheel plaatsgevonden in 2023. Deze werkzaamheden worden in 2024 opgepakt. Dit was bij het opstellen van de Najaarsbrief nog niet bekend. De einddatum van beide kredieten dient aangepast te worden in 31-12-2024.

Voor onderstaand krediet dient de huidige einddatum aangepast te worden.

Beheerplan WER (Wielerexperience)

Van het beschikbare krediet van € 14.000 is per eind 2023 nog niets besteed. De huidige einddatum is 31-12-2023. De einddatum van dit krediet dient doorgeschoven te worden naar 31-12-2024. De afstemming met partners heeft meer tijd gekost waardoor het project doorloopt in 2024.

Cultuur

Op dit beleidsveld is per eind 2023 een restant van € 242.000 zichtbaar. Het betreft het krediet Verbouwing Motorhuis Nispen. Hiervoor is € 242.000 beschikbaar gesteld. De huidige einddatum van het krediet is 31-12-2023.

De verbouwing van het Motorhuis is in 2023 niet gerealiseerd vanwege de overleggen met de toekomstige huurders, die na het opstellen van de Najaarsbrief plaatsvonden. Uit deze overleggen bleek namelijk dat er aanpassingen nodig waren in de tekeningen van de architect. Hierdoor schuift de realisatie van de verbouwing op naar 2024. Hiervoor dient de einddatum van het krediet aangepast te worden in 31-12-2024.

Programma 3

Project nummer	Project-omschrijving	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023	Huidige eind-datum	Gewenste nieuwe eind-datum
PROGRAMMA 3 WERK EN INKOMEN									
Ondernemerschap									
Economische ontwikkeling									
INV071-001	Openbare toiletten binnenstad	€ 36.605	€ 36.605	€ -	€ -	€ 36.605	€ 0	12-2023	
INV071-002	Stadstuin van Hasselt uitvoering	€ 765.000	€ 733.720	€ 15.575	€ -	€ 749.296	€ 15.704	12-2023	
INV071-003	Stadstuin van Hasselt subsidie	€ -176.917	€ -173.978	€ -	€ -2.939	€ -176.917	€ -	12-2023	
INV072-001	Toekomst-bestendig maken evenementen-terrein	€ 51.300		€ 25.884	€ -	€ 25.884	€ 25.416	12-2024	
INV118-001	Voorbereiding-kred her-ontwikkeling V&D	€ 82.000	€ 37.874	€ 13.729	€ -	€ 51.604	€ 30.396	12-2024	
INV118-002	Opbrengsten AO her-ontwikkeling V&D	€ -82.000	€ -37.874	€ -	€ 3.929	€ -33.945	€ -48.055	12-2024	
KRED071-0001	Herinr.Nieuwe Markt + Binnenstads. organ.	€ 3.786.000	€ 3.786.000	€ -	€ -	€ 3.786.000	€ -	06-2023	
Totaal economische ontwikkeling		€ 4.461.988	€ 4.382.347	€ 55.189	€ 990	€ 4.438.526	€ 23.462		
Exploitatie haven									
INV168-002	Upgrade jachthaven trailerhelling	€ 17.216		€ 12.216	€ -	€ 12.216	€ 5.000	12-2024	
Totaal exploitatie haven		€ 17.216	€ -	€ 12.216	€ -	€ 12.216	€ 5.000		
Bestaanszekerheid									
Participatievoorzieningen									
INV081-001	Herhuisvesting Oekrainers Transitiekosten	€ 5.300.000		€ 7.258.236	€ -	€ 7.258.236	€ -1.958.236	12-2024	
INV081-002	Herhuisvesting Oekrainers Rijksbijdrage	€ -5.300.000		€ -	€ -5.540.830	€ -5.540.830	€ 240.830	12-2024	12-2024
Totaal participatievoorzieningen		€ -	€ -	€ 7.258.236	€ -5.540.830	€ 1.717.406	€ -1.717.406		
Totaal programma 3: werk en ondernemen		€ 4.479.204	€ 4.382.347	€ 7.325.641	€ -5.539.840	€ 6.168.148	€ -1.688.944		

Ondernemerschap

Op dit beleidsveld is een klein restant zichtbaar van € 28.000 en bestaat uit 4 kredieten die doorlopen in 2024 (totaal restant € 13.000) en 4 afgesloten kredieten (restant € 15.000).

Bestaanszekerheid

Het negatieve restant op de kredieten op dit beleidsveld van € 1.717.000 bestaat uit 2 doorlopende kredieten. Het betreft:

Herhuisvesting Oekrainers transitiekosten (inclusief rijksbijdrage)

De begrote lasten bedragen € 5.300.000 waarvan in totaal € 7.258.000 is besteed, waardoor een negatief restant van € 1.958.000 per eind 2023 is ontstaan. De rijksbijdrage was begroot op € 5.300.000, waarvan € 5.541.000 is ontvangen, waardoor een positief restant van € 241.000 is ontstaan.

In 2023 werd steeds duidelijker dat de oorlog in Oekraïne voorlopig voort blijft duren. Daarom is gezocht naar een nieuwe opvanglocatie ter vervanging van De Brink. In verband met de snelheid die hiervoor noodzakelijk was, immers eind oktober moest de oude locatie verlaten zijn, is tijdens de verbouwing van het pand aan het Mill Hillplein stapsgewijs duidelijker geworden welke kosten noodzakelijk waren. In 2023 heeft Roosendaal tweemaal een aanvraag ingediend bij het Rijk voor de tegemoetkoming in de zogenoemde transitiekosten. De laatste aanvraag kon ingediend worden tot 1 oktober 2023. Op dat moment waren nog niet alle kosten in beeld. Dit verklaart het nadelige verschil van € 1,7 miljoen. In 2024 is het weer mogelijk om een aanvullende aanvraag in te dienen bij het Rijk ter bekostiging van de hogere lasten. Als deze middelen niet toegekend worden, dan wordt bij het opstellen van de bestuursrapportage 2024 bekeken hoe dit tekort aangevuld kan worden.

KRED089-0009	Braak	€ 28.500	€ 18.357	€ 10.936		€ 29.293	€ -793	12-2023	
KRED089-0010	Driehoekstraat	€ 391.050	€ 216.768	€ 139.275		€ 356.043	€ 35.007	12-2024	
KRED089-0011	Hoge Bergen	€ 35.700	€ 16.985	€ 19.065		€ 36.050	€ -350	12-2023	
KRED089-0012	Pastoor van Akenstraat/ Molenbeekstraat	€ 966.504	€ 945.255	€ 39.588		€ 984.843	€ -18.339	6-2023	12-2024
KRED089-0013	Burg. Freijterslaan	€ 240.000	€ 228.072	€ 22.957		€ 251.028	€ -11.028	6-2023	
KRED089-0014	Heliotroopdijk (was Diamantdijk)	€ 62.200	€ 56.448			€ 56.448	€ 5.752	6-2023	
KRED089-0015	Edisonstraat wegvak 05	€ 70.000	€ 21.645	€ 9.566		€ 31.211	€ 38.789	6-2024	
KRED089-0016	David Teniersplein (was Jeroen Boschstr)	€ 37.000	€ 36.818			€ 36.818	€ 182	12-2023	
KRED089-0017	Nucleonweg (was Atoomweg)	€ 432.310	€ 304.967	€ 110.572		€ 415.539	€ 16.771	6-2024	
KRED089-0018	Mozartlaan	€ 712.900	€ 704.166	€ 37.038		€ 741.204	€ -28.304	12-2023	
KRED089-0019	OVL vervanging lichtmasten 2022	€ 281.450	€ 283.110	€ 2.671		€ 285.781	€ -4.331	12-2023	
KRED089-0020	OVL Adhoc aanpassingen 2022	€ 21.219	€ 14.012	€ 3.523		€ 17.535	€ 3.684	12-2024	
KRED089-0021	Diamantdijk wegvakken 10, 14 en 16	€ 19.350	€ 17.512			€ 17.512	€ 1.838	12-2023	
KRED089-0022	OVL vervanging armaturen 2022	€ 120.750	€ 121.455			€ 121.455	€ -705	12-2023	
KRED089-0024	Onderhouds- contract OVL 2022	€ 198.200	€ 202.583	€ 3.208		€ 205.792	€ -7.592	12-2023	
KRED089-0025	Aanpassen inritten 2022	€ 43.500	€ 12.471	€ 30.965		€ 43.435	€ 65	12-2023	
KRED089-0026	Asfaltonderhoud 2022: raamcontr. onderh.	€ 1.929.575	€ 1.929.575	€ -45		€ 1.929.530	€ 45	12-2023	
KRED089-0027	A-bergen omgeving kinderboerderij	€ 98.888	€ 92.797	€ 13.281		€ 106.078	€ -7.190	12-2023	
KRED089-0028	Abdijberg	€ 391.040	€ 74.200	€ 289.257		€ 363.458	€ 27.582	12-2024	
KRED089-0029	Gezellelaan	€ -	€ 1.430	€ 2.876		€ 4.306	€ -4.306	12-2027	
KRED089-0030	Jan Vermeerlaan Noord	€ 221.400	€ 1.040	€ 53.625		€ 54.665	€ 166.735	12-2024	
KRED089-0031	Jan Vermeerlaan Zuid	€ 129.600	€ 1.950	€ 43.020		€ 44.970	€ 84.630	12-2024	
KRED089-0032	Kroeven zuidoost voetpaden	€ 186.000	€ 1.156	€ 182.696		€ 183.852	€ 2.148	12-2023	
KRED089-0033	Dr. Nolenslaan voetpaden	€ 45.000	€ 1.365	€ 46.026		€ 47.391	€ -2.391	12-2024	
KRED089-0034	van Coothlaan voetpaden	€ 58.325	€ 16.102	€ 49.408		€ 65.510	€ -7.185	12-2024	
KRED089-0035	Damstraat/ Willemstraat	€ 74.250	€ 1.058	€ 24.576		€ 25.634	€ 48.616	12-2024	
KRED089-0036	Paulus Potterstraat Wouw	€ 99.900	€ -	€ 75.326		€ 75.326	€ 24.574	12-2023	
KRED089-0037	Anjelierstraat	€ 19.900	€ 2.080	€ 15.585		€ 17.665	€ 2.235	6-2025	
KRED089-0038	Electronweg	€ 51.450	€ 13.083	€ 48.743		€ 61.826	€ -10.376	12-2024	
KRED089-0039	Mgr. Frenckenstraat en Dr. Mollerlaan	€ 59.650	€ 16.786	€ 45.321		€ 62.107	€ -2.457	12-2024	
KRED089-0040	Verweijlaan	€ 67.600	€ 37.980	€ 22.063		€ 60.043	€ 7.558	12-2024	
KRED089-0041	Spellestraat	€ 35.000	€ 18.074	€ 3.847		€ 21.920	€ 13.080	12-2024	
KRED089-0042	Roosendaal OVL masten	€ 128.250	€ -	€ 47.500		€ 47.500	€ 80.750	12-2023	12-2024
KRED089-0043	Roosendaal OVL armaturen	€ 243.000	€ -	€ 90.000		€ 90.000	€ 153.000	12-2023	12-2024
KRED089-0044	Roosendaal OVL onderhoud	€ 270.000	€ -	€ 142.465		€ 142.465	€ 127.535	12-2023	12-2024
KRED089-0046	Fietspad Strausslaan oostzijde	€ 493.466	€ 491.817	€ 25.517		€ 517.334	€ -23.868	06-2023	
KRED089-0047	Rucphensebaan fase 2	€ 122.000	€ 21.310	€ 92.872		€ 114.182	€ 7.818	12-2024	
KRED089-0049	Duke Ellington- en Haydnlaan	€ 48.250	€ -	€ 25.483		€ 25.483	€ 22.768	12-2025	
KRED089-0050	Molensingel voet- en fietspaden	€ 1.410.000	€ 33.599	€ 711.203		€ 744.802	€ 665.198	12-2024	

KRED089-0051	Willem Dreesweg fp (Kroevenprnt-Kl Brab)	€ 187.000	€ 32.485	€ 137.540		€ 170.025	€ 16.975	6-2024	
KRED089-0052	Fortuinstraat	€ 65.950	€ -	€ 56.558		€ 56.558	€ 9.393	12-2025	
KRED089-0054	Kortendijksestraat (oost)	€ 60.250	€ -	€ 40.204		€ 40.204	€ 20.046	12-2025	
KRED089-0055	Ranonkelstraat	€ 19.350	€ 1.495	€ 45.578		€ 47.073	€ -27.723	12-2025	
KRED089-0056	Scholtensboslaan	€ 12.450	€ 1.040	€ 11.079		€ 12.119	€ 331	12-2025	
KRED089-0057	Wijnkorenstraat	€ 43.200	€ 130	€ 23.293		€ 23.423	€ 19.777	12-2025	
KRED089-00058	Fietspad Pootlaan	€ 59.300	€ 59.308			€ 59.308	€ -7	12-2023	
KRED089-00059	Doeldreef	€ 51.500	€ 48.835	€ 12.039		€ 60.874	€ -9.374	06-2023	
KRED089-00060	Admiraal de Ruijtersraat	€ 509.350	€ 18.995	€ 440.312		€ 459.307	€ 50.043	12-2024	
KRED089-00061	Gregoriusdonk	€ 22.250	€ 520	€ 29.207		€ 29.727	€ -7.477	12-2024	
KRED089-0062	Aanpassen inritten 2023	€ 47.250	€ -	€ 48.902		€ 48.902	€ -1.652	12-2024	
KRED089-0063	Asfaltonderhoud 2023	€ 1.865.000	€ 24.440	€ 1.632.573	€ -3.000	€ 1.654.013	€ 210.987	12-2024	
KRED089-0064	Fietspad Strausslaan oostzijde subsidie	€ -57.466	€ -50.255			€ -50.255	€ -7.211	12-2023	
KRED089-0065	Innovatiebudget digitale overheid kosten	€ 291.609	€ 291.609	€ 18.404		€ 310.013	€ -18.404	12-2023	
KRED089-0066	Innovatiebudget digitale overheid kosten	€ -291.609	€ -291.609			€ -291.609	€ -	12-2023	
KRED089-0067	Reginadonk	€ 74.550	€ 32.685	€ 25.906		€ 58.591	€ 15.959	6-2025	
KRED089-0068	Aanpassen openbaar gebied KCT-terrein	€ 149.618	€ 2.980	€ 222.300		€ 225.280	€ -75.662	12-2023	12-2024
KRED089-0069	Bijdrage kosten openbaar gebied KCT-terrein	€ -149.618	€ -2.980		€ -222.300	€ -225.280	€ 75.662	12-2023	12-2024
KRED089-0070	Sanering KCT- kazerneterrein	€ 30.000	€ -			€ -	€ 30.000	12-2023	12-2024
KRED089-0071	Flintdijk wegvakken 08-09	€ 29.538	€ -	€ 19.840		€ 19.840	€ 9.698	12-2025	
KRED089-0077	Dr Heijptstraat	€ -	€ -	€ 140		€ 140	€ -140	12-2025	
KRED089-0078	Koraaldijk	€ -	€ -	€ 5.307		€ 5.307	€ -5.307	12-2025	
KRED089-0079	Kroeven zuid-west voetpaden	€ 33.000	€ -	€ 10.062		€ 10.062	€ 22.938	12-2025	
KRED089-0082	Belder	€ 10.000	€ -	€ 7.105		€ 7.105	€ 2.895	12-2025	
KRED089-0083	Ericastraat	€ 16.300	€ -	€ 19.489		€ 19.489	€ -3.189	12-2025	
KRED089-0084	Bergrand fietspad	€ 10.350	€ -	€ 2.862		€ 2.862	€ 7.488	12-2025	
KRED089-0085	Willem Dreesweg (Bergrand-Vijf) fietspad	€ 25.500	€ -	€ 11.452		€ 11.452	€ 14.048	12-2025	
KRED089-0086	Klein Brabant	€ 2.700	€ -	€ -		€ -	€ 2.700	12-2025	
KRED089-0097	Champetterberg	€ -	€ -	€ 1.153		€ 1.153	€ -1.153	12-2025	
KRED089-0098	Fietspad Bulkenaarsepapad	€ 27.596	€ -	€ 26.862		€ 26.862	€ 734	12-2025	
KRED089-0101	Aanpassen inritten 2024	€ -	€ -	€ 122		€ 122	€ -122	12-2025	
KRED089-0102	Asfaltonderhoud 2024	€ -	€ -	€ 4.363		€ 4.363	€ -4.363	12-2025	
KRED089-0103	Onverharde wegen 2024	€ -	€ -	€ 215		€ 215	€ -215	12-2025	
KRED089-0104	Vierhoeven omvorming	€ 39.950	€ -	€ 7.207		€ 7.207	€ 32.743	12-2025	
KRED089-0105	Vroenhoutseweg	€ 47.450	€ -	€ 20.529		€ 20.529	€ 26.921	12-2025	
KRED089-0106	FBroosstraat- Ettingstraat-Jac. Vosstraat	€ -	€ -	€ 4.538		€ 4.538	€ -4.538	12-2025	
KRED089-0159	Kees van Dongenplein	€ 95.251	€ -	€ 25.464		€ 25.464	€ 69.787	12-2024	
KRED089-0202	Keulsveld	€ 30.000	€ -	€ 11.580		€ 11.580	€ 18.420	12-2024	
KRED089-0219	Pplantagebaan omgeving Wouwseplantage	€ 55.450	€ -	€ 38.537		€ 38.537	€ 16.913	12-2025	
KRED089-0239	Pplantagebaan omgeving Wouwseplantage	€ 20.000	€ -	€ 16.845		€ 16.845	€ 3.155	12-2025	
Totaal wegen		€ 31.928.589	€ 15.710.467	€ 12.205.373	€ -1.694.862	€ 26.220.978	€ 5.707.611		

Gladheidsbestrijding									
INV090-001	Gladheid-meldsysteem	€ 49.000	€ 28.983	€ 6.305		€ 35.288	€ 13.712	6-2023	06-2024
Totaal gladheidsbestrijding		€ 49.000	€ 28.983	€ 6.305	€ -	€ 35.288	€ 13.712		

Openbaar groen									
INV097-001	Parklandschap Bulkenaar	€ 280.000	€ 145.018	€ 56.362	€ -5.043	€ 196.337	€ 83.663	12-2025	
INV097-002	Arien Zenith Zero Turn accu zitmaaier	€ 47.300	€ -	€ 47.699		€ 47.699	€ -399	12-2023	
INV097-003	Arien Zenith Zero Turn accu zitmaaier (centrum)	€ 47.300	€ -	€ 47.699		€ 47.699	€ -399	12-2023	
INV097-004	Front armmaaier	€ 56.600	€ -	€ 56.600		€ 56.600	€ -	12-2023	
INV097-005	Heftruck	€ 27.600	€ -	€ 27.595		€ 27.595	€ 5	12-2023	
Totaal openbaar groen		€ 458.800	€ 145.018	€ 235.955	€ -5.043	€ 375.930	€ 82.870		

Riolering									
KRED102-0001	Onderhoud Omgang	€ 123.495	€ 123.495	€ -	€ -	€ 123.495	€ 0	06-2023	
KRED102-0002	Ren. gemalen 2019 GPRS PLC schakelkast	€ 122.723	€ 122.723	€ 98.364	€ -	€ 221.087	€ -98.364	12-2023	
KRED102-0003	Brugstraat	€ 203.750	€ 43.819	€ -	€ -	€ 43.819	€ 159.931	12-2025	
KRED102-0004	Verv persleid 2020 Fuis, Landjuw, Boerkens	€ 4.850	€ 3.959	€ -	€ -	€ 3.959	€ 892	06-2023	
KRED102-0006	Bredaseweg	€ 2.056.450	€ 1.604.576	€ 322.254	€ -	€ 1.926.831	€ 129.619	12-2024	
KRED102-0007	Van Goghlaan-Mondriaanstraat	€ 57.000	€ 43.012	€ 16.975	€ -	€ 59.987	€ -2.987	12-2024	
KRED102-0008	Ferdinand Bolstraat	€ 1.200	€ 1.040	€ -	€ -	€ 1.040	€ 160	12-2024	
KRED102-0009	Gerard ter Borchstraat	€ 180.000	€ 52.325	€ 78.028	€ -	€ 130.353	€ 49.647	12-2023	12-2024
KRED102-0011	Burgerhoutsestraat Zuid	€ 122.767	€ 157.175	€ 158.323	€ -	€ 315.498	€ -192.731	12-2026	
KRED102-0012	Doeldreef	€ 324.000	€ 334.182	€ 90.020	€ -	€ 424.202	€ -100.202	12-2024	
KRED102-0013	Landeweel/ Graaienhil/Bieakker	€ 520.000	€ 149.573	€ 71.901	€ -	€ 221.474	€ 298.526	12-2025	
KRED102-0014	Paulus Potterstraat Roosendaal	€ 1.500	€ 1.170	€ -	€ -	€ 1.170	€ 330	12-2024	
KRED102-0015	Theresiastraat & Engelselaan	€ 157.950	€ 3.608	€ 26.868	€ -	€ 30.476	€ 127.475	12-2025	
KRED102-0016	Boomhoefstraat	€ 30.350	€ -	€ 3.317	€ -	€ 3.317	€ 27.033	12-2025	
KRED102-0017	Memlinckstr/ Freijtersln/Alfred Ostlaan	€ 153.900	€ 7.235	€ 41.129	€ -	€ 48.364	€ 105.536	12-2025	
KRED102-0018	Gerard Doustraat/ Jan van Gooijenstraat	€ 3.950	€ 2.990	€ -	€ -	€ 2.990	€ 960	12-2025	
KRED102-0019	Buitenberg	€ -270	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -270	12-2025	
KRED102-0020	Hofstraat Wouw	€ 69.661	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 69.661	12-2026	
KRED102-0021	Burg.Freijterslaan	€ 50.355	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 50.355	12-2026	
KRED102-0022	Emile van Loonpark	€ 20.790	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.790	12-2026	
KRED102-0023	Burg.Freijterslaan wegvak 12	€ 11.138	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 11.138	12-2026	
KRED102-0028	Jan Vermeerlaan wegvak 23	€ 23.288	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 23.288	12-2026	
KRED102-0029	Knelpunten riolering Langdonk	€ 51.300	€ 23.259	€ -	€ -	€ 23.259	€ 28.042	12-2023	
KRED102-0030	Rioolrenovaties 2021	€ 114.000	€ 1.823	€ 142.904	€ -	€ 144.727	€ -30.727	12-2023	
Totaal riolering		€ 4.404.147	€ 2.675.963	€ 1.050.083	€ -	€ 3.726.046	€ 678.101		

Energie en warmte									
Duurzaamheid									
KRED132-0001-1	Gebruiksklaar maken EKP gebouw - 9.998.29 BR Kapitaallasten	€ 200.000	€ 122.105	€ 5.580		€ 127.685	€ 72.315		
KRED132-0001	Gebruiksklaar maken EKP gebouw	€ 200.000	€ 122.105	€ 5.580	€ -	€ 127.685	€ 72.315	12-2024	
Totaal duurzaamheid		€ 200.000	€ 122.105	€ 5.580	€ -	€ 127.685	€ 72.315		

Natuur, landbouw en milieu									
Landschapsprojecten									
INV099-001	EVZ Oude Beek	€ -83.851	€ 58.074	€ -		€ 58.074	€ -141.925	12-2026	
INV099-002	Bijdrage EVZ Oude Beek	€ 50.312	€ -34.844		€ -	€ -34.844	€ 85.156	12-2026	
INV099-003	EVZ Spuiten-donksebeek	€ -130.398	€ 77.301	€ 108.429	€ -	€ 185.730	€ -316.128	12-2026	
INV099-004	Bijdrage EVZ Sputendonksebeek	€ 94.070	€ -29.301		€ -	€ -29.301	€ 123.371	12-2026	
INV099-005	Parkenvisie uitvoeren	€ 50.000	€ 488	€ -		€ 488	€ 49.513	12-2024	
INV099-006	Stimulerings-regeling Landschap	€ 50.000	€ 40.265	€ -	€ -	€ 40.265	€ 9.735	12-2024	
INV099-007	Kasteel van Wouw	€ 1.228.513	€ 1.244.245	€ 1.469	€ -	€ 1.245.714	€ -17.201	12-2023	12-2024
INV099-008	Bijdrage Kasteel van Wouw	€ -974.910	€ -963.347	€ -2	€ -	€ -963.349	€ -11.561	12-2023	12-2024
INV099-009	Molenbeek Noord	€ 1.102.650	€ 1.089.279	€ 20.470	€ -	€ 1.109.749	€ -7.099	12-2023	12-2024
INV099-010	Bijdrage Molenbeek Noord	€ -733.650	€ -724.089	€ -	€ -	€ -724.089	€ -9.561	12-2023	12-2024
Totaal landschapsprojecten		€ 652.736	€ 758.072	€ 130.366	€ -	€ 888.438	€ -235.702		

Totaal programma 4: wonen en verblijven	€ 62.432.585	€ 39.357.312	€ 17.356.315	€ -1.702.183	€ 55.011.445	€ 7.421.140		
---	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-------------	--	--

Ruimtelijke ordening

Op de kredieten binnen het beleidsveld Ruimtelijke ordening is per eind 2023 een restant van € 1.030.000 zichtbaar. Dit restant bestaat uit 3 componenten, te weten Investerings stedelijke vernieuwing (€ 14.000), Strategisch bezit (€ 926.000) en Grondexploitaties (€ 90.000).

Strategisch bezit

De kredietruimte van de kredieten ten behoeve van dit product bedraagt € 926.000 en bestaat uit 11 kredieten die doorlopen in 2024. De grootste doorlopende posten zijn:

2022 OnderhoudsProgramma Vastgoed (OPV)

Op deze kredieten is tot en met 2023 € 1.323.000 beschikbaar. Tot en met 2023 is hierop € 1.102.000 uitgegeven waardoor per eind 2023 een restantkrediet van € 221.000 zichtbaar is. Deze kredieten hebben een einddatum 31-12-2023. Een aantal onderdelen van het OPV zijn nog niet uitgevoerd. De sportvloer van de Commandobaan 6 moet nog vervangen worden en dat gebeurt in de komende vakantieperiode in verband met de continuïteit van het bewegingsonderwijs. Tevens is de opdracht voor het Kabouterhuisje nog niet voldoende gedefinieerd. Daarnaast moeten de afzuigventilatoren aan de Gezellelaan 45 nog vervangen worden en bij de Ambrozijnberg moet het dakbeschot van de schuur aangepast worden (dat kan pas als de put voldoende leeg is). Pas na het opstellen van de Najaarsbrief werd duidelijk dat de planning van een aantal onderdelen aangepast moest worden. Om deze onderdelen nog ten laste van het OPV 2022 uit te kunnen voeren dient de einddatum doorgeschoven te worden naar 31-12-2024. Het doorschuiven van de einddatum heeft geen gevolgen voor de afschrijving in 2023. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de uitvoering binnen het beschikbare budget uitgevoerd wordt.

2023 OPV

Van het beschikbare krediet ad € 1.091.000 is per eind 2023 € 464.000 besteed, waardoor een restant-krediet van € 627.000 zichtbaar is. Een deel van het onderhoudsprogramma 2023 wordt in 2024 uitgevoerd. Het onderhoud aan de brandweerkazerne wordt niet uitgevoerd tenzij het niet anders kan, wegens de plannen voor de realisatie van een nieuwe kazerne binnen enkele jaren. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de uitvoering binnen het beschikbare budget uitgevoerd wordt.

Hiernaast dient de einddatum aangepast te worden voor onderstaand krediet:

2021 OPV schilderwerk

Van het beschikbare krediet van € 33.000 is per eind 2023 € 26.000 besteed (restant per eind 2023 € 7.000). De huidige einddatum van dit krediet is 31-12-2023. Voor de schilderwerken aan de Sint Janskerk is subsidie aangevraagd. Totdat bekend was of die toegekend zou worden mocht niet begonnen worden met schilderen. Toen duidelijk was dat er geen subsidie beschikbaar zou komen is getracht de werkzaamheden alsnog uit te voeren in 2023. Echter het benodigde materieel was niet beschikbaar. De werkzaamheden worden in 2024 opgepakt. Om deze werkzaamheden nog ten laste van het OPV 2021 schilderwerken te kunnen laten uitvoeren, dient de einddatum aangepast te worden in 31-12-2024. Het doorschuiven van de einddatum heeft geen gevolgen voor de afschrijving in 2023. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de uitvoering binnen het beschikbare budget uitgevoerd wordt. Na het opstellen van de Najaarsbrief bleek dat de werkzaamheden niet meer in 2023 uitgevoerd konden worden.

Openbare ruimte

Op de kredieten binnen het beleidsveld Openbare ruimte is per eind 2023 een restant van € 6.555.000 zichtbaar. Dit restant bestaat uit 6 componenten, te weten Verkeersmaatregelen (€ 133.000), Civieltechnische kunstwerken (- € 61.000), Wegen (€ 5.708.000), Gladheidsbestrijding (€ 14.000), Openbaar groen (€ 83.000) en Riolering (€ 678.000).

Wegen

Het restant ad € 5.708.000 bestaat uit 79 lopende kredieten en 28 afgesloten kredieten. De doorlopende kredieten hebben tezamen een kredietruimte van € 5.706.000. De afgesloten kredieten laten een overschot zien van in totaal € 2.000.

Onder de lopende kredieten bevinden zich 12 kredieten ten behoeve van de snelfietsroute F-58. Van het beschikbare krediet van € 6.492.000 is per eind 2023 € 5.894.000 besteed waardoor een restant van € 598.000 is ontstaan. Het krediet wordt in 2024 aangevuld met € 6.849.000.

De voorbereidingen voor het tracé Fietstunnel onder rijksweg was meer tijd nodig dan ten tijde van de Najaarsbrief 2023 bekend was. Deze voorbereidingen lopen daardoor tot begin 2024. Begin maart 2024 wordt het werk aanbesteed en wordt de voorbereiding afgerond. De uitloop had voornamelijk betrekking op de beton- en staal berekeningen, de stikstof berekening en het vaststellen van de uitvoeringsplanning/werkvolgorde van het project. Op het tracé Bergsebaan Heerle is het, vanwege de weersomstandigheden

in de laatste maanden, tot twee maal toe niet gelukt om de toplagen van het asfalt te draaien. Dit volgt in maart 2024 waarna het project financieel wordt afgesloten met de aannemer. Tot slot zijn de voorbereidingen voor de aanleg van het compensatiebos nabij de Weihoek enigszins vertraagd. Vanwege weersomstandigheden in de laatste maanden (natte gronden) was het niet mogelijk om dit werk eerder uit te voeren. Het werk wordt in de maanden februari en maart 2024 uitgevoerd. Daardoor is het budget niet volledig besteed in 2023. De begrote subsidie voor de snelfietsroute tot en met 2023 bedraagt € 3.611.000. Hiervan is tot en met 2023 € 3.478.000 gerealiseerd, waardoor een negatief restant van € 133.000 zichtbaar is. In 2024 wordt dit krediet verhoogd met € 4.626.000.

De subsidies (Rijk en Provincie) die aan de snelfietsroute zijn gekoppeld, zijn in verhouding tot de gemaakte kosten 2023 geboekt. Doordat er minder kosten zijn gemaakt, is de geboekte subsidie ook lager. De aanleg van de snelfietsroute loopt door tot in 2024 en zal binnen de beschikbare kredieten uitgevoerd worden.

Naast de kredieten voor de snelfietsroute lopen nog 33 andere kredieten door in 2024 met een restant van in totaal € 2.201.000, waarvan de grootste posten zijn:

Stepvelden (tussen A17 en Borchwerf)

Van het beschikbare krediet van € 1.041.000 is per eind 2023 € 733.000 besteed, waardoor een restant van € 308.000 is te zien. Dit restant per eind 2023 is grotendeels te verklaren door de gemaakte afspraak met Enexis dat zij het verleggen van de gasleiding bekostigen. Deze post was nog opgenomen in het krediet. In de Voorjaarsbrief 2024 wordt het krediet verlaagd voor de component Enexis.

Molensingel voet- en fietspaden

Het beschikbare krediet bedraagt € 1.410.000. Hiervan is per eind 2023 € 745.000 besteed, waardoor een restant van € 665.000 is ontstaan. De nutsbedrijven hebben de benodigde werkzaamheden later uitgevoerd dan gepland. Vanwege de ongunstige weersomstandigheden kon in 2023 geen toplaag geasfalteerd worden. Op enkele wegdelen is de afscheiding tussen fietspad en rijbaan nog niet gereed. Deze werkzaamheden vinden plaats in 2024 binnen de beschikbare kredietruimte.

Voor enkele kredieten dient de huidige einddatum van in 2023 aangepast te worden in 31-12-2024. Dit betreft:

Pastoor van Akenstraat/Molenbeekstraat

Van het beschikbare krediet van € 967.000 is per eind 2023 € 985.000 besteed. Per eind 2023 is een negatief restant € 18.000 zichtbaar. De huidige einddatum is 06-2023. Het werk aan de verplaatste ondergrondse containers is nog niet volledig gerealiseerd. Daarna worden er rondom nog onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd in 2024. Hierna gaat de onderhoudstermijn van een half jaar lopen. Hiervoor dient de einddatum van het krediet aangepast te worden in 31-12-2024. Vanaf 2024 wordt er, na het gereedkomen van de vervangingen, afgeschreven. Bij het opstellen van de bestuursrapportage over 2024 wordt dit krediet bekeken en indien nodig aangevuld. Doordat er in 2023 nog niet wordt afgeschreven op dit project is een voordeel van € 10.000 ontstaan op de afschrijvingslasten in programma 4.

Roosendaal Openbare Verlichting (OVL) masten, OVL armaturen en OVL onderhoud

- > Voor "Roosendaal OVL masten" is € 128.000 begroot. Hiervan is € 47.000 besteed waardoor een restant van € 81.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023.
- > Voor "Roosendaal OVL armaturen" is € 243.000 begroot. Hiervan is € 90.000 besteed waardoor een restant van € 153.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023
- > Voor "Roosendaal OVL onderhoud" is € 270.000 begroot. Hiervan is € 142.000 besteed waardoor een restant van € 128.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023.

Vanwege diverse marktontwikkelingen zijn de vervangingen van masten en armaturen in 2023 uitgesteld. Er is een nieuwe uitvraag van (led)armaturen opgestart. De verwachte afronding hiervan is in het eerste kwartaal van 2024. Aspecten zoals duurzaamheid, circulariteit en toekomstbestendigheid worden meegenomen in de keuze van nieuwe standaard led-armaturen. Deze nieuwe uitvraag heeft ertoe geleid dat de geplande vervangingen van 2023 worden opgenomen en uitgevoerd in 2024.

Vanwege voorgaande ontwikkelingen is ook het onderhoud uitgesteld. In 2023 wordt nog niet worden afgeschreven op deze kredieten wat een voordeel van € 11.000 oplevert op de afschrijvingslasten in programma 4. De einddatum van deze kredieten dient aangepast te worden in 31-12-2024.

Er lopen 31 kredieten door tot in 2025 met een restant van in totaal € 3.052.000; waarvan de grootste posten zijn:

Grondverwerving Bulkenaar

Van het beschikbare krediet van € 7.554.000 is per eind 2023 € 5.550.000 besteed waardoor een restant van € 2.004.000 zichtbaar is. Dit krediet wordt in 2024 aangevuld met € 7.954.000.

De verwachting was dat in 2023 nog een akte zou passeren. Het contract is wel in 2023 getekend, maar de akte is nog niet gepasseerd. In 2024 vinden nog diverse grondverwervingen plaats. Het budget is hier toereikend voor. Ten tijde van het opstellen van de Najaarsbrief was het nog de verwachting dat de akte in 2023 zou passeren.

Infra Bulkenaar

Van het beschikbare krediet van € 1.200.000 is per eind 2023 € 831.000 besteed waardoor een restant van € 369.000 zichtbaar is. Dit krediet wordt in 2024 en 2025 aangevuld met € 6.485.000.

Bij de prognose voor de Najaarsbrief is geen rekening gehouden met de verhoging van de budgetten vanuit de suppletie regeling bommen/explosieven. Hierdoor is het budget in 2023 met € 282.000 verhoogd. Dit betreft de vergoeding van de gemaakte kosten in 2021 en 2022.

Daarnaast is in 2023 nog steeds geen onherroepelijk bestemmingsplan vastgesteld. Daardoor zijn uiteindelijk minder kosten gemaakt dan aanvankelijk was gedacht voor onder andere het rooien (start bouwrijp maken) en kosten voor de aanbesteding. Het restant van het budget wordt, samen met de beschikbare middelen in 2024 en 2025, uitgegeven aan de aanleg van de weg richting de nieuwe locatie van het ziekenhuis. Het is nog onduidelijk wanneer deze budgetten exact besteed worden.

Het hangt af van het onherroepelijk vaststellen van het bestemmingsplan, welke vertraging op loopt omdat er een procedure bij de Raad van State loopt. Naar verwachting ontstaat hier in 2024 meer duidelijkheid over. Bij de bestuursrapportage over 2024 wordt hier nader op in gegaan en waar nodig de budgetten in de tijd verschoven. Hierbij wordt rekening gehouden met de planning van de start van de bouw ziekenhuis in 2026. De uitvoering vindt plaats binnen het beschikbare gestelde krediet.

Er lopen 3 kredieten door tot in 2026, 2027 en 2030 met een restant van in totaal € 270.000.

Gladheidbestrijding

Het restant ad € 14.000 betreft het krediet Gladheidsmeldsysteem. Het beschikbare krediet bedraagt € 49.000. Hiervan is tot en met 2023 € 35.000 besteed. De geplaatste sensoren werken nog niet optimaal. Deze worden in 2024 opgeleverd. Vanaf 2024 wordt afgeschreven. In 2023 levert dit een voordeel op van € 5.000 op programma 4 vanwege het niet-afschrijven. De huidige einddatum van 30-6-2023 dient aangepast te worden in 30-6-2024.

Riolering

Het restant van € 678.000 bestaat uit 24 kredieten, waarvan 5 kredieten zijn afgesloten per eind 2023 met een negatief restant van € 100.000 en 19 kredieten die doorlopen met een restant van € 778.000.

Het tekort in 2023 wordt grotendeels veroorzaakt door het krediet Renovatie gemalen 2019 GPRS PLC schakelkast (nadeel € 98.000). Dit tekort is ontstaan door de prijsstijgingen vanaf het moment dat het krediet beschikbaar is gesteld, door het extra advies dat is ingewonnen voor de standaardisering van de technische rioolinstallaties en door de aanpassing van het ontwerp in verband met systeemveiligheid en functionaliteit.

De grootste doorlopende kredieten betreft:

Landeweel/Graaienhil/Bieakker

Van het beschikbare krediet van € 520.000 is € 221.000 besteed. Het restant per eind 2023 bedraagt € 299.000. Het krediet wordt in de komende jaren nog aangevuld met € 1.680.000.

In verband met de bereikbaarheid van de wijk konden de werkzaamheden in de Landeweel pas plaatsvinden na afronding van de werken aan de Molensingel. Dit krediet loopt door tot in 2025. De uitvoering vindt plaats binnen de beschikbare middelen.

Hiernaast dient de einddatum aangepast te worden voor onderstaand krediet:

Gerard ter Borchstraat

Van het beschikbare krediet van € 180.000 is € 130.000 besteed, waardoor een restant van € 50.000 is ontstaan. De huidige einddatum is 31-12-2023.

Eind 2023 zijn de werkzaamheden gereedgekomen. Dat betekent dat nu de onderhoudstermijn loopt. Pas na afloop daarvan, in 2024, wordt er afgeschreven. De einddatum dient aangepast te worden in 31-12-2024.

Energie en warmte

Binnen het beleidsveld Energie en warmte is per eind 2023 een restant van € 72.000 zichtbaar. Dit betreft het krediet Gebruiksklaar maken EKP dat nog doorloopt in 2024.

Natuur, landbouw en milieu

Op de kredieten ten behoeve van het beleidsveld Natuur, landbouw en milieu is per eind 2023 een negatief restant van € 236.000 zichtbaar. Dit wordt veroorzaakt door de diverse kredieten voor landschapsprojecten en bestaat uit 10 doorlopende kredieten. Hiervan lopen 4 kredieten door tot in 2026 en 6 kredieten tot in 2024.

De grootste doorlopende post is:

Ecologische verbindingszone Spuitendonksebeek (inclusief bijdrage)

Op het krediet voor de uitgaven is per eind 2023 een negatief restant van € 316.000 zichtbaar. Dit krediet wordt in 2024 en 2025 aangevuld met in totaal € 615.000. Op het krediet voor de bijdrages is per eind 2023 een positief restant van € 123.000 zichtbaar. Dit krediet wordt in 2024 en 2025 nog verhoogd met € 444.000. In de Voorjaarsbrief 2023 is een deel van het beschikbare krediet doorgeschoven naar 2024 en 2025 omdat de grondverwerving stagneert. Na het opstellen van de Najaarsbrief bleek dat meer dan geraamd is doorgeschoven. Dit wordt in de bestuursrapportage van 2024 hersteld.

Van enkele kredieten dient de einddatum aangepast te worden. Dit betreft:

Kasteel van Wouw (inclusief bijdrage)

Op het beschikbare uitgaven-krediet van € 1.229.000 is per eind 2023 € 1.246.000 besteed. Hierdoor is een negatief restant van € 17.000 ontstaan. De begrote bijdrage bedraagt € 975.000. Hiervan is per eind 2023 € 963.000 gerealiseerd, waardoor per eind 2023 een tekort van € 12.000 zichtbaar is. Formeel heeft er nog geen overdracht plaatsgevonden richting het Waterschap. In het voorjaar van 2024 worden nog enkele werkzaamheden afgerond waarna de overdracht plaatsvindt. Uit de overdracht kunnen nog extra kosten voortvloeien (maximaal € 30.000). Om deze redenen dient de huidige einddatum van beide kredieten (31-12-2023) aangepast te worden in 31-12-2024. Hierdoor wordt op deze kredieten nog niet afgeschreven in 2023 wat een klein voordeel van € 10.000 oplevert in programma 4. Bij het opstellen van de Najaarsbrief was de verwachting dat het project in 2023 afgerond zou worden.

Molenbeek Noord (inclusief bijdrage)

Op het beschikbare uitgaven-krediet van € 1.103.000 is per eind 2023 € 1.110.000 besteed. Hierdoor is een negatief restant van € 7.000 ontstaan. De begrote bijdrage bedraagt € 734.000. Hiervan is per eind 2023 € 724.000 gerealiseerd, waardoor per eind 2023 een tekort van € 10.000 zichtbaar is. De afronding van de fysieke uitvoering van het project moeten de bijdragen van de partners nog worden ontvangen.

Om deze redenen dient de huidige einddatum van beide kredieten (31-12-2023) aangepast te worden in 31-12-2024. Hierdoor wordt op deze kredieten nog niet afgeschreven in 2023 wat een voordeel van € 49.000 oplevert in programma 4. Het project wordt binnen de beschikbare middelen afgerond in 2024. Bij het opstellen van de Najaarsbrief was de verwachting dat het project in 2023 afgerond zou worden.

Programma 5

Project nummer	Project-omschrijving	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023	Huidige eind-datum	Gewenste nieuwe eind-datum
PROGRAMMA 5 ZORGEN EN STIMULEREN									
Leefbare wijken en dorpen									
KRED184-0001	Verwerving grond Lindenburg 84-86	€ 89.875	€ -	€ 89.875	€ -	€ 89.875	€ -	12-2023	
KRED184-0002	Verwerving pand Lindenburg 84-86	€ 270.125	€ -	€ 261.304	€ -	€ 261.304	€ 8.821	12-2023	
Totaal nationaal programma leefbaarheid en veiligheid		€ 360.000	€ -	€ 351.179	€ -	€ 351.179	€ 8.821		
Welzijn									
Algemene voorzieningen welzijn									
INV179-001	Verbouwing PiusX	€ 75.000	€ 89.119	€ -	€ -	€ 89.119	€ -14.119	06-2023	
INV179-002	Verbouwing Kloosterstraat 21	€ 493.746	€ 239.059	€ 253.437	€ -5.748	€ 486.748	€ 6.998	12-2023	
Totaal algemene voorzieningen welzijn		€ 568.746	€ 328.178	€ 253.437	€ -5.748	€ 575.866	€ -7.120		
Totaal programma 5 zorgen en stimuleren		€ 928.746	€ 328.178	€ 604.616	€ -5.748	€ 927.045	€ 1.701		

Binnen de projecten ten behoeve van programma 5 resteert per eind 2023 € 2.000 en betreft 4 afgesloten projecten. Hierin zitten geen grote afwijkingen die een toelichting behoeven.

Programma 6

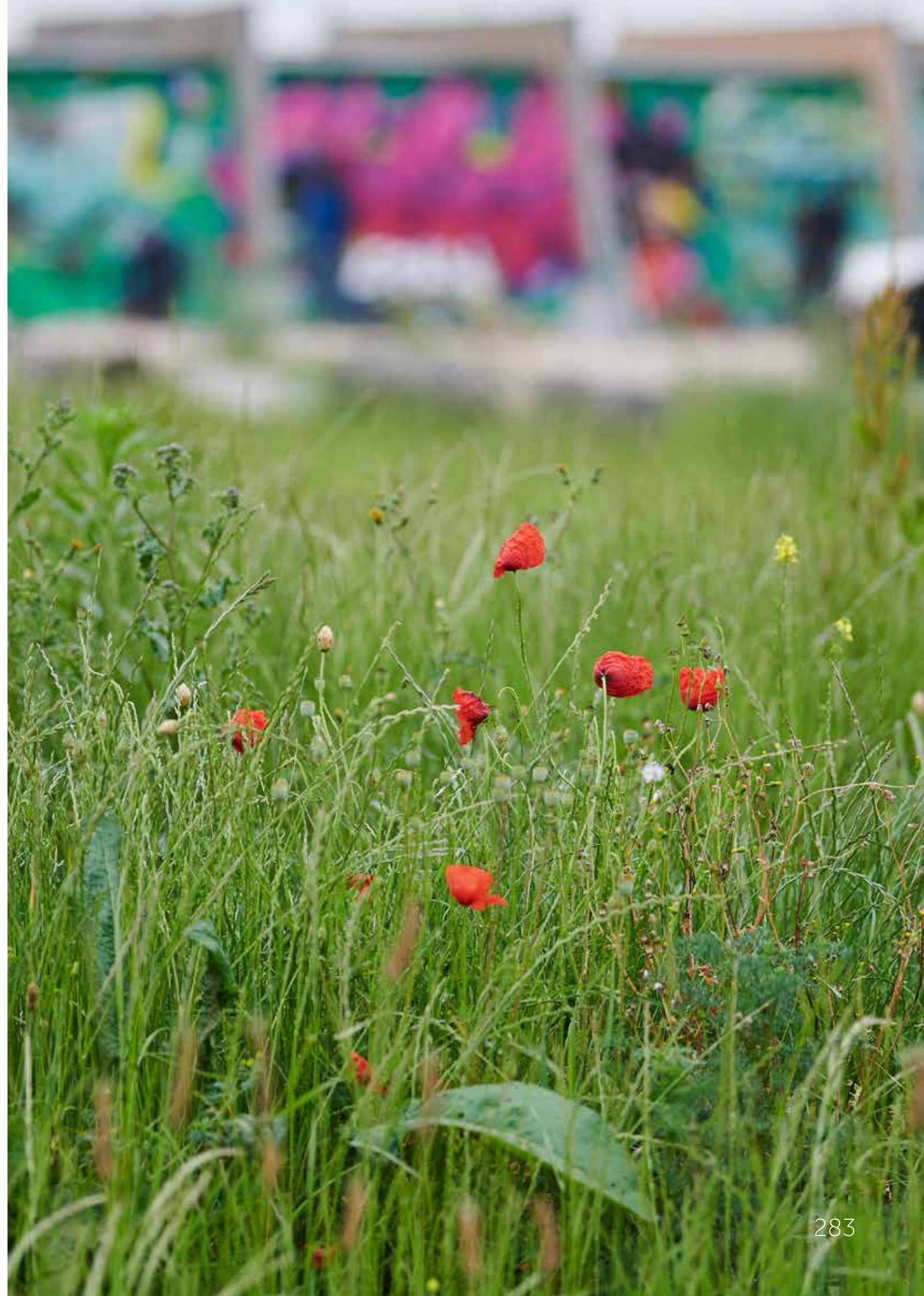
Project nummer	Project-omschrijving	Totaal krediet	Geboekte uitgaven t/m 2022	Geboekte uitgaven 2023	Geboekte inkomsten/ bijdr. 2023	Totaal geboekte uitgaven t/m 2023	Vrije ruimte 2023	Huidige eind-datum	Gewenste nieuwe eind-datum
PROGRAMMA 6 BETALEN EN FINANCIEREN									
Treasury									
Energiedistributie									
INV156-001	Deelneming DER BV	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ -		€ 2.000.000	€ -	12-2021	
Totaal energiedistributie		€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ -	€ -	€ 2.000.000	€ -		
Totaal programma 6 betalen en financieren		€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ -	€ -	€ 2.000.000	€ -		

Op het krediet ten behoeve van programma 6 staat per eind 2023 geen restant.

Overzicht BBV wetgeving

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Naast de gepresenteerde exploitatie overzichten per programma met daarin de vertrouwde informatie over de onderliggende niveaus beleidsveld/product wordt in onderstaand overzicht weergegeven hoe de wettelijke taakvelden binnen de door de raad vastgestelde programma's gesorteerd zijn. Tevens zal ook een overzicht gepresenteerd worden waarin de verplichte taakvelden gesorteerd zijn in de voor IV-3 voorgeschreven 8 hoofdindelingen.

Overzicht IV3 taakvelden

Programma X € 1.000	Taakveld	LASTEN			BATEN			Saldo t.o.v. begroting na wijziging
		Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	
0. Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	4.437	5.456	5.651	110	110	446	141
	0.10 Mutaties reserves	22.669	66.345	67.412	20.304	90.428	79.492	-12.002
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	16.646	84					84
	0.2 Burgerzaken	1.708	1.946	1.884	928	928	950	84
	0.4 Overhead	22.835	32.836	27.819	514	3.993	413	1.437
	0.5 Treasury	134	-327	446	535	259	679	-353
	0.61 OZB woningen	1.187	1.216	1.256	8.628	8.100	8.113	-27
	0.62 OZB niet-woningen				5.837	5.950	5.937	-13
	0.63 Parkeerbelasting				1.980	2.364	2.533	169
	0.64 Belastingen overig	273	297	303	915	915	1.298	378
1. Veiligheid	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds				167.831	176.351	177.710	1.359
	0.8 Overige baten en lasten	2.786	1.783	2.602	1.414	1.332	1.365	-785
	0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	10	35	32				3
	Totaal taakveld	72.685	109.673	107.404	208.996	290.730	278.938	-9.524
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.516	6.093	6.087		135	130	1
	1.2 Openbare orde en veiligheid	4.657	6.099	5.707	168	393	344	342
	Totaal taakveld	10.173	12.191	11.793	168	529	473	343
	2.1 Verkeer en vervoer	14.599	23.119	18.866	1.527	2.092	2.259	4.419
	2.2 Parkeren	1.664	1.814	1.835				-21
	2.4 Economische havens en waterwegen	478	528	620	1	1	-4	-97
3. Economie	Totaal taakveld	16.742	25.462	21.322	1.528	2.093	2.255	4.302
	3.1 Economische ontwikkeling	109	28	43				-15
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9.385	9.830	8.700	8.300	8.305	7.392	218
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.552	3.193	2.991	223	224	221	199
	3.4 Economische promotie	928	1.056	972	418	447	439	77
	Totaal taakveld	12.974	14.108	12.706	8.940	8.975	8.052	479
	4.1 Openbaar basisonderwijs	135	135	154				-19
	4.2 Onderwijshuisvesting	5.833	10.317	6.329	845	1.025	423	3.386
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.314	7.610	6.679	3.610	4.540	3.739	130
	Totaal taakveld	12.282	18.063	13.163	4.454	5.565	4.162	3.497
5. Sport, cultuur en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	1.195	1.717	1.634	195	621	945	406
	5.2 Sportaccommodaties	3.332	4.425	3.669	1.030	1.839	1.154	70
	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.530	5.103	4.826	144	749	768	297
	5.4 Musea	1.201	1.403	1.279	60	60	60	123
	5.5 Cultureel erfgoed	258	463	250	34	34	34	214
	5.6 Media	1.571	1.649	1.642		78	78	6
5. Sport, cultuur en recreatie	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	7.946	9.150	8.769	607	614	699	465
	Totaal taakveld	19.033	23.909	22.070	2.071	3.996	3.738	1.582

6. Sociaal domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	12.177	19.062	15.017	267	8.407	8.685	4.323
	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.548	11.565	11.881	1.992	1.872	3.217	1.028
	6.3 Inkomensregelingen	43.301	53.925	53.181	32.944	34.487	34.495	752
	6.4 WSW en beschut werk	15.759	16.787	16.786			653	655
	6.5 Arbeidsparticipatie	4.307	2.953	2.873	714		861	80
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.664	4.377	4.599			859	-224
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18 +	17.807			836			
	6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)		7.703	7.859				-157
	6.71b Begeleiding (Wmo)		8.034	7.674				360
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18 -	24.099			8.971			
7. Volksgezondheid en milieu	6.72a Jeugdzorg begeleiding		83	51				32
	6.72b Jeugdzorg behandeling		3.695	3.726				-31
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding		2.842	2.945				-103
	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig		3.187	3.357		961	912	-220
	6.73a Pleegzorg		1.655	1.619				36
	6.73b Gezinsgericht		4.226	5.414		87	57	-1.218
	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig		4.052	4.147				-95
	6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf			138				-138
	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		980	1.257		149	149	-277
	6.74c Gesloten plaatsing		9.128	9.128		8.118	7.953	-164
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	6.81 Geëscaleerde zorg 18 +	267						
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)		696	661				35
	6.82 Geëscaleerde zorg 18 -	2.433						
	6.82a Jeugdbescherming		1.979	2.020		294	339	4
	6.82b Jeugdreclassering		221	175				46
	Totaal taakveld	127.361	157.150	154.509	45.724	55.237	57.320	4.723
	7.1 Volksgezondheid	3.307	3.942	4.030	20	286	776	402
	7.2 Riolering	10.446	11.116	11.592	13.624	14.248	15.055	332
	7.3 Afval	9.510	9.018	8.597	12.532	11.972	11.236	-314
	7.4 Milieubeheer	606	3.413	2.527	4	1.464	1.199	621
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	58	45	67	67	78	24
	Totaal taakveld	23.919	27.548	26.791	26.246	28.037	28.344	1.064
	8.1 Ruimte en leefomgeving	1.643	2.531	2.305	51	225	284	284
	8.3 Wonen en bouwen	2.962	7.801	5.431	1.595	3.050	3.135	2.454
	Totaal taakveld	4.604	10.332	7.737	1.647	3.275	3.418	2.739
	Totaal	299.774	398.436	377.495	299.774	398.436	386.700	9.205

Overzicht IV3 taakvelden per programma

Programma X €1.000	Taakveld	LASTEN			BATEN			Saldo tov begroting na wijziging
		Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	
1. Besturen & samenwerken	0.1 Bestuur	4.437	5.456	5.651	110	110	446	141
	0.2 Burgerzaken	1.708	1.946	1.884	928	928	950	85
	0.4 Overhead	22.835	32.836	27.819	514	3.993	413	1.437
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.516	6.093	6.087		135	130	1
	1.2 Openbare orde en veiligheid	4.205	5.393	5.016	99	324	288	341
	Totaal programma	38.701	51.724	46.456	1.651	5.490	2.227	2.005
	4.1 Openbaar basisonderwijs	135	135	154				-19
	4.2 Onderwijshuisvesting	5.833	10.317	6.329	845	1.025	423	3.386
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.226	7.541	6.610	3.610	4.540	3.739	130
	5.1 Sportbeleid en activering	1.195	1.717	1.634	195	621	945	406
2. Leren & ontwikkelen	5.2 Sportaccommodaties	3.332	4.425	3.669	1.030	1.839	1.154	70
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuur-participatie	3.530	5.103	4.826	144	749	768	297
	5.4 Musea	1.201	1.403	1.279	60	60	60	123
	5.5 Cultureel erfgoed	258	463	250	34	34	34	214
	5.6 Media	1.571	1.649	1.642		78	78	6
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	269	450	314	28	13	10	133
	Totaal programma	23.552	33.202	26.708	5.946	8.959	7.211	4.747
	2.4 Economische havens en waterwegen		6	7		1	2	
	3.1 Economische ontwikkeling	109	28	43				-15
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.525	3.164	2.964	223	224	221	197
3. Werken & ondernemen	3.4 Economische promotie	912	1.056	972	224	153	197	129
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	87	70	69				
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	302	401	384	266	301	300	16
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		8.179	5.184		7.995	8.213	3.213
	6.3 Inkomensregelingen	43.301	53.925	53.181	32.944	34.487	34.495	752
	6.4 Begeleide participatie	15.759	16.787	16.786			653	655
	6.5 Arbeidsparticipatie	4.307	2.953	2.873	714			80
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	666						
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	77						
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	13	13	14			6	6
	Totaal programma	68.058	86.582	82.477	34.371	43.161	44.089	5.033

Programma X € 1.000	Taakveld	LASTEN			BATEN			Saldo tov begroting na wijziging
		Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	Primitieve begroting	Gewijzigde begroting	Rekening	
5. Zorgen & stimuleren	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	12.177	10.883	9.833	267	412	471	1.110
	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.548	11.565	11.881	1.992	1.872	3.217	1.028
	6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	1.664	4.377	4.599		861	859	-224
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	17.141			836			
	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)		7.703	7.859				-157
	6.71b Begeleiding (WMO)		8.034	7.674				360
	6.72 Maatwerkdienstverlening 18 -	24.099			8.971			
	6.72a Jeugdhulp begeleiding		83	51				32
	6.72b Jeugdhulp behandeling		3.695	3.726				-31
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding		2.842	2.945				-103
	6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig		3.187	3.357		961	912	-220
	6.73a Pleegzorg		1.655	1.619				36
	6.73b Gezinsgericht		4.226	5.414		87	57	-1.218
	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig		4.052	4.147				-95
	6.74a Jeugdhulp beh. GGZ zonder verblijf			138				-138
	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf		980	1.257		149	149	-277
	6.74c Gesloten plaatsing		9.128	9.128		8.118	7.953	-164
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	190						
	6.81a Beschermd wonen (WMO)		696	661				35
	6.82 Geëscaleerde zorg 18 -	2.433						
	6.82a Jeugdbescherming		1.979	2.020		294	339	4
	6.82b Jeugdreclassering		221	175				46
	7.1 Volksgezondheid	3.307	3.942	4.030	20	286	776	402
Totaal programma		66.558	79.248	80.516	12.086	13.041	14.734	425

6. Betalen & financieren	0.10 Mutaties reserves	22.669	66.345	67.412	20.304	90.428	79.492	-12.002
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	16.646	84					84
	0.5 Treasury	134	-327	446	535	259	679	-353
	0.61 OZB woningen	1.187	1.216	1.256	8.628	8.100	8.113	-27
	0.62 OZB niet-woningen				5.837	5.950	5.937	-13
	0.64 Belastingen overig	273	297	303	915	915	1.298	378
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente- fonds				167.831	176.351	177.710	1.359
	0.8 Overige baten en lasten	2.786	1.783	2.602	1.414	1.332	1.365	-785
	0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	10	35	32				3
	3.4 Economische promotie				193	293	242	-52
	Totaal programma	43.705	69.434	72.050	205.658	283.628	274.837	-11.408
	Totaal	299.774	398.436	377.495	299.774	398.436	386.700	9.205

Overzicht indicatoren BBV

Indicator	P	Jaar	Roosendaal	NL
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1	2023	3,4	2,5
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	1	2023	5,0	4,3
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1	2023	1,1	1,3
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	1	2023	7,6	5,8
Verwijzingen Halt (per 1.000 inwoners 12-17 jarigen)	1	2022	12	8
Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)	3	2013	113	100
Funcziemenging (verhouding banen/woningen, 0 = alleen wonen, 100 = alleen werken)	3	2022	52,4%	53,8%
Vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners 15-64 jaar)	3	2022	153,7	174,1
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	2	2022	3,1%	2,4%
Absoluut verzuim van onderwijs (per 1.000 leerlingen)	2	2022	3,2	4,2
Relatief verzuim van onderwijs (per 1.000 leerlingen)	2	2022	26	24
Niet-sporters	2	2022	50,0%	46,4%
Banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar)	3	2022	808,5	825,4
Netto arbeidsparticipatie	3	2023	70,6%	73,1%
Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners 18 jaar e.o.)	3	2022	370,1	344,8
Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-65 jaar)	3	2023	216	191,5
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)	5	2022	850	710
% kinderen in uitkeringsgezinnen (% van alle jongeren tot 18 jaar)	5	2022	7%	6%
% werkloze jongeren (% jongeren tot 16-22 jaar)	5	2022	2%	1%
Jongeren met delict voor rechter (% jongeren van 12-21 jaar)	5	2022	1%	1%
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	5	2023	12,6%	11,1%
Jongeren met jeugdreclassering (% jongeren van 12-22 jaar)	5	2023	0,3%	0,3%
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	5	2023	1,1%	1,0%
Fijn huishoudelijk restafval (kg. per inwoner)	4	2022	109	148
Hernieuwbare elektriciteit (%)	4	2021	56,8%	33,1%
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	4	2023	€ 292.000	€ 368.000
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	4	2022	2,1	9,3
Demografische druk (verhouding aantal personen 0 – 20 jr. en > 65 jr. in verhouding tot personen tussen 20 en 65 jr.)	4	2023	72,9%	70,3%
Woonlasten éénpersoonshuishouden	4	2023	903	860
Woonlasten meerpersoonshuishouden	4	2023	932	942

In kolom P staat het nummer van het betreffende Programma vermeld.
(bron: www.waarstaatjegemeente.nl, geraadpleegd op 27/03/2024)

Overzicht indicatoren

BBV onderdeel bedrijfsvoering

Effectindicator bedrijfsvoering	R2022	R2023
Formatie in aantal FTE per 1.000 inwoners	5,81	6,65
Bezetting in aantal FTE per 1.000 inwoners	5,76	6,65
Apparaatskosten in kosten per inwoner	€ 546,30	€ 658,59
Externe inhuur (incl. WVS), als % van totale loonsom	32,7%	37,4
Overhead, % van totale lasten	7,7%	9,4

Single Information Single Audit

In 2023 dient verantwoordingsinformatie te worden opgenomen over de volgende specifieke uitkeringen (zie tabel hiernaast):

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)		Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02		Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 6.721.091	€ 0		€ 0	€ 7.319.485	€ 0	€ 165.750
			Totaal bedrag vorderingen // onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)		Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08		Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	
			€ 0	€ 56.280		€ 14.262.606	€ 19.381.805		
			Naam veiligheidsregio	Naam kostensoort		Besteding per kostensoort (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02		Aard controle R Indicator: A18B/03			
JenV	A21	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2023 Gemeenten	1 050497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Meerkosten coördinerende gemeente		€ 0			
			2 050497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Hotels/centra		€ 0			
			3 050497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Overige specifieke meerkosten		€ 0			
			4 050497 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	Overige Meerkosten		€ 0			
JenV	A21	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2023 Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		Project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		
			Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05		Aard controle n.v.t. Indicator: A21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A21/04		
			Ja			Nee	Dit is een meerjarige SiSa.		
			Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)					
JenV	A21	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2023 Gemeenten	Aard controle R Indicator: A21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A21/02					
			€ 7.585	€ 7.585					

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02
			78	311
		Wijziging keuze per (2023/2024)		Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08
		N.V.T.		Nee
		Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)		Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)
		Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11		Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
		€ 731.312		€ 868.745
		Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)		Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)

Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18
€ 29.640	€ 118.180
Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24

Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) (vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
102	192	Ja	Nee
Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)		
Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16
€ 390.401	€ 534.405	€ 0	€ 0
Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22
€ 353.736	€ 665.856	€ 183.090	€ 207.774
Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesgesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesgesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	
€ 0	€ 0	€ 1.688.179	

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 Suvis21-00801353	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)	Nee
			2 Suvis21-00774037	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 26/02/2024	Nee
			3 Suvis21-00801853	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)	Nee
			4 Suvis21-00801863	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)	Nee
			5 Suvis21-00801995	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)	Nee
			6 Suvis21-00746079	€ 0	€ 0	Nee	Geen verlenging aangevraagd. Is nieuwe school	Ja
			7 Suvis21-00772508	€ 0	€ 0	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 26/02/2024	Nee
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 Suvis21-00801353	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)			
			2 Suvis21-00774037	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 26/02/2024			
			3 Suvis21-00801853	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)			
			4 Suvis21-00801863	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)			
			5 Suvis21-00801995	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 18/01/2024 (in realisatie IHP)			
			6 Suvis21-00746079	Nee	Geen verlenging aangevraagd. Is nieuwe school			
			7 Suvis21-00772508	Nee	verlenging op uitvoeringsperiode aangevraagd op 26/02/2024			
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Aard controle R Indicator: C41B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Aard controle R Indicator: C41B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	€ 19.092	€ 19.092	€ 0	1	1
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09			
			1 030010 Provincie Noord-Brabant	40	Nee			

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			210	€ 955.226	€ 1.004.836	40	€ 10.000	€ 10.000
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	250	€ 49.280	€ 49.280			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/ energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			851	522	0	0	1.313	231
			Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02349469	Woningen spoedzoekers Flaviadonk Roosendaal	€ 0	€ 0	0	0
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle R Indicator: C56/09	Aard controle R Indicator: C56/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/12
			1 Woningen spoedzoekers Flaviadonk Roosendaal	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/14				
			Nee	Ja				
			Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	€ 9.880	Nee				
			Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 77.763	€ 0	1	366	64	
			Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03468181	€ 0	0	0	0	€ 0

BZK	C94		Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/ of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.		
			Indicator: C94/07	Indicator: C94/08	Indicator: C94/09	Indicator: C94/10		
		1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
BZK	C100	Regeling kansrijke wijk	Naam stedelijk focusgebied	Naam onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: C100/01	Indicator: C100/02	Indicator: C100/03	Indicator: C100/04	Indicator: C100/05	
		1	In 2023 nog niks gerealiseerd, maar dit is een meerjarige SISA.	In 2023 nog niks gerealiseerd, maar dit is een meerjarige SISA.	€ 0	€ 0	Nee	
BZK	C109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	Plan/projectnaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen cumulatief (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) per project ten laste van rijksmiddelen - zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project ten laste van rijksmiddelen - inclusief uitvoering door derden vanaf SiSa 2024
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
			Indicator: C109/01	Indicator: C109/02	Indicator: C109/03	Indicator: C109/04	Indicator: C109/05	Indicator: C109/06
			1	er is in 2023 nog niks gerealiseerd, maar het is een meerjarige SISA.	0	0	€ 0	€ 0
			Kopie plan/projectnaam	Cofinanciering (jaar T) per project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per project	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
		1	er is in 2023 nog niks gerealiseerd, maar het is een meerjarige SISA.	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
BZK	C210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
		Indicator: C210B/01	Indicator: C210B/02	Indicator: C210B/03	Indicator: C210B/04	Indicator: C210B/05	Indicator: C210B/06	
		1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 2.278	€ 0	1	0	Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
			Indicator: D8/01	Indicator: D8/02	Indicator: D8/03	Indicator: D8/04	Indicator: D8/05	
		€ 2.065.072	€ 991.864	€ 0	€ 0	€ 1.488.740		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
		Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R			
		Indicator: D8/06	Indicator: D8/07	Indicator: D8/08	Indicator: D8/09			
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
			Indicator: D14/01	Indicator: D14/02	Indicator: D14/03	Indicator: D14/04	Indicator: D14/05	
		€ 603.194	€ 0	€ 99.385	€ 0	€ 865.966		
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
		Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R			
		Indicator: D14/06	Indicator: D14/07	Indicator: D14/08	Indicator: D14/09			

OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) Aard controle R Indicator: D19/01	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 180.000	€ 180.000	Ja			
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband Aard controle R Indicator: D21/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband Aard controle n.v.t. Indicator: D21/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04	Eventuele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: D21/05	
			1 Cultuur Compaan	€ 604.700	€ 604.700	Nee		
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
			1 207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/ bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Nee	0			
			2 215 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom aantal in st	Nee	0			
			3 218 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats aantal in st	Nee	0			
			4 233 Aanbrengen fysieke gescheiden (harde) rijrichting - Beëindiging geleiderail aantal in stuks	Nee	0			
			5 232 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom aantal in st	Nee	0			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 060851 Gemeente Steenberg	IENW/BSK-2023/100220	€ 73.876	€ 103.049	€ 1.255.965	€ 2.082.841
			Kopie CBS(code) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 060851 Gemeente Steenberg	IENW/BSK-2023/100220	Nee			
			Kopie CBS(code) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Naam/nummer maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 060851 Gemeente Steenberg	IENW/BSK-2023/100220	Bosstraat, Hoge Bergen en Braak	Ja		
IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom aantal in Stuks	Nee	0			
			2 379 Aanleg van een rotonde buiten de bebouwde kom aantal in Stuks	Nee	0			

IenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur		Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1)		Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Aard controle R Indicator: E104/02		Aard controle R Indicator: E104/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06
			1	IENW/BSK-2023/391206	€ 0		€ 0	€ 0	0	0
				Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)		Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
				Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08		Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10		
			1	IENW/BSK-2023/391206	0		0	Nee		
				Naam infrastructurale voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurale voorziening		Totale besteding (jaar T) per infrastructurale voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurale voorziening	Infrastructurale voorziening afgerond? (Ja/Nee)	
				Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12		Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15	
			1	Roosendaal: Rondje Roosendaal, meer aandacht voor langzaam verkeer	€ 0		€ 0	€ 0	Nee	
EZK	F20	Regeling specifieke uitkering Impulsaanpak winkelgebieden		Beschikingsnummer	Projectnaam		Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting afwijking besteding (jaar T) conform projectplan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)
				Aard controle n.v.t. Indicator: F20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/02		Aard controle R Indicator: F20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/05	Aard controle R Indicator: F20/06
				SPUKIW22-1-03108673	Impulsaanpak winkelgebieden		€ 0		€ 0	€ 0
				Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)		Aantal verblijfbobjecten binnen panden waarvan realisatie renovatie/ transformatie gestart is (jaar T) komt overeen met de fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Cumulatief aantal verblijfbobjecten binnen panden renovatie/transformatie gerealiseerd (t/m jaar T)	Aantal verblijfbobjecten binnen panden waarvan realisatie sloop-nieuwbouw gestart is (jaar T) komt overeen met de fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee)	Cumulatief aantal verblijfbobjecten binnen panden sloop-nieuwbouw gerealiseerd (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. Indicator: F20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/08		Aard controle D1 Indicator: F20/09	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/10	Aard controle D1 Indicator: F20/11	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/12
				SPUKIW22-1-03108673	€ 0		Ja	0	Ja	0
				Kopie beschikingsnummer	Realisatie fasering verloopt conform projectplan (ja/nee)		Toelichting (verplicht indien bij indicator F20/14 'Nee' is ingevuld)	Samenwerkingsovereenkomst aanwezig (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
				Aard controle n.v.t. Indicator: F20/13	Aard controle D1 Indicator: F20/14		Aard controle n.v.t. Indicator: F20/15	Aard controle D2 Indicator: F20/16	Aard controle n.v.t. Indicator: F20/17	
				SPUKIW22-1-03108673	Ja			Ja	Nee	
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid		Besteding apparaatskosten (jaar T): salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel		Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
				Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02		Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
				€ 8.071	€ 104.013		€ 0	€ 112.084	€ 0	€ 0
				Eindverantwoording (Ja/Nee)						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)		Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
				Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)		Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
				Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02		Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
				€ 0	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)		Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
				Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)		Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente Participatiewet (PW)
				Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08		Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
				€ 0	€ 0		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G2		Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14
€ 0			Nee	

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02
1		061674 Gemeente Roosendaal	€ 25.597.019	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/08	
1		061674 Gemeente Roosendaal	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	
1		061674 Gemeente Roosendaal	€ 541	

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02
€ 0			€ 0	
BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07			BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	
€ 0			€ 0	

Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
€ 396.183	€ 1.369.318	€ 1.554	€ 109.736
Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/10	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/11	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/12
€ 219.272	€ 72.308	€ 0	€ 1.138.140
Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/15	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/16		

Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G4		Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17		Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijs te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19			
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0				
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0				
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0				
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0				
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0				
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0				
		SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2022 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Aard controle R Indicator: G4A/02	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Aard controle R Indicator: G4A/03	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Aard controle R Indicator: G4A/04	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Aard controle R Indicator: G4A/05	
					1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 333	€ 0	€ 137.438	€ 38.316
					2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 2.956	€ 0	€ 20.543	€ 18.891
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				€ 0	€ 0	€ 106.282	€ 7.504		
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)				€ 0	€ 0	€ 12.833	€ 718		
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)				€ 0	€ 0	€ 2.617	€ 0		
	Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06				Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Aard controle R Indicator: G4A/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Aard controle R Indicator: G4A/08	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Aard controle R Indicator: G4A/09			
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)				€ 2.147	0	0			
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)				€ 829	0	0			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				€ 675	0	0			
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)				€ 98	0	0			
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)				€ 105	0	0			
	Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10				Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Aard controle R Indicator: G4A/11	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijs te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Aard controle R Indicator: G4A/13			
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	G10				Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
						€ 0	€ 0	Nee		

SZW	G10A	Wet inburgering 2021_ Totaal 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1)	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk)				
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Aard controle n.v.t. Indicator: G10A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G10A/03				
		1	061674 Gemeente Roosendaal	€ 172.400	€ 0				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
		€ 0	€ 0	Nee					
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire				
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/03				
		1	061674 Gemeente Roosendaal	€ 0	€ 0				
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
SZW	G13A	Onderwijsroute_ totalen 2022	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Bestedingen onderwijsroute (jaar T-1)	Baten onderwijsroute (jaar T-1) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T-1)	Baten overige voorzieningen (jaar T-1) (exclusief Rijk)		
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G13B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G13)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G13A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/03	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/04	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G13A/05		
		1	061674 Gemeente Roosendaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
		Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02						
		€ 179.485	€ 135.274						
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is		
		Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08		
		1	Exploitatie	€ 47.345	€ 47.345	€ 0	€ 0		
		2	Gemeentelijke gebouwen	€ 10.158	€ 10.158	€ 0	€ 0		
		3	Buitensportaccommodaties	€ 16.983	€ 16.983	€ 0	€ 0		
		4	Sporttoestellen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Exploitatie	€ 42.468	€ 0	€ 42.468	€ 0		
6	Exploitatie	€ 13.445	€ 0	€ 13.445	€ 0				
7	Overig, mengpercentage	€ 4.875	€ 0	€ 0	€ 4.875				

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			11042253	€ 75.433	€ 0	€ 61.140	€ 0	€ 61.140
			Kopie beschikingsnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			11042253	Ja				
VWS	H10	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/01	Opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/02	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/03	Toelichting (indien bij indicatoren 01, 02 en 03 Nee is ingevuld is toelichting verplicht) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/04	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3) Aard controle R Indicator: H10/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/06
			Ja	Ja	Ja		€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3) Aard controle R Indicator: H10/07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/08	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4) Aard controle R Indicator: H10/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/10	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d) Aard controle R Indicator: H10/11	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 9.843	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e) Aard controle R Indicator: H10/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/14	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f) Aard controle R Indicator: H10/15	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/16	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H10/17	
			€ 0	€ 0	€ 626.026	€ 692.673	Nee	
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H12/02	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 35.541	€ 41.282	Ja	Nee		
VWS	H14B	SPUK expertisecentra jeugdhulp SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H14B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/03	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/04	Optionele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/05	
			1060772 Gemeente Eindhoven	€ 85.142	€ 173.194	Ja		
VWS	H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	Betreft naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/01	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/02	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/03	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/04	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee is ingevuld is toelichting verplicht) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/05	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd art. 5 in lid 2) Aard controle R Indicator: H20/06
			1Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen					
			2Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/07	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/08	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) Aard controle R Indicator: H20/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/10	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3) Aard controle R Indicator: H20/11	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/12
			1Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen					
			2Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

			Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/13	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4 lid 2 sub d) Aard controle R Indicator: H20/14
			1 Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.
			Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/19	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/20
			1 Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.
			Kopie naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H20/25	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b) Aard controle R Indicator: H20/26
			1 Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen	n.v.t.
			2 Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging	n.v.t.
			Eindverantwoording (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/29 Nee	
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02
			1 SPUKIJZ21-22148	€ 28.157
			Naam locatie Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? Aard controle R Indicator: H25/07
			1 Sportfondsen	44562
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 63.087
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 434.327
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 97.056
			4 Kansrijke Start	€ 72.792
			5 Mentale Gezondheid	€ 33.970
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 84.924
			7 Valpreventie	€ 249.920
			8 Leefomgeving	€ 48.528
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 12.132
			10 Versterken sociale basis	€ 177.128
			11 Mantelzorg	€ 48.528
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 48.528
			13 Welzijn op recept	€ 26.691
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 12.132
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 43.190

Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (art. 4 lid 2 sub d) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/15	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e) Aard controle R Indicator: H20/16	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/17	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f) Aard controle R Indicator: H20/18
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Activiteit Ombouw separeerruimten gerealiseerd (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/21	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de instelling niet meer beschikt over een separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/22	Besteding realisatie activiteit ombouw separeerruimten in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b) Aard controle R Indicator: H20/23	Cumulatie besteding (t/m jaar T) ombouw separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/24
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
nee	n.v.t.	€ 277.541	€ 316.901
Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging (art. 4 lid 1 sub b) Aard controle n.v.t. Indicator: H20/27	Optionele toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H20/28		
n.v.t.	n.v.t.		
n.v.t.	n.v.t.		

Totale definitieve exploitatiekort Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Eindverantwoording Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
€ 151.004	€ 28.157	Ja	
Totale toezegging per locatie Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Hoogte definitief exploitatiekort per locatie Aard controle R Indicator: H25/09	Besteding per locatie Aard controle R Indicator: H25/10	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11
€ 28.157	€ 151.004	€ 28.157	€ 28.157

Besteding (jaar T) per onderdeel Aard controle R Indicator: H30/03	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
€ 50.350	€ 12.617	€ 50.350	Ja
€ 316.786	€ 86.865	€ 316.786	Ja
€ 70.358	€ 19.411	€ 70.358	Ja
€ 72.792	€ 0	€ 72.792	Ja
€ 33.970	€ 0	€ 33.970	Ja
€ 25.641	€ 16.985	€ 25.641	Ja
€ 114.852	€ 49.984	€ 114.852	Ja
€ 48.528	€ 0	€ 48.528	Ja
€ 12.132	€ 0	€ 12.132	Ja
€ 177.128	€ 0	€ 177.128	Ja
€ 48.528	€ 0	€ 48.528	Ja
€ 48.528	€ 0	€ 48.528	Ja
€ 26.691	€ 0	€ 26.691	Ja
€ 12.132	€ 0	€ 12.132	Ja
€ 0	€ 8.638	€ 0	Ja

VWS	H30		Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.				
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.				
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.				
			4 Kansrijke Start	Ja				
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.				
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.				
			7 Valpreventie	N.v.t.				
			8 Leefomgeving	N.v.t.				
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.				
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.				
			11 Mantelzorg	N.v.t.				
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.				
			13 Welzijn op recept	N.v.t.				
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.				
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					
VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)		Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02		Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05
			SPUKNEAS230106	€ 49.227		€ 49.226	Ja	
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)		Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02		Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03		
			MEOZ23114	€ 17.186		€ 17.186		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)		Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05		Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
			1 Zwembad De Stok	€ 17.186		€ 17.186	Nee	Ergens in april zal Synarchis de energiescan uitvoeren van het zwembad. Vervolgens kunnen we in mei een rapport verwachten
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			060758 Gemeente Breda	€ 462.100				

AFKORTINGEN LIJST

AFKORTINGENLIJST

AB	Algemeen Bestuur
APV	Algemeen Plaatselijke Verordening
ASV	Algemene Subsidie Verordening
AU	Algemene Uitkering
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BADO	Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BCF	BTW Compensatie Fonds
BIJ	Bestuurlijke Informatievoorziening Justitiabelen
BNG	BNG Bank
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOM	Brabantse Ontwikkelings Maatschappij
BR	Bestemmingsreserve
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BWB	Belastingsamenwerking West-Brabant
CIC	Care Innovation Center
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
CPO	Collectief Particulier Ondernemerschap
CRK	Commissie Ruimtelijke Kwaliteit
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond-, Water- en wegenbouw
CVC	Complexe Veiligheidscauïstiek
DER	Duurzaam Energiebedrijf Roosendaal
DPRA	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
EDR	Expeditie Duurzaam Roosendaal
EVZ	Ecologische Verbindingszone
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
Fte	Full time equivalent
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHNT	Geweld Hoort Nergens Thuis
GIA	Geweld in Afhankelijkheidsrelaties
GI's	Gecertificeerde Instellingen
GRP	Gemeentelijk Riolering Plan
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en vervoersplan
GWEL	Groen, Water, Ecologie en Landschap
GWSL	Gegevens Woordenboek Stedelijk Licht
HbH	Hulp bij Huishouden (onderdeel Wmo)
HIA	Handelingsgericht Integraal Arrangeren
HPO	Huisvestingsplan Onderwijs
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IKB	Individueel Keuze Budget
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening voor Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Zelfstandigen
ITV	Intensivering Toezicht Veehouderijen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst

JBB	Jeugdbescherming Brabant
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KCC	Klant Contact Center
LTA	Landelijke Transitie Arrangement
MEC	Milieu Educatief Centrum
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NT2	Nederlands als tweede taal
NvO	Norm van Opdrachtgeverschap
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
OOR	Onderhoudsplan Openbare Ruimte
PBR	Parkeer Beheer Roosendaal
PBM'er	Pedagogisch beleidsmedewerker
PGB	Persoonsgebonden Budget
PW	Participatiewet
Q&A	Questions & Answers
RBT	Regionaal Beleidsteam
RES	Regionale Energiestrategie West-Brabant
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIO	Roosendaal in Ontwikkeling
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RREW	Regeling Reductie Energieverbruik Woningen
RSRD	Roosendaal Spreekt, Roosendaal Doet
RvO	Reglement van Orde
RWB	Regio West-Brabant
SBB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
StER	Stichting Energietransitie Roosendaal
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SW	Sociale Werkvoorziening
TEBDJZ	Thuis Energie Besparen Doe Je Zo
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers
TVW	Transitievisie Warmte
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRI	Verkeersregelininstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBA	West-Brabants Archief
WBW	West-Brabant-West
WEB	Wet Educatie Beroepsonderwijs
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
WKB	Wet Kwaliteitsborging
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet open overheid
WSG	William Schrikker Groep
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVS	Werkvoorzieningsschap
WWB	Wet Werk en Bijstand
ZIN	Zorg In Natura
ZIIT	Zorg Inkoop en Informatie Team

Bezoekadres

Stadserf 1

T 14 0165

info@roosendaal.nl

Postadres

Postbus 5000

4700 KA Roosendaal

roosendaal.nl